

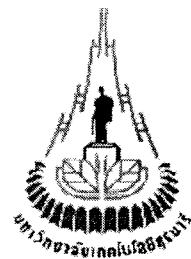
รายงานการวิจัย

การศึกษาถabilitiesเชิงกลศาสตร์ของมวลหินบนความลาดชัน
และรอบอุโมงค์ภายใต้คลื่นสั่นสะเทือน แผ่นดินไหว และคุณลักษณะ
ของรอยแตกโดยใช้แบบจำลองเชิงกายภาพ

**Study of Mechanical Stability of Rock Slope
and Tunnel as Affected by Earthquake Vibration and Joint
Characteristics by using Physical Modeling**

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจาก
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ผลงานวิจัยเป็นความรับผิดชอบของหัวหน้าโครงการวิจัยแต่เพียงผู้เดียว

รายงานการวิจัย

การศึกษาเสถียรภาพเชิงกลศาสตร์ของมวลหินบนความลาดชัน
และรอบอุโมงค์ภายใต้คลื่นสั่นสะเทือน แผ่นดินไหว และคุณลักษณะ
ของรอยแตกโดยใช้แบบจำลองเชิงกายภาพ

Study of Mechanical Stability of Rock Slope
and Tunnel as Affected by Earthquake Vibration and Joint
Characteristics by using Physical Modeling

ผู้วิจัย

รองศาสตราจารย์ ดร. กิตติเทพ เพื่องชร

สาขาวิชาเทคโนโลยีชีรภูมิ

สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 และ 2551

ผลงานวิจัยเป็นความรับผิดชอบของหัวหน้าโครงการวิจัยแต่เพียงผู้เดียว

ตุลาคม 2551

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ประจำปีงบประมาณ 2550 และ 2551 ซึ่งงานวิจัยสามารถสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีก็คือความช่วยเหลือจากนางสาวกัญญา พันโพธิ์ ใน การพิมพ์รายงานการวิจัย และนางณิชาภัทร สิทธิคุณ ในการตรวจสอบความถูกต้องของรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ผู้วิจัย

ตุลาคม 2551

บทคัดย่อ

แท่นทดสอบได้ถูกออกแบบและประดิษฐ์ขึ้นสำหรับใช้ในการจำลองเชิงกายภาพของความลาดเอียงและอุโมงค์ในมวลหินที่ยื่นขนาดลงเพื่อให้การจำลองมีความสมจริง โดยแท่นทดสอบนี้ถูกออกแบบให้การพังของมวลหินเกิดขึ้นจากแรงโน้มถ่วงของโลก ศักยภาพของแท่นทดสอบได้ถูกทดสอบในงานวิจัยนี้โดยการจำลองเสถียรภาพของความลาดเอียงและอุโมงค์ในมวลหินภายใต้แรงดันสถิตและภายในได้คลื่นไหwaves เทื่อนในสองมิติ ซึ่งผลกระทบของระยะห่างระหว่างรอยแตกและการจนน้ำได้นำมาศึกษาด้วย โดยมีการจัดเตรียมตัวอย่างหินรายจากหมวดหินภูพานเป็นรูปถูกนาศก์และรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ากว่าหนึ่งพันตัวอย่างเพื่อนำมาใช้ในแบบจำลองมวลหินที่มีระยะห่างระหว่างรอยแตกผันแปรจาก 4, 8 ถึง 12 ซม. ผลจากการจำลองภายใต้ปัจจัยที่หลากหลายระบุว่า แท่นทดสอบนี้สามารถจำลองคุณลักษณะของการพังของความลาดเอียงและอุโมงค์ในมวลหินได้อย่างสมจริง

ความลาดเอียงมวลหินได้ถูกจำลองภายใต้ปัจจัยที่ผันแปรคือ ความสูงจาก 16 ถึง 90 ซม. ความเอียงจาก 28 ถึง 75 องศา และอัตราเร่งของคลื่นไหwaves เทื่อนจาก 0.013 g ถึง 0.225 g แบบจำลองความลาดเอียงแสดงลักษณะการพังแบบแผ่นระนาบที่สอดคล้องเป็นอย่างดีกับผลที่ได้จากการคำนวณด้วยระบบวิธีเชิงตัวเลขที่ใช้โปรแกรม FLAC ผลกระทบของคลื่นไหwaves เทื่อนจะมีมากและชัดเจนสำหรับความลาดเอียงที่มีความสูงมากและที่ประกอบด้วยระยะห่างระหว่างรอยแตกน้อย อย่างไรก็ตามผลจากการคำนวณด้วยสูตรสำเร็จจะให้ค่าสัมประสิทธิ์ความปลดปล่อยที่สูงกว่าผลการทดสอบประมาณร้อยละ 30 โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับความลาดเอียงที่มีมุมของระนาบการเคลื่อนตัวต่ำ และระยะห่างระหว่างรอยแตกน้อย ข้อสังเกตนี้สามารถพบได้จากการทดสอบภายใต้แรงดันสถิตและภายในได้คลื่นไหwaves เทื่อน ส่วนผลของการทดสอบแบบพลิกคว่ำจะสอดคล้องเป็นอย่างดีกับผลที่คำนวณได้จากสูตรสำเร็จ

แบบจำลองอุโมงค์มีความลึกผันแปรจาก 16 ถึง 100 ซม. และความสูงของอุโมงค์จาก 4, 8 ถึง 12 ซม. ระยะห่างระหว่างรอยแตกในแนวตั้งผันแปรจาก 4, 8 ถึง 12 ซม. เช่นกัน โดยที่ระยะห่างระหว่างรอยแตกในแนวระนาบกำหนดให้คงที่เท่ากัน 4 ซม. อัตราเร่งของคลื่นไหwaves เทื่อนผันแปรจาก 0.132 g ถึง 0.225 g ผลที่ได้เปิดเผยว่า ความกว้างสูงสุดของอุโมงค์ที่สามารถคงเสถียรภาพอยู่ได้มีค่าเพิ่มขึ้นตามความลึกและเพิ่มขึ้นตามขนาดของระยะห่างระหว่างรอยแตก ความกว้างสูงสุดนี้ค่อนข้างจะคงที่เมื่ออัตราส่วนของความลึกต่อระยะห่างระหว่างรอยแตกมีค่ามากกว่า 30 ที่อัตราส่วนของความลึกจะคงที่ ค่าสูงสุดของความกว้างสูงสุดของอุโมงค์ต่อระยะห่างระหว่างรอยแตกจะมีค่าเข้าใกล้ 10 ผลกระทบของคลื่นไหwaves เทื่อนต่อเสถียรภาพของอุโมงค์จะปรากฏเด่นชัดสำหรับอุโมงค์ระดับตื้นในมวลหินที่มีระยะห่างระหว่างรอยแตกน้อย ผลกระทบของคลื่นไหwaves เทื่อนจะลดลงอย่างรวดเร็วตามความลึก โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับมวลหินที่ระยะห่างระหว่างรอยแตกมาก

Abstract

A test frame has been designed and fabricated for use in the physical model simulation of scaled-down slopes and tunnels in rock mass. To make the simulation realistic, it is designed such that failure of the rock mass models is induced by true gravitational force. The test frame performance is demonstrated by simulating stability conditions of rock slopes and tunnels under static and dynamic loading in two-dimension. The effects of joint spacing and water submergence can be incorporated. Over 1000 cubical and rectangular blocks of Phu Phan sandstone have been prepared to form the rock mass models with joint spacing varying from 4, 8 to 12 cm. Results from various series of model testing indicate that the designed test frame can realistically simulate the modes of failure for rock slopes and tunnels.

The rock slopes are simulated under a variety of parameters; height of the slope models is varied from 16 to 90 cm, the slope face angles from 28° to 75° with the static acceleration ranging from 0.013 g to 0.225 g. The models show modes and stability conditions of plane failure which are virtually identical to those calculated from finite difference analysis using FLAC code. The effect of static acceleration is more pronounced for high slopes comprising small joint spacing. Compared with the test measurements, the deterministic method however over-estimates the factor of safety for plane failure by as much as 30%, particularly for the low sliding plane angles with small joint spacing. This holds true for all slope models under both static and dynamic loadings. The observed toppling failures agree well with those calculated by the deterministic method when the friction between blocks is considered in the calculation.

The tunnel models are simulated under depths ranging from 16 to 100 cm with the heights from 4, 8 to 12 cm. The vertical joint spacing is varied from 4, 8 to 12 cm while the horizontal spacing is maintained constant at 4 cm. The static accelerations range between 0.132 g and 0.225 g. Results reveal that the maximum span of the tunnels increases with depth and joint spacing, and tends to remain constant after tunnel depth-to-joint spacing ratio exceeds 30. Beyond this depth ratio, the ultimate value for the maximum span-to-joint spacing ratio tends to approach 10. The effect of dynamic loading on the stability is more pronounced for shallow tunnels in rock mass with small joint spacing. The dynamic effect rapidly reduces with depth, particularly for rock mass with large joint spacing.

สารบัญ

หน้า

กิตติกรรมประกาศ	๑
บทคัดย่อภาษาไทย	๒
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๓
สารบัญ	๔
สารบัญตาราง	๕
สารบัญภาพ	๖
บทที่ 1 บทนำ	๑
1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย	๑
1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย	๒
1.3 ขอบเขตของการวิจัย	๓
1.4 วิธีดำเนินการวิจัยและสถานที่ทำการทดลอง/เก็บข้อมูล	๓
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๕
1.6 หน่วยงานที่นำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์	๕
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรมวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๗
2.1 รูปแบบการพัฒนาพื้นฐานของความลادเอียงมวล Hin	๗
2.2 อุโมงค์ในมวล Hin	๑๐
2.3 ผลกระทบของแผ่นดินไหว	๑๒
2.4 แท่นทดสอบสำหรับแบบจำลองเชิงกายภาพ	๑๔
บทที่ 3 การจัดเตรียมตัวอย่าง Hin	๑๗
3.1 ตัวอย่าง Hin	๑๗
3.2 การจัดเตรียมตัวอย่าง Hin	๑๗
3.2.1 การจัดรูปแบบความลาดเอียงของตัวอย่าง Hin	๑๗
3.2.2 การจัดรูปแบบของตัวอย่าง Hinรอบอุโมงค์	๑๙

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 การประดิษฐ์แท่นทดสอบ	21
4.1 ที่มาของปั๊มหัว	21
4.2 วัตถุประสงค์	22
4.3 วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างแท่นทดสอบ	23
4.4 การจำลองมวลหิน	28
4.4.1 การทดสอบการพังทลายของมวลหินบนความลาดเอียง	28
4.4.2 การทดสอบเสถียรภาพของมวลหินรอบอุโมงค์	30
บทที่ 5 การจำลองความลาดเอียงของมวลหิน	31
5.1 การทดสอบเพื่อวัดมุมเสี้ยดทานพื้นฐาน	31
5.2 การทดสอบการพังทลายแบบไอลเดือนในแนวระนาบของรอยแตกภายในได้ สภาวะแห่ง	31
5.2.1 การจำลองการพังทลายแบบแผ่นระนาบ	31
5.2.2 การคำนวณเสถียรภาพของความลาดเอียงในแบบจำลอง	34
5.2.3 ผลการทดสอบด้วยแบบจำลองทางกายภาพ	35
5.2.4 ผลการคำนวณค่าปัจจัยความปลดล็อกภัย	39
5.2.5 การวิเคราะห์ค่าปัจจัยความปลดล็อกภัยด้วยการคำนวณเชิงตัวเลข	39
5.3 การจำลองการพังทลายแบบพลิกคว่ำ	43
5.3.1 วิธีการจำลอง	43
5.3.2 การวิเคราะห์การพังทลายแบบพลิกคว่ำ	43
5.3.3 ผลการทดสอบด้วยแบบจำลองทางกายภาพ	52
5.3.4 ผลการคำนวณค่าปัจจัยความปลดล็อกภัย	52
5.4 การจำลองการพังทลายตามแนวระนาบในสภาวะที่ความลาดเอียงจนแน่น้ำ	52
5.4.1 วิธีการจำลองการพังทลายของความลาดเอียงที่จนแน่น้ำ	52
5.4.2 การศึกษาผลการพังทลายของความลาดเอียงที่จนแน่น้ำ	59
5.4.3 การคำนวณค่าปัจจัยความปลดล็อกภัยด้วยการคำนวณเชิงตัวเลข	59

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

5.5 การจำลองการพั้งทลายของความลาดเอียงภายในได้คลื่นไหวสะเทือน	65
5.5.1 วิธีการทดสอบการพั้งทลายของความลาดเอียงภายในได้คลื่นไหวสะเทือน	65
5.5.2 การศึกษาการพั้งทลายของความลาดเอียงภายในได้คลื่นไหวสะเทือน	65
5.5.3 ผลการทดสอบด้วยแบบจำลองทางกายภาพ	68
 บทที่ 6 การทดสอบอุโมงค์ในมวลหินด้วยแบบจำลอง	 87
6.1 การจำลองเสถียรภาพของอุโมงค์ภายในได้แรงดันสถิต	87
6.2 การจำลองเสถียรภาพของอุโมงค์ภายในได้คลื่นไหวสะเทือน	91
 บทที่ 7 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	 115
7.1 กล่าวนำ	115
7.2 การออกแบบและการประดิษฐ์แท่นทดสอบ	115
7.3 ผลการจำลองด้วยแท่นทดสอบ	116
7.4 การนำผลการทดสอบมาประยุกต์ใช้	117
 บรรณานุกรม	 119
 ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก ผลการจำลองความลาดเอียงของมวลหิน	ก-1
ภาคผนวก ข การคำนวณค่าปัจจัยความปลดล็อกภัยของความลาดเอียง	ข-1
ภาคผนวก ค การวิเคราะห์การพั้งทลายแบบพลิกคว่ำ	ค-1
 ปรัชตินักวิจัย	 179

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

2.1 ความรุนแรงของแผ่นดินไหวที่ประเมินจาก Mercalli scale.....	15
5.1 ผลการทดสอบ Tilt Test เพื่อหาค่ามุมเสียดทานพื้นฐานของผิวตัวอย่างหินทราย หมวดหินภูพาน.....	32
5.2 สรุปค่าปัจจัยที่ใช้ในการทดสอบความลาดเอียงของตัวอย่างหินที่ได้รับผลกระทบจาก คลื่นแผ่นดินไหว.....	69
5.3 ปัจจัยการทดสอบการพังทลายของตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 4$ เซนติเมตร ภายใต้คลื่น ไหวสะเทือน.....	72
5.4 ปัจจัยและผลการทดสอบการพังทลายของตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 8$ เซนติเมตร ภายใต้คลื่นไหวสะเทือน.....	75
5.5 ปัจจัยและผลการทดสอบการพังทลายของตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 12$ เซนติเมตร ภายใต้คลื่นไหวสะเทือน.....	81
6.1 ผลการจำลองเสถียรภาพของอุโมงค์โดยใช้ตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 4$ เซนติเมตร โดยมี ระยะห่างระหว่างรอยแตกในแนวตั้งเท่ากับ 4 เซนติเมตร.....	86
6.2 ผลการจำลองเสถียรภาพของอุโมงค์โดยใช้ตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 8$ เซนติเมตร โดยมี ระยะห่างระหว่างรอยแตกในแนวตั้งเท่ากับ 8 เซนติเมตร.....	92
6.3 ผลการจำลองเสถียรภาพของอุโมงค์โดยใช้ตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 12$ เซนติเมตร โดยมี ระยะห่างระหว่างรอยแตกในแนวตั้งเท่ากับ 12 เซนติเมตร.....	95
6.4 ผลการจำลองเสถียรภาพของอุโมงค์โดยใช้ตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 4$ เซนติเมตร โดยมี ระยะห่างระหว่างรอยแตกในแนวตั้งเท่ากับ 4 เซนติเมตร ภายใต้คลื่นไหวสะเทือน.....	100
6.5 ผลการจำลองเสถียรภาพของอุโมงค์โดยใช้ตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 8$ เซนติเมตร โดยมี ระยะห่างระหว่างรอยแตกในแนวตั้งเท่ากับ 8 เซนติเมตร ภายใต้คลื่นไหวสะเทือน.....	105
6.6 ผลการจำลองเสถียรภาพของอุโมงค์โดยใช้ตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 12$ เซนติเมตร โดยมี ระยะห่างระหว่างรอยแตกในแนวตั้งเท่ากับ 12 เซนติเมตร ภายใต้คลื่นไหวสะเทือน.....	109

สารบัญรูปภาพ

รูปที่	หน้า
3.1 ตัวอย่างหินทราย หมวดหิน ภูพาน ประมาณ 1,000 ก้อน จัดเตรียมเพื่อทำการทดสอบโดยมีขนาด $4 \times 4 \times 4$ เซนติเมตร $4 \times 4 \times 8$ เซนติเมตร และ $4 \times 4 \times 12$ เซนติเมตร	18
3.2 ตัวแปรที่ใช้สำหรับการคำนวณความสูงของความลาดชันของแบบจำลองที่จุดพังทลาย	20
4.1 ภาพเพอร์สเปกทีฟของแท่นทดสอบการเคลื่อนตัวของมวลหินบนความลาดเอียงและมวลหินรอบอุโมงค์ภายในได้แรงสั่นสะเทือน	24
4.2 ภาพตัดขวางด้านหน้าของแท่นทดสอบการเคลื่อนตัวของมวลหินบนความลาดเอียงและมวลหินรอบอุโมงค์ภายในได้แรงสั่นสะเทือน	26
4.3 ภาพตัดขวางด้านข้างของแท่นทดสอบการเคลื่อนตัวของมวลหินบนความลาดเอียงและมวลหินรอบอุโมงค์ภายในได้แรงสั่นสะเทือน	27
4.4 ภาพตัดขวางด้านหลังของแท่นทดสอบการเคลื่อนตัวของมวลหินบนความลาดเอียงและมวลหินรอบอุโมงค์ภายในได้แรงสั่นสะเทือน	29
5.1 ผลการทดสอบ Tilt Test ให้ความสัมพันธ์ระหว่างความเกินในแนวตั้งจากและความเกินแรงเฉือน	33
5.2 ตัวอย่างการจำลองการพังทลายของตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 8$ เซนติเมตร ที่มุม $\psi_f = 72^\circ$	36
5.3 ตัวอย่างการจำลองการพังทลายแบบไอลด์เลื่อน ของตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 12$ เซนติเมตร ที่มุม $\psi_f = 68^\circ$	37
5.4 การพังทลายแบบไอลด์เลื่อนของความลาดเอียงของตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 4$ เซนติเมตร (a) $4 \times 4 \times 8$ เซนติเมตร (b) และ $4 \times 4 \times 12$ เซนติเมตร (c)	38
5.5 ผลการคำนวณค่าปัจจัยความปลดภัยเบรียบเทียบกับสภาวะจริงของตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 4$ เซนติเมตร ในช่วงของความชัน (ψ) ที่ต่างกัน	40
5.6 ผลการคำนวณค่าปัจจัยความปลดภัยเบรียบเทียบกับสภาวะจริงของตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 8$ เซนติเมตร ในช่วงของความชัน (ψ) ที่ต่างกัน	41
5.7 ผลการคำนวณค่าปัจจัยความปลดภัยเบรียบเทียบกับสภาวะจริงของตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 12$ เซนติเมตร ในช่วงของความชัน (ψ) ที่ต่างกัน	42
5.8 การเบรียบเทียบผลการจำลองด้วยโปรแกรม FLAC_Slope กับแบบจำลองทางกายภาพ สำหรับตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 4$ เซนติเมตร ที่ $\psi_p = 25^\circ$ $\psi_f = 51^\circ$ ความสูงของความลาดเอียง = 36.2 เซนติเมตร และค่าปัจจัยความปลดภัย = 1.07	44

สารบัญรูปภาพ (ต่อ)

รูปที่		หน้า
5.9	การเปรียบเทียบผลการจำลองด้วยโปรแกรม FLAC_Slope ร่วมกับแบบจำลองทางกายภาพ สำหรับตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 4$ เซนติเมตร ที่ $\psi_p = 25^\circ$ $\psi_f = 52^\circ$ ความสูงของความลาดเอียง = 41.6 เซนติเมตร และค่าปัจจัยความปลดภัย = 1.05	45
5.10	การเปรียบเทียบผลการจำลองด้วยโปรแกรม FLAC_Slope ร่วมกับแบบจำลองทางกายภาพ สำหรับตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 4$ เซนติเมตร ที่ $\psi_p = 25^\circ$ $\psi_f = 52^\circ$ ความสูงของความลาดเอียง = 70 เซนติเมตร และค่าปัจจัยความปลดภัย = 1.04	46
5.11	เปรียบเทียบค่าปัจจัยความปลดภัยที่ได้จาก 3 วิธี สำหรับการจำลองด้วยตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 4$ เซนติเมตร โดยมีมุมของระนาบที่ไอลเดือนเท่ากับ 25°	47
5.12	เปรียบเทียบค่าปัจจัยความปลดภัยที่ได้จาก 3 วิธี สำหรับการจำลองด้วยตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 8$	48
5.13	เปรียบเทียบค่าปัจจัยความปลดภัยที่ได้จาก 3 วิธี สำหรับการจำลองด้วยตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 12$ เซนติเมตร โดยมีมุมของระนาบที่ไอลเดือนเท่ากับ 25°	48
5.14	ตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์แบบจำลองทางกายภาพสำหรับการพลิกคว่ำ	51
5.15	การจำลองการพังทลายของตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 4$ เซนติเมตร ที่มุม $\psi_f = 63^\circ$	53
5.16	การจำลองการพังทลายแบบพลิกคว่ำของตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 8$ เซนติเมตร (a) ระยะสุดท้ายก่อนที่จะมีการพังทลาย (ที่มุม $\psi_f = 72^\circ$) (b) ขณะพังทลาย (c) หลังการพังทลาย	54
5.17	การจำลองการพังทลายแบบพลิกคว่ำของตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 12$ เซนติเมตร (a) ระยะสุดท้ายก่อนที่จะมีการพังทลาย (ที่มุม $\psi_f = 77^\circ$) (b) ขณะพังทลาย (c) หลังการพังทลาย	55
5.18	ความสัมพันธ์ระหว่างความสูง (H) กับค่า ψ_p สำหรับการพังทลายแบบพลิกคว่ำที่จำลองจากตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 4$ เซนติเมตร (บ) $4 \times 4 \times 8$ เซนติเมตร (กลาง) และ $4 \times 4 \times 12$ เซนติเมตร (ล่าง)	56
5.19	ผลการจำลอง (รูปบน) และการคำนวณ (รูปล่าง) ของการพังทลายแบบพลิกคว่ำสำหรับตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 8$ เซนติเมตร โดยการพังทลายเกิดขึ้นที่มุมของผิวน้ำ ความลาดเอียงเท่ากับ 72°	57

สารบัญรูปภาพ (ต่อ)

รูปที่

หน้า

5.20 ผลการจำลอง (รูปบน) และการคำนวณ (รูปล่าง) ของการพังทลายแบบพลิกคว่ำสำหรับตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 12$ เซนติเมตร โดยการพังทลายเกิดขึ้นที่มุมของผิวน้ำ ความลาดเอียงเท่ากับ 63°	58
5.21 ตัวอย่างของการจำลองการพังทลายของความลาดเอียงที่จมน้ำของตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 4$ เซนติเมตร ที่ความสูงของความลาดเอียงเท่ากับ 57.3 เซนติเมตร	60
5.22 ตัวอย่างของการจำลองการพังทลายของความลาดเอียงที่จมน้ำของตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 12$ เซนติเมตร ที่ความสูงของความลาดเอียงเท่ากับ 55.6 เซนติเมตร	61
5.23 ความสัมพันธ์ระหว่างความสูง (H) กับมุม ψ_p สำหรับการพังทลายแบบไอลด์เลื่อนของความลาดเอียงที่จมน้ำ (วงกลมทึบ) และความลาดเอียงที่แห้ง (วงกลมโปร่ง) ของตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 4$ เซนติเมตร (a) $4 \times 4 \times 8$ เซนติเมตร (b) และ $4 \times 4 \times 12$ เซนติเมตร (c)	62
5.24 การเปรียบเทียบผลของการจำลองการพังทลายด้วยโปรแกรม FLAC_Slope กับผลการจำลองทางกายภาพของตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 12$ เซนติเมตร ที่มุม $\psi_p = 23^\circ$, $\psi_f = 49^\circ$ ความสูงของความลาดเอียงเท่ากับ 55.6 เซนติเมตร และความสูงของระดับน้ำคือ 56 เซนติเมตร	63
5.25 ผลการคำนวณด้วยโปรแกรม FLAC_Slope (เส้นประ) ของความลาดเอียงที่จมน้ำณ จุดที่เกิดการพังทลาย	64
5.26 ส่วนประกอบของข้อเท็จจริงและงานหมุนของมอเตอร์ที่ผลักให้แบบจำลองเกิดการเคลื่อนที่ในการจำลองคลื่นไหวสะเทือน	67
5.27 การคำนวณตามทฤษฎีของความลาดเอียงในสภาพที่มีคลื่นไหวสะเทือนที่ผันแปรค่าความเค้นยึดติด โดยนำหนักของมวลหินที่พังทลายเท่ากับ 13.2 kN/m ความยาวของระยะที่พังทลายเท่ากับ 1.44 เมตร ที่มุมเสียดทานเท่ากับ 24°	70
5.28 การคำนวณตามทฤษฎีของความลาดเอียงในสภาพที่มีคลื่นไหวสะเทือนที่ผันแปรค่ามุมเสียดทาน โดยนำหนักของมวลหินที่พังทลายเท่ากับ 13.2 kN/m ความยาวของระยะที่พังทลายเท่ากับ 1.44 เมตร และไม่มีค่าความเค้นยึดติด	71
5.29 ผลการจำลองการพังทลายตามระยะน้ำเนื่องจากคลื่นไหวสะเทือนของตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 4$ เซนติเมตร และเปรียบเทียบกับค่าที่คำนวณได้จากทฤษฎี	82

สารบัญรูปภาพ (ต่อ)

รูปที่	หน้า
5.30 ผลการจำลองการพังทลายตามระนาบเนื่องจากคลื่นไหwash เทื่อนของตัวอย่างหินขนาด 4x4x8 เซนติเมตร และเปรียบเทียบกับค่าที่คำนวณได้จากทฤษฎี	83
5.31 การจำลองการพังทลายตามระนาบเนื่องจากคลื่นไหwash เทื่อนของตัวอย่างหินขนาด 4x4x12 เซนติเมตร และเปรียบเทียบกับค่าที่คำนวณได้จากทฤษฎี	84
6.1 ตัวอย่างของแบบจำลองอุโมงค์ในมวลหินในระดับลึก ใช้ตัวอย่างหินขนาด 4x4x4 เซนติเมตร เพื่อจำลองระบบห่างระหว่างรอยแตกในแนวตั้ง เท่ากับ 4 เซนติเมตร	87
6.2 ตัวอย่างของแบบจำลองอุโมงค์ในมวลหินที่ระดับความลึกปานกลาง ใช้ตัวอย่างหิน ขนาด 4x4x4 เซนติเมตร เพื่อจำลองระบบห่างระหว่างรอยแตกในแนวตั้ง เท่ากับ 4 เซนติเมตร	88
6.3 ตัวอย่างของแบบจำลองอุโมงค์ในมวลหินในระดับลึก ใช้ตัวอย่างหินขนาด 4x4x4 เซนติเมตร เพื่อจำลองระบบห่างระหว่างรอยแตกในแนวตั้ง เท่ากับ 4 เซนติเมตร	89
6.4 ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนของความลึกต่อระยะห่างระหว่างรอยแตกกับอัตราส่วน ของความกว้างสูงสุด โดยมีระบบห่างระหว่างรอยแตกในแนวตั้งคงที่เท่ากับ 4 เซนติเมตร สัมประสิทธิ์ของความสัมพันธ์ (R^2) = 0.961	90
6.5 ตัวอย่างของแบบจำลองอุโมงค์ในมวลหินในระดับลึก ใช้ตัวอย่างหินขนาด 4x4x8 เซนติเมตร เพื่อจำลองระบบห่างระหว่างรอยแตกในแนวตั้ง เท่ากับ 8 เซนติเมตร	93
6.6 ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนของความลึกต่อระยะห่างระหว่างรอยแตกกับอัตราส่วน ของความกว้างสูงสุด โดยมีระบบห่างระหว่างรอยแตกในแนวตั้งคงที่เท่ากับ 8 เซนติเมตร สัมประสิทธิ์ของความสัมพันธ์ (R^2) = 0.985	94
6.7 ตัวอย่างของแบบจำลองอุโมงค์ในมวลหินในระดับลึก ใช้ตัวอย่างหินขนาด 4x4x12 เซนติเมตร เพื่อจำลองระบบห่างระหว่างรอยแตกในแนวตั้ง เท่ากับ 12 เซนติเมตร	96
6.8 ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนของความลึกต่อระยะห่างระหว่างรอยแตกกับอัตราส่วน ของความกว้างสูงสุด โดยมีระบบห่างระหว่างรอยแตกในแนวตั้งคงที่เท่ากับ 12 เซนติเมตร สัมประสิทธิ์ของความสัมพันธ์ (R^2) = 0.995	97
6.9 ความสัมพันธ์ระหว่างความลึกกับความกว้างสูงสุดของอุโมงค์ สำหรับแบบจำลอง มวลหินที่มีระบบห่างระหว่างรอยแตกในแนวตั้งต่างกัน	98

สารบัญรูปภาพ (ต่อ)

รูปที่

หน้า

6.10	ผลการจำลองเสถียรภาพของอุ่นคงค์ในมวลหินที่มีระยะห่างระหว่างรอยแตกในแนวตั้งเท่ากับ 4 เซนติเมตร ภายใต้คลื่นไหวสะเทือนที่มีความเร่งเท่ากับ 0.193 g สัมประสิทธิ์ของความสัมพันธ์ (R^2) = 0.992	101
6.11	ผลการจำลองเสถียรภาพของอุ่นคงค์ในมวลหินที่มีระยะห่างระหว่างรอยแตกในแนวตั้งเท่ากับ 4 เซนติเมตร ภายใต้คลื่นไหวสะเทือนที่มีความเร่งเท่ากับ 0.225 g สัมประสิทธิ์ของความสัมพันธ์ (R^2) = 0.972	102
6.12	เปรียบเทียบผลการจำลองเสถียรภาพของอุ่นคงค์ภายใต้แรงดันสติตและคลื่นไหวสะเทือนสำหรับมวลหินที่มีระยะห่างระหว่างรอยแตกในแนวตั้งเท่ากับ 4 เซนติเมตร	104
6.13	ผลการจำลองเสถียรภาพของอุ่นคงค์ในมวลหินที่มีระยะห่างระหว่างรอยแตกในแนวตั้งเท่ากับ 8 เซนติเมตร ภายใต้คลื่นไหวสะเทือนที่มีความเร่งเท่ากับ 0.132 g สัมประสิทธิ์ของความสัมพันธ์ (R^2) = 0.979	106
6.14	ผลการจำลองเสถียรภาพของอุ่นคงค์ในมวลหินที่มีระยะห่างระหว่างรอยแตกในแนวตั้งเท่ากับ 8 เซนติเมตร ภายใต้คลื่นไหวสะเทือนที่มีความเร่งเท่ากับ 0.225 g สัมประสิทธิ์ของความสัมพันธ์ (R^2) = 0.993	107
6.15	เปรียบเทียบผลการจำลองเสถียรภาพของอุ่นคงค์ภายใต้แรงดันสติตและคลื่นไหวสะเทือนสำหรับมวลหินที่มีระยะห่างระหว่างรอยแตกในแนวตั้งเท่ากับ 8 เซนติเมตร	108
6.16	ผลการจำลองเสถียรภาพของอุ่นคงค์ในมวลหินที่มีระยะห่างระหว่างรอยแตกในแนวตั้งเท่ากับ 12 เซนติเมตร ภายใต้คลื่นไหวสะเทือนที่มีความเร่งเท่ากับ 0.132 g สัมประสิทธิ์ของความสัมพันธ์ (R^2) = 0.968	110
6.17	ผลการจำลองเสถียรภาพของอุ่นคงค์ในมวลหินที่มีระยะห่างระหว่างรอยแตกในแนวตั้งเท่ากับ 12 เซนติเมตร ภายใต้คลื่นไหวสะเทือนที่มีความเร่งเท่ากับ 0.225 g สัมประสิทธิ์ของความสัมพันธ์ (R^2) = 0.999	111
6.18	เปรียบเทียบผลการจำลองเสถียรภาพของอุ่นคงค์ภายใต้แรงดันสติตและคลื่นไหวสะเทือนสำหรับมวลหินที่มีระยะห่างระหว่างรอยแตกในแนวตั้งเท่ากับ 12 เซนติเมตร	112

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญ และที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

ในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมาได้มีการเร่งศึกษาผลกระทบที่อาจจะเกิดจากภัยพิบัติแผ่นดินไหว ในประเทศไทย การศึกษาได้ดำเนินการในหลายรูปแบบและหลายประเด็น อาทิ การคาดคะเนผลกระทบต่ออาคารที่อยู่อาศัย การคาดคะเนความรุนแรงที่อาจจะเกิดขึ้น ทั้งในรูปคลื่นสึนามิ และอื่น ๆ และการศึกษาผลกระทบที่อาจจะมีต่อโครงสร้างทางวิศวกรรมใหญ่ ๆ เช่น เขื่อน และอ่างเก็บน้ำ เป็นต้น

การศึกษาผลกระทบของคลื่นแผ่นดินไหวต่อโครงสร้างธรณีวิทยา เช่น ความลาดชันของมวลหิน หรือมวลหินที่อยู่รอบอุโมงค์ (ถนน รถไฟ ฯลฯ) ยังไม่มีการดำเนินการอย่างจริงจัง เหตุผลหลักเนื่องจาก คลื่นพลศาสตร์ที่อาจจะมีผลต่อเสถียรภาพเชิงกลศาสตร์ของโครงสร้างดังกล่าวมีความซับซ้อนและยังไม่สามารถคำนวณหรือประเมินได้อย่างเป็นรูปธรรม ประกอบกับองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับเสถียรภาพเชิงกลศาสตร์ของความลาดชัน และของอุโมงค์ยังค่อนข้างใหม่สำหรับประเทศไทย ถึงแม้จะไม่มีผลกระทบจากแผ่นดินไหวเข้ามายกเว้นก็ตาม

การพัฒนาของความลาดเอี้ยดมวลหินในประเทศไทยก่อให้เกิดความเสียหายทางด้านทรัพย์สิน ชีวิต การพัฒนาท้องถิ่น การท่องเที่ยว และการคมนาคมอย่างมาก ความลาดเอี้ยดมวลหินนี้ได้รวมไปถึงความลาดเอี้ยดที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ (Natural slope) และความลาดเอี้ยดที่เกิดขึ้นจากการออกแบบเชิงวิศวกรรมของมนุษย์ ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมาตัวอย่างที่เห็นเด่นชัดสำหรับปัญหาการพัฒนาซึ่งมีผลกระทบอย่างรุนแรง คือ การพัฒนาของมวลหินที่ ต.น้ำก้อ และ ต.น้ำชุน อ.หล่มสัก จ.เพชรบูรณ์ การพัฒนาของมวลดินในเขต ต.แม่พุง ต.สรอย ต.แม่กระต้อม ต.ป่าสัก และ ต.แม่ล่า อ.วังชิ้น จ.แพร่ การพัฒนาที่เขตเทศบาลเมืองรำคำ อ.เมือง จ.ตาก การพัฒนาบริเวณเขาคิชฌกูฏ จ.จันทบุรี การพัฒนาของมวลดินจากน้ำป่าที่ ต.กะทูน อ.พิปูน จ.นครศรีธรรมราช การพัฒนาของความลาดเอี้ยดบริเวณเส้นทางสายชุมแพ-หล่มสัก จ.เพชรบูรณ์ (ระหว่างหลักกิโลเมตรที่ 20 ถึง 70) การถล่มของเข้าเจ้าลาย อ.ชะอำ จ.เพชรบูรณ์ การถล่มของมวลหินในบริเวณอุโมงค์ชุมตาล อ.ห้างฉัตร จ.ลำปาง เป็นต้น การพัฒนาของมวลหินต่าง ๆ เหล่านี้จะเกิดขึ้นอย่างซ้ำซาก ซึ่งในหลักการแล้วการวิเคราะห์การออกแบบความลาดเอี้ยดสามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพระดับหนึ่ง กล่าวโดยย่อคือปัจจัยที่นำไปใช้ไปที่เกี่ยวข้องกับเสถียรภาพของมวลหินเหล่านี้สามารถนำมาศึกษาและวิเคราะห์ หรือนำมาคำนวณ ด้วยแบบจำลองทางคอมพิวเตอร์ (Computer simulation) ลูตรสำเร็จรูป (Closed-form solution) หรือด้วยซอฟต์แวร์ Expert system ปัจจัยที่นำไปใช้เหล่านี้ได้แก่ ความสูงและความชันของความลาดเอี้ยด คุณสมบัติเชิงกลศาสตร์ของมวลหิน (ความแข็ง ความยืดหยุ่น) ปริมาณน้ำในความลาดเอี้ยด ลักษณะ

ของรอยแตกร้าวหรือรอยเลื่อนของมวลหิน เป็นต้น ซึ่งปัจจัยเหล่านี้อาจจะศึกษาได้ในเชิงคณิตศาสตร์ โดยอาศัยเกณฑ์มาตรฐานสากล เช่น ASTM และ ISRM อ้างไรก็ตามการวิเคราะห์และออกแบบ ดังกล่าวไม่สามารถที่จะเข้าใจกลไกการเคลื่อนตัวหรือการพังทลายของมวลหินได้ เพราะปรากฏการณ์ ของการเคลื่อนตัวของมวลหินส่วนใหญ่จะไม่สามารถสังเกตหรือเห็นได้จริง การพังทลายส่วนใหญ่จะ พบร่องจากที่ขวนการสื้นสุดลง อนึ่งภาพตัดขวางขวนการพังทลายของมวลหินก็ไม่สามารถศึกษา ได้จากของจริง

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นแบบจำลองทางกายภาพในสองมิติจึงเป็นประโยชน์อย่างมาก ที่จะทำให้วิศวกรหรือนักวิจัยได้เห็นและเข้าใจการเคลื่อนตัวของมวลหินนความลาดชันหรือใน อุโมงค์ได้ฯ ภายใต้ลักษณะทางธรณีวิทยาในแต่ละพื้นที่ แบบจำลองทางกายภาพถึงแม้จะเป็นการ ย่อส่วนของมวลหินเพื่อให้อยู่ในขนาดที่จะสร้างในห้องปฏิบัติการ ได้ แต่ก็สามารถแสดงพฤติกรรม ของมวลหินได้ด้านแบบจำลองนั้นใช้วัสดุที่เหมาะสมและมีการคำนวณผลกระทบของขนาดอย่าง ถูกต้อง ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งถึงลักษณะการพังทลายของมวลหิน (Rock mass) จะนำไปสู่องค์ความรู้ ที่สำคัญอย่างยิ่งในการนำมายุคราห์และการออกแบบเชิงกายภาพเพื่อศึกษาและริบภาพของมวลหิน บนความลาดชันและภายในอุโมงค์ และจะเป็นความก้าวหน้าที่สำคัญในเชิงองค์ความรู้ใหม่ในกลุ่ม ธรณีเทคนิคประยุกต์ ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้จริง โดยการประสานงานกับองค์กรและ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน และท้ายสุดโครงสร้างของแบบจำลองทางกายภาพที่สร้าง ขึ้นก็จะสามารถนำมาใช้ช่วยครั้ง แล้วอาจจะปรับเปลี่ยนรูปแบบของหินให้อยู่ในลักษณะใดก็ได้

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัยนี้คือ เพื่อศึกษาและริบภาพของมวลหินที่มีคุณลักษณะ ของรอยแตกในรูปแบบต่างๆ บนความลาดชันและรอบอุโมงค์ในระดับต้นที่มีผลกระทบมาจากคลื่น สั่นสะเทือนแผ่นดิน ให้ด้วยแบบจำลองเชิงกายภาพ การศึกษาจะครอบคลุมทั้งทางด้านทฤษฎีและ พฤติกรรมของแบบจำลองในห้องปฏิบัติการ เพื่อนำผลที่ได้มาใช้ในการประเมินและริบภาพของมวล หินที่เกิดการพังทลายในลักษณะต่างๆ กัน โดยจะมีการพัฒนาสูตรหรือเกณฑ์การคำนวณและริบภาพ ให้มีความแม่นยำมากขึ้นและเมื่อนำผลการวิจัยนี้ไปประยุกต์ใช้จะทำให้เข้าใจลักษณะการพังทลาย ของความลาดเอียงมวลหินทั้งที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ และโดยการกระทำของมนุษย์ได้ขึ้นและยัง สามารถปรับเปลี่ยนหรือออกแบบระบบการคำนวณเพื่อให้มีเสถียรภาพยืนยาวมากขึ้น

1.3 ขั้นตอนของโครงการวิจัย

- 1) สร้างแบบจำลองเชิงกายภาพในสองมิติในห้องปฏิบัติการ
- 2) แบบจำลองจะใช้ตัวอย่างหินทราย 1 ชนิด ที่พับง่ายครึ่งในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- 3) ตัวอย่างหินจะตัดเป็น 3 รูปแบบ คือ แบบลูกบาศก์ขนาด $4 \times 4 \times 4$ เซนติเมตร แบบรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าขนาด $4 \times 4 \times 8$ เซนติเมตรและรูปสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูนขนาด $4 \times 4 \times 12$ เซนติเมตร หินทรายหลายร้อยก้อนจะถูกตัดเพื่อให้ได้ขนาดที่ต้องการ
- 4) รอยแตกในมวลหินจะถูกจำลองโดยนำก้อนหินที่มีรูปร่างเดียวกันมาเรียงต่อกันอย่างเป็นระบบเพื่อให้รอยต่อของก้อนหินสามารถจำลองทิศทางของรอยแตกในทิศต่าง ๆ กันได้
- 5) มวลหินจะถูกจำลองในสองมิติ โดยมีชุดของรอยแตก 2 ชุด (2 Joint sets) ที่สามารถมีชุดของการตัดกันของรอยแตกเท่ากับ 90°
- 6) ตัวแปรในการศึกษาจะรวมไปถึงผลกระบวนการณุนของพังทลาย ผลกระทบของมุนของความลาดเอียง น้ำในรอยแตก ความสั่นสะเทือนที่เกิดจากแผ่นดินไหว และความเค้นในที่
- 7) ลักษณะการพังทลายที่ศึกษาประกอบด้วย การพังทลายรูปโค้ง (Circular failure) การเลื่อนตามแผ่นระนาบ (Plane sliding) และการพังแบบพลิกคว่ำ (Toppling failure)
- 8) คลื่นสั่นสะเทือนแผ่นดินไหวผันแปรจาก 0 ถึง $0.3 g$ (g คือ Gravitational acceleration)
- 9) จะมีการบันทึกการเคลื่อนตัวของมวลหินด้วย Digital video และ Digital camera
- 10) ใช้กฎของ Coulomb และกฎของ Barton ในการวิเคราะห์และนำมาปรับเปลี่ยน เพื่อประเมินหรือคาดคะเนการพังทลายของความลาดชันและของอุโมงค์

1.4 วิธีดำเนินการวิจัยและสถานที่ทำการทดลอง / เก็บข้อมูล

การวิจัยแบ่งออกเป็น 8 ขั้นตอน รายละเอียดของแต่ละขั้นตอนมีดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การค้นคว้าและศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วารสาร รายงาน และสิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ได้นำมาทบทวนและสรุปให้ความสำคัญ ซึ่งจะรวมไปถึง (1) การศึกษากฎเกณฑ์การพังทลายของหินบนความลาดเอียงและรอบอุโมงค์ที่ใช้อยู่ในระดับสากล ที่นิยมใช้กันอยู่ในปัจจุบัน เช่น กฎของ Coulomb กฎของ Barton และกฎของ Hoek and Brown เป็นต้น (2) การศึกษาผลกระทบและปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการพังทลายของมวลหินโดยเฉพาะอย่างยิ่งปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคลื่นแผ่นดินไหว และ (3) การวิจารณ์แบบจำลองทางกายภาพที่ใช้อยู่ในต่างประเทศ

ขั้นตอนที่ 2 การจัดเตรียมตัวอย่าง

งานวิจัยจะดำเนินการคัดเลือกหินทรายสำหรับใช้เป็นตัวแทนของมวลหินที่เกิดการพังทลาย โดยจะจัดเตรียมตัวอย่างหินทรายใน 3 ลักษณะ คือ 1) รูปสี่เหลี่ยมลูกบาศก์ขนาด $4\times4\times4$ เซนติเมตร 2) รูปแท่งสี่เหลี่ยมผืนผ้าขนาด $4\times4\times8$ เซนติเมตร และ 3) รูปสี่เหลี่ยมนูนเปียกปูนขนาด $4\times4\times12$ เซนติเมตร

ขั้นตอนที่ 3 การสร้างแท่นทดสอบ

งานวิจัยนี้มีการประดิษฐ์และสร้างแท่นทดสอบภายในห้องปฏิบัติการกลศาสตร์ธรณี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ซึ่งจะใช้เป็นเครื่องมือสำหรับจำลองลักษณะการพังทลายของมวลหินที่มีมุนการอึยงต่างกัน และในภาวะที่แตกต่างกัน และใช้จำลองอุโมงค์ในมวลหินที่มีความลึกและความกว้างต่างกัน

ขั้นตอนที่ 4 การทดสอบด้วยแบบจำลอง

การทดสอบด้วยแบบจำลองจะดำเนินการทั้งภายในห้องทดลองและภายนอกห้อง ให้สำหรับความคาดคะเนมวลหินจะมีการผันแปรความสูงและความชันของมวลหิน สำหรับอุโมงค์จะมีการผันแปรความลึกและความกว้างของช่องอุโมงค์

ขั้นตอนที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ที่ได้จากขั้นตอนที่ 4 จะนำมาวิเคราะห์ลักษณะการพังทลายที่สัมพันธ์กับปัจจัยต่าง ๆ ที่เข้ามาเกี่ยวข้อง โดยจะนำໄไปสู่การปรับเปลี่ยนกฎเกณฑ์การพังทลายที่มีอยู่หรือมีการพัฒนากฎเกณฑ์ขึ้นใหม่เพื่อให้มีความถูกต้องและน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น

ขั้นตอนที่ 6 การเปรียบเทียบผล

ผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลของแบบจำลองที่สร้างขึ้นจะนำมาเปรียบเทียบกับผลการศึกษาด้วยแบบจำลองทางคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรม FLAC

ขั้นตอนที่ 7 การสรุปผลและเขียนรายงาน

วิธีการศึกษาและผลการศึกษาทั้งหมดจะนำมาสรุปและนำเสนอในรายงานฉบับสมบูรณ์ เพื่อที่จะส่งมอบเมื่อเสร็จ

ขั้นตอนที่ 8 การถ่ายทอดเทคโนโลยี

แผนการการถ่ายทอดเทคโนโลยีสำหรับการนำผลงานวิจัยชิ้นนี้ส่งต่อพิมพ์ในสารานานชาติเพื่อเผยแพร่ความรู้ในวงกว้างต่อไป

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

กฎเกณฑ์ที่พัฒนาได้หรือปรับเปลี่ยนได้จากแบบจำลองจะสามารถนำมาใช้ในการคาดคะเนสถิติบรรยายความล้าดอีของมวลหินและมวลหินของอุโมงค์ นอกจากนั้นผลที่ได้จากการวิจัยยังสามารถนำมาใช้ปรับเปลี่ยนรูปแบบของการคำนวณมวลหิน (รูปแบบของหมุดยึดหิน ตามที่ระบุไว้ในเอกสาร) เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพ (คลื่นสั่นสะเทือน แรงดันน้ำ ฯลฯ) ของมวลหินนั้น ๆ ซึ่งท้ายสุดการปรับเปลี่ยนนี้จะนำไปสู่การรักษาเสถียรภาพของมวลหินที่มีเสถียรภาพต่ำในปัจจุบัน ให้มีเสถียรภาพเป็นไปตามหลักวิชาการ

วิศวกรในหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนต่าง ๆ สามารถนำกฎเกณฑ์หรือองค์ความรู้ใหม่นี้ไปใช้ออกแบบและประเมินเสถียรภาพของความล้าดชันและอุโมงค์ ซึ่งส่งผลให้เสริมสร้างความปลอดภัยแก่สาธารณะชน ลดค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษา และลดค่าใช้จ่ายในการว่าจ้างผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศเพื่อมารอออกแบบ นอกจากนั้นวิศวกรในหน่วยงานดังกล่าวยังสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยนี้ไปใช้วิเคราะห์เสถียรภาพของความล้าดชันที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม อาทิ บำรุงรักษาป่าไม้ที่มีอยู่หรือที่ปลูกทดแทน เป็นต้น

องค์ความรู้ที่ได้นี้ยังเป็นคุณประโยชน์ในการวิชาการระดับสูง ซึ่งสามารถทำให้เข้าใจผลกระทบของแผ่นดินไหวต่อเสถียรภาพของมวลหิน โดยถือว่าเป็นองค์ความรู้ใหม่ไม่มีผู้ใดเคยศึกษาทั้งในและต่างประเทศและสามารถใช้เป็นแนวทางในการศึกษามวลหินชนิดอื่นนอกเหนือจากหินทรายที่เสนอมาในงานวิจัยนี้

1.6 หน่วยงานที่นำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ผลการวิจัยที่เสนอมานี้จะมีประโยชน์อย่างมากและโดยตรงกับหลายหน่วยงาน ทั้งภาครัฐและเอกชน สถาบันการศึกษาที่เปิดสอนทางด้านวิศวกรรมเหมือนแร่ วิศวกรรมธรณี และวิศวกรรมโยธา รวมไปถึงหน่วยงานที่ทำงานเกี่ยวกับการก่อสร้างในชั้นหิน เช่น การสร้างเขื่อน การสร้างอุโมงค์ เหมืองแร่ในดินและใต้ดิน ถนน ทางรถไฟ หน่วยงานเหล่านี้ได้แก่

- 1) กองธารน้ำทุ่งใหญ่ กรมทรัพยากรธรณี กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 2) สำนักสำรวจด้านวิศวกรรมและธรณีวิทยา กรมชลประทาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- 3) การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (เหมืองถ่านหินแม่เมาะ)
- 4) กรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม
- 5) กรมเจ้าท่า กระทรวงคมนาคม

- 6) กองธารณีเทคนิค กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน กระทรวง พลังงาน
- 7) การรถไฟแห่งประเทศไทย กระทรวงคมนาคม
- 8) สถาบันการศึกษาที่เปิดสอนทางด้านวิศวกรรมโยธา วิศวกรรมเหมืองแร่ และ วิศวกรรมชลประทาน
- 9) บริษัทเอกชนที่ออกแบบและก่อสร้างอุโมงค์ และความลาดชันในมวลหิน
- 10) เมืองเรือนดินและใต้ดิน

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรมวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การทบทวนวรรณกรรมวิจัยประกอบด้วยองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง คือ เสถียรภาพเชิงกลศาสตร์ของมวลหินบนความลาดชันและรอบอุโมงค์ รูปแบบของการพังทลาย วิธีการวิเคราะห์ และแท่นทดสอบที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบัน

2.1 รูปแบบการพังทลายพื้นฐานของความลาดเอียงมวลหิน

การวิเคราะห์เสถียรภาพและการออกแบบความลาดเอียงมวลหินเป็นกิจกรรมที่พบมาก มีหลายรูปแบบและหลายขนาด ตั้งแต่ขนาดเล็ก เช่น การขุดคลองส่งน้ำ ช่องเขาหรือไหล่เขาที่มีการขุดตักเพื่อสร้างถนนหรือทางรถไฟ หินลาดที่ทำหน้าที่รองรับฐานรากของโครงสร้างทางวิศวกรรมไปจนถึงงานขนาดใหญ่ เช่น ความลาดเอียงมวลหินที่อยู่รอบอ่างเก็บน้ำ หรือเหมืองเปิดขนาดใหญ่ Hoek and Bray (1981) ได้จำแนกความไม่มีเสถียรภาพหรือรูปแบบของการพังทลายของความลาดเอียงมวลหินออกเป็นสี่รูปแบบคือ

- 1) การพังทลายรูปโถ้ง (Circular failure) ลักษณะเช่นนี้มักเกิดจากมวลหินที่มีรอยแตกมาก หรือมีความไม่ต่อเนื่องสูง และจะมีลักษณะคล้ายกับการพังทลายของมวลดินหรือมวลหินผสมดิน
- 2) การเลื่อนตามแพ่นระนาบ (Plane sliding) การเลื่อนเช่นนี้พบได้น้อย จะเกิดจากความลาดเอียงที่มีทิศทางหรือแนวระดับ (Strike) ขนานหรือเกือบขนานกับแนวระดับของความไม่ต่อเนื่องชุดหนึ่ง และมุมเท (Dip angle) ของความไม่ต่อเนื่องหรือของรอยแตกนั้นจะต้องสูงกว่ามุมเสียดทานของรอยแตก (Friction angle) แต่จะต้องมีค่าน้อยกว่ามุมเทของหน้าลาดเอียงมวลหิน
- 3) การเลื่อนแบบรูบปลิม (Wedge sliding) ลักษณะเช่นนี้เกิดขึ้นเมื่อเส้นที่เกิดจากการตัดกันของรอยแตกสองชุดมีมุมเทไปในทิศทางเดียวกันหรือใกล้เคียงกันกับ “ทิศของมุมเท” (Dip direction) ของหน้าลาดเอียง และมุมเทของรอยตัดนั้นจะต้องมากกว่ามุมเสียดทานของรอยแตกของหิน แต่จะต้องน้อยกว่ามุมเทของความลาดชันมวลหิน รูปร่างของก้อนหินที่เลื่อนลงมาจะมีลักษณะเป็นรูบปลิมซึ่งเกิดจากการตัดกันของรอยแตกทั้งสองชุด
- 4) การพังแบบพลิกคว่ำ (Toppling failure) ลักษณะการพังทลายเช่นนี้เกิดขึ้นเมื่อมวลหินมีชุดของความไม่ต่อเนื่องหรือชุดของรอยแตกหลักที่มีมุมเทสูง และมีทิศของมุมเทไปในทางตรงกันข้ามกับทิศของมุมเทของหน้าลาดเอียงมวลหิน และอาจจะมีความไม่ต่อเนื่องอีกชุดหนึ่งที่มีทิศของมุมเทไปทางเดียวกับทิศของมุมเทของหน้าลาดเอียงมวลหิน โดยสถานที่จะเกิดการพลิกคว่ำของ

ก้อนหินที่เกิดจากการตัดกันของชุดรอยแตกหักสองนี้จะมีมากขึ้นเมื่อระยะห่างระหว่างรอยแตก (Spacing) ของชุดแรก (มีมุมเทสูง) มีค่าน้อยกว่าระยะห่างระหว่างรอยแตกของชุดที่สอง (กิตติเทพ เพื่องจร, 2546)

รูปแบบการพังทลายของความลาดเอียงดังกล่าวเป็นที่ยอมรับและใช้ในการวิเคราะห์เสถียรภาพและการออกแบบอย่างแพร่หลายตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน (e.g. Jaeger and Cook, 1987; Goodman, 1989; Hoek, 1981; Bell, 1992)

วิธีการวิเคราะห์เสถียรภาพความลาดเอียงมวลหินสามารถแบ่งได้เป็น 5 กลุ่มหลัก คือ

- การวิเคราะห์เชิงสมดุลจำกัด (Limit equilibrium analysis)
- ระเบียบวิธีคำนวณเชิงตัวเลข (Numerical methods)
- ทฤษฎีหินก้อน (Block theory)
- ระบบปัญญาประดิษฐ์และระบบผู้ชี้ยวชาญ (Artificial intelligence and Expert system)
- การวิเคราะห์ด้วยแบบจำลองเชิงกายภาพ (Physical Modeling)

วิธีเหล่านี้ได้นำมาวิเคราะห์และออกแบบความลาดเอียงที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมเหมืองแร่เป็นส่วนใหญ่ (e.g. Endicott et al., 1981; Blackwell, 1986; Hantz, 1986; Mario et al., 1986; Martin et al., 1986; Tocher and Fishel, 1986; Jermy, 1991; Baliga and Singh, 1992; Lee et al., 1992; Leventhal et al., 1992; Stewart et al., 1996; Bye and Bell, 2001; Yoon et al., 2002) โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้ความลาดเอียงมีเสถียรภาพสูงสุด และมีความสูงและความชันมากที่สุด โดยไม่ใช้วัสดุคำยัน ส่วนความลาดเอียงที่เกี่ยวข้องกับงานทางด้านวิศวกรรมโยธาที่ได้อ้างอิงวิเคราะห์เหล่านี้ เช่นกัน (e.g. Farquhar, 1980; Wannakao et al., 1985; Siddle and Hutchinson, 1991; Galster, 1992; Rechiski et al., 1992; Al-Homoud et al., 1994; Ulusay and Aksoy, 1994; Carson and Woods, 1995; Jeong-gi et al., 1996; Kumsar et al., 1998; Zhu and Zhang, 1998; Cai and Ugai, 2002) นอกจากนี้อาจจะมีการออกแบบการคำนวณเพื่อเสริมเสถียรภาพของความลาดเอียงเนื่องจากต้องการเพิ่มค่าความปลอดภัย (Safety factor) ต่อชุมชนและทรัพย์สินในบริเวณใกล้เคียง (Douglas and Arthur, 1983) สำหรับความลาดเอียงที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติซึ่งสัมพันธ์กับการผุกร่อนและย่อลายของหินและมวลหินภายในภูมิอากาศที่ไม่อ่อน化ก็อาจอ้างอิงวิเคราะห์ดังกล่าว เช่นกัน (e.g. Sperling and Cooke, 1985; Culshaw and Bell, 1991; Froldi and Sartini, 1991; Ramamurthy et al., 1992; Brovis and Evans, 1996; Chang et al., 1998; Fujita, 1999)

การพังทลายของความลาดเอียงมวลหินมักจะเกิดทลายรูปแบบพร้อม ๆ กัน โดยส่วนใหญ่จะมีการพังแบบรูปโถงเข้ามาเกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพังทลายที่มีปัจจัยหลักมาจากการผุกร่อนและการย่อลายของหินและมวลหิน

ปัจจัยหลักที่นำมาวิเคราะห์เสถียรภาพของความลาดเอียงมวลหินและสามารถตรวจวัดในภาคสนามหรือทดสอบในห้องปฏิบัติการ (Hoek and Bray, 1981) มักจะประกอบด้วย ความสูงของความลาดเอียง ความชันของความลาดเอียง จำนวนชุดของรอยแตก ความกว้างของรอยแตก ระยะห่าง และความต่อเนื่องของรอยแตก ทิศทางของความลาดเอียง ทิศทางของรอยแตกทั้งหมด ความถันสะเทือนในพื้นที่ ความเสียดทานของหินระหว่างรอยแตก ความแข็งของเนื้อหิน ปริมาณและแรงดันน้ำในความลาดเอียง รูปร่างของความลาดเอียง และน้ำหนักกดทับบนความลาดเอียง เป็นต้น

น้ำหนักจะเป็นตัวการสำคัญที่ก่อให้เกิดการพังทลายในความลาดเอียงมวลหินนอกเหนือจากปัจจัยหลักเบื้องต้นนี้แล้วยังมีปัจจัยอื่นที่ไม่สามารถประเมินได้ในเชิงตัวเลขแต่มีผลต่อเสถียรภาพของความลาดเอียงมวลหิน เช่น ลักษณะและอัตราการผุกร่อนและร่องรอยสลายของเนื้อหิน ซึ่งปัจจัยนี้จะส่งผลต่อเสถียรภาพเชิงกลศาสตร์ระหว่างมวลหิน Fuenkajorn and Kamutchat (2003) ได้เสนอปัจจัยเพิ่มเติมเพื่อประเมินเสถียรภาพของความลาดเอียงในภาคสนาม ได้อ้างไกล์เคียง ปัจจัยดังกล่าวได้แก่ ลักษณะและความหนาแน่นของพืชป่าคลุม แรงสั่นสะเทือน ประวัติการพังทลายในอดีต วิธีที่ใช้ขุดเจาะ เป็นต้น ซึ่งเมื่อร่วมปัจจัยต่าง ๆ เข้าไปในเชิงคณิตศาสตร์ก็จะเพิ่มความแม่นยำในการคาดคะเนเสถียรภาพความลาดเอียงมวลหิน ได้ดังนี้

การวิเคราะห์เชิงสมดุลจำกัด (Goodman, 1989) เป็นวิธีพื้นฐานที่ใช้กันในอดีตจนถึงปัจจุบัน ซึ่งหมายความว่าการพังทลายแบบแผ่นระนาบและแบบรูปปลิม วิธีนี้ได้มีการพัฒนาโดยการสร้างสมการควบคุมและอาศัยโปรแกรมคอมพิวเตอร์เข้ามาช่วยเพื่อให้สะดวกต่อการวิเคราะห์เสถียรภาพของความลาดเอียง

ระเบียบวิธีคำนวณเชิงตัวเลข (Finite element analysis) (Crouch and Starfield, 1983; Segerlind, 1984; Pande et al., 1990; Forlati et al., 2001) ได้ถูกนำมาประยุกต์ใช้โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับการพังทลายแบบรูปโถงของมวลหิน จากนั้นได้มีการพัฒนาวิธีการคำนวณแบบใหม่เรียกว่า Discrete element analysis เพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์การพังทลายแบบแผ่นระนาบและแบบรูปปลิมด้วย

ทฤษฎีหินก้อน (Goodman and Shi, 1985) เป็นวิธีการวิเคราะห์แบบใหม่ล่าสุดสำหรับการพังทลายของมวลหิน ซึ่งเมื่อเริ่มแรกได้นำมาประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์เสถียรภาพของอุโมงค์ในชั้นหิน ต่อมาก็ได้มีการนำมาประยุกต์ใช้สำหรับความลาดเอียงมวลหินด้วย แต่จะหมายความว่าการพังแบบระนาบและแบบรูปปลิมเท่านั้น

ระบบปัญญาประดิษฐ์และระบบผู้เชี่ยวชาญ (Smith and Oliphant, 1991; Moula et al., 1995; Mairaing, 1997; Fuenkajorn and Kamutchat, 2001; Fuenkajorn and Kamutchat, 2003) คือการนำคอมพิวเตอร์ซอฟต์แวร์เข้ามาช่วยในการประเมินเสถียรภาพของมวลหิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อปัจจัยที่มีผลต่อเสถียรภาพของมวลหินนั้นไม่สามารถตรวจวัดได้อย่างครบถ้วน หรือเมื่อต้องการประเมินเสถียรภาพของมวลหินอย่างรวดเร็วโดยอาศัยเพียงข้อมูลในอดีต หรือวิจารณญาณและคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ (กิตติเทพ เพื่องจร, 2546; Mairaing, 1997; Fuenkajorn and Kamutchat, 2001, 2003)

นอกจากวิธีหลักดังกล่าวข้างต้น ได้มีวิธีการอื่น ๆ ที่นักวิชาการได้พัฒนาสำหรับการใช้เพื่อช่วยในการศึกษาและประเมินเสถียรภาพของมวลหินให้สอดคล้องกัน หรือเพื่อให้เกิดความมั่นใจมากขึ้น ตัวอย่างของวิธีดังกล่าวได้แก่ การใช้กฎเกณฑ์ทางด้านสถิติ (Kulatilake and Fuenkajorn, 1987) ทางด้าน Fractal (Ghosh and Daemen, 1993) รวมไปถึงแบบจำลองเชิงกายภาพ เป็นต้น

2.2 อุ่มงค์ในมวลหิน

การนำองค์ความรู้ทางด้านกลศาสตร์ hin มาประยุกต์ใช้กับอุ่มงค์ในมวลหิน หรือกับเหมือนได้ดินมีมาซ้านาน อาจจะกล่าวได้ว่ากลศาสตร์ hin มีต้นกำเนิดที่สำคัญมาจากความต้องการในการเข้าใจพฤติกรรมของมวลหินและการประเมินเสถียรภาพของมวลหินในเหมืองได้ดิน ซึ่งจำเป็นต้องเข้าใจการกระจายตัวของความเค้นและความเครียดในมวลหินที่อยู่รอบอุ่มงค์ และผลกระทบด้านคุณสมบัติของมวลหิน กลศาสตร์ hin จะมีบทบาทไม่น่า忽กในส่วนของการออกแบบรูปทรง ขนาด และทิศทางของอุ่มงค์ เนื่องจากการออกแบบส่วนใหญ่จะถูกกำหนดโดยความต้องการทางด้านวิศวกรรมอื่น ๆ เช่น ขนาดและทิศทางของอุ่มงค์ส่วนน้ำจะถูกกำหนดโดยปริมาณน้ำที่ต้องการส่งผ่านและทิศทางของแหล่งต้นน้ำ อุ่มงค์สำหรับทางถนนหรือทางรถไฟจะถูกกำหนดโดยความกว้างของผิวจราจร แผนผัง รูปทรง และขนาดของแต่ละอุ่มงค์ในเหมืองได้ดินจะมีปัจจัยที่สำคัญในการเลือกสรรจากคุณสมบัติทางธรณีวิทยาและทางเรขาคณิตของสายแร่ที่ต้องการขุดออกมามากเป็นต้น ดังนั้น เมื่อกล่าวถึงการออกแบบอุ่มงค์ในเชิงวิศวกรรมหินส่วนใหญ่จะหมายถึงการออกแบบการคำนวณของอุ่มงค์ในสภาพแวดล้อมที่ถูกกำหนดมาก่อน ซึ่งรวมไปถึงรูปทรง ขนาด ความถึก และชนิดของมวลหินที่อุ่มงค์นั้นวางตัวอยู่

Hoek and Brown (1980) และ Hoek et al. (1995) จำแนกกลักษณะของความไม่มีเสถียรภาพของอุ่มงค์ในมวลหินไว้ 4 ชนิด โดยอาศัยปัจจัยด้านเหตุที่มาของความไม่มีเสถียรภาพมาใช้เป็นเกณฑ์ในการจำแนก ได้แก่

1) ความไม่มีเสถียรภาพที่เกิดจากความเค้นในมวลหิน (Stress-controlled instability) ลักษณะเช่นนี้มักเกิดกับอุ่มงค์ที่อยู่ระดับลึก โดยน้ำหนักของหินที่กดทับทำให้เกิดความเค้นรอบอุ่มงค์สูงเกินกว่าที่หินรอบอุ่มงค์จะรับได้

2) ความไม่มีเสถียรภาพที่เกิดจากโครงสร้างทางธรณีวิทยาในมวลหิน (Structure-controlled instability) ลักษณะเช่นนี้มักเกิดกับอุ่มงค์ที่อยู่ระดับตื้นในมวลหินที่มีรอยแตกและรอยเดือนมาก ซึ่งทำให้ก้อนหินที่เกิดจากการอยแตกนั้นสามารถตกหรือเคลื่อนตัวเข้ามาในช่องว่างของอุ่มงค์

3) ความไม่มีเสถียรภาพที่เกิดจากน้ำดาล (Groundwater pressure and flow) อุโมงค์ที่อยู่ใต้ระดับน้ำดาลมักจะมีปัจจัยทางด้านเสถียรภาพที่เกิดจากการไหลของน้ำดาลเข้ามาในอุโมงค์ ซึ่งเป็นอุปสรรคในการก่อสร้าง และเกิดจากความดันของน้ำดาลในมวลหินใกล้กับผนังของอุโมงค์ ซึ่งสามารถทำให้เกิดการพังทลายหรือเกิดการสึกกร่อนของหินที่อยู่รอบอุโมงค์

4) ความไม่มีเสถียรภาพที่เกิดจากการผุกร่อนของมวลหิน (Weathering and erosion) แร่ที่เป็นองค์ประกอบของหินบางชนิดสามารถทำปฏิกิริยาทางเคมีกับบรรยากาศ (อากาศและน้ำ) ได้เร็ว ซึ่งส่งผลให้เนื้อหินเปลี่ยนสภาพไป โดยทั่วไปจะทำให้มีความขัดติดน้อบลงและทำให้ความต้านแรงกดสูงสุดของหินต่ำลง ตัวอย่างเช่น กลุ่มแร่ดิน (Clay minerals) ที่เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของหินดินดาน หินโคลน และหินดิน เป็นต้น หินเหล่านี้เมื่อสัมผัสกับบรรยากาศเนื่องจากการชุกจะง่าย อุโมงค์จะทำให้มีการผุกร่อนได้ง่าย ซึ่งในระยะเวลาหนึ่งเสถียรภาพของอุโมงค์ในหินเหล่านี้ก็จะต่ำลง

ความไม่มีเสถียรภาพที่สิ่งนิดดังกล่าวสามารถแยกกันเกิด หรือเกิดพร้อมกันในเดียวกันได้ ความไม่มีเสถียรภาพชนิดที่หนึ่งและสองจำเป็นต้องอาศัยความรู้ทางกลศาสตร์หินเข้ามาแก้ไข หรือเข้ามาประเมินความไม่มีเสถียรภาพนั้น ๆ ซึ่งจะอธิบายเพิ่มเติมในบทนี้ ส่วนความไม่มีเสถียรภาพของอุโมงค์สำหรับชนิดที่สามและสี่จะไม่สัมพันธ์โดยตรงกับกลศาสตร์หิน ซึ่งส่วนใหญ่สามารถแก้ไขได้ด้วยเทคโนโลยีและการวางแผนที่เหมาะสมในการออกแบบการก่อสร้างและการออกแบบการคำนวณ

ในส่วนของการออกแบบการคำนวณจะมีปัจจัยที่สำคัญอีกประการหนึ่งเข้ามาเกี่ยวข้อง คือระดับของความปลดออกซิเจนที่เกี่ยวนี้องไปถึงอายุการใช้งานของอุโมงค์ และค่าใช้จ่ายสำหรับการคำนวณ อุโมงค์ที่ก่อสร้างขึ้นเพื่อการใช้งานทางด้านวิศวกรรมโยธา เช่น อุโมงค์สำหรับทางถนนหรือทางรถไฟ ส่วนใหญ่ต้องการการการคำนวณที่ให้ความปลดออกซิเจนสูงและมีอายุยืนยาวไปหลายสิบปี และจะทุ่มเทค่าใช้จ่ายในการคำนวณเพื่อให้ได้มาซึ่งความต้องการนี้ Whittaker and Frith (1990) อธิบายรายละเอียดในการวางแผน การพิจารณา การจัดการ การออกแบบ วิธีคำนวณ และการก่อสร้างอุโมงค์ชนิดนี้ไว้ว่า อุโมงค์ที่จะใช้ในเหมืองแร่ได้คิดจะมีอายุการใช้งานค่อนข้างสั้น การคำนวณและระดับความปลดออกซิเจนจะออกแบบให้พอดีกับอายุการใช้งานแท่นนี้ โดยนำปัจจัยทางด้านเศรษฐศาสตร์เข้ามาพิจารณาเป็นสำคัญ Brady and Brown (1985), Hartman (1987) และ Hoek and Brown (1980) เป็นเอกสารอ้างอิงที่ใช้กันอย่างแพร่หลายในการวิเคราะห์เสถียรภาพและการออกแบบการคำนวณสำหรับอุโมงค์เหล่านี้ นอกจากนั้น Hoek et al. (1995) ได้อธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับคุณสมบัติเชิงกลศาสตร์ของวัสดุทางวิศวกรรมที่นำมาใช้ในการคำนวณ ซึ่งรวมไปถึงหมุดยึดหิน (Rock bolt) ตาข่ายลวด (Wire mesh) ซีเมนต์ (Cement grout) แผ่นยึด (Strap) และแท่งเหล็กโก้ง (Steel arc) เป็นต้น

การวิเคราะห์เสถียรภาพของอุโมงค์ในมวลหิน และการออกแบบระบบการคำนวณของหินรอบอุโมงค์มี 2 แนวทางหลัก คือ 1) อาศัยการจำแนกมวลหิน การเปรียบเทียบกับกรณีศึกษาและหลักการแบบ Empirical และ 2) การใช้แบบจำลองทางคอมพิวเตอร์ ซึ่งทั้ง 2 แนวทางมีการใช้อุปกรณ์ที่หลากหลาย ส่วนใหญ่จะใช้ร่วมกันและเปรียบเทียบผลประกอบกันไป ส่วนแบบจำลองใช้งานง่าย มีการใช้เป็นส่วนน้อยเนื่องจากอุปกรณ์หลักของการสร้างแบบจำลองมีน้อย ประกอบกับต้องใช้เวลามาก เมื่อเทียบกับแบบจำลองทางคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ตามแบบจำลองใช้งานบังคับให้ผลที่สามารถเห็นเป็นรูปธรรมและใช้คาดคะเนได้แม่นยำกว่า และจะทำให้วิศวกรหรือนักวิจัยเข้าใจกลไกของการเคลื่อนตัวของมวลหินรอบอุโมงค์ได้ดีกว่า (Hoek and Brown, 1980)

2.3 ผลกระทบของแผ่นดินไหว

การวิเคราะห์เสถียรภาพของมวลหินบนความลาดเอียงภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Kramer (1996) เสนอว่า ต้องพิจารณาผลกระทบด้านความเก็บเชิงจลดาศาสตร์ที่เกิดขึ้นจากการสั่นของแผ่นดินไหว และผลกระทบของแรงนื้อต่อความแข็งและความพฤติกรรมของความเค้น-ความเครียดของวัสดุบนความลาดเอียง Siad (2003) พบว่า ค่าปัจจัยของเสถียรภาพมวลหินมีความอ่อนไหวต่อความแตกต่างของค่าสัมประสิทธิ์ของคลื่นแผ่นดินไหวในแนวราบ โดยค่าปัจจัยของเสถียรภาพของมวลหินจะลดลงเนื่องจากผลกระทบของคลื่นแผ่นดินไหวในขณะที่ค่ามุมเสียดทานของรอยแตกเพิ่มขึ้น

การวิเคราะห์เสถียรภาพเชิงโครงสร้างของโลก โดยวิธี Pseudostatic เริ่มขึ้นในปี 1920 ซึ่งผลกระทบของแผ่นดินไหวแสดงโดยความเร่งในแนวราบ และ/หรือ ความเร่งในแนวตั้ง (Kramer, 1996) การประยุกต์วิธี Pseudostatic เพื่อทำการวิเคราะห์แบบ Pseudostatic นั้น Giani (1992) อธิบายว่า สามารถทำได้โดยใช้วิธี Limit equilibrium และใช้วิธี Dynamic loading ที่เกิดขึ้น เนื่องจากแรงที่เวลากองที่มีความหนาแน่นต่อมวลของปริมาตรของหินที่ไม่มีเสถียรภาพตามค่าสัมประสิทธิ์ของคลื่นแผ่นดินไหว Kramer (1996) กล่าวว่า ขนาดของความเร่งเชิง Pseudostatic จะสัมพันธ์กับการคาดการณ์ความรุนแรงของการเคลื่อนที่ของมวล ซึ่งเป็นการเลือกความเร่งเชิง Pseudostatic สำหรับการออกแบบในสภาพที่ Lewi แรง Pseudostatic ในแนวราบจะทำให้ค่าปัจจัยความปลดภัยลดลง โดยลดแรงต้าน ($\phi > 0$) และเพิ่มแรงเคลื่อน สำหรับแรง Pseudostatic ในแนวตั้งมีอิทธิพลต่อค่าปัจจัยความปลดภัยน้อย เนื่องจากแรงที่ลดลงหรือเพิ่มขึ้นจะอยู่กับทิศทางของแรง ทั้งแรงเคลื่อนและแรงต้าน ดังนั้น น้อยครั้งที่ไม่จำเป็นต้องนำผลกระทบอันเนื่องจากความเร่งในแนวตั้งมาพิจารณาในการแก้ปัญหาแรงที่ซักน้ำให้เกิดการพังทลายของมวลหินในทิศทางที่ข่านกับพื้นผิวที่เกิดการพังทลาย

การวิเคราะห์แบบสถิตเทียม (Pseudostatic) เป็นการนำเสนอผลกระทบของแผ่นดินไหว โดยการประยุกต์ความเร่งในแนวตั้ง และ/หรือ แนวราบในเชิงสถิต เพื่อป้องกันความไม่มีเสถียรภาพของ

มวลดินหรือมวลหิน แรงเฉือนที่เกิดจากความเร่งเชิงสติตเทียม (Pseudostatic accelerations) ทำให้แรงเคลื่อน (Driving force) เพิ่มขึ้น และจะลดแรงต้านทานการเคลื่อนที่ของความลาดเอียง การวิเคราะห์เชิงสติตเทียม (Pseudostatic) จะไม่หมายความสำหรับดินที่มีความดันในช่องร่วงมาก หรือมีการสึกกร่อนของความแข็ง เนื่องจากการเขย่าของแผ่นดินไหวเกิน 15% เสถียรภาพจะแสดงในส่วนของค่าปัจจัยความปลดล็อกภัยเชิงสติตเทียมที่คำนวน โดยกระบวนการของสมดุลที่มีขอบเขตจำกัด (Limit equilibrium) การเลือกความเร่งเชิงสติตเทียมที่เหมาะสมต้องพิจารณาค่าที่ต่ำกว่าความเร่งที่จุดสูงสุดของมวลหินที่ไหล่เดือน

การวิเคราะห์ค่าปัจจัยความปลดล็อกภัย

$$FS = \frac{\text{resisting force}}{\text{driving force}} = \frac{c l_{ab} + [(W - F_v) \cos \beta - F_h \sin \beta] \tan \phi}{(W + F_v) \sin \beta + F_h \cos \beta} \quad (2.1)$$

เมื่อ c และ ϕ คือค่าตัวแปรของความแข็งของ Mohr-Coulomb ส่วน l_{ab} คือความยาวของระนาบที่พังทลาย W คือน้ำหนักของมวลที่มีเกิดการพังทลาย F_h และ F_v คือแรงเฉือนที่垂直ในแนวราบและแนวตั้งโดยสามารถหาได้จากสมการ

$$F_h = \frac{a_h W}{g} = k_h W \quad (2.2)$$

$$F_v = \frac{a_v W}{g} = k_v W \quad (2.3)$$

เมื่อ a_h และ a_v คือความเร่งเชิงสติตเทียมในแนวราบและแนวตั้ง k_h และ k_v คือค่าสัมประสิทธิ์ของสติตเทียมในแนวราบและแนวตั้งที่ไม่เข้ากับทิศทาง g คือ ความเร่งเนื่องจากแรงดึงดูดของโลก

ในอดีตไม่ได้มีการบันทึกการสั่นสะเทือนของแผ่นดินไหว แต่นักแผ่นดินไหววิทยาสามารถประเมินความรุนแรงของการสั่นสะเทือนจาก Mercalli scale (ตารางที่ 2.1) ซึ่งข้อมูลที่ได้นั้นมีลักษณะเป็นการบันทึกความสั่นสะเทือนแบบหยาบ ๆ ถ้าข้อมูลของความรุนแรงอยู่ในตำแหน่งที่ต่างกัน การประเมินขนาดของแผ่นดินไหวสามารถที่จะทำการประเมินขนาดของแผ่นดินไหวแบบหยาบ ๆ ได้ เช่น กัน (Gendzwill, 2008)

2.4 แท่นทดสอบสำหรับแบบจำลองเชิงกายภาพ

แบบจำลองเชิงกายภาพได้ถูกนำมาใช้อ้างแพร่หลายเพื่อศึกษาผลยุทธศาสตร์ของมวลชนความลาดชันในห้องปฏิบัติการ ซึ่งส่วนใหญ่จะมุ่งไปที่ผลกระทบที่เกิดจากน้ำและจากคุณสมบัติของดิน (e.g. Okura, et al., 2002; Harris, et al., 2002; Okura et al., 2000; Lin et al., 2002; Griffiths et al., 2004) การศึกษาผลกระทบของคลื่นแผ่นดินไหวต่อความลาดชันของดินก็มีการดำเนินการด้วยแบบจำลองเชิงกายภาพในห้องปฏิบัติการ เช่น Maugeri et al. (2000) Kokusho and Ishizawa (2005) และ Al-Homoud and Tahtamoni (2000) แต่การศึกษาผลกระทบของคลื่นแผ่นดินไหวต่อความลาดเอียงมวลดินจะเป็นไปในเชิงทฤษฎีและเชิงกรณีศึกษา เช่น Luzi et al. (2000) Olson et al. (2005) และ Carro et al. (2003)

แบบจำลองทางกายภาพได้มีการนำมาใช้ในการจำลองการพังทลายของมวลหินบนความลาดเอียงในห้องปฏิบัติการมาเป็นระยะเวลานาน โดยใช้เป็นเครื่องมือในการสอนและการวิจัยที่แสดงกระบวนการพังทลายของมวลหินบนความลาดเอียงแบบ 2 มิติ ภายใต้ความแตกต่างทางด้านลักษณะทางธรณีวิทยา แบบจำลองที่เป็นที่นิยมและถูกนำมาใช้อ้างกว้างขวางคือ โต๊ะแรงเสียดทานของ Goodman (Goodman, 1976) ซึ่ง Bray and Goodman (1981) ได้ออกปรายละเอียดการของแรงเสียดทานพื้นฐานว่า มีการนำไปใช้เพื่อศึกษาผลกระทบของแรงดึงดูดในแบบจำลองทางกายภาพแบบ 2 มิติที่เกิดจากการรุदตักในหิน โดยได้พัฒนาหลักการทำงานคณิตศาสตร์เพื่อปรับเปลี่ยนเพิ่มระหว่างแรงดึงดูดและแรงเสียดทานพื้นฐานที่ได้จากการทดสอบ เพื่อยืนยันว่าสมการของการเคลื่อนที่นั้น สอดคล้องกับสภาพที่แท้จริงตามแบบจำลอง โดยการทำซ้ำในส่วนของความเร่งเชิงมุมและความเร่งเชิงเส้นตามความเร่งเชิงมุมและความเร็วเชิงเส้นตรง สำหรับการวิเคราะห์แบบ Limit equilibrium จะมีข้อบกพร่องในช่วงเริ่มต้นของการเคลื่อนที่ lorsque เสียดทานได้ถูกพัฒนา lakayru แบบโดยทั่วไปจะใช้ Block ที่มีส่วนผสมของซีเมนต์กับทรากหรือ Block ที่เป็นไม้หรือพลาสติก เพื่อนำ Block เหล่านี้ไปเป็นแบบจำลองของความลาดเอียง โดย Teme (1987) ได้ระบุถึงการอ้างตัวของ lorsque เสียดทานพื้นฐานเป็นเครื่องมือในการจำลองการอ้างตัวของความลาดเอียงของหินที่ถูกบุดตัก ซึ่งคล้ายกับหลักการของ Goodman (1976) Hoek and Bray (1981) และ Hittinger (1978) อ้างไว้

ตารางที่ 2.1 ความรุนแรงของแผ่นดินไหวที่ประเมินจาก Mercalli scale (ประชุมต์มาจากการ Richter (1958) และ Wald et al. (1999))

อันดับ ความรุนแรงตาม มาตรา Mercalli	อัตราเร่ง (g)	ผลกระทบทั่วไป
I	<0.0017	ไม่รู้สึกถึงไหว ตรวจได้ด้วยเครื่องมือ
II	0.0017	รู้สึกบางคน โดยเฉพาะผู้อยู่ห้องบนของอาคาร สิ่งของแกว่ง ไกว
III	0.014	ผู้อยู่ในอาคารรู้สึก โดยเฉพาะผู้อยู่ห้องบนของอาคาร แต่ผู้คนส่วนใหญ่ยังไม่รู้สึกว่า มีแผ่นดินไหว
IV	0.014-0.039	ในเวลากลางวันผู้คนที่อยู่ในอาคารรู้สึกมาก แต่ผู้อยู่นอกอาคารรู้สึกบาง คนเกิด การสั่นของถนน หน้าต่าง ประตู คล้ายรถบรรทุกชนอาคาร
V	0.039-0.092	เกือบทุกคนรู้สึก หลายคนตกใจตื่น วัตถุที่ไม่นั่นคงล้มคว่ำ เสา ต้นไม้ แกว่ง ไกว
VI	0.092-0.18	ทุกคนรู้สึก เครื่องเรือนเคลื่อน ปล่องไฟแตก เกิดความเสียหายเล็กน้อยกับ อาคาร
VII	0.18-0.34	ทุกคนตกใจวิ่งออกนอกอาคาร อาคารที่ออกแบบดีไม่เกิดความเสียหาย จะเกิด ความเสียหายเล็กน้อยถึงปานกลางกับอาคารสิ่งก่อสร้างธรรมชาติ เสียหายมาก กับอาคารที่ออกแบบไม่ดี ผู้ชับรณรงค์กว่ามีแผ่นดินไหว
VIII	0.34-0.65	เสียหายเล็กน้อยกับอาคารที่ออกแบบไว้ดี เสียหายมากในอาคารธรรมชาติ บางส่วนของอาคารพังทลาย เสียหายอย่างมากในอาคารที่ออกแบบไม่ดี ผนัง อาคารหลุดออกนอกอาคาร ปล่องไฟพัง ดินและทรัพย์สินมาก
IX	0.65-1.24	เสียหายมากในอาคารที่ออกแบบไว้ดี โครงของสิ่งก่อสร้างบิดเบนจากแนวตั้ง เสียหายอย่างมากกับอาคารและบางส่วนพังทลาย ตัวอาคารเคลื่อนจากฐานราก พื้นดินแตก ห่อได้ดินแตกหัก
X	>1.24	อาคารไม่ที่สร้างไว้อายุน้อย เสียหาย โครงสร้างอาคารพังพลาย แรงรถไฟฟ้า พื้นดินแตก แผ่นดินถล่มหลาภัยแห่ง ทรัพย์และโคลนพุ่งจากพื้นดิน
XI	>1.24	สิ่งก่อสร้างเหลืออยู่น้อย สะพานถูกทำลาย พื้นดินมีรอยแยกกว้าง ห่อได้ดิน เสียหายหมด แรงรถไฟฟ้าคงอยู่
XII	>1.24	เสียหายทั่วหมด เห็นคลื่นบนพื้นดิน เส้นแนวระดับสายตาบิดเบน วัตถุสิ่งของ กระเด็นในอากาศ

กีตามเครื่องยนต์ของ Teme สามารถจำลองมุมของการเอียงตัวได้อย่างหลากหลายในภาคสนาม และสามารถทดสอบกับวัสดุที่แข็งและอ่อนได้ ในปัจจุบันการวิเคราะห์ เชิงตัวเลขส่วนใหญ่จะใช้ Distinct element methods เพื่อจำลองการพังทลายแบบเลื่อน ได้ตามแนวร่องรอยและการพังทลายแบบพลิกคว่ำ โดยสังเกตจากแบบจำลองความลาดเอียง (เช่น Kim and Lee (1992) และ Lanaro et al. (1997)) แล้วเปรียบเทียบผลจากการคำนวณและการสังเกตเพื่อยืนยันถึงประสิทธิภาพของแบบจำลองทางคอมพิวเตอร์ และเพื่อให้เข้าใจพฤติกรรมการพังทลายของความลาดเอียงของหินตามธรรมชาติได้ดีขึ้น ข้อเสียของโต๊ะแรงเสียดทานคือ แรงเคลื่อนซึ่งจะชักนำให้เกิดการเลื่อน ได้หรือการพังทลายนั้น ไม่ใช่แรงที่เกิดขึ้นจากแรงดึงดูดของโลก โดยส่วนใหญ่จะขึ้นอยู่กับแรงเสียดทานและความเรื้อรัง การเคลื่อนที่ของสายพาน ทำให้จำเป็นต้องปรับค่าหรือตรวจสอบแก้ผลที่ได้เพื่อให้สอดคล้องกับพฤติกรรมของความลาดเอียงที่แท้จริง พฤติกรรมของการเสียดสีระหว่างสายพานและวัสดุทดสอบ มักเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่ความเรื้อรังของสายพานต่ำ ทำให้แรงเคลื่อนเนื่องจาก การเคลื่อนที่ของสายพาน ไม่ใช่แรงเคลื่อนที่ที่แท้จริง นอกจากนี้การที่โต๊ะแรงเสียดทานอยู่ใน แนวราบหรือเอียงเล็กน้อยจะทำให้ไม่สามารถทำการประเมินผลกระทบเนื่องจากน้ำได้

บทที่ 3

การจัดเตรียมตัวอย่างพิน

3.1 ตัวอย่างพิน

งานวิจัยนี้ได้เลือกใช้หินทรายเนื้อสุดจากหมวดหินภูพาน จังหวัดนครราชสีมา เป็นตัวแทนในการทดสอบประมาณ 1000 ก้อน ดังแสดงในรูปที่ 3.1 เนื่องจากลักษณะเนื้อหินเป็นเม็ดละเอียดสม่ำเสมอ มีความหนาแน่นและความแข็งสูง มีแร่ค่าอัตราสมออยู่ร้อยละ 72 (ขนาดของเม็ดแร่ประมาณ 0.2-0.8 มิลลิเมตร) และเฟลค์สปาร์ร้อยละ 20 (ขนาดของเม็ดแร่ประมาณ 0.1-0.8 มิลลิเมตร) แร่ไมกาเร้อยละ 3 (ขนาดของเม็ดแร่ประมาณ 0.1-0.3 มิลลิเมตร) เศษหินร้อยละ 3 (ขนาดของเม็ดแร่ประมาณ 0.5-2 มิลลิเมตร) และแร่อิน ฯ ร้อยละ 2 (ขนาดของเม็ดแร่ประมาณ 0.5-0.1 มิลลิเมตร โดยจะจัดเตรียมตัวอย่างพินทรายใน 3 ลักษณะ คือ รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสขนาด $4 \times 4 \times 4$ เซนติเมตร รูปแท่งสี่เหลี่ยมผืนผ้าขนาด $4 \times 4 \times 8$ เซนติเมตร และขนาด $4 \times 4 \times 12$ เซนติเมตร หินรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสจะใช้ในการจำลองชุดของรอยแตกที่มีระยะห่างระหว่างรอยแตกเท่ากัน ในขณะที่หินรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าจะใช้ในการจำลองชุดของรอยแตกที่มีระยะห่างระหว่างรอยแตกที่แตกต่างกัน

3.2 การจัดเตรียมตัวอย่างพิน

3.2.1 การจัดรูปแบบความลาดเอียงของตัวอย่างพิน

การประเมินเสถียรภาพของความลาดเอียงมวลหิน จะใช้ตัวอย่างพิน 3 ขนาดคือ 1) รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสขนาด $4 \times 4 \times 4$ เซนติเมตร 2) รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าขนาด $4 \times 4 \times 8$ เซนติเมตร และ 3) รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าขนาด $4 \times 4 \times 12$ เซนติเมตร โดยตัวอย่างพินรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสจะทำการจัดเรียงให้ด้านหน้าของความลาดเอียงในแต่ละแฉ้มมีระยะห่าง 1 ช่วงของตัวอย่างพิน โดยจัดเรียงเป็นขั้นบันได มีมุมเบื้องต้นของผิวน้ำหน้าความลาดเอียงประมาณ 45° สำหรับตัวอย่างพินที่เป็นรูปแท่งสี่เหลี่ยมผืนผ้า จะทำการเรียงในแนวอน ด้านหน้าของความลาดเอียงในแต่ละแฉ้มมีระยะห่าง 4 เซนติเมตร 8 เซนติเมตร และ 12 เซนติเมตร ซึ่งทำให้มุมของผิวน้ำหน้าความลาดเอียงเริ่มต้นมีการผันแปรที่มุมประมาณ 45° สำหรับแฉ้มที่มีระยะห่างของตัวอย่างพินที่เป็นผิวน้ำหน้าของความลาดเอียงเท่ากัน 4 เซนติเมตร มุมเริ่มต้นประมาณ 27° สำหรับระยะห่าง 8 เซนติเมตร และมุมเริ่มต้นประมาณ 18° สำหรับระยะห่าง 12 เซนติเมตร โดยรูปแบบของการจัดเรียงเช่นนี้จะนำไปใช้ในการวิเคราะห์เสถียรภาพความลาดเอียงในสภาวะที่แห้ง ความลาดเอียงที่มีบางส่วนจะน้ำ และการวิเคราะห์เสถียรภาพของความลาดเอียงเมื่อเกิดแผ่นดินไหว สำหรับการทดสอบการพังทลายแบบพลิกคว่ำจะมีการผันแปรความสูงและมุมระนาบที่ถูกยก โดยตัวอย่างพินจะถูกนำมาเรียงในแนวตั้งที่มีการผันแปรมุมของผิวน้ำหน้าความลาดเอียง

รูปที่ 3.1 ตัวอย่างหินทราย หมวดหิน ภูพาน ประมาณ 1,000 ก้อน จัดเตรียมเพื่อทำการทดสอบ
โดยมีขนาด $4 \times 4 \times 4$ เซนติเมตร $4 \times 4 \times 8$ เซนติเมตร และ $4 \times 4 \times 12$ เซนติเมตร

ความสูงของความลาดเอียงที่จุดพังทลายสามารถคำนวณได้จากสมการดังนี้ (รูปที่ 3.2)

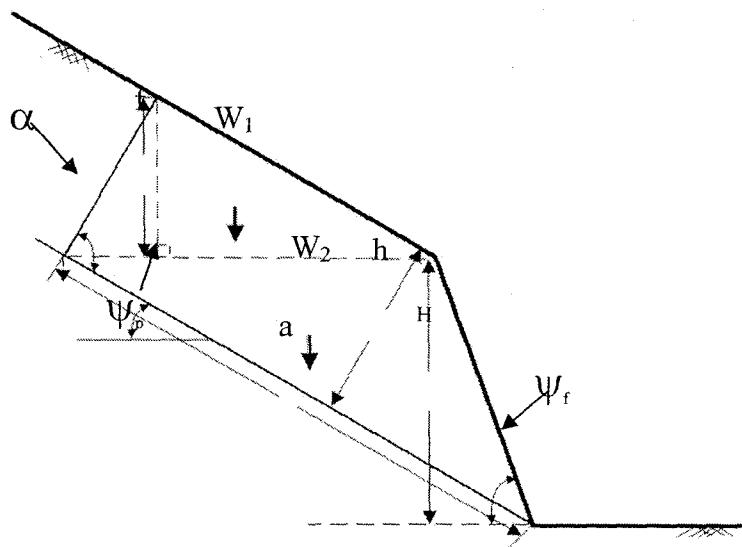
$$H = \frac{h \sin(\psi_{t_0} + (\psi_p - \psi_{p_0}))}{\sin(\psi_{t_0} - \psi_{p_0})} \quad (3.1)$$

$$\text{และ} \quad \psi_t = \psi_{t_0} + (\psi_p - \psi_{p_0}) \quad (3.2)$$

โดยที่ h คือระยะห่างระหว่างฐานและจุดสูงสุดของแบบจำลองความลาดเอียง H คือความสูงของความลาดเอียงที่จุดพังทลาย ψ_t คือมุมเริ่มนั้นของความลาดเอียง ψ_t คือมุมของความลาดเอียงที่จุดพังทลาย ψ_{p_0} คือมุมของระนาบใหม่เดือนเริ่มนั้น ψ_p คือ มุมของระนาบใหม่เดือนที่จุดพังทลาย ซึ่งในช่วงที่มีการเคลื่อนที่ของความลาดเอียงจะมีการบันทึกวิดีทัศน์อย่างต่อเนื่องจนกระทั่งความลาดเอียงเกิดการพังทลาย ทำให้สามารถจำแนกตำแหน่งเมื่อความลาดเอียงเริ่มเกิดการพังทลายได้อย่างถูกต้อง และทำให้ทราบลักษณะของการพังทลายว่ามีลักษณะอย่างไร

3.2.2 การจัดรูปแบบของตัวอย่างหินรอบอุโมงค์

รูปแบบของการประเมินเสถียรภาพของตัวอย่างหินรอบอุโมงค์จะใช้ตัวอย่างหินทรายเนื้อสัด 3 ขนาดคือ 1) รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสขนาด $4 \times 4 \times 4$ เซนติเมตร 2) รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าขนาด $4 \times 4 \times 8$ เซนติเมตร และ 3) รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าขนาด $4 \times 4 \times 12$ เซนติเมตร นำมาจัดเรียงบนแท่นทดสอบให้เต็มพื้นที่ โดยมีขนาดความกว้างประมาณ 150 เซนติเมตร และความสูงประมาณ 150 เซนติเมตร เพื่อให้พฤติกรรมความเค้นของมวลหินรอบอุโมงค์มีลักษณะเป็น Hydrostatic ระหว่างการทดสอบการจำลองเสถียรภาพของอุโมงค์ภายใต้แรงดันสถิต ให้ทำการดึงตัวอย่างหินที่อยู่ตรงกลางของชุดหินที่จัดเรียงไว้เพื่อให้เกิดเป็นช่องว่างคล้ายลักษณะของอุโมงค์รูปสี่เหลี่ยมที่ผันแปรความลึกและความกว้างของอุโมงค์ออกที่ละก้อนจนกว่าจะเกิดการพังทลาย สำหรับการทดสอบการจำลองเสถียรภาพของอุโมงค์ภายใต้คลื่นไหวสะเทือนนั้นจะทำการดึงตัวอย่างหินออกเป็นรูปอุโมงค์ก้อนที่จะทำการทดสอบด้วยคลื่นไหวสะเทือนเพื่อสังเกตการพังทลายของอุโมงค์นี้ออกจากอิฐพลาสติกคลื่นไหวสะเทือน จากนั้นทำการบันทึกวิดีทัศน์และภาพถ่ายเพื่อใช้วิเคราะห์ต่อไป

รูปที่ 3.2 ตัวแปรที่ใช้สำหรับการคำนวณความสูงของความลาดชันของแบบจำลองที่จุดพังทลาย

บทที่ 4

การประดิษฐ์แท่นทดสอบ

4.1 ที่มาของปัญหา

แท่นทดสอบที่นิยมใช้อยู่ในปัจจุบันมีชื่อเรียกว่า โต๊ะแรงเสียดทาน (Friction Table) ซึ่งได้พัฒนามากกว่า 20 ปี มีลักษณะประกอบด้วย แท่นสายพานที่วางตัวอยู่ในแนวระดับ โดยมีก้อนตัวอย่างหินจัดเรียงอยู่บนแท่นสายพานเพื่อจำลอง (ย่อส่วน) ความสูงและความชันของความลาดเอียงมวลหินในภาคสนาม แรงโน้มถ่วงของโลกที่กระทำกับแบบจำลองตัวอย่างหินที่ถูกจัดเรียงนั้นจะใช้การเคลื่อนตัวของสายพานด้วยระบบเพลาที่ต่อกันมอเตอร์ไฟฟ้าโดยปรับให้มีความเร็วคงที่ ด้วยรูปแบบเข็นนี้แรงโน้มถ่วงที่จำลองขึ้นจะได้มาจากการแรงเสียดทานระหว่างตัวอย่างหินกับพื้นของวัสดุที่ใช้ทำสายพาน อุปกรณ์ดังกล่าวมักมีขนาดของพื้นที่บนสายพานประมาณ 1×1 ตารางเมตร

การจำลองการเคลื่อนตัวของมวลหินด้วยโต๊ะแรงเสียดทานดังกล่าวมีข้อเสียหลายประการคือ

- 1) ความเสียดทานระหว่างก้อนหินกับสายพานไม่สามารถจำลองแรงโน้มถ่วงของโลกได้อย่างแท้จริง การจำลองทุกครั้งจะต้องมีการสอนเทียบค่าความเสียดทาน ซึ่งจะผันแปรอย่างมาก สำหรับหินต่างชนิดกัน จึงทำให้ผลการจำลองมีความไม่แน่นอนและอาจไม่สามารถใช้เป็นตัวแทนพฤติกรรมการเคลื่อนตัวของมวลหินในภาคสนามได้
- 2) โต๊ะแรงเสียดทานไม่สามารถจำลองผลกระทบของนำ้ำต่อเศษสภาพของมวลหินบนความลาดเอียงได้ เพราะก้อนตัวอย่างหินถูกจัดให้อยู่ในแนวระนาบ
- 3) โต๊ะแรงเสียดทานไม่สามารถจำลองผลกระทบของแรงสั่นสะเทือนที่เกิดจากแผ่นดินไหวได้
- 4) โต๊ะแรงเสียดทานไม่สามารถจำลองนำ้าหนักกดทับที่อยู่บนความลาดเอียงของมวลหิน เช่น นำ้าหนักของอาคาร ฐานแผ่นดินไหว หรือโครงสร้างอื่น ๆ
- 5) โต๊ะแรงเสียดทานไม่สามารถจำลองผลกระทบของดินหรือทรัพย์ที่แทรกอยู่ในรอยแตกของมวลหินได้ เพราะแบบจำลองของมวลหินถูกจัดอยู่ในแนวระนาบ
- 6) โต๊ะแรงเสียดทานไม่สามารถจำลองลักษณะของมวลหินหลังเกิดการพังทลายของความลาดเอียง กล่าวคือ ไม่สามารถคาดคะเนความรุนแรงและระยะทางที่ก้อนหินจะกระเด็นจากผิวของความลาดเอียง
- 7) แผ่นสายพานของโต๊ะแรงเสียดทานมักจะเกิดการสึกหรอหลังจากใช้งานไปได้ระยะหนึ่งทำให้ค่าแรงเสียดทานที่สอนเทียบไว้เปลี่ยนไป ส่งผลให้ผลของการจำลองผิดพลาด

4.2 วัสดุประสงค์

จากปัญหาของโถดีไซน์เสียดทานดังกล่าวข้างต้น งานวิจัยนี้จึงได้ทำการประดิษฐ์เพื่อนทดสอบแบบใหม่เพื่อจำลองการเคลื่อนตัวของมวลพินบนความลาดเอียงภายใต้แรงสั่นสะเทือน โดยเสนอแนวคิดใหม่ในการจำลองพฤติกรรมการเคลื่อนตัวของมวลพินบนความลาดเอียงและรองผนังอุโมงค์ ซึ่งการเคลื่อนตัวจะรวมไปถึงการเคลื่อนตัวบนรอยแตกแบบแผ่น (Plane sliding) และการเคลื่อนตัวแบบพลิกคว่ำ (Toppling) จากความลาดเอียงของมวลพินและการถล่มของหลังคาและผนังอุโมงค์ ภายใต้กรอบแนวคิดใหม่นี้ก่อนตัวอย่างที่ใช้จำลองมวลพินในภาคสนามจะถูกจัดเรียงให้อยู่ในแนวเดียวของจริงแต่ย่อส่วนลง ดังนั้นแรงที่จะทำให้เกิดการเคลื่อนตัวก็คือแรงโน้มถ่วงของโลกจริง (น้ำหนักของก้อนตัวอย่างพิน) แบบจำลองมวลพินบนความลาดเอียงจะถูกจัดเรียงอยู่บนแท่นยกตัวอย่างที่มีดีดอยู่กับส่วนล่างของแท่นทดสอบ ซึ่งเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสขนาด 2×2 เมตร โดยมีแผ่นอะคริลิก (Acrylic) ใสปิดด้านหน้า และแผ่นอะลูมิเนียมปิดด้านหลัง ปลายอีกด้านหนึ่งของแกนยกระดับอยู่บนแท่นทดสอบโดยใช้ลวดสลิง ในระหว่างการทดสอบจะใช้แม่แรงเป็นอุปกรณ์ดึงแกนยกเพื่อให้แบบจำลองความลาดเอียงมวลพินที่จัดเรียงไว้เกิดการเคลื่อนตัว องค์ประกอบทั้งหมดจะวางตัวอยู่บนล้อเหล็กზะร่องและวางอยู่บนรยางค์เหล็กสี่แฉวโดยใช้มอเตอร์ไฟฟ้ากำลังสูงเป็นตัวส่งแรงดึงและดันผ่านชุดเกียร์ทุกดัง เพื่อจำลองแรงสั่นสะเทือนจากแผ่นดินไหวในระดับที่ต่างกันทั้งในเชิงความถี่ความยาวคลื่น และอัตราเร่ง ดังนั้น ลักษณะเด่นของสิ่งประดิษฐ์ที่กล่าวมานี้จะสามารถจัดปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้โถดีไซน์เสียดทาน ซึ่งสามารถสรุปโดยย่อได้ดังนี้

- 1) การเคลื่อนตัวของแบบจำลองมวลพินจะเกิดขึ้นจากแรงโน้มถ่วงของโลกจริง ซึ่งจะสามารถจำลองพฤติกรรมการเคลื่อนตัวของมวลพินบนความลาดเอียงในภาคสนามได้อย่างสมจริง
- 2) สิ่งประดิษฐ์ใหม่นี้ออกแบบให้ก้อนตัวอย่างพินที่ใช้จำลองมวลพินจัดเรียงในแนวเดียวในช่องว่างระหว่างแผ่นอะลูมิเนียมและแผ่นอะคริลิกในรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสที่สามารถกักเก็บน้ำได้ส่วนใหญ่ใช้สามารถจำลองผลกระทบของน้ำบาดาลและน้ำท่วมบนมวลพินในระดับที่หลากหลายซึ่งไม่เคยมีการทดสอบหรือจำลอง เช่นนี้มาก่อน
- 3) เนื่องจากแท่นทดสอบมีแกนต่อ กับเพลาหมุนและวางตัวอยู่บนรยางค์เดือน ผู้ใช้สามารถจำลองผลกระทบของแรงสั่นสะเทือนที่เกิดจากแผ่นดินไหวในระดับที่หลากหลาย โดยปรับระดับความเร็วและความถี่จากชุดเกียร์ทุกดัง
- 4) เนื่องจากก้อนตัวอย่างพินถูกจัดเรียงอยู่ในแนวเดียว ดังนั้นน้ำหนักกดทับที่อาจเกิดจากโครงสร้างทางวิศวกรรมต่างๆ บนความลาดเอียงสามารถจำลองได้โดยใช้แท่งเหล็กที่คำนวณสัดส่วนน้ำหนักต่อขนาดย่อส่วน ไว้ก่อน แล้ววางทับไว้ส่วนบนของความลาดเอียงที่จุดต่างๆ กัน

5) เนื่องจากก้อนตัวอย่างหินถูกจัดเรียงอยู่ในแนวตั้ง โดยที่รอยแตกของมวลหินถูกจำลองด้วยรอยต่อของก้อนตัวอย่างหิน ผู้ใช้สามารถใส่รายละเอียดหรือคินในรอยต่อของก้อนตัวอย่างหิน และสามารถปรับระดับความกว้างของรอยแตก หรือความหนาของวัสดุแทรกได้อย่างหลากหลาย ดังนั้นสิ่งประดิษฐ์ใหม่นี้จึงสามารถจำลองมวลหินที่มีวัสดุแทรกในรอยแตกได้อย่างสมจริง

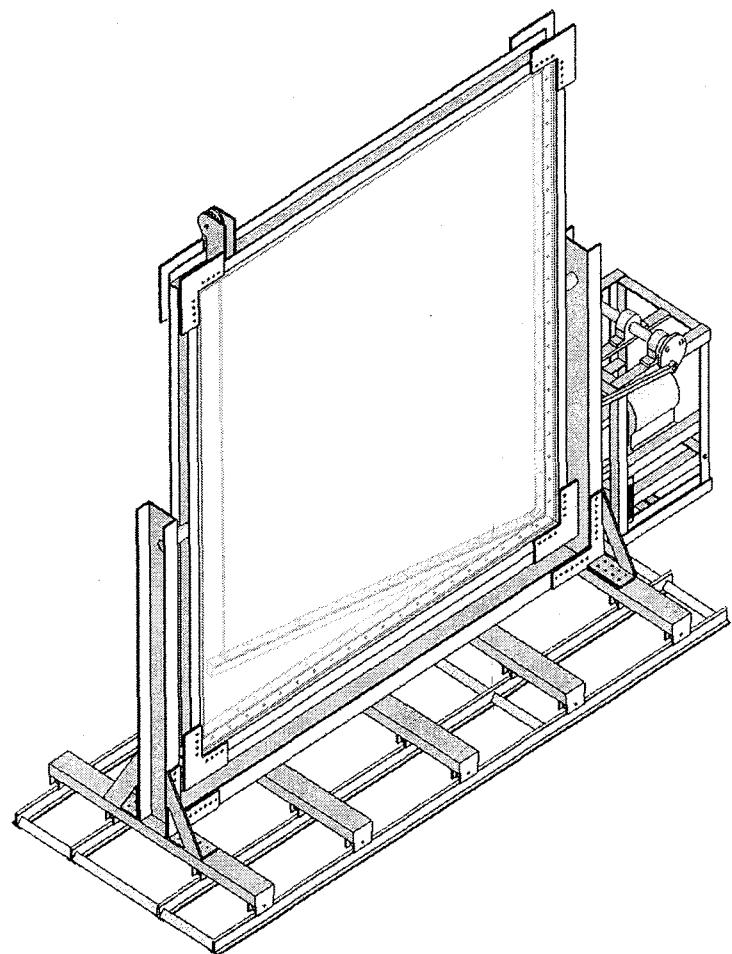
6) เนื่องจากการพังทลายของก้อนตัวอย่างหินบนความลาดเอียงของแบบจำลองเกิดขึ้นจากแรงโน้มถ่วงของโลกที่แท้จริง ดังนั้นลักษณะที่เกิดขึ้นหลังจากการพังทลาย อาทิ มวลหินที่เหลืออยู่บนความลาดเอียงหรือร่องทางของแต่ละก้อนตัวอย่างหินที่เคลื่อนตัวทั้งในแนวตั้งและแนวราบจะสามารถจำลองและศึกษาได้จริง นอกจากนี้การถ่ายวิดีโอที่ช่วยให้ทราบถึงการทดสอบก็จะสามารถนำเบปันทึกภาพมาศึกษาและวิเคราะห์รายละเอียดในภายหลัง หรือนำมาเปรียบเทียบผลจากการจำลองการพังทลายของความลาดเอียงที่มีรูปทรงเรขาคณิตต่างกันออกໄไป เช่น มีความสูงความชัน หรือมุมของรอยแตกที่มีความแตกต่างกัน

7) การเคลื่อนตัวของมวลหินที่จำลองด้วยสิ่งประดิษฐ์ใหม่นี้มีปัจจัยสำคัญประการหนึ่งคือ แรงเสียดทานของรอยแตกจะเกิดจากเนื้อหินสัมผัสกับเนื้อหินเอง โดยการเคลื่อนตัวจะไม่มีผลกระทบระหว่างก้อนตัวอย่างหินและอุปกรณ์ของแท่นทดสอบ ดังนั้นการจำลองสามารถทำซ้ำได้หลายครั้งโดยไม่มีการสึกหรอของอุปกรณ์ที่ใช้

แท่นทดสอบแกนเดียวกันนี้ยังสามารถใช้จำลองเสถียรภาพของมวลหินรอบอุโมงค์ภายในได้แรงดันสถิตและภายในได้ด้วยการจัดเรียงตัวอย่างหินในแท่นทดสอบในแนวตั้ง โดยมีช่องใส่ลูกแก้วในแนวตั้งประกอบทั้ง 2 ด้าน ลูกแก้วนี้จะใช้จำลองแรงดันแบบ Hydrostatic ให้กับแบบจำลองมวลหิน ซึ่งการจัดเรียงในลักษณะนี้สามารถจำลองความกว้างสูงสุด (Maximum Span) และความลึกของอุโมงค์ที่จุดพังทลาย (อุโมงค์จะจำลองโดยการดึงก้อนหินในแทบที่ออกแบบไว้ออกจากมวลหินแบบจำลอง) ซึ่งการพังทลายนี้สามารถทำให้เกิดขึ้นจากแรงโน้มถ่วงของโลกที่แท้จริง หรือเกิดจากคลื่นไห波单เทือนในแนวระนาบ

4.3 วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างแท่นทดสอบ

ตามรูปที่ 4.1 แสดงภาพเพอร์สเปกทิฟของแท่นทดสอบการเคลื่อนตัวของมวลหินบนความลาดเอียงและรอบอุโมงค์ภายในได้แรงดันสะเทือน ตามการประดิษฐ์นี้ประกอบด้วยโครงเหล็กรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสทำด้วยเหล็กรูปตัวซีขนาด 10×5 เซนติเมตร บีดอยู่บนขาตั้งด้วยเพลาเหล็กขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 5 เซนติเมตร ซึ่งใช้เป็นแกนหมุนให้แท่นทดสอบสามารถหมุนอยู่ในแนวระนาบ

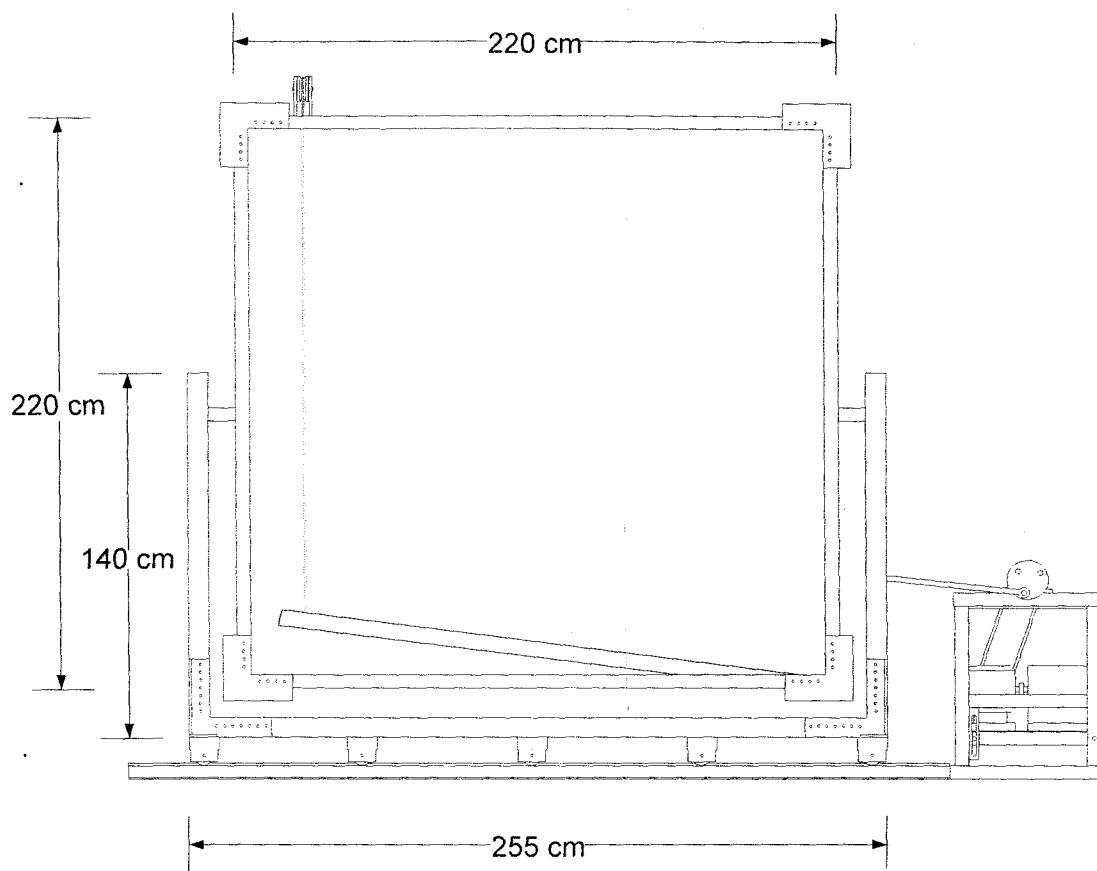

รูปที่ 4.1 ภาพเพอร์สเปกทีฟของแท่นทดสอบการเคลื่อนตัวของมวลหินบนความลาดเอียงและ
มวลหินรอบอุโมงค์ภายในได้แรงสั่นสะเทือน

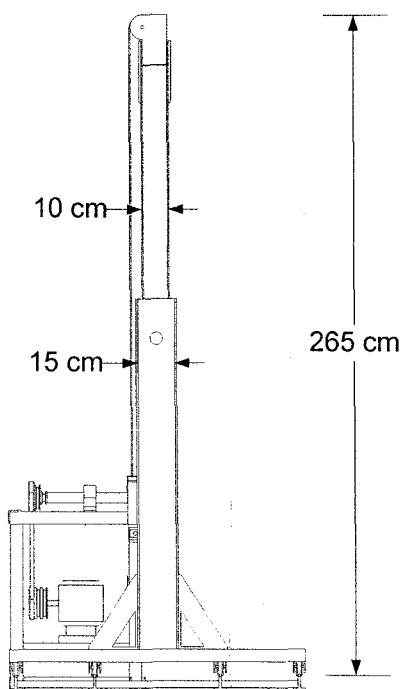
ในขณะจัดเรียงตัวอย่างหิน และหมุนกลับมาอยู่ในแนวคิ่งในขณะทดสอบ ขาตั้งทำด้วยเหล็กรูปตัวซี ขนาด 15×7.5 เซนติเมตร ซึ่งต่ออยู่กับฐานเหล็กที่มีล้อเหล็ก ceasefire ร่องวางอยู่บนรางเหล็กสีแคร และแสดงรูปบันเตอร์ไฟฟ้าและชุดเกียร์ทดสอบและแกนส่งกำลังไปยังด้านขวาของขาตั้ง ก้อนตัวอย่างหินที่ใช้จำลองเสถียรภาพของความลาดเอียงมวลหินหรือมวลหินรอบอุโมงค์จะถูกจัดเรียงอยู่ในช่องว่างระหว่างแผ่นอะคลิลิกใส่ที่ปิดอยู่ด้านหน้าของโครงเหล็ก และแผ่นอะลูมิเนียมยึดกับด้านหลังของโครงเหล็ก แผ่นอะคลิลิกใส่สามารถถอดออกและประกอบเข้า-ออกได้อย่างสะดวกเพื่อการจัดเรียงตัวอย่างหินในแต่ละชุดโดยถังทำพิเศษให้มีความหนา 10 เซนติเมตร

รูปที่ 4.2 แสดงภาพตัดขวางด้านหน้าของเครื่องจำลองการเคลื่อนตัวของมวลหินบนความลาดเอียงภายใต้แรงสั่นสะเทือน รูปนี้แสดงองค์ประกอบต่าง ๆ ของแท่นทดสอบ ซึ่งประกอบด้วยแผ่นเหล็กจากหนา 0.9 เซนติเมตร จำนวน 4 แผ่น ใช้คีดโครงเหล็กรูปตัวซีในสีน้ำเงินรองอะลูมิเนียมจะใช้เป็นตัวบีดระหว่างแผ่นอะคลิลิกใส่กับโครงเหล็กด้านหน้า และรอบอะลูมิเนียมอีกชุดหนึ่งใช้บีดระหว่างแผ่นอะลูมิเนียมกับโครงเหล็กด้านหลัง ขาตั้งของโครงเหล็กประกอบด้วยขาตั้งที่ทำด้วยเหล็กรูปตัวซี สูง 140 เซนติเมตร 2 ตัว วางอยู่ในแนวคิ่งและบีดกับฐานล่างซึ่งเป็นเหล็กรูปตัวซีขนาด 15×7.5 เซนติเมตร ยาว 255 เซนติเมตร ซึ่งวางตัวอยู่บนชุดล้อ 5 ชุด ตามความยาวของฐานตั้ง ชุดล้อทั้ง 5 ชุดมีระยะห่างเท่ากับ 51.25 เซนติเมตร ในโครงเหล็กทดสอบจะมีแท่นยกตัวอย่างหินทำด้วยแผ่นเหล็กกว้าง 180 เซนติเมตร กว้าง 4.5 เซนติเมตร โดยที่ปลายด้านขวาจะบีดกับแกนหมุนที่ส่วนล่างของโครงเหล็ก ส่วนปลายด้านซ้ายจะต่อ กับลวดสลิงเหล็กที่ขึงอยู่ในแนวคิ่ง และอ้อมไปต่อ กับแม่แรงยกโดยผ่านลูกรอกที่บีดอยู่ส่วนบนด้านซ้ายของโครงเหล็ก ส่วนแม่แรงจะถูกติดตั้งอยู่ด้านหลังของโครงเหล็ก

รูปที่ 4.3 แสดงภาพตัดขวางด้านข้างของเครื่องจำลองการเคลื่อนตัวของมวลหินบนความลาดเอียงภายใต้แรงสั่นสะเทือน ซึ่งในรูปนี้แสดงชุดล้อเหล็ก ceasefire ร่องประกอบด้วยคานเหล็กรูปตัวซี ขนาด 10×5 เซนติเมตร ยาว 150 เซนติเมตร โดยในส่วนล่างของแต่ละคานเหล็กจะมีล้อเหล็ก ceasefire ที่มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางเท่ากับ 7.6 เซนติเมตร จำนวน 4 ล้อ มีระยะห่างของแต่ละล้อเท่ากับ 50 เซนติเมตร ชุดล้อจะมีทั้งหมด 5 ชุด วางขวางอยู่ตามแนวยาวของฐานตั้ง โครงเหล็ก แต่ละล้อเหล็ก ceasefire จะมีลูกรื้นรองแกนกลางเพื่อลดความเสียดทานในระหว่างการทดสอบ ในรูปที่ 4.3 ยังแสดงถึงตำแหน่งของแม่แรงที่บีดอยู่ด้านหลังของโครงเหล็ก โดยส่วนบนของแม่แรงจะบีดกับลวดสลิงที่พากอยู่บนลูกรอก และนำไปบีดกับแท่นยกที่อยู่ในโครงเหล็ก ลูกรอกสำหรับลวดสลิงมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางเท่ากับ 10 เซนติเมตร และมีลูกรื้นอยู่รองแกนกลางเพื่อลดความเสียดทานในระหว่างการทดสอบ

รูปที่ 4.2 ภาพตัดขวางด้านหน้าของแท่นทดสอบการเคลื่อนตัวของมวลหินบนความลาดเอียง และมวลหินรอบอุโมงค์ภายใต้แรงสั่นสะเทือน

รูปที่ 4.3 ภาพตัดขวางด้านข้างของแท่นทดสอบการเคลื่อนตัวของมวลหินบนความลาดเอียงและ
มวลหินรอบอุโมงค์ภายใต้แรงสั่นสะเทือน

รูปที่ 4.4 แสดงภาพตัดขวางด้านหลังของเครื่องจำลองการเคลื่อนตัวของมวลหินบนความลาดเอียงภายในรูปนี้แสดงตำแหน่งของแม่แรงที่ยึดกับลวดสลิงและตำแหน่งของคานยึดล้อที่ติดกับคานล่างของขาตั้ง พื้นที่ในส่วนกลางทั้งหมดของโครงเหล็กคือแผ่นอะลูมิเนียมที่ยึดติดกับโครงเหล็กด้วยกรอบอะลูมิเนียมทั้งสี่ด้าน โดยที่รอยต่อทั้งหมดระหว่างโครงเหล็กแผ่นอะลูมิเนียม กรอบอะลูมิเนียม และแผ่นอะคลิลิกจะถูกอุดด้วยซิลิโคนยางเพื่อป้องกันการร้าวซึมของน้ำในระหว่างการทดสอบผลกระทบจากน้ำบาดาลต่อเสถียรภาพของความลาดเอียงของมวลหิน

4.4 การจำลองมวลหิน

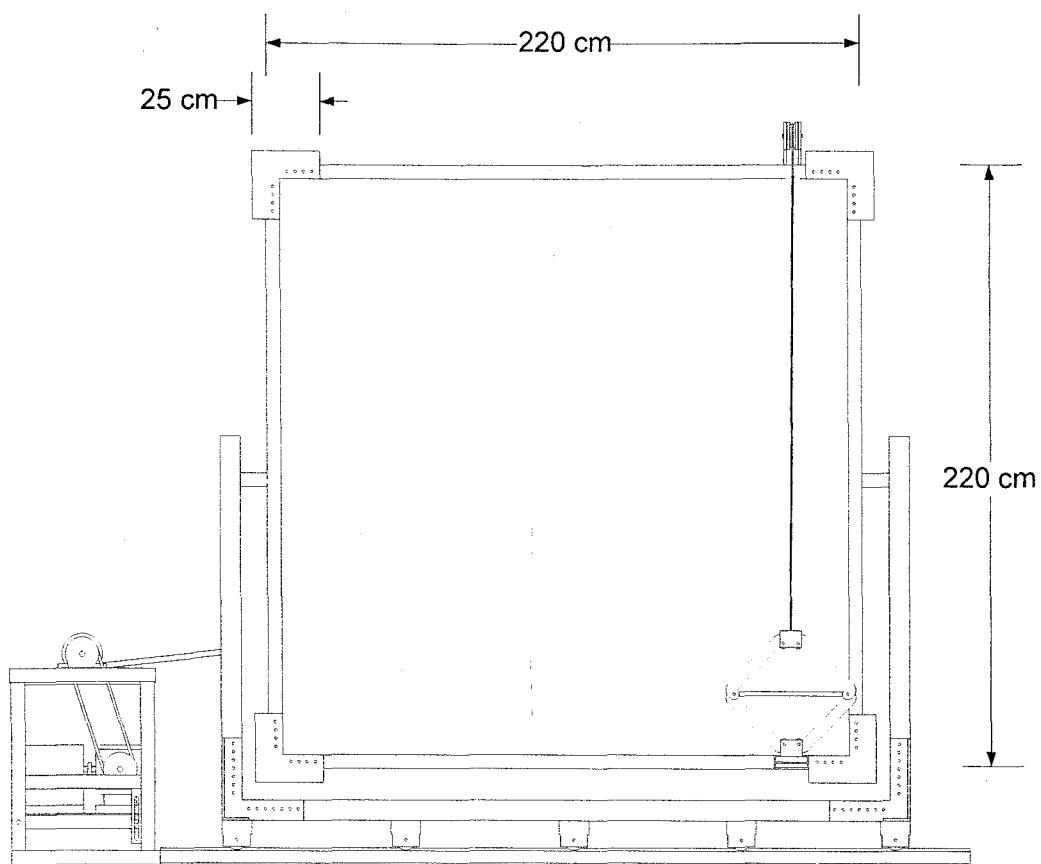
4.4.1 การทดสอบการพังทลายของมวลหินบนความลาดเอียง

แท่นทดสอบที่ประดิษฐ์ขึ้นมาในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการทดสอบตัวอย่างหินในแนวตั้งเพื่อจำลองการเคลื่อนตัวและการพังทลายของมวลหินบนความลาดเอียงในภาคสนาม โดยมีลักษณะเฉพาะคือการจำลองจะใช้แรงโน้มถ่วงของโลกที่แท้จริงเป็นแรงผลักดันทำให้เกิดการพังทลายของแบบจำลอง ส่งผลให้ผลการจำลองในแนวตั้งแบบบ่อกลับเหมือนกับสภาพจริงที่เกิดขึ้นในภาคสนาม โดยมีรูปแบบการทดสอบดังนี้

1) จัดเรียงก้อนตัวอย่างหินบนคานยกที่สามารถปรับระดับมุมเอียงได้อย่างละเอียด โดยใช้แม่แรงต่อกับลวดสลิง ดังนั้นก้อนตัวอย่างหินบนคานยกจะสามารถจำลองความชันและความสูงของความลาดเอียงมวลหินในสภาพต่างๆ กันได้อย่างละเอียด คุณลักษณะเฉพาะของคานยกคือในขณะที่คานถูกยกขึ้นอย่างช้าๆ เสถียรภาพของแบบจำลองมวลหินก็จะลดลงจนถึงจุดที่เกิดการพังทลาย ณ จุดนั้นมุมของคานยกที่ถูกยกขึ้นอยู่ (ถูกรั้งไว้ด้วยแม่แรง) จะสามารถนำมาใช้คำนวณความชันและความสูงของแบบจำลองความลาดเอียงมวลหินที่เปลี่ยนจากขนาดที่กำหนดไว้เป็นต้นตอนจัดเรียงมาบ้างมุมและความสูงที่จุดพังทลาย

2) การใช้แผ่นอะคลิลิกใส่ประกอบด้านหน้า และแผ่นอะลูมิเนียมที่ประกอบอยู่ด้านหลังของโครงเหล็กโดยมีซิลิโคนยางอุดตามรอยต่อทั้งหมด ลักษณะเฉพาะของกรรมวิธีนี้คือ เพื่อให้สามารถทำการจำลองและศึกษาผลกระทบของน้ำบาดาลและน้ำท่วมบนแบบจำลองของความลาดเอียงมวลหินได้

3) การใช้แผ่นอะคลิลิกใส่ที่แข็งแรงประกอบด้านหน้าของแบบจำลองมวลหิน นอกจากจะป้องกันมิให้แบบจำลองพลิกคว่ำลงมาทางด้านหน้าในขณะเคลื่อนตัวแล้ว ยังทำให้ผู้ใช้สามารถเห็นภาพตัดขวางของแบบจำลองความลาดเอียงในขณะเคลื่อนตัวและหลังจากการพังทลายได้อย่างต่อเนื่องภายใต้ปัจจัยต่างกัน เช่น ความสูง ความชันของความลาดเอียง ระดับของน้ำบาดาล และขนาดของแรงสั่นสะเทือน เป็นต้น ซึ่งจะทำให้ผู้ใช้สามารถศึกษาและวิเคราะห์กลไกรวมทั้งรูปแบบของกระบวนการเคลื่อนตัวได้อย่างละเอียดจากเทพบันทึกวิดีทัช ซึ่งข้อมูลนี้ไม่สามารถตรวจสอบและศึกษาได้ในภาคสนาม

รูปที่ 4.4 ภาพตัดขวางด้านหลังของห้องแทนทดสอบการเคลื่อนตัวของมวลหินบนความลาดเอียง
และมวลหินรอบอุโมงค์ภายในได้แรงสั่นสะเทือน

4) การใช้มอเตอร์ไฟฟ้า ชุดเกียร์ทดแรง งานส่งแรง ประกอบกับชุดล้อเหล็กเช่าร่อง และร่างเลื่อน เป็นชุดอุปกรณ์สำคัญที่สามารถจำลองแรงสั่นสะเทือนจากคลื่นแผ่นดินไหว มีลักษณะเฉพาะคือ สามารถปรับระดับความถี่และความยาวคลื่นได้หลายระดับ เพื่อให้สอดคล้องกับคลื่นแผ่นดินไหวในสภาพจริงของแต่ละพื้นที่ และต่างระบบทางจากชุดกำเนิดของคลื่นแผ่นดินไหว

4.4.2 การทดสอบเสถียรภาพของมวลหินรอบอุโมงค์

แท่นทดสอบที่ประดิษฐ์ขึ้นสามารถใช้ในการทดสอบเสถียรภาพของมวลหินรอบอุโมงค์ โดยใช้แรงโน้มถ่วงของโลกที่แท้จริงเป็นแรงผลักดันทำให้เกิดการพังทลายของมวลหินรอบอุโมงค์ โดยมีรูปแบบการทดสอบดังนี้

1) ก้อนตัวอย่างหินจะถูกจัดเรียงอยู่บนถนนยกโดยมีเหล็กขาตั้งประนบอยู่ทั้ง 2 ข้าง เมื่อเรียงหินเสร็จแล้วจะใส่ลูกแก้วเข้าไปปิดช่องว่างระหว่างหินและเหล็กขาตั้งที่อยู่ด้านข้างเพื่อให้เกิดแรงดันด้านข้าง จากนั้นทำให้หินเรียงตัวหนาแน่นด้วยการส่งแรงสั่นสะเทือนจากมอเตอร์ไฟฟ้า ซึ่งแรงดันที่เกิดขึ้นจากชุดของลูกแก้วนี้ได้มีการคำนวณไว้ล่วงหน้าเพื่อให้เท่ากับแรงดันสถิตที่เกิดขึ้นจากตัวอย่างหินทราบ ซึ่งเมื่อมีการเคลื่อนตัวของมวลหินในแนวราวนาน ลูกแก้วก็จะเคลื่อนตัวตามไป และรักษาแรงดันสถิตให้คงที่เสมอ จากนั้นทำการปิดมอเตอร์ไฟฟ้าเมื่อลูกแก้วมีการจัดเรียงตัวอย่างหนาแน่นก่อนที่จะทำการดึงตัวอย่างหินออกเป็นรูปอุโมงค์เพื่อทำการทดสอบต่อไป

2) การใช้แผ่นอะคิติกไสประนบด้านหน้า ทำให้สามารถสังเกตเห็นภาพตัดของแบบจำลองการทดสอบเสถียรภาพของมวลหินรอบอุโมงค์ในขณะเกิดการพังทลายได้อย่างต่อเนื่อง และจะป้องกันไม่ให้แบบจำลองพลิกคว่ำลงมาทางด้านหน้า

3) การส่งแรงสั่นสะเทือนจากคลื่นแผ่นดินไหวด้วยมอเตอร์ไฟฟ้า ทำให้สามารถจำลองการพังทลายของมวลหินรอบอุโมงค์ได้หลายระดับความถี่และหลายระดับความยาวคลื่น

บทที่ 5

การจำลองความลาดเอียงของมวลหิน

เนื้อหาในบทนี้อธิบายวิธีและผลการจำลองความลาดเอียงมวลหินเพื่อทดสอบศักยภาพของแท่นทดสอบที่ได้ประดิษฐ์ขึ้น ซึ่งจะประกอบด้วย (1) การทดสอบเพื่อหารมูนเสียดทานพื้นฐานของตัวอย่างหิน (2) การจำลองการพังทลายของความลาดเอียงของรอยแตกภายในใต้สภาวะแห้ง เพื่อศึกษาการพังทลายทั้งแบบแผ่นระนาบและแบบพลิกครึ่ง (3) การจำลองการพังทลายของความลาดเอียงที่ชั้มน้ำ เพื่อศึกษาผลกระทบของน้ำต่อเสถียรภาพของความลาดเอียงของมวลหิน และ (4) การทดสอบผลกระทบของคลื่นไหwaves เทือนต่อเสถียรภาพของความลาดเอียงของมวลหิน

5.1 การทดสอบเพื่อวัดมูนเสียดทานพื้นฐาน

วิธีการทดสอบแบบ Tilt Test ได้นำมาใช้เพื่อหารมูนเสียดทานของผิวหินที่ถูกตัด โดยมีการผันแปรขนาดของตัวอย่างหินที่อยู่ด้านบน และมีการนำน้ำหนักของตัวอย่างหินมาใช้ในการคำนวณน้ำหนักกดทับในแนวตั้งมาก ตัวอย่างหินแต่ละขนาดจะมีการทดสอบชั้้ 4 ครั้ง เพื่อให้คำตอบที่ถูกต้อง ตารางที่ 5.1 แสดงผลการทดสอบ ซึ่งพบว่ามูนเสียดทานพื้นฐานมีค่าประมาณ 26° และค่าความเคนบีดติดเท่ากับ 0.053 kPa ดังแสดงในรูปที่ 5.1 โดยผลการทดสอบสอดคล้องกับผลการทดสอบของ ณัฐพล เจียมทอง (2549) ที่ได้เสนอผลว่าค่าความแข็งในแกนเดียวของตัวอย่างหินรายชุดภูพานนี้มีค่า $72.37 \pm 8.53 \text{ MPa}$ และค่าสัมประสิทธิ์ความยืดหยุ่นมีค่า $18.43 \pm 1.08 \text{ GPa}$ (Kemthong, 2006)

5.2 การทดสอบการพังทลายแบบไอลเลื่อนในแนวระนาบของรอยแตกภายในใต้สภาวะแห้ง

การวิเคราะห์การพังทลายแบบไอลเลื่อนในแนวระนาบใช้หลักการคำนวณการพังทลายของ Hoek and Bray (1981) จากนั้นนำผลการคำนวณมาเปรียบเทียบกับผลที่ได้จากการทดสอบด้วยแบบจำลองทางกายภาพและการคำนวณเชิงตัวเลขด้วยโปรแกรม FLAC_Slope

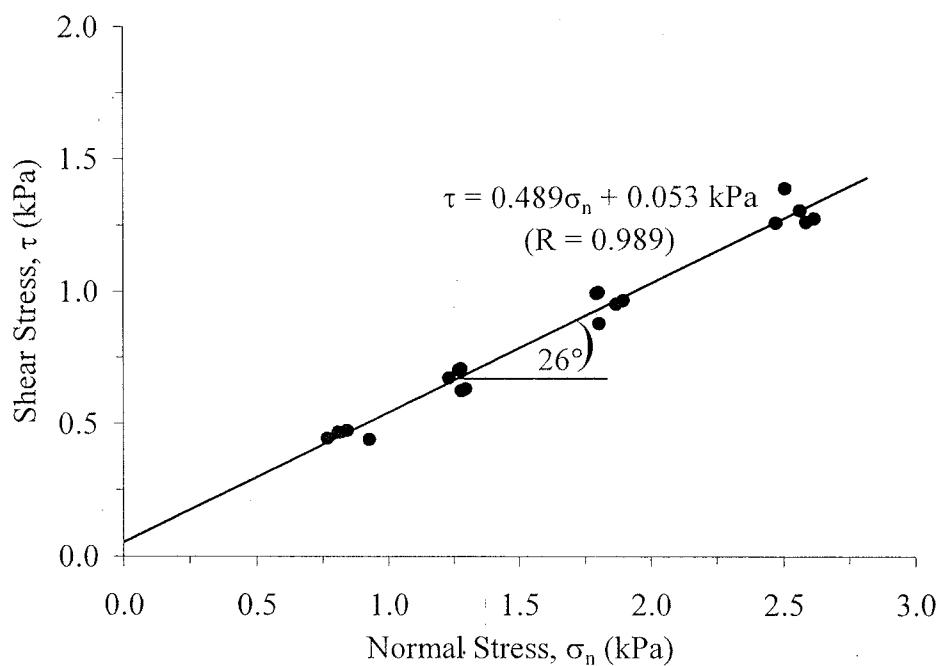
5.2.1 การจำลองการพังทลายแบบแผ่นระนาบ

การจำลองแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม จากตัวอย่างหิน 3 ขนาด คือ กลุ่มการทดสอบด้วยตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 4$ เซนติเมตร กลุ่มการทดสอบด้วยตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 8$ เซนติเมตร และกลุ่มการทดสอบด้วยตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 12$ เซนติเมตร ซึ่งการทดสอบจะพัฒนาความสูงของความลาดเอียง นูนของระนาบที่ไอลเลื่อน และมูนที่ผิวหน้าความลาดเอียง โดยมีขั้นตอนการทดสอบดังนี้

ตารางที่ 5.1 ผลการทดสอบ Tilt Test เพื่อหาค่ามุมเสียดทานพื้นฐานของผิวตัวอย่างหินทราย หมวดหิน

ภูพาน

Sample No.	Width (mm)	Length (mm)	Area (mm ²)	Weight (g)				ϕ_b (degrees)			
				1	2	3	avg.	1	2	3	avg.
1	43.35	43.50	1885.73	170.2	170.6	170.6	170.5	27	30	30	30
2	40.35	42.00	1694.70	177.1	177.2	177.4	177.2	25	27	24	25
3	41.85	41.85	1751.42	172.9	172.9	172.3	172.7	29	31	28	29
4	41.80	41.85	1749.33	167.7	167.9	168.3	168.0	30	30	29	30
5	41.15	41.20	1695.38	162	160.8	161.4	161.4	30	27	30	30
6	41.20	82.15	3384.58	500.6	500.7	500.6	500.6	29	32	29	29
7	40.75	82.10	3345.58	497.6	497.6	497.3	497.5	29	27	29	29
8	41.95	81.50	3418.93	496.2	495.8	495.9	496.0	29	26	26	26
9	42.70	82.15	3507.81	514.9	515.5	515.1	515.2	26	29	26	26
10	41.45	82.75	3429.99	489.9	490.2	490.7	490.3	30	29	27	29
11	40.25	81.30	3272.33	684.3	684.1	683.6	684.0	29	29	28	29
12	40.25	79.80	3211.95	656.7	657.1	657.1	657.0	27	25	26	26
13	38.80	80.00	3104.00	651.5	651.6	651.7	651.6	28	30	29	29
14	38.45	79.45	3054.85	662.5	662.2	662.7	662.5	29	27	27	27
15	38.40	80.80	3102.72	663.6	663.4	663.6	663.5	27	25	27	27
16	41.65	82.15	3421.55	999.3	999.2	999.3	999.3	29	28	29	29
17	40.70	82.30	3349.61	982.1	982.2	982.3	982.2	26	26	26	26
18	42.70	82.35	3516.35	994.6	994.1	994.2	994.3	28	27	26	27
19	42.30	81.25	3436.88	1007.2	1007.2	1007.1	1007.2	27	27	26	27
20	41.15	84.85	3491.58	1035.1	1035.2	1034.9	1035.1	27	26	25	26

รูปที่ 5.1 ผลการทดสอบ Tilt Test ให้ความสัมพันธ์ระหว่างความเค้นในแนวตั้งจาก
และความเค้นแรงเฉือน

- 1) วัดการเอียงตัวของคานยกปรับระดับมุมเอียงที่จุดเริ่มต้น (ψ_{p0})
- 2) ทำการจัดเรียงตัวอย่างหินในแนวอนบนคานยกปรับระดับ โดยเรียงตามความยาวของคานยก (ประมาณ 150 เซนติเมตร) ชั้นบนจะเรียงให้มีลักษณะเป็นความเอียงที่กำหนดมุมของผิวน้ำลาดเอียงเริ่มต้น (ψ_p) ซึ่งสามารถผันแปรจาก 20° ถึง 51° และผันแปรความสูง กล่าวคือระยะห่างระหว่างฐานและด้านบนสุดของความลาดเอียง (H) ตั้งแต่ 12 ถึง 61 เซนติเมตร
- 3) ปิดแบบจำลองด้วยแผ่นอะคริลิก เพื่อป้องกันการพังทลายออกมาร้าบนอก
- 4) หลังจากการเรียงหินเสร็จสิ้น ทำการหมุนรอกเพื่อยกระดับของคานเพื่อให้ตัวอย่างหินมีมุมเอียงเพิ่มขึ้นอย่างช้าๆ และสังเกตการเปลี่ยนแปลงของตัวอย่างหินด้วยสายตาและบันทึกภาพการเคลื่อนที่ด้วยกล้องวีดิทัศน์
- 5) หันที่ตัวอย่างหินเกิดการเคลื่อนตัว จะหยุดหมุนคานยก ซึ่ง ณ จุดนี้ถือว่าเป็นจุดวิกฤติ หินที่จัดเรียงจะเกิดรอยแตกและเกิดการพังทลายบริเวณด้านหน้าความลาดเอียง
- 6) ทำการวัดมุมเอียงของคานยก (ψ_p) จากนั้นคำนวณหาความสูงของความลาดเอียงที่จุดพังทลาย (H) และมุมของผิวน้ำลาดเอียงที่จุดพังทลาย (ψ_f)
- 7) นำค่าตัวแปรที่ได้มาคำนวณหาค่าปัจจัยความปลอดภัยตามกฎของ Hoek and Bray (1981)
- 8) เปรียบเทียบระหว่างผลที่ได้จากการคำนวณกับผลจากการสังเกตการณ์

5.2.2 การคำนวณเสถียรภาพของความลาดเอียงในแบบจำลอง

การคำนวณค่าปัจจัยความปลอดภัย (FS) ของความลาดเอียงตามหลักการของ Coulomb คือ

$$FS = \frac{c \cdot A}{W \cdot \sin \psi_p} + \cot \psi_p \cdot \tan \phi \quad (5.1)$$

เมื่อ c คือ ความเค็นยึดติดของหิน A คือ พื้นที่ของผิวน้ำที่เกิดการไอลเดื่อง W คือ น้ำหนักของตัวอย่างหิน ψ_p คือ มุมเอียงของระบบ และ ϕ คือ มุมเสียดทานของหิน

การคำนวณค่าน้ำหนัก (W) ในงานวิจัยนี้ได้ทำการปรับเปลี่ยนเพื่อให้สอดคล้องกับการทดสอบแบบจำลองทางกายภาพ กล่าวคือ มีการคำนึงถึงน้ำหนักกดทับด้านบนของความลาดเอียง ดังนั้น น้ำหนักของมวลหินจึงหาได้จาก

$$W = W_1 + W_2$$

$$\text{โดย } W_1 = \frac{1}{2} \cdot \gamma \cdot H^2 \cdot (\cot \psi_p - \cot \psi_f) \cdot t \quad (5.2)$$

$$\text{และ } W_2 = \frac{1}{2} \cdot \gamma \cdot \left[\frac{H^2 (\cot \psi_p - \cot \psi_f)^2}{\cot(\alpha - \psi_p) + \cot \psi_p} \right] \cdot t \quad (5.3)$$

โดยที่ γ คือ หน่วยน้ำหนักของหิน ψ_f คือ มุมของความลาดเอียง H คือ ความสูงของความลาดเอียง α คือ มุมด้านหลังของแบบจำลอง และ t คือ ความหนาของมวลหิน ดังนั้น

$$W = \frac{1}{2} \cdot \gamma \cdot H^2 \cdot t \cdot \left[(\cot \psi_p - \cot \psi_f) + \left(\frac{(\cot \psi_p - \cot \psi_f)^2}{\cot(\alpha - \psi_p) + \cot \psi_p} \right) \right] \quad (5.4)$$

สำหรับการให้พื้นที่ที่มีการไอลเดื่อน A (รูปที่ 3.2 ของบทที่ 3) สามารถคำนวณได้จาก

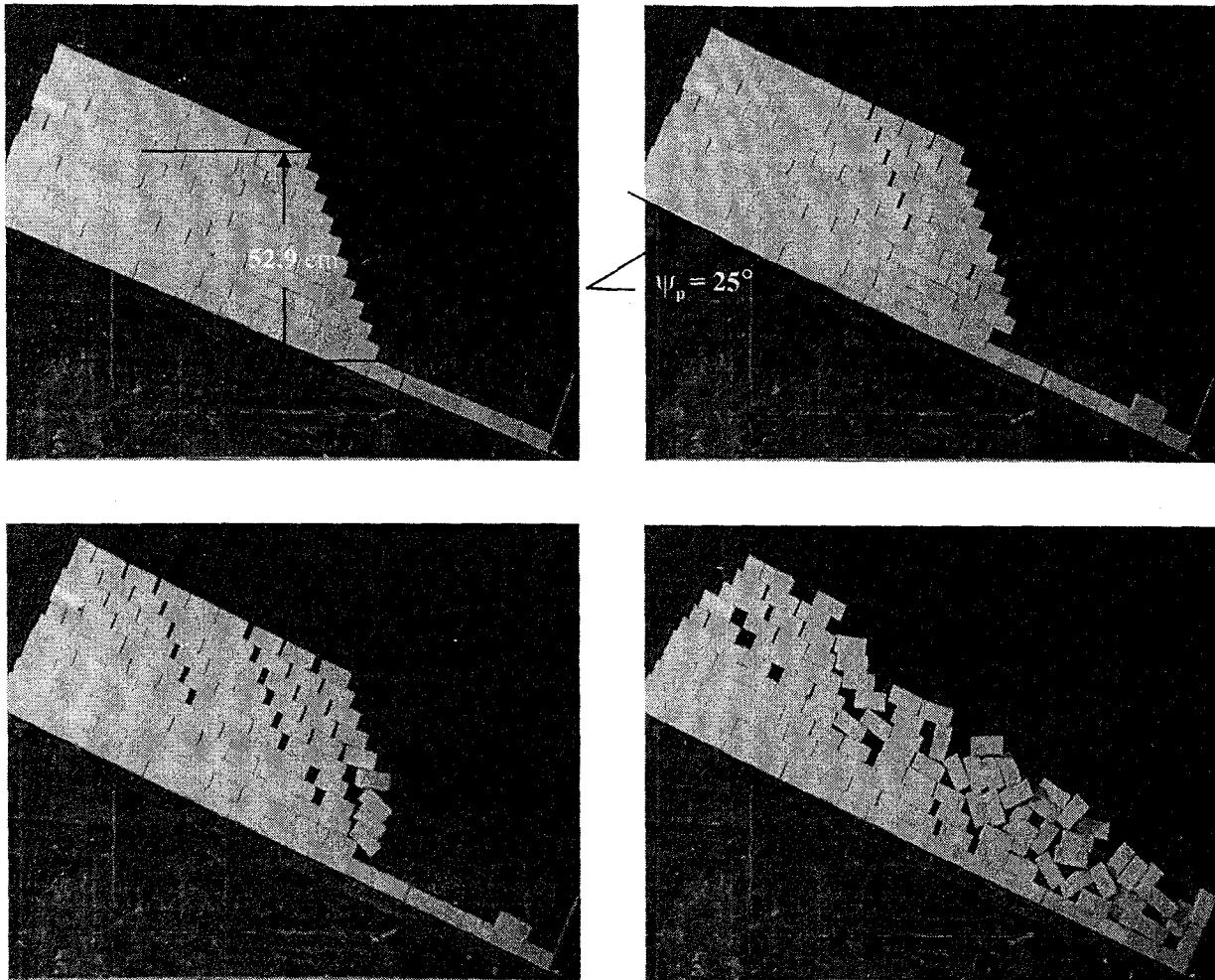
$$A = H \cdot t \cdot \cos \operatorname{ec} \psi_p \quad (5.5)$$

ดังนั้น การคำนวณค่าปัจจัยความปลอดภัยจึงสามารถปรับเปลี่ยนได้เป็น

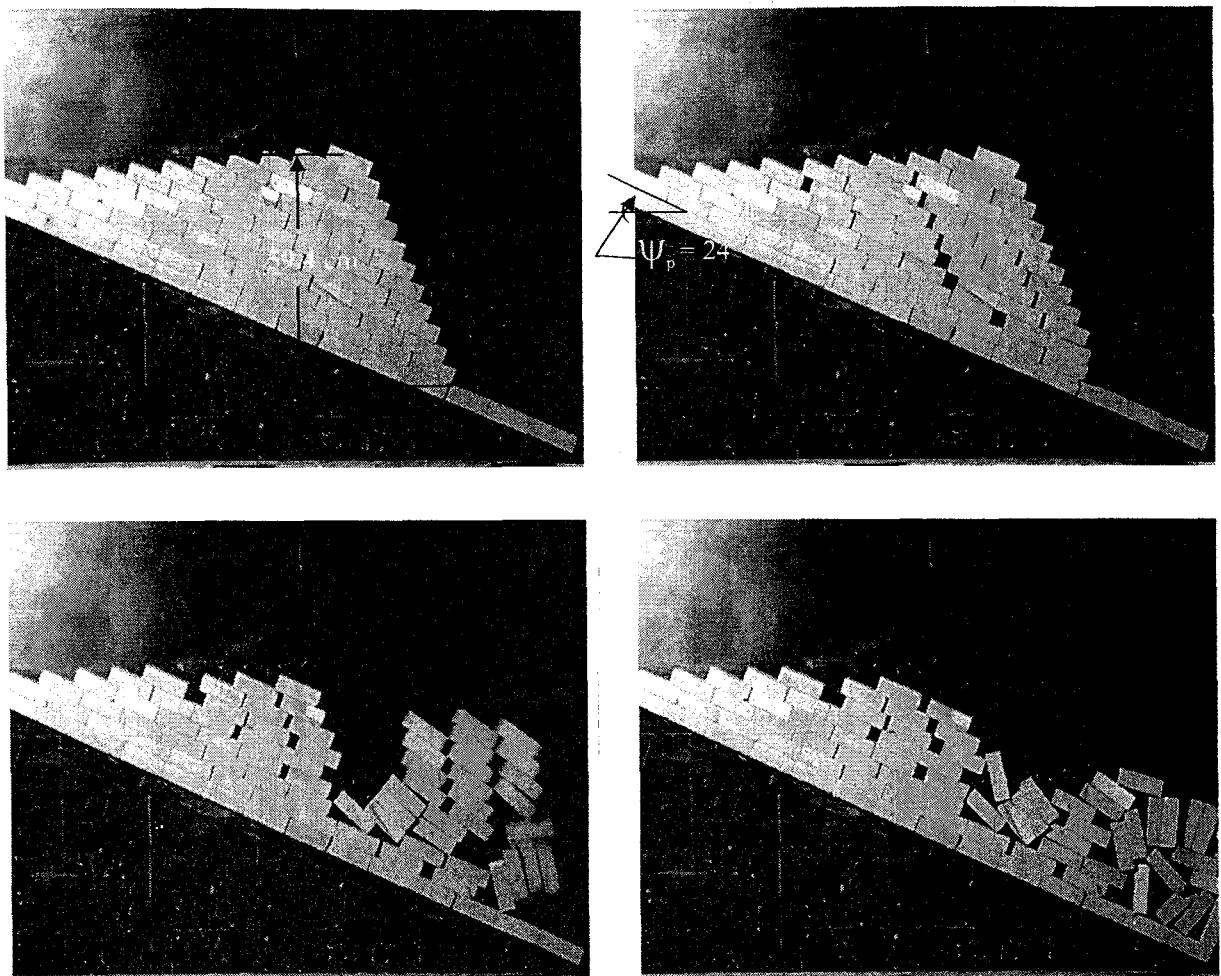
$$FS = 2 \cdot c / \left\{ \gamma \cdot H \cdot \sin^2 \psi_p \cdot \left[(\cot \psi_p - \cot \psi_f) + \left(\frac{(\cot \psi_p - \cot \psi_f)^2}{\cot(\alpha - \psi_p) + \cot \psi_p} \right) \right] \right\} + \frac{\tan \phi}{\tan \psi_p} \quad (5.6)$$

5.2.3 ผลการทดสอบด้วยแบบจำลองทางกายภาพ

จากการทดสอบการพังทลายแบบไอลเดื่อนของความลาดเอียงในสภาวะแห่งจำนวน 38 ชุด โดยมีการผันแปรความสูงตั้งแต่ 16 ถึง 77 เซนติเมตร และมุมของผิวความลาดเอียงผันแปรตั้งแต่ 41° ถึง 73° แต่ละรูปทรงของความลาดเอียงประกอบด้วยตัวอย่างหินที่มีขนาดเท่ากัน และทำการทดสอบซ้ำอย่างน้อย 3 ครั้ง เพื่อให้ได้ผลการทดสอบที่ถูกต้อง ผลการทดสอบได้แสดงโดยละเอียดในภาคผนวก ก ส่วนรูปที่ 5.2 และรูปที่ 5.3 แสดงตัวอย่างการพังทลายแบบไอลเดื่อนสำหรับแบบจำลองที่ใช้ตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 8$ และ $4 \times 4 \times 12$ เซนติเมตร รูปที่ 5.4 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความสูงของความลาดเอียงที่จุดพังทลายและมุมของระนาบที่มีการไอลเดื่อน เนื่องจากค่าความเก็บยึดติด (Cohesion) ของหินที่ได้จากการทดสอบการเอียงตัวมีค่าต่ำและใกล้เคียงศูนย์ ส่งผลให้ค่ามุมเอียงของระนาบที่มีการไอลเดื่อนเท่ากับมุมเสียดทานของผิวของตัวอย่างหิน ดังนั้นจากการคำนวณด้วยกฎของ Hoek and Bray มุมของการไอลเดื่อนจึงขึ้นอยู่กับความสูงของความลาดเอียง จาก

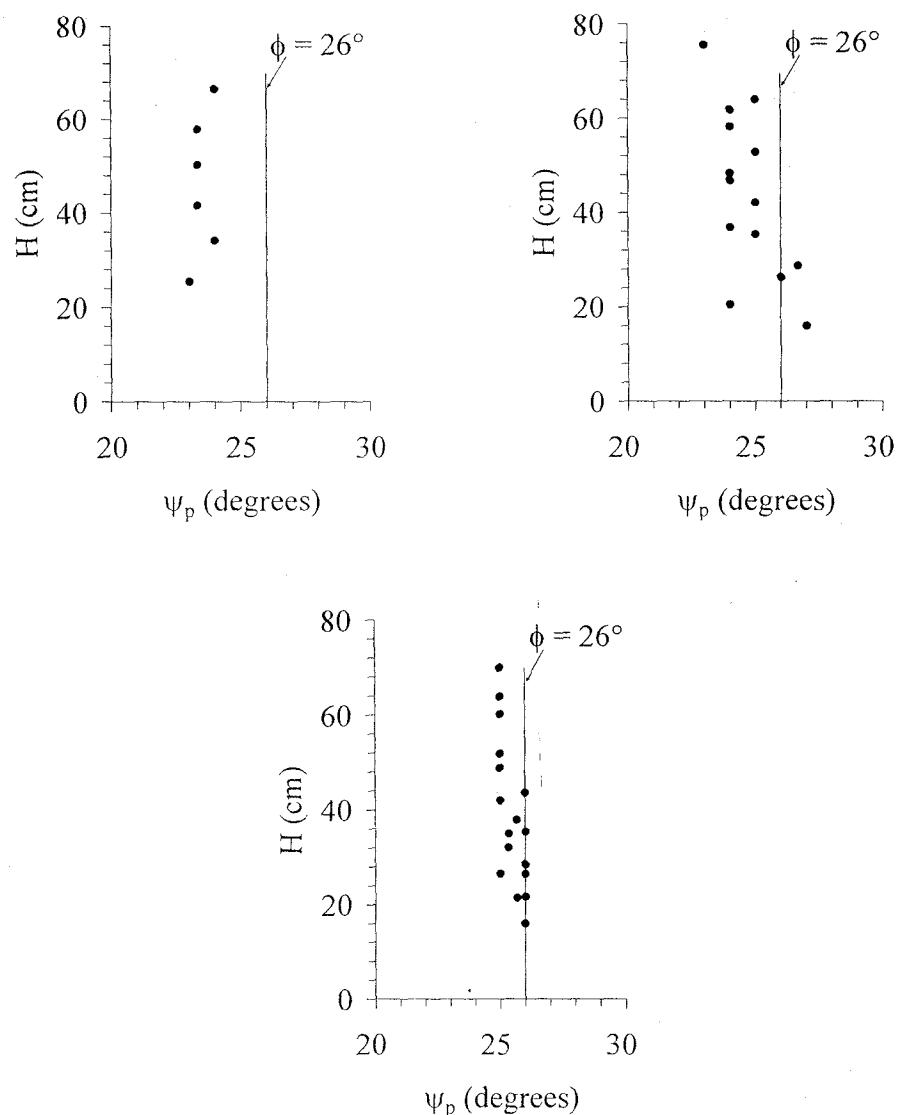

รูปที่ 5.2 ตัวอย่างการจำลองการพังทลายของตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 8$ เซนติเมตร ที่มุม $\psi_f = 72^\circ$

รูปที่ 5.3 ตัวอย่างการจำลองการพังทลายแบบไอลสเลื่อน ของตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 12$ เซนติเมตร ที่มุ่ง

$$\Psi_f = 68^\circ$$

รูปที่ 5.4 การพังทลายแบบไอลด์เลื่อนของความลาดเอียงของตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 4$ เซนติเมตร (a)
 $4 \times 4 \times 8$ เซนติเมตร (b) และ $4 \times 4 \times 12$ เซนติเมตร (c)

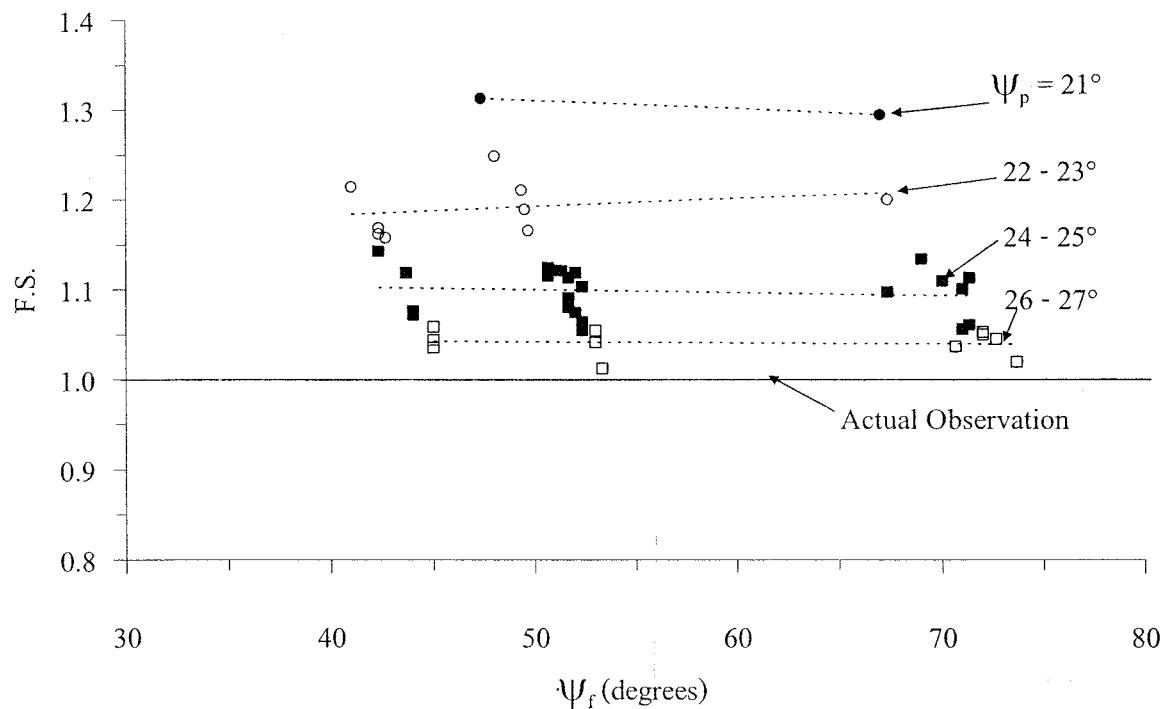
การทดสอบพบว่ามุมของระนาบที่มีการไอลส์ล่อนมีแนวโน้มที่ต่ำกว่ามุมของระนาบที่มีการไอลส์ล่อนที่คำนวณได้จากกฎของ Hoek and Bray (มุมของระนาบที่มีการไอลส์ล่อนเท่ากับมุมเสียดทานที่ผิว) ซึ่งน่าจะมีสาเหตุมาจากการกระจายตัวที่ไม่สม่ำเสมอของน้ำหนักกดทับในแนวตั้งฉากระแรงเลื่อนที่เกิดขึ้นบนระนาบที่มีการไอลส์ล่อน จากรูปทรงที่ทำการทดสอบพบว่า แรงเฉือนสูงสุดจะเกิดใกล้กับส่วนปลายของฐานความลาดเอียง โดยน้ำหนักกดทับจะมีค่าสูงบริเวณตอนกลางของระนาบที่มีการไอลส์ล่อน จึงเป็นไปได้ว่าการกระจายตัวของน้ำหนักกดทับอาจถูกจำกัดโดยสภาพจริงของความลาดเอียงในภาคสนาม อย่างไรก็ตามวิธีการคำนวณตามกฎของ Hoek and Bray ได้สมนติให้น้ำหนักกดทับและแรงเฉือนมีค่าเท่ากันทุกจุดตามระนาบที่มีการไอลส์ล่อน

5.2.4 ผลการคำนวณค่าปัจจัยความปลดภัย

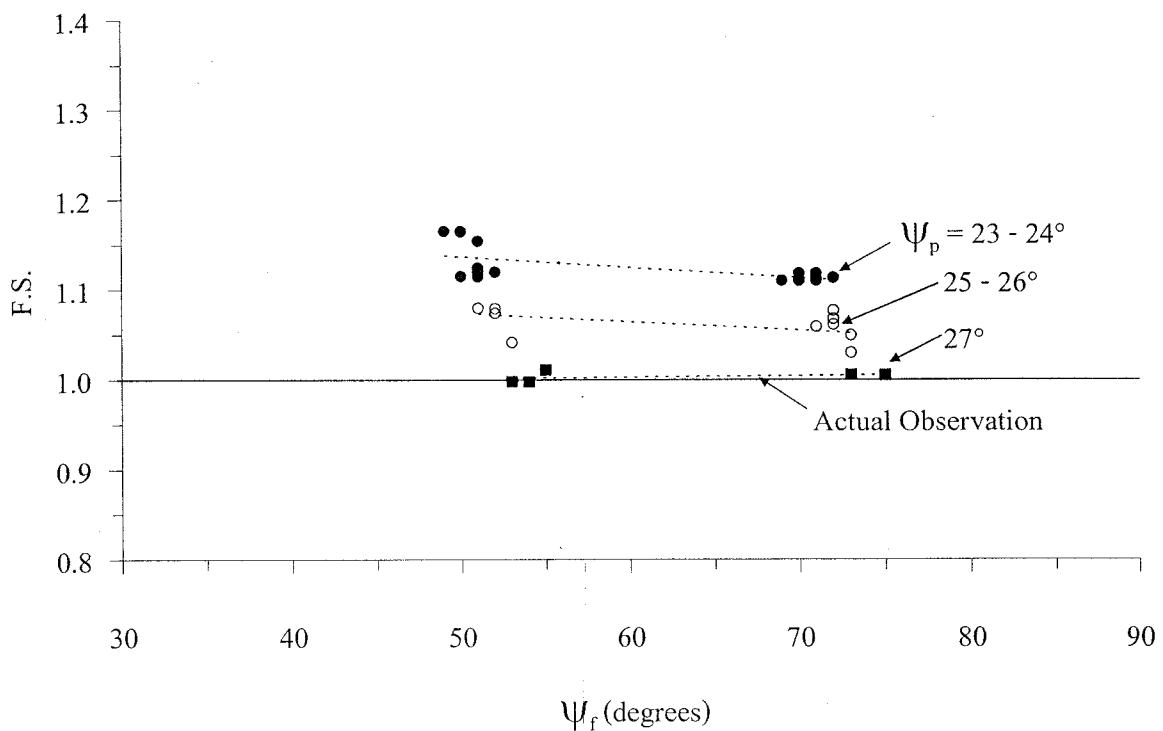
ผลจากการคำนวณค่าปัจจัยความปลดภัยด้วยกฎของ Hoek and Bray ได้คำนวณโดยใช้บันทึกค่าปัจจัยความปลดภัยที่ได้จากการจำลอง ณ จุดที่มีการพังทลายของความลาดเอียง (กำหนดให้ค่าปัจจัยความปลดภัยเท่ากับ 1.0) รูปที่ 5.5 ถึง 5.7 แสดงผลการเปรียบเทียบซึ่งระบุว่า วิธีการประเมินค่าปัจจัยความปลดภัยตามกฎของ Hoek and Bray (1981) มีค่าที่สูงกว่าที่ทดสอบได้โดยชุดของความลาดเอียงที่ประกอบด้วยตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 4$ เซนติเมตร มีค่าปัจจัยความปลดภัยจากการคำนวณสูงกว่าค่าจากการสังเกตการณ์ประมาณ 30% และชุดของตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 8$ และ $4 \times 4 \times 12$ เซนติเมตร ประมาณ 10% ความแตกต่างนี้จะสูงขึ้นเมื่อมุมของระนาบที่มีความลาดเอียงมีค่าน้อย จากการเปรียบเทียบพบว่าตัวอย่างหินที่มีขนาดเล็ก ($4 \times 4 \times 4$ เซนติเมตร) มีแนวโน้มที่จะเกิดการไอลส์ล่อนได้ยิ่งกว่าตัวอย่างหินที่มีขนาดใหญ่กว่า ($4 \times 4 \times 8$ และ $4 \times 4 \times 12$ เซนติเมตร) หรือมีระยะห่างระหว่างรอยแตกสูงกว่า ความแตกต่างระหว่างค่าปัจจัยความปลดภัยที่ได้จากการคำนวณและการสังเกตการณ์จะมีน้อย ถ้ามุมของระนาบที่มีการไอลส์ล่อนมีค่าสูง ซึ่งในภาคพนวก จะเสนอผลการคำนวณโดยละเอียด

5.2.5 การวิเคราะห์ค่าปัจจัยความปลดภัยด้วยการคำนวณเชิงตัวเลข

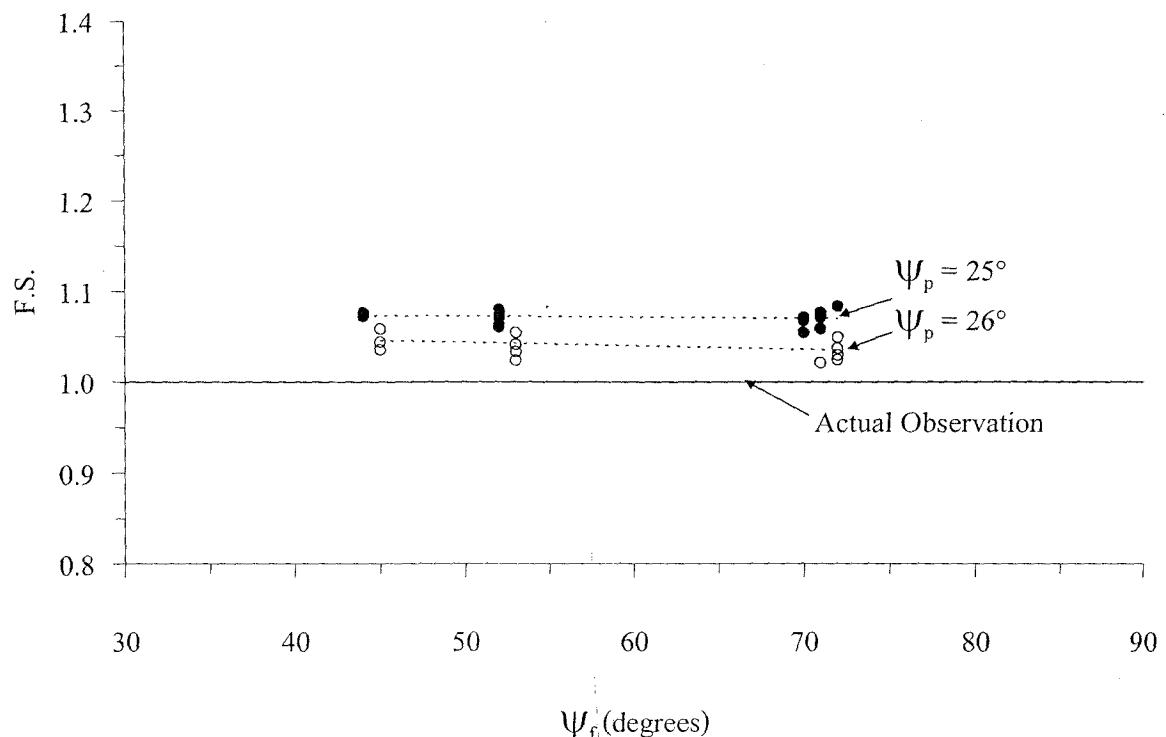
การศึกษาด้วยระบบเบี่ยงวิธีเชิงตัวเลขสำหรับการพังทลายของความลาดเอียงมวลหินโดยใช้โปรแกรม FLAC_Slope เพื่อประเมินค่าปัจจัยความปลดภัยนั้นได้กำหนดค่ามุมของความลาดเอียง มุมเอียงของระนาบ และความสูงของความลาดเอียงตามลักษณะของการขัดเรียงตัวอย่างหินที่ใช้ในการจำลองเชิงกายภาพ ซึ่งผลที่ได้จากการจำลองด้วยโปรแกรม FLAC_Slope นั้นสามารถที่จะนำมาใช้ในการเปรียบเทียบผลร่วมกับแบบจำลองทางกายภาพและผลการคำนวณค่าปัจจัยความปลดภัยตามกฎของ Hoek and Bray

รูปที่ 5.5 ผลการคำนวณค่าปัจจัยความปลอดภัยเพรียบเทียบกับสภาวะจริงของตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 4$ เซนติเมตร ในช่วงของความชัน (Ψ_f) ที่ต่างกัน โดยการทดสอบในสภาวะจริงค่า Ψ_p มีค่าตั้งแต่ 21° ถึง 25° และค่า Ψ_p แปรผันจาก 40° ถึง 52°

รูปที่ 5.6 ผลการคำนวณค่าปัจจัยความปลอดภัยเบริญเทียบกับสภาวะจริงของตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 8$ เซนติเมตร ในช่วงของความชัน (Ψ_f) ที่ต่างกัน โดยการทดสอบในสภาวะจริงค่า Ψ_p มีค่าตั้งแต่ 23° ถึง 27° และค่า Ψ_f แปรผันจาก 49° ถึง 75°

รูปที่ 5.7 ผลการคำนวณค่าปัจจัยความปลอดภัยเปรียบเทียบกับสภาวะจริงของตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 12$ เซนติเมตร ในช่วงของความชัน (Ψ_f) ที่ต่างกัน โดยการทดสอบในสภาวะจริง ค่า Ψ_p มีค่าตั้งแต่ 25° ถึง 26° และค่า Ψ_f แปรผันจาก 44° ถึง 72°

รูปที่ 5.8 ถึง 5.10 แสดงตัวอย่างของผลจากการจำลองด้วยโปรแกรม FLAC_Slope ร่วมกับแบบจำลองเชิงกายภาพ รูปที่ 5.11 ถึง 5.13 แสดงผลทั้ง 3 วิธี ซึ่งพบว่าผลจากการจำลองด้วยโปรแกรม FLAC_Slope มีค่าใกล้เคียงกับผลการจำลองเชิงกายภาพมากกว่าผลที่ได้จากวิธีการประเมินค่าปัจจัยความปลดภัยจากกฎของ Hoek and Bray

5.3 การจำลองการพังทลายแบบพลิกคว่ำ

การจำลองการพังทลายแบบพลิกคว่ำของตัวอย่างหิน ได้ใช้ตัวอย่างหินทั้งสามขนาดคือ $4 \times 4 \times 4$ เซนติเมตร $4 \times 4 \times 8$ เซนติเมตร และ $4 \times 4 \times 12$ เซนติเมตร โดยเรียงตัวอย่างหินในแนวตั้งเพื่อให้ฐานแคบ แล้วนำผลมาเปรียบเทียบกับการคำนวณตามกฎของ Hoek and Bray (1981)

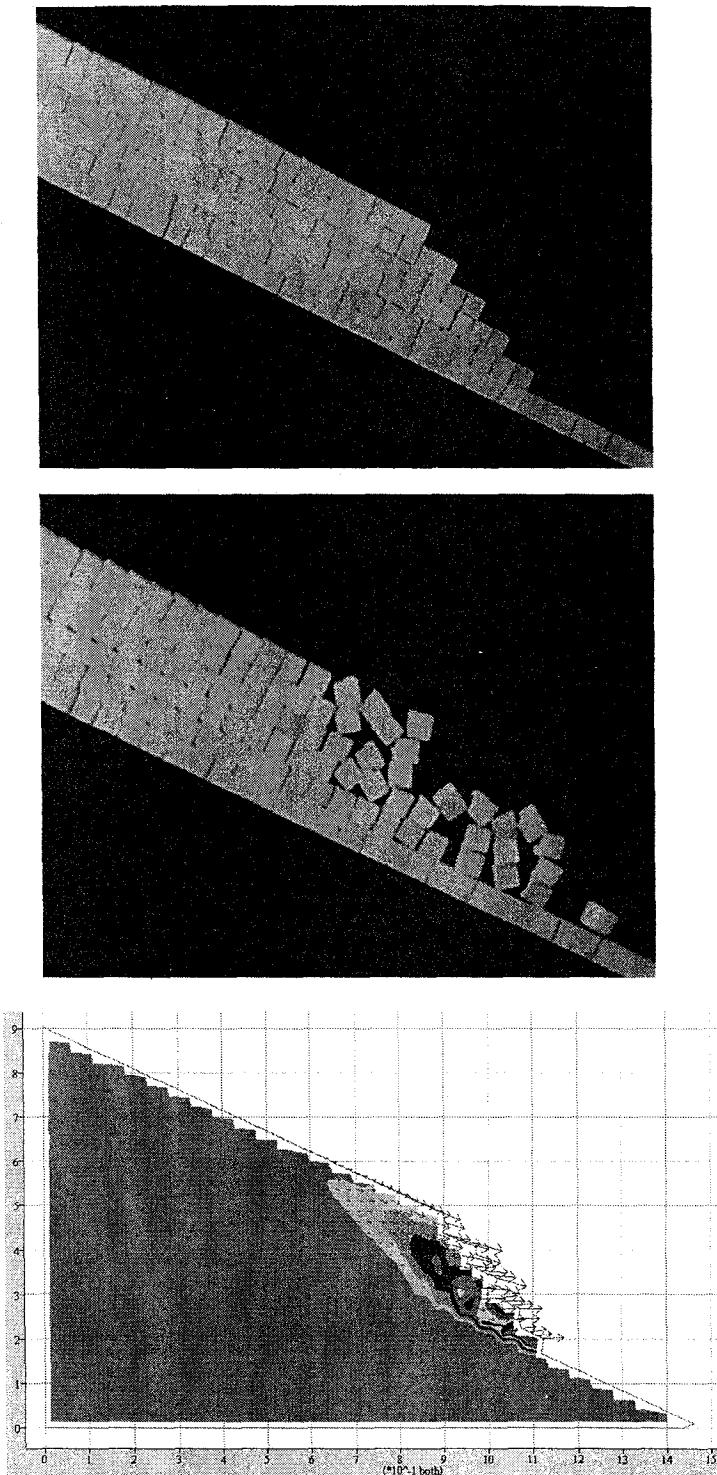
5.3.1 วิธีการจำลอง

การจำลองแบ่งเป็น 3 กลุ่ม เช่นเดียวกับการจำลองการพังทลายตามระนาบ ซึ่งจะเรียงตัวอย่างหินในแนวตั้งที่ผันแปรความสูงของความลาดเอียง มนุษย์ของความลาดเอียง และมนุษย์ของระนาบ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

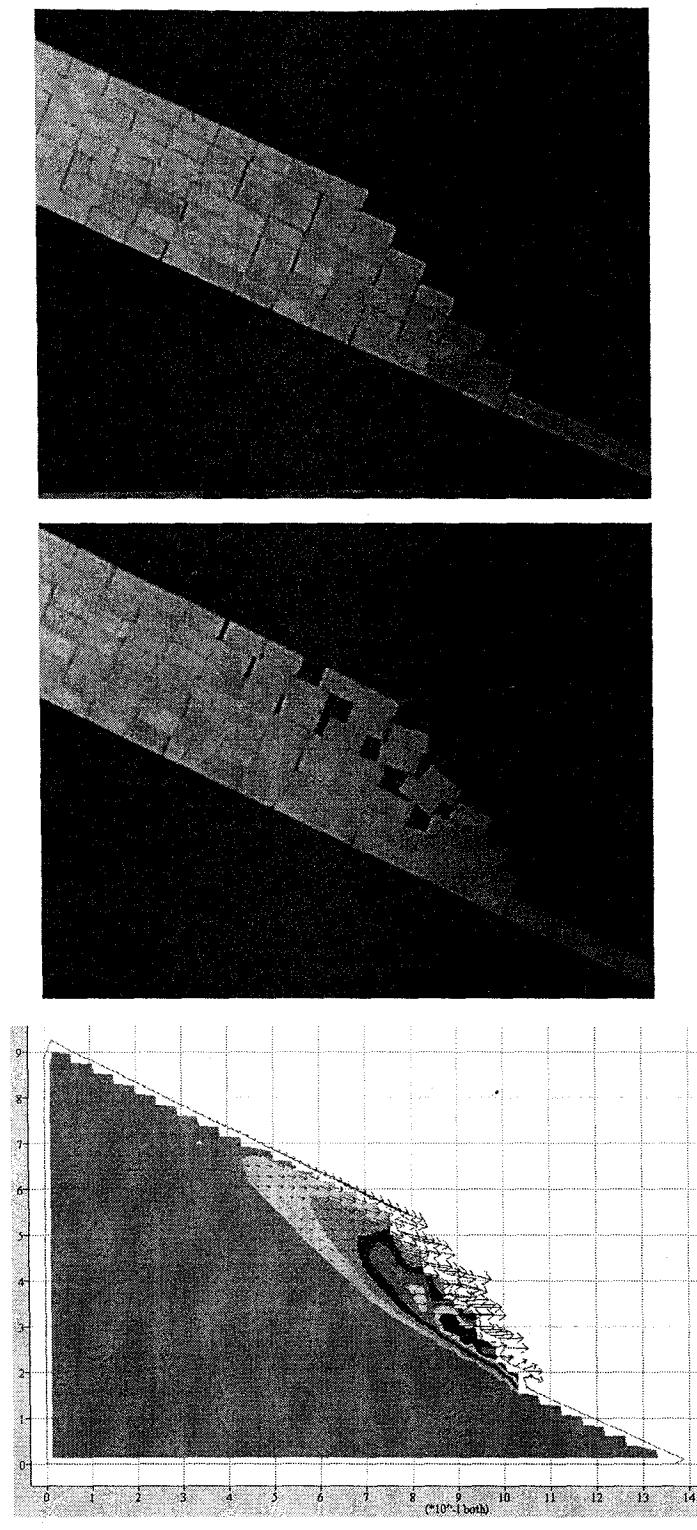
- 1) วัดการเอียงตัวของคานยกที่จุดเริ่มต้น
- 2) ทำการจัดเรียงตัวอย่างหินบนคานยกปรับระดับ (เรียงในแนวตั้ง) ตามความยาวของคานยก ขั้นบนจะเรียงให้มีลักษณะเอียง โดยมีมนุษย์ของความลาดเอียงเริ่มต้น (ψ_0) ที่สามารถผันแปรจาก 25° ถึง 76° และความสูง (H) ตั้งแต่ 12 ถึง 74 เซนติเมตร
- 3) ปิดแบบจำลองด้วยแผ่นอะคริลิก เพื่อป้องกันการพังทลายออกมาร้าวนอก
- 4) หมุนคานยกปรับระดับอย่างช้า ๆ สร้างเกตการณ์ด้วยสายตาและบันทึกภาพการเคลื่อนที่ของตัวอย่างหินในแบบจำลองด้วยกล้องวีดิทัศน์
- 5) ทันทีที่ตัวอย่างหินเกิดการเคลื่อนตัว จะหยุดหมุนคานยกปรับระดับ แล้วทำการวัดมนุษย์ของคานยก (ψ_p) เพื่อคำนวณความสูงและมนุษย์ของความลาดเอียงที่จุดพังทลาย และวิเคราะห์การพังทลายแบบพลิกคว่ำตามกฎของ Hoek and Bray (1981)
- 6) เปรียบเทียบผลการคำนวณตามกฎของ Hoek and Bray กับการจำลอง

5.3.2 การวิเคราะห์การพังทลายแบบพลิกคว่ำ

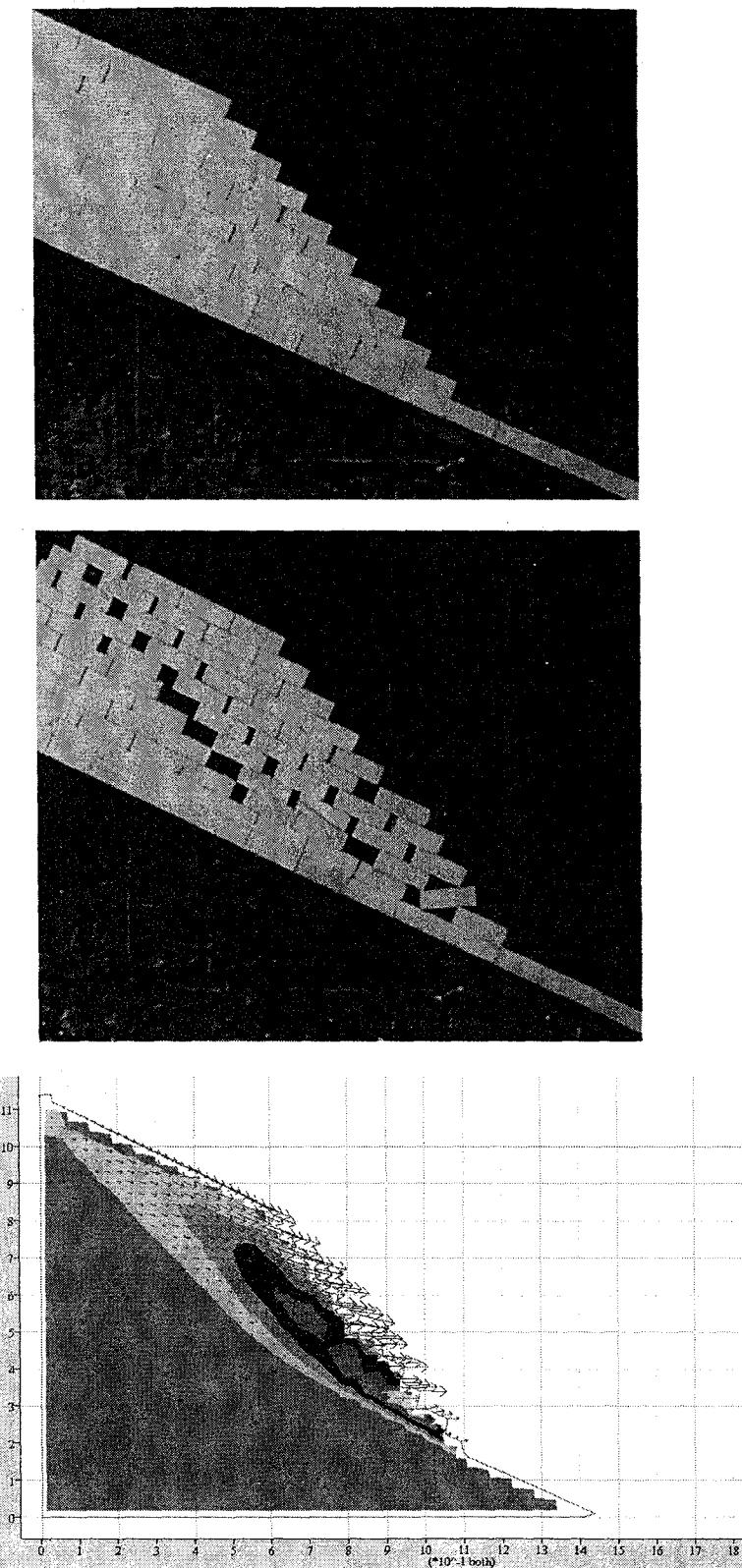
สำหรับ ตั้งชวาล (2538) อธิบายว่า การพลิกคว่ำของมวลหินจะเกิดขึ้นเมื่อคลัมน์ของหินนิ่งแข็งแยกออกจากกัน ซึ่งจะเกิดบริเวณที่มีระยะห่างของรอยแตกที่ตั้งฉากกัน (Orthogonal joints) โดยคลัมน์ที่สั้นกว่าที่อยู่บริเวณมนุษย์ของฐานความลาดเอียง (Slope toe) จะถูกดันไปข้างหน้า เนื่องจากน้ำหนักของคลัมน์ที่มีการพลิกตัว (Overturning columns) ทางด้านหลังของความลาดเอียง และการไหลดี่อนของมนุษย์ของความลาดเอียง ก่อให้เกิดการพลิกคว่ำบริเวณตำแหน่งที่สูงขึ้น การพังทลายเป็นผลมาจากการตัดกันของรอยแตกที่ต่อเนื่องกัน

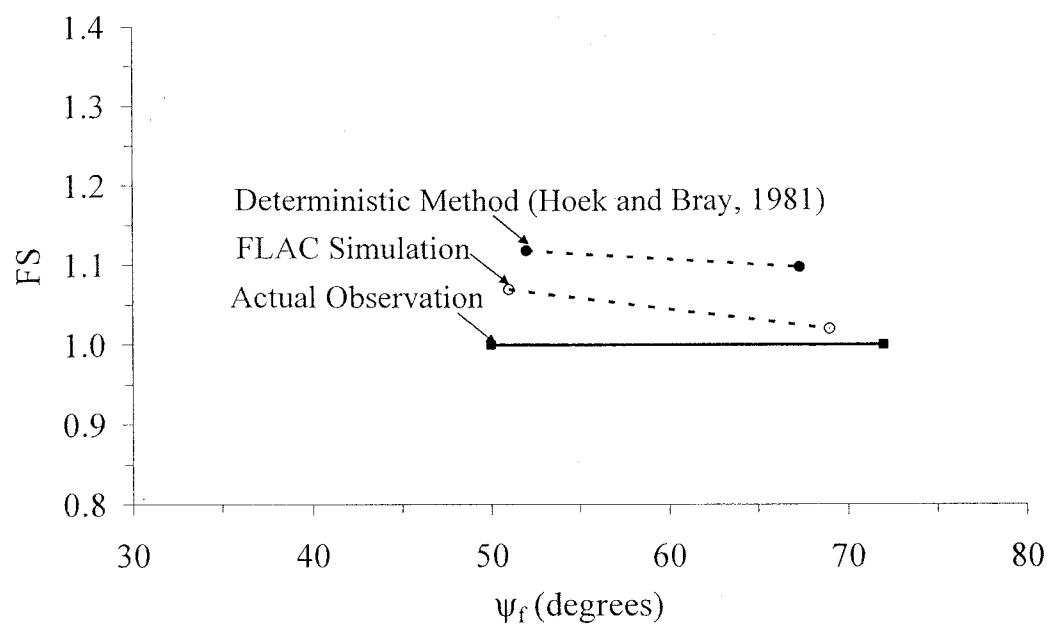
รูปที่ 5.8 การเปรียบเทียบผลการจำลองด้วยโปรแกรม FLAC_Slope กับแบบจำลองทางกายภาพ สำหรับ
ตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 4$ เซนติเมตร ที่ $\psi_p = 25^\circ$ $\psi_f = 51^\circ$ ความสูงของความลาดเอียง = 36.2
เซนติเมตร และค่าปัจจัยความปลอดภัย = 1.07

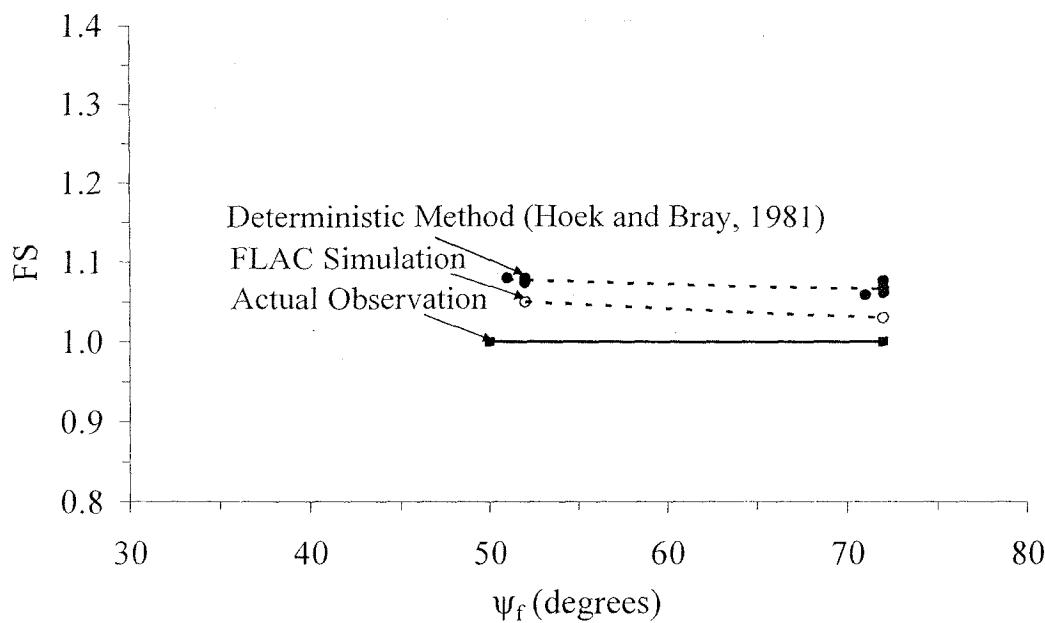
รูปที่ 5.9 การเปรียบเทียบผลการจำลองด้วยโปรแกรม FLAC_Slope ร่วมกับแบบจำลองทางกายภาพ สำหรับตัวอย่างหนึ่งขนาด $4 \times 4 \times 4$ เซนติเมตร ที่ $\psi_p = 25^\circ$ $\psi_f = 52^\circ$ ความสูงของความลาดเอียง $= 41.6$ เซนติเมตร และค่าปัจจัยความปลอดภัย $= 1.05$

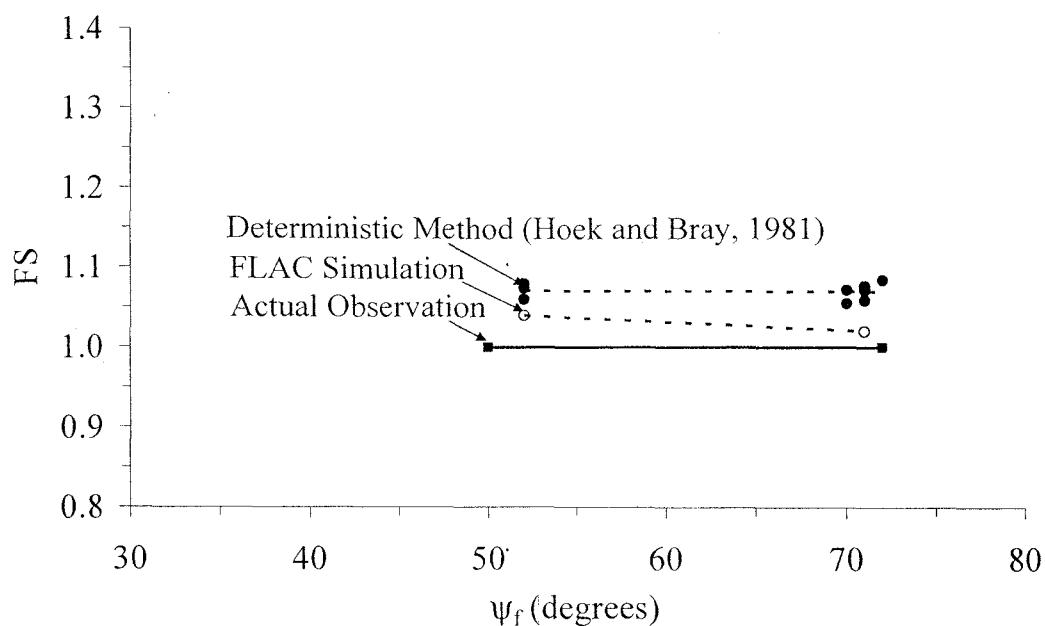
**รูปที่ 5.10 การเปรียบเทียบผลการจำลองด้วยโปรแกรม FLAC_Slope ร่วมกับแบบจำลองทางกายภาพ
สำหรับตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 4$ เซนติเมตร ที่ $\psi_p = 25^\circ$ $\psi_f = 52^\circ$ ความสูงของความลาดเอียง
= 70 เซนติเมตร และค่าปัจจัยความปลดล็อก = 1.04**

รูปที่ 5.11 เปรียบเทียบค่าปัจจัยความปลอดภัยที่ได้จาก 3 วิธี สำหรับการจำลองด้วยตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 4$ เซนติเมตร โดยมีมุมของระนาบที่ให้เลื่อนเท่ากับ 25°

รูปที่ 5.12 เปรียบเทียบค่าปัจจัยความปลอดภัยที่ได้จาก 3 วิธี สำหรับการจำลองด้วยตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 8$ เซนติเมตร โดยมีมุมของระนาบที่ให้เลื่อนเท่ากับ 25°

รูปที่ 5.13 เปรียบเทียบค่าปัจจัยความปลอดภัยที่ได้จาก 3 วิธี สำหรับการจำลองด้วยตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 12$ เซนติเมตร โดยมีมุมของระนาบที่ไฟลเดื่องเท่ากับ 25°

การวิเคราะห์การพังทลายแบบพลิกครึ่งใช้เวช Limit Equilibrium ตามกฎของ Hoek and Bray (1981) เมื่อพิจารณาสมดุลการหมุน (Rotational equilibrium) ของแรง P_{n-1} ที่สามารถป้องกันการพังทลายแบบพลิกครึ่งในระดับพอดีสมดุลจะได้

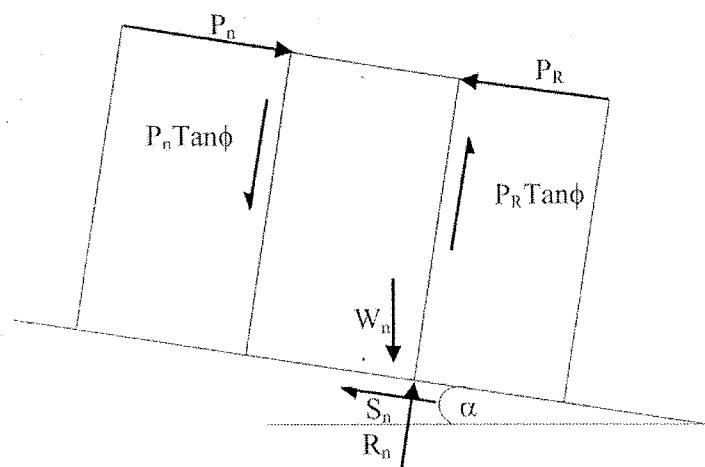
$$P_{n-1} = \frac{P_n(M_n - \Delta x \tan \phi) + (W_n / 2)(y_n \sin \alpha - \Delta x \cos \alpha)}{L_n} \quad (5.7)$$

เมื่อ P_{n-1} คือ แรงที่สามารถป้องกันการพลิกครึ่งของก้อนที่ n ในระดับพอดีสมดุล P_n คือ แรงที่ทำให้เกิดการพลิกครึ่งของตัวอย่างหินที่ n ค่า M_n คือ ระยะระหว่างแรงที่ถูกซักนำให้เกิดการไหลเลื่อนและจุดเชื่อมต่อระหว่างตัวอย่างหินที่ n ค่า W_n คือ น้ำหนักของตัวอย่างหินที่ n ค่า y_n คือ ความสูงของตัวอย่างหินที่ n ค่า ΔX คือ ความกว้างของแต่ละตัวอย่างหิน α คือ มุมในแนวระนาบของหินที่มีการพลิกครึ่ง และ L_n คือ ระยะระหว่างแรงของการไหลเลื่อนที่มีการป้องกันและจุดเชื่อมต่อระหว่างตัวอย่างหินที่ n

เนื่องจากแบบจำลองทางกายภาพที่ใช้ในการทดสอบการพังทลายแบบพลิกครึ่งไม่ได้มีลักษณะของการพลิกครึ่งแบบพื้นฐานที่เป็นระดับชั้น (Step base) แต่เป็นการพลิกครึ่งที่ต่อเนื่องในระดับเดียวกันดังรูปที่ 5.14 และไม่มีจุดของการพังทลายแบบไหลเลื่อนของตัวอย่างหินเกิดขึ้นในการทดสอบ ดังนั้น จากสมการ (5.7) จึงทำการปรับเปลี่ยนเป็น

$$P_{n,t} = \frac{(P_n M_n - P_n \Delta x \tan \phi) - (P_R L_n + P_R \Delta x \tan \phi) + \frac{y_n}{2} W_n \sin \alpha - \frac{\Delta x}{2} W_n \cos \alpha}{L_n} \quad (5.8)$$

เมื่อ $P_{n,t}$ คือ แรงที่ต้องการใช้ในการด้านท่านการพลิกครึ่งของตัวอย่างหินที่ n และ P_R คือ แรงที่ต้องการใช้ในการด้านท่านการพลิกครึ่งสะสม สมการ (5.8) ใช้ในการประเมินสัดส่วนของความลาดเอียง และประเมินแนวโน้มของบริเวณที่จะเกิดการพังทลายจากปลายฐานของความลาดเอียง ถ้า $P_{n,t}$ ของแต่ละตัวอย่างหินมีค่ามากกว่าศูนย์ แสดงว่าความลาดเอียงไม่มีเสถียรภาพ นั่นคือ ถ้าตัวอย่างหินที่อยู่ต่ำสุดหนึ่งก้อนในแนวดิ่งมีค่า $P_{n,t}$ มากกว่าศูนย์จะทำให้เกิดความไม่มีเสถียรภาพของทั้งหมด ที่อยู่ในแนวดิ่งเดียวกัน เป็นเหตุให้ก้อนที่อยู่บนสุดหนึ่งก้อนเกิดการพลิกครึ่ง หลังจากนั้นก้อนอื่น ๆ ที่อยู่ต่ำลงมาจะไม่มีเสถียรภาพ เนื่องมาจากความสูงของแฉวในแนวดิ่งลดลง อย่างไรก็ตามหากตัวอย่างหินที่อยู่ต่ำมีจำนวนมากกว่าหนึ่งก้อน เช่น สามหรือสี่ก้อน โดยทั้งหมดมีค่า $P_{n,t}$ มากกว่าศูนย์ จะดึงให้ตัวอย่างหินที่อยู่ด้านบนสุดจำนวนเท่ากันในแนวเดียวกันเกิดการพลิกครึ่ง หลังจากนั้นจะเกิดเสถียรภาพในตัวอย่างหินอื่น ๆ ที่อยู่ต่ำลงมา ในกรณีที่ L_n มีค่าเท่ากับศูนย์ (ตัวอย่างหินที่อยู่หัวสุดของความลาดเอียง) จะถือว่าแรงที่ต้องการใช้ในการด้านท่านการพลิกครึ่งของตัวอย่างหินที่ n มีค่ามากกว่าศูนย์ แม้ว่าในสมการ (5.8) จะหาค่าของแรงนี้ไม่ได้

รูปที่ 5.14 ตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์แบบจำลองทางกายภาพสำหรับการพลิกค้ำ

5.3.3 ผลการทดสอบด้วยแบบจำลองทางกายภาพ

การทดสอบการพังทลายของความลาดเอียงแบบพลิกครัว่ได้ดำเนินการทั้งหมด 37 ชุด สำหรับตัวอย่างหินทุกขนาดภายใต้สภาวะแห้ง ความสูงของความลาดเอียงผันแปรตั้งแต่ 27 ถึง 85 เซนติเมตร และมุมของผิวน้ำความลาดเอียงมีค่าตั้งแต่ 43° ถึง 82° แต่ละชุดการทดสอบจะถูกทำซ้ำ 3 ครั้ง หรือจนกว่าจะได้ผลสรุปที่เหมือนกัน สำหรับตัวอย่างการพังทลายแบบพลิกครัว่ด้วยแบบจำลองทางกายภาพได้นำเสนอไว้ในรูปที่ 5.15 ถึงรูปที่ 5.17 สำหรับตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 4$ เซนติเมตร $4 \times 4 \times 8$ เซนติเมตร และ $4 \times 4 \times 12$ เซนติเมตร ตามลำดับ รูปที่ 5.18 ชี้แจงแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความสูงของความลาดเอียงและมุมของระนาบการพังทลายแบบพลิกครัว่ โดยพบว่าที่ความสูงเท่ากัน มุมของผิวน้ำความลาดเอียงจะมีค่ามากถ้ามุมของระนาบการพังทลายแบบพลิกครัว่ มีค่าเพิ่มขึ้น ความลาดเอียงที่ประกอบด้วยตัวอย่างหินที่มีความสูงและแคนบจะทำให้ค่าของมุมระนาบที่จุดพังทลายมีค่าน้อย ซึ่งมีความเป็นเหตุเป็นผลอย่างดีกับกฎทางฟิสิกส์พื้นฐาน

5.3.4 ผลการคำนวณค่าปัจจัยความปลอดภัย

เมื่อเปรียบเทียบผลจากการคำนวณกับผลจากแบบจำลองทางกายภาพดังแสดงตัวอย่างในรูปที่ 5.19 และรูปที่ 5.20 พบว่า ผลจากการคำนวณด้วยการปรับเปลี่ยนสมการของ Hoek and Bray (1981) สอดคล้องกับผลที่ได้จากการสังเกตการณ์เป็นอย่างดี ซึ่งในภาคผนวก ก ได้แสดงผลการคำนวณด้วยสมการของ Hoek and Bray (1981) โดยละเอียด

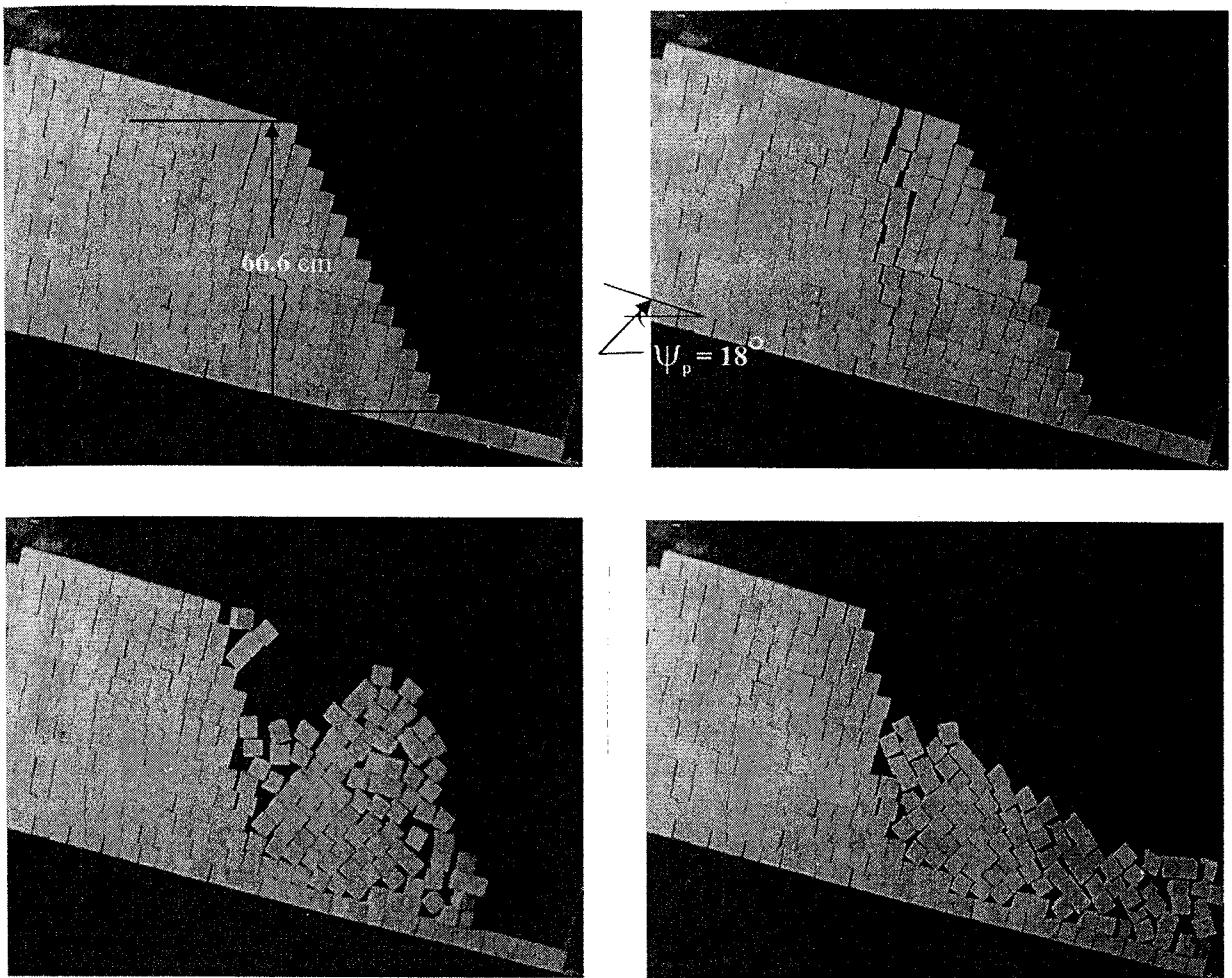
5.4 การจำลองการพังทลายตามแนวระนาบในสภาวะที่ความลาดเอียงจนน้ำ

การศึกษาการพังทลายตามแนวระนาบในสภาวะที่ความลาดเอียงจนน้ำจะนำผลมาเปรียบเทียบกับผลจากการทดสอบการพังทลายในสภาวะแห้งเพื่อประเมินผลกระทบของน้ำต่อความลาดเอียงของมวลหิน

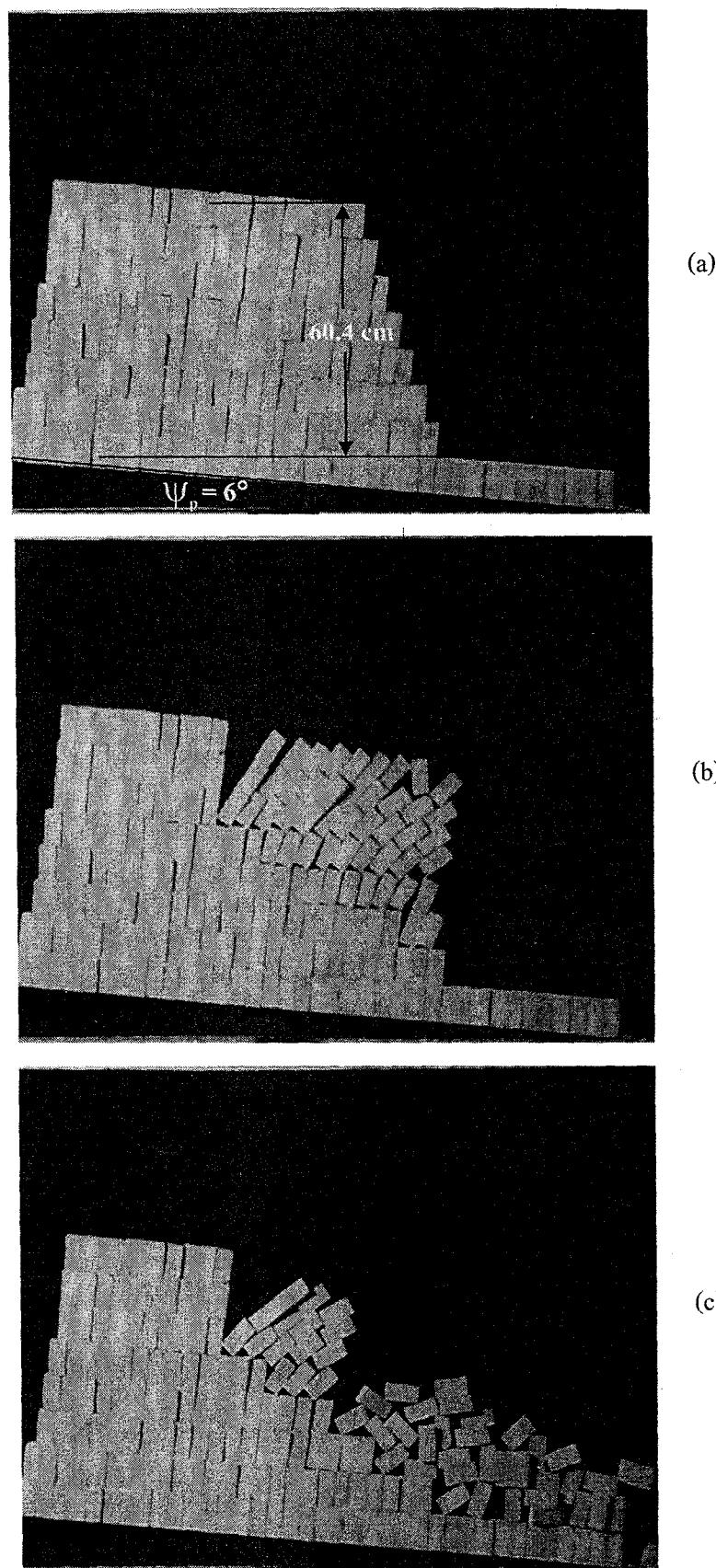
5.4.1 วิธีการจำลองการพังทลายของความลาดเอียงที่จนน้ำ

การจำลองแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ด้วยตัวอย่างหิน 3 ขนาด คือ จำลองด้วยตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 4$ เซนติเมตร $4 \times 4 \times 8$ เซนติเมตร และ $4 \times 4 \times 12$ เซนติเมตร ซึ่งการทดสอบจะผันแปรความสูงของระดับน้ำ ความสูงของความลาดเอียง มุมของระนาบที่ไหลเลื่อน และมุมที่ผิวน้ำความลาดเอียงขึ้นตอนการทดสอบมีรายละเอียดดังนี้

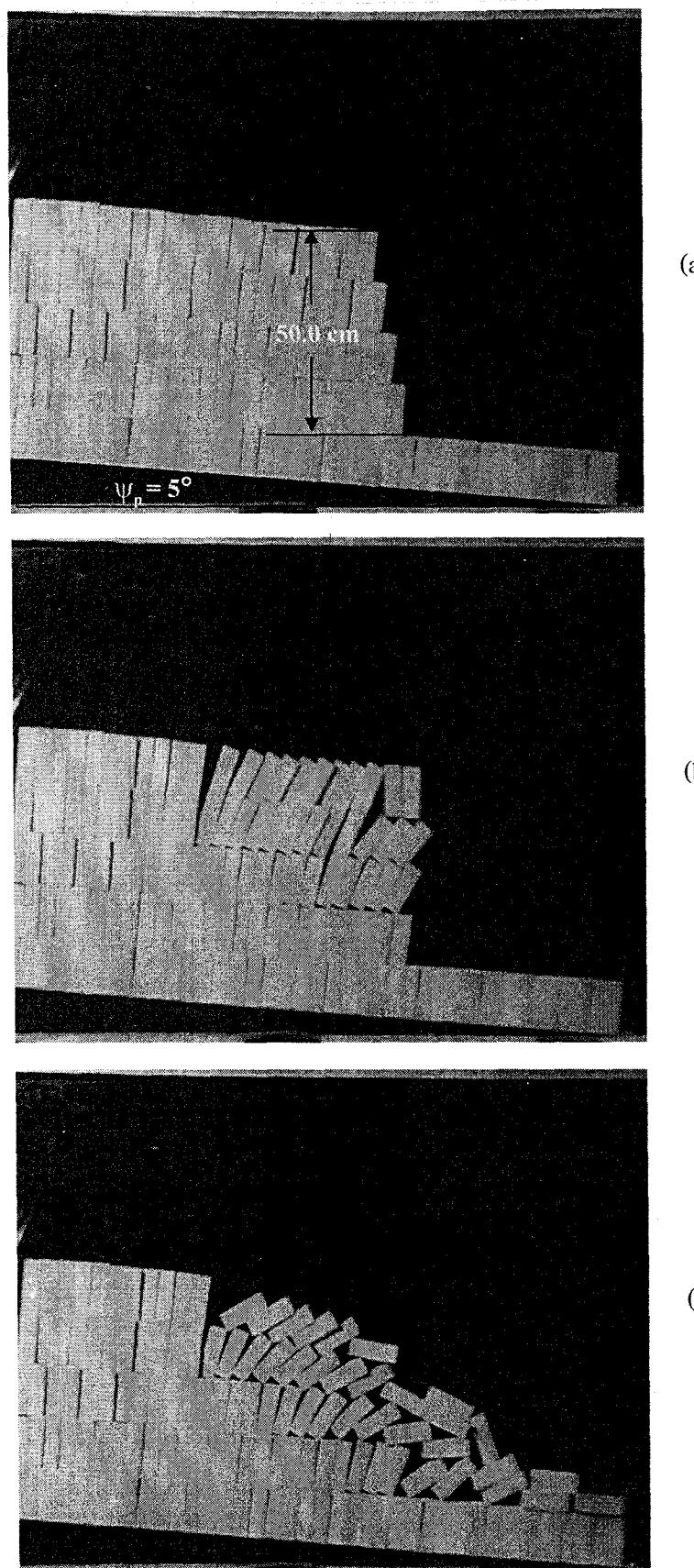
1) จัดเรียงตัวอย่างหินในแนวอนบน坎ยกปรับระดับมุมเอียงให้มีลักษณะเช่นเดียวกับการเรียงหินเพื่อทดสอบการพังทลายในแนวระนาบในสภาวะแห้ง

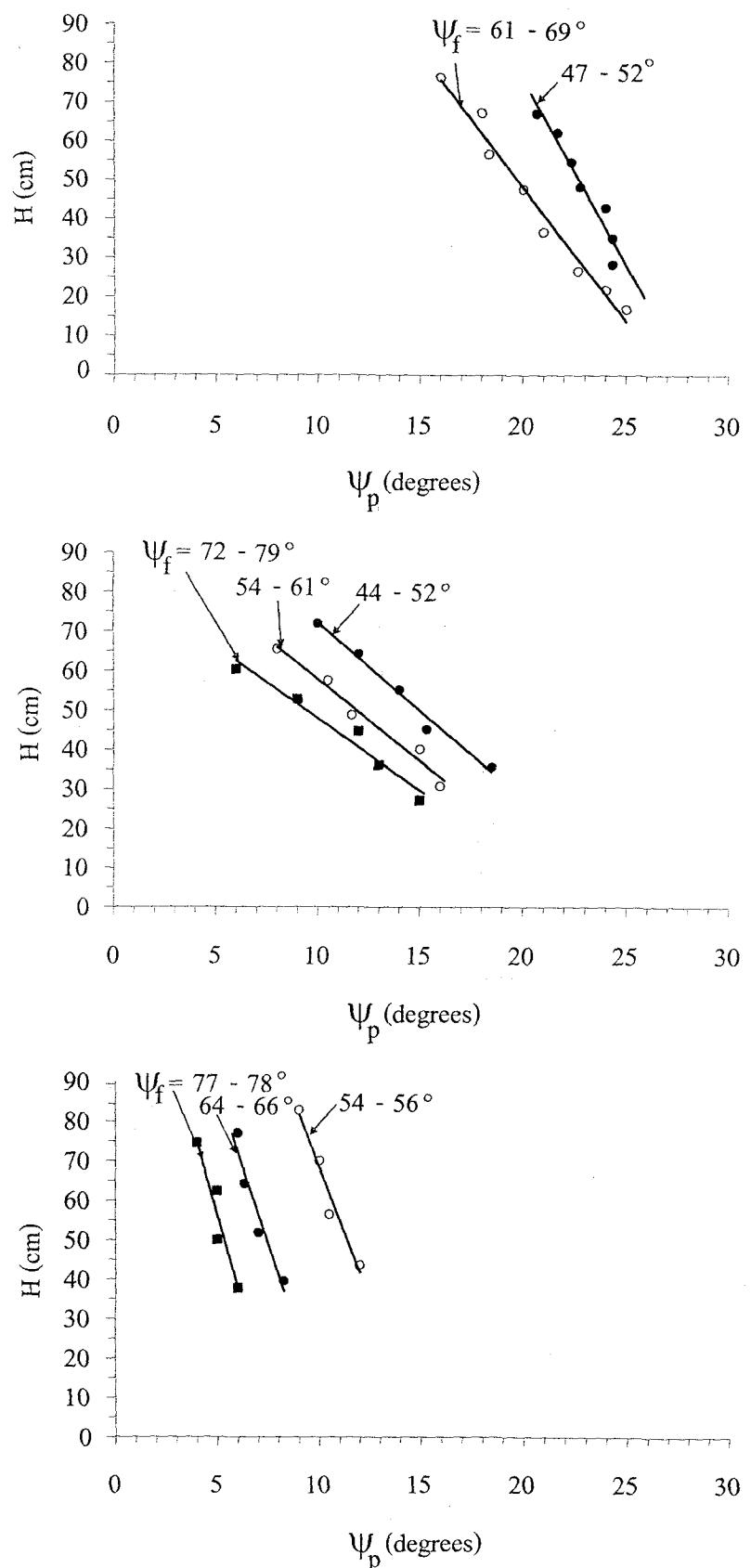
รูปที่ 5.15 การจำลองการพังทลายของตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 4$ เซนติเมตร ที่มุน $\psi_f = 63^\circ$

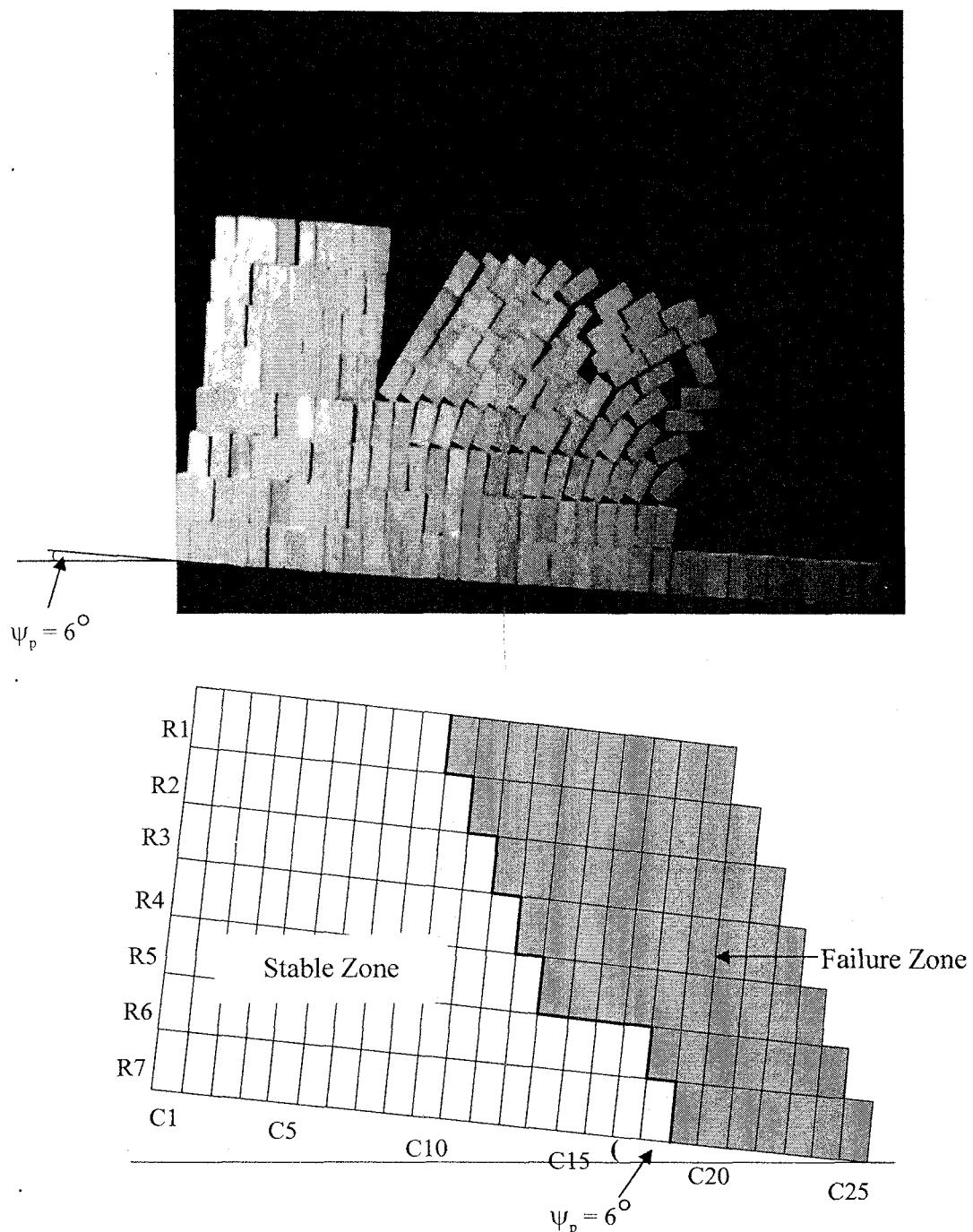
รูปที่ 5.16 การจำลองการพั้งทลายแบบพลิกครึ่งของตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 8$ เซนติเมตร (a) ระยะสุดท้ายก่อนที่จะมีการพั้งทลาย (ที่มุม $\Psi_f = 72^\circ$) (b) ขณะพั้งทลาย (c) หลังการพั้งทลาย

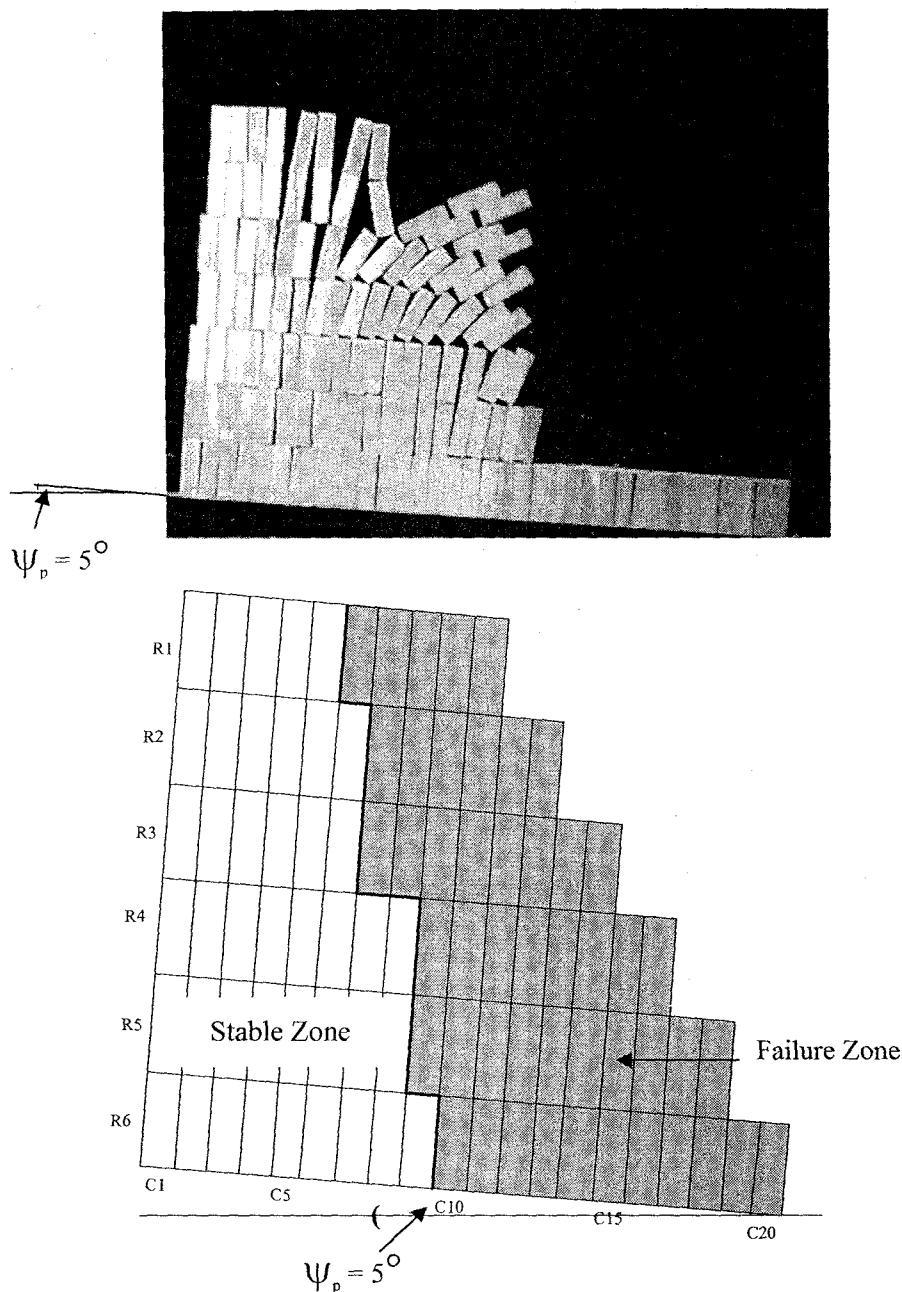
รูปที่ 5.17 การจำลองการพังทลายแบบพลิกครึ่งของตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 12$ เซนติเมตร (a) ระยะสุดท้าย ก่อนที่จะมีการพังทลาย (ที่มุม $\Psi_f = 77^\circ$) (b) ขณะพังทลาย (c) หลังการพังทลาย

รูปที่ 5.18 ความสัมพันธ์ระหว่างความสูง (H) กับค่า Ψ_p สำหรับการพังทลายแบบพลิกครึ่งที่จำลองจากตัวอย่างพินขนาด $4 \times 4 \times 4$ เซนติเมตร (บบ) $4 \times 4 \times 8$ เซนติเมตร (กลาง) และ $4 \times 4 \times 12$ เซนติเมตร (ล่าง)

รูปที่ 5.19 ผลการจำลอง (รูปบน) และการคำนวณ (รูปล่าง) ของการพังทลายแบบพลิกคว่ำสำหรับตัวอย่างพินขนาด $4 \times 4 \times 8$ เซนติเมตร โดยการพังทลายเกิดขึ้นที่มุมของพิวน้ำความลาดเอียงเท่ากับ 72°

รูปที่ 5.20 ผลการจำลอง (รูปบน) และการคำนวณ (รูปล่าง) ของการพังทลายแบบพลิกคว่ำสำหรับตัวอย่างที่มีขนาด $4 \times 4 \times 12$ เซนติเมตร โดยการพังทลายเกิดขึ้นที่มุมของผิวน้ำที่ความลาดเอียงเท่ากับ 63°

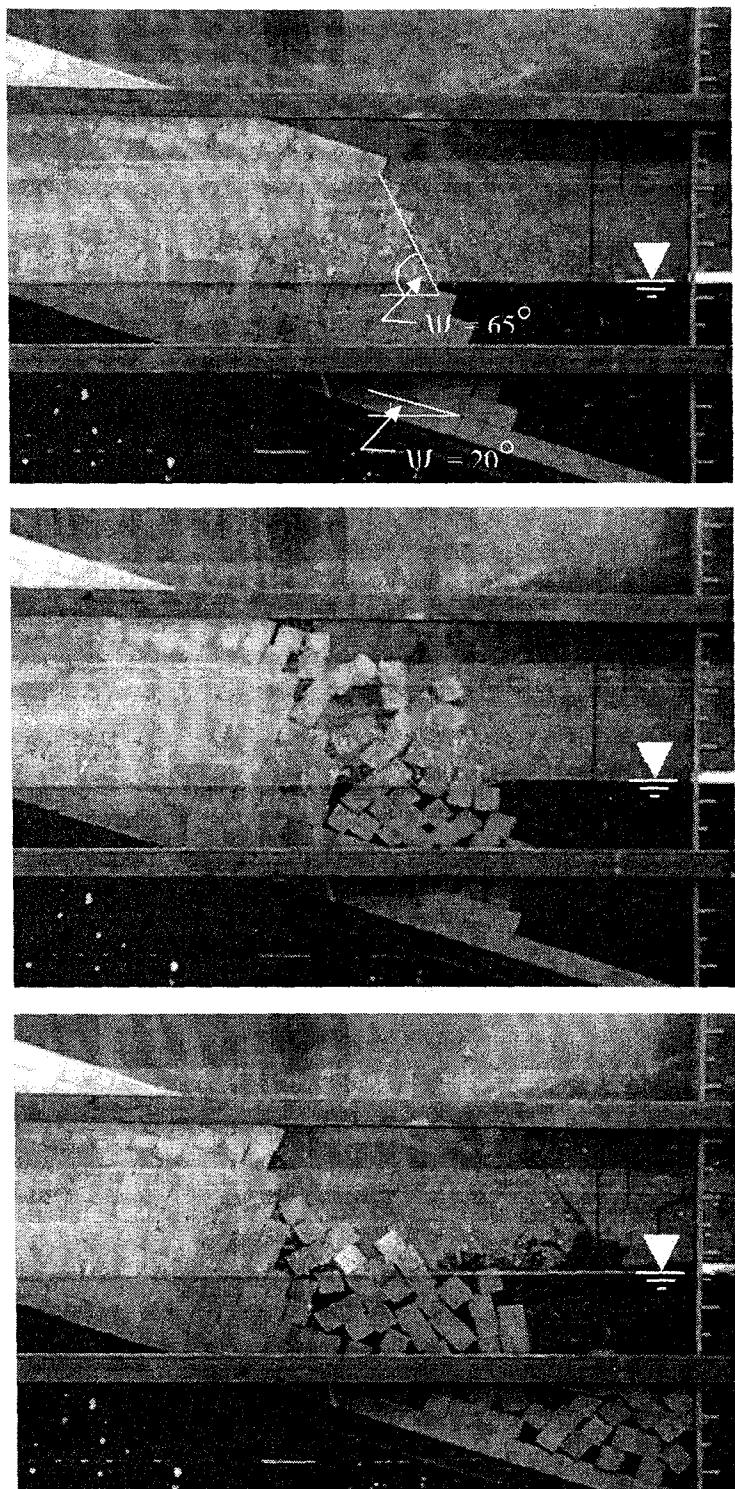
- 2) ปิดแบบจำลองด้วยแผ่นอะคริลิก เพื่อป้องกันการพังทลายของด้านนอก
- 3) ทำการหมุนรอกเพื่อยกระดับของงานเพื่อให้หินมีมุมเข้าใกล้ มุมเอียงที่จุดพังทลายของตัวอย่างหินในสภาพแวดล้อม ทำการวัดมุมเอียงของงานยก (บ._ρ) โดยอาจจะต่ำกว่า มุมเอียงของงานในการทดสอบความลาดเอียงในสภาพแวดล้อม 1° ถึง 3°
- 4) ปล่อยน้ำเข้าด้านล่างของความลาดเอียงอย่างช้าๆ
- 5) บันทึกภาพวิดีโอศูนย์และสังเกตการเปลี่ยนแปลงของตัวอย่างหินด้วยสายตาขณะที่น้ำกำลังเพิ่มสูงขึ้น
- 6) หยุดปล่อยน้ำ และวัดระดับความสูงของน้ำ เมื่อตัวอย่างหินเกิดการเคลื่อนตัว
- 7) คำนวณหาความสูงของความลาดเอียงที่จุดพังทลาย (H) และมุมของผิวน้ำลาดเอียงที่จุดพังทลาย (บ._ρ)
- 8) เปรียบเทียบผลที่ได้จากการจำลองในสภาพแวดล้อมและในสภาพที่ความลาดเอียงจะน้ำ

5.4.2 การศึกษาผลการพังทลายของความลาดเอียงที่จมน้ำ

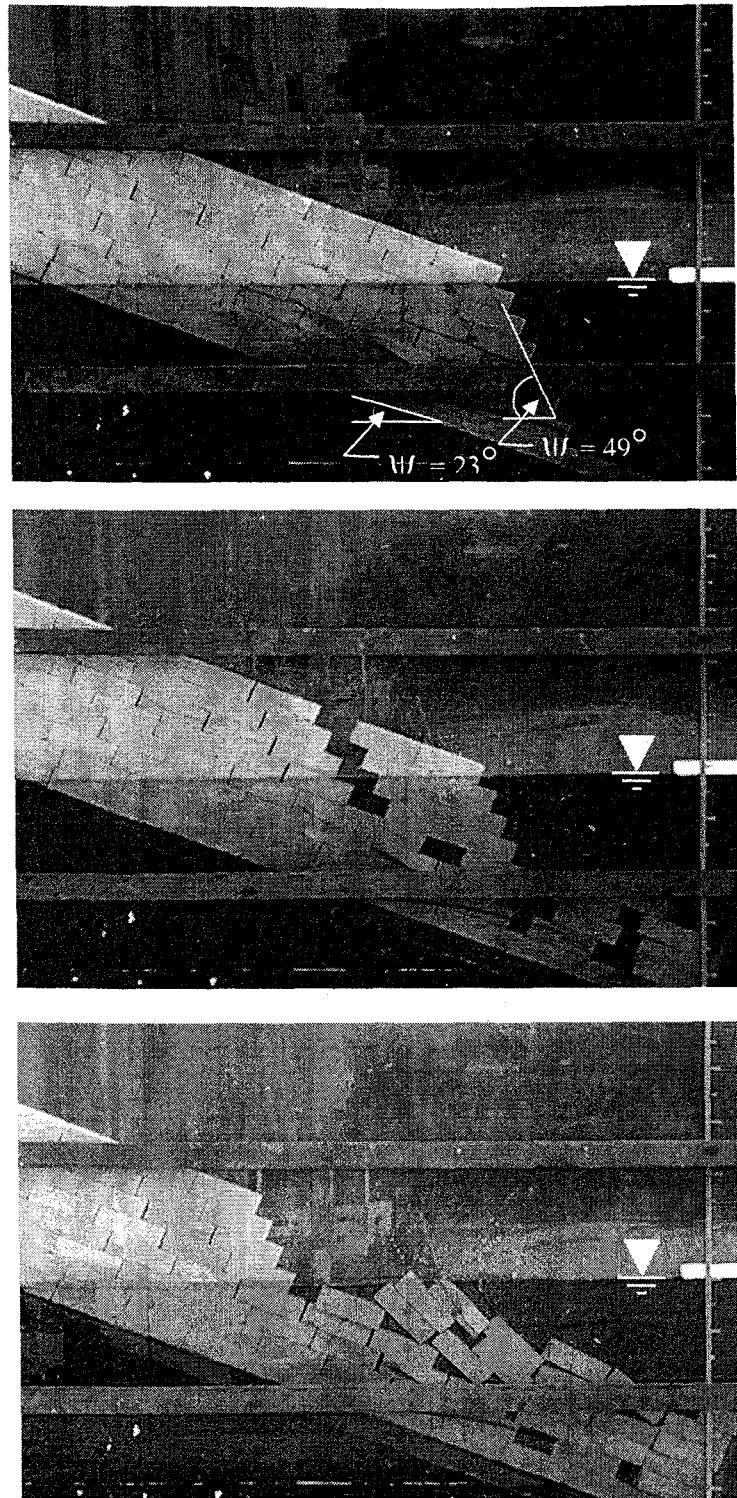
การจำลองการพังทลายแบบใหม่เดือนของความลาดเอียงที่จมน้ำมีทั้งหมด 30 ชุด โดยมีการผันแปรความสูงตั้งแต่ 21 ถึง 91 เซนติเมตร และมุมของผิวน้ำลาดเอียงตั้งแต่ 40° และ 70° แต่ละรูปทรงของความลาดเอียงประกอบด้วยตัวอย่างหินที่มีขนาด $4 \times 4 \times 4$ เซนติเมตร $4 \times 4 \times 8$ เซนติเมตร และ $4 \times 4 \times 12$ เซนติเมตร และทำการจำลองซ้ำอย่างน้อย 3 ครั้ง เพื่อให้ได้ผลการทดสอบที่ถูกต้อง ตัวอย่างการจำลองได้แสดงไว้ในรูปที่ 5.21 และ 5.22 ซึ่งสามารถสรุปผลได้ว่า มุมของระนาบที่พังทลายเนื่องจากการใหม่เดือนของความลาดเอียงที่จมน้ำมีค่าต่ำกว่าในสภาพแวดล้อม (รูปที่ 5.23) เนื่องจากต้นน้ำหนักของก้อนตัวอย่างหินที่ส่วนล่างของความลาดเอียง ทำให้เกิดการเคลื่อนตัวได้ง่ายขึ้น นอกจากนั้นตัวอย่างหินที่มีขนาดเล็ก ($4 \times 4 \times 4$ เซนติเมตร) มีแนวโน้มที่จะเกิดการใหม่เดือนได้ง่ายกว่าตัวอย่างหินที่มีขนาดใหญ่กว่า ($4 \times 4 \times 8$ และ $4 \times 4 \times 12$ เซนติเมตร)

5.4.3 การคำนวณค่าปัจจัยความปลอดภัยด้วยการคำนวณเชิงตัวเลข

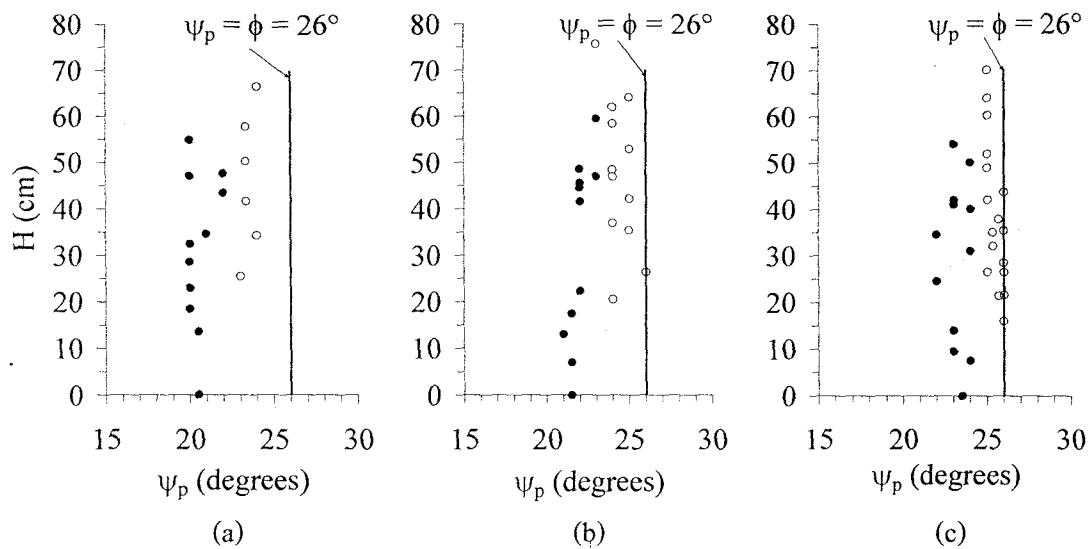
การจำลองการพังทลายของความลาดเอียงมวลหินที่จมน้ำด้วยโปรแกรม FLAC_Slope มีจุดประสงค์เพื่อประเมินค่าปัจจัยความปลอดภัยโดยมีการกำหนดค่ามุมของความลาดเอียง มุมเอียงของระนาบ และความสูงของความลาดเอียงตามลักษณะของการจัดเรียงตัวอย่างหินที่ใช้ในการจำลอง เชิงกายภาพ รูปที่ 5.24 แสดงผลที่ได้จากการคำนวณด้วยโปรแกรม FLAC_Slope เมื่อนำมาใช้ในการเปรียบเทียบผลที่ได้จากการจำลองเชิงกายภาพ รูปที่ 5.25 เปรียบเทียบค่า FS ที่ได้จากทั้ง 2 วิธี ซึ่งพบว่าผลการคำนวณให้ค่าที่ต่ำกว่ากับผลที่ได้จากการทดสอบด้วยแบบจำลองทางกายภาพเพียงเล็กน้อย

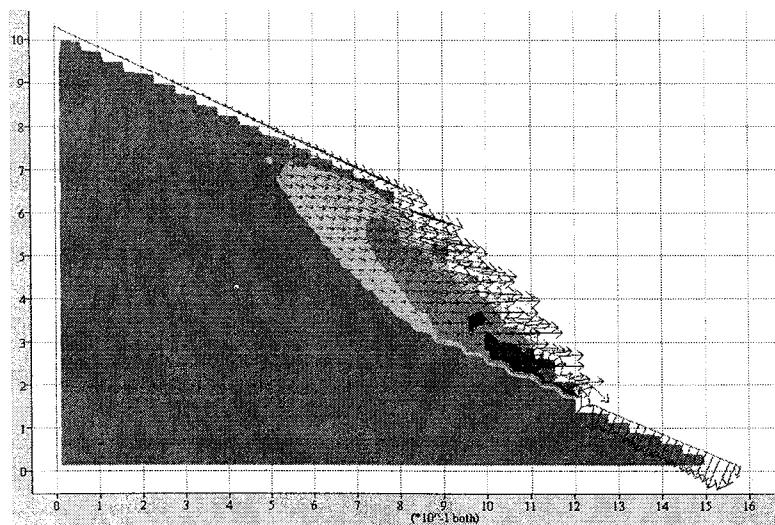
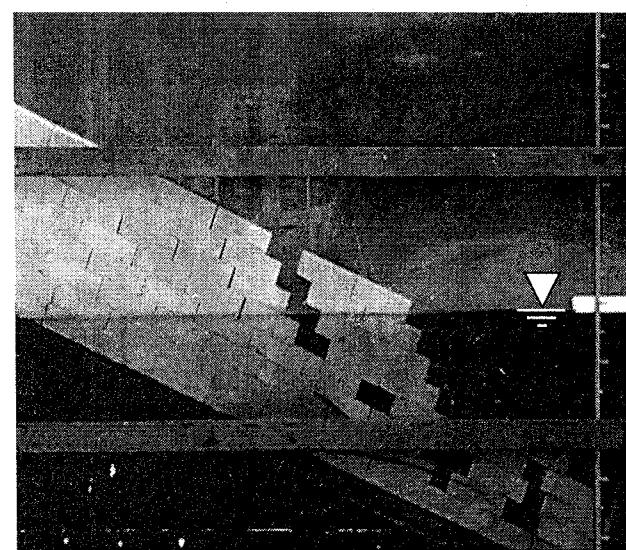
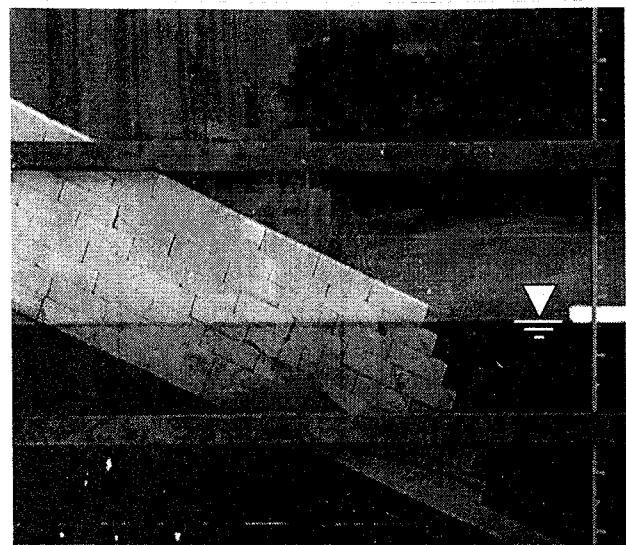
รูปที่ 5.21 ตัวอย่างของการจำลองการพังทลายของความล้าดอีียงที่จมนำขึ้นของตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 4$ เซนติเมตร ที่ความสูงของความล้าดอีียงเท่ากับ 57.3 เซนติเมตร

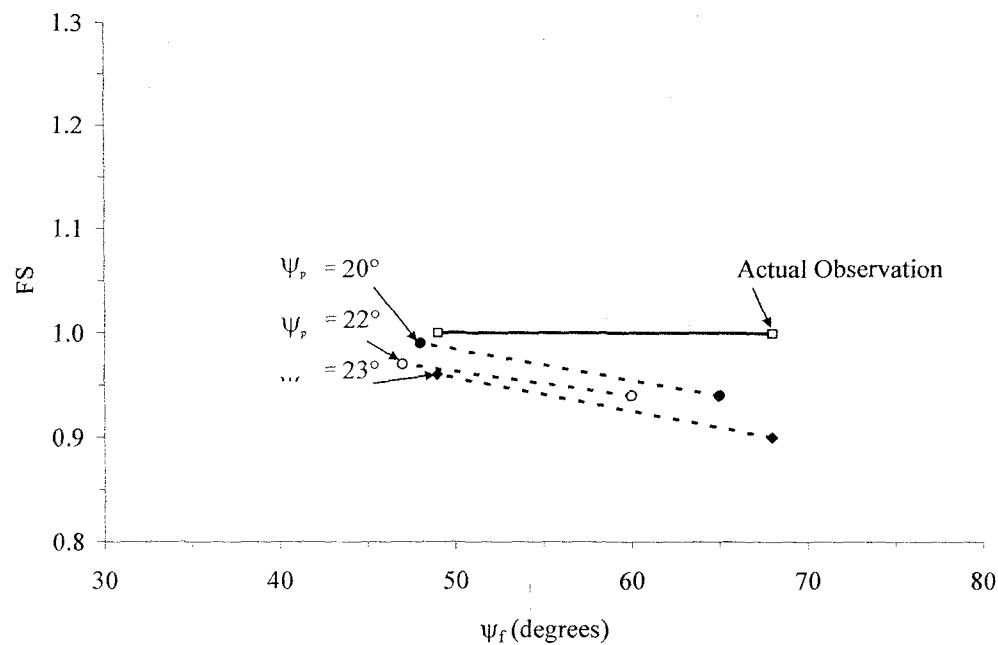
รูปที่ 5.22 ตัวอย่างของการจำลองการพังทลายของความลาดเอียงที่จมนำของตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 12$ เซนติเมตร ที่ความสูงของความลาดเอียงเท่ากับ 55.6 เซนติเมตร

รูปที่ 5.23 ความสัมพันธ์ระหว่างความสูง (H) กับมุม ψ_p สำหรับการพังทลายแบบไอลเลื่อนของความลาดเอียงที่ขึ้นน้ำ (วงกลมทึบ) และความลาดเอียงที่แห้ง (วงกลมโปร่ง)
ของตัวอย่างพิเศษขนาด $4 \times 4 \times 4$ เซนติเมตร (a) $4 \times 4 \times 8$ เซนติเมตร (b) และ $4 \times 4 \times 12$ เซนติเมตร (c)

รูปที่ 5.24 การเปรียบเทียบผลของการจำลองการพังทลายด้วยโปรแกรม FLAC_Slope กับผลการจำลองทางกายภาพของตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 12$ เซนติเมตร ที่มุม $\psi_p = 23^\circ$ $\psi_f = 49^\circ$ ความสูงของความลาดเอียงเท่ากับ 55.6 เซนติเมตร และความสูงของระดับน้ำคือ 56 เซนติเมตร

รูปที่ 5.25 ผลการคำนวณด้วยโปรแกรม FLAC Slope (เส้นประ) ของความลาดเอียงที่ขันน้ำ
ณ จุดที่เกิดการพังทลาย

5.5 การจำลองการพังทลายของความลาดเอียงภายใต้คลื่นไหwaves เทือน

การศึกษาการพังทลายแบบไหลดี่อนของความลาดเอียงภายใต้คลื่นไหwaves เทือนจะใช้การวิเคราะห์แบบ Pseudostatic analysis (Kramer, 1996) ซึ่งแสดงถึงผลกระแทบที่ความเร่งเชิงสติติกที่ทำให้เกิดแรงเฉื่อยส่งผลให้มวลหินเกิดการพังทลาย โดยนำผลการคำนวณมาเปรียบเทียบกับการทดสอบ

5.5.1 วิธีการจำลองการพังทลายของความลาดเอียงภายใต้คลื่นไหwaves เทือน

การจำลองแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ตามขนาดของตัวอย่างหิน คือ $4 \times 4 \times 4$ เซนติเมตร $4 \times 4 \times 8$ เซนติเมตร และ $4 \times 4 \times 12$ เซนติเมตร ซึ่งการทดสอบจะผันแปรความเร่งของคลื่นไหwaves เทือน ความสูงของความลาดเอียง มุมของระนาบที่ไหลดี่อน และมุมที่ผิวน้ำความลาดเอียง ขั้นตอนการทดสอบมีรายละเอียดดังนี้

- 1) จัดเรียงตัวอย่างหินในแนวนอนบนคนยกปรับระดับมุมเอียงให้มีลักษณะชั่นเดียวกับการเรียงหินเพื่อทดสอบการพังทลายในแนวระนาบในสภาพแวดล้อม
- 2) ปิดแบบจำลองด้วยแผ่นอะคริลิก เพื่อป้องกันการพังทลายของมาต้านอก
- 3) ทำการหมุนรอกเพื่อปรับระดับของคานเพื่อให้หินมีมุมเอียงซึ่งสามารถผันแปรจาก 0° ถึง 22° โดยจะทำการทดสอบที่มุมเอียงทุก 1°
- 4) เปิดมอเตอร์เพื่อให้เกิดคลื่นไหwaves เทือนโดยเริ่มต้นที่ความเร็วต่ำสุด โดยปล่อยให้เกิดการสั่นไหwaves ครบ 1 นาที แล้วทำการปิดเครื่อง
- 5) บันทึกภาพวิดีโอคุณและสังเกตการเปลี่ยนแปลงของตัวอย่างหินขณะที่หินยังคงสั่นไหwaves
- 6) หากไม่เกิดการพังทลายของความลาดเอียงของตัวอย่างหินจะยกมุมเอียงของตัวอย่างหินให้เพิ่มขึ้นทีละ 1°
- 7) ปิดเครื่องหันที่สำคัญหินเคลื่อนตัว ทำการบันทึกค่าความเร็ว และความถี่ของการสั่นสะเทือน
- 8) คำนวณหาความสูงของความลาดเอียงที่จุดพังทลาย (H) และมุมของผิวน้ำความลาดเอียงที่จุดพังทลาย (ψ_r)
- 9) เปรียบเทียบระหว่างผลที่ได้จากการคำนวณตามทฤษฎีและผลจากการสังเกต

5.5.2 การศึกษาการพังทลายของความลาดเอียงภายใต้คลื่นไหwaves เทือน

การศึกษาแบบ Pseudostatic analysis เป็นการอธิบายผลกระแทบที่ผันดินไหwaves ที่มีผลต่อการพังทลายของความลาดเอียงมวลหิน Kramer (1996) ซึ่งกล่าวว่า การสั่นไหwave คัวความเร่งเชิงสติติกจะทำให้เกิดแรงเฉื่อย (F_h และ F_v) ที่ส่งผลให้มวลหินเกิดการพังทลาย ขนาดของแรงเชิงสติติกนี้คือ

$$F_h = \frac{a_h W}{g} = k_h W \quad (5.9)$$

$$F_v = \frac{a_v W}{g} = k_v W \quad (5.10)$$

เมื่อ a_h และ a_v คือความเร่งเชิงสติตในแนวราบและในแนวตั้ง k_h และ k_v คือ ค่าสัมประสิทธิ์เชิงสติต ในแนวราบและในแนวตั้ง และ W คือน้ำหนักของมวลที่เกิดการพังทลาย ขนาดของความเร่งเชิงสติต จะสัมพันธ์กับความรุนแรงของการเกิดแผ่นดินไหว ในงานวิจัยนี้ได้คำนวณหาค่าความเร่ง a_h จากการหมุนของมอเตอร์ที่ผลักให้แบบจำลองเกิดการเคลื่อนที่ดังแสดงในรูปที่ 5.26 ซึ่งในที่นี้จะกำหนดให้ความเร่ง a_h มีค่าเท่ากับความเร่งที่จุด B นั่นคือ $a_h = a_B$ โดย

$$a_B = R\omega_{OA}^2 \cos \theta + y\omega_{AB}^2 \cos \phi - y\alpha_{AB} \sin \phi \quad (5.11)$$

$$\omega_{OA} = \frac{2\pi}{T} \quad (5.12)$$

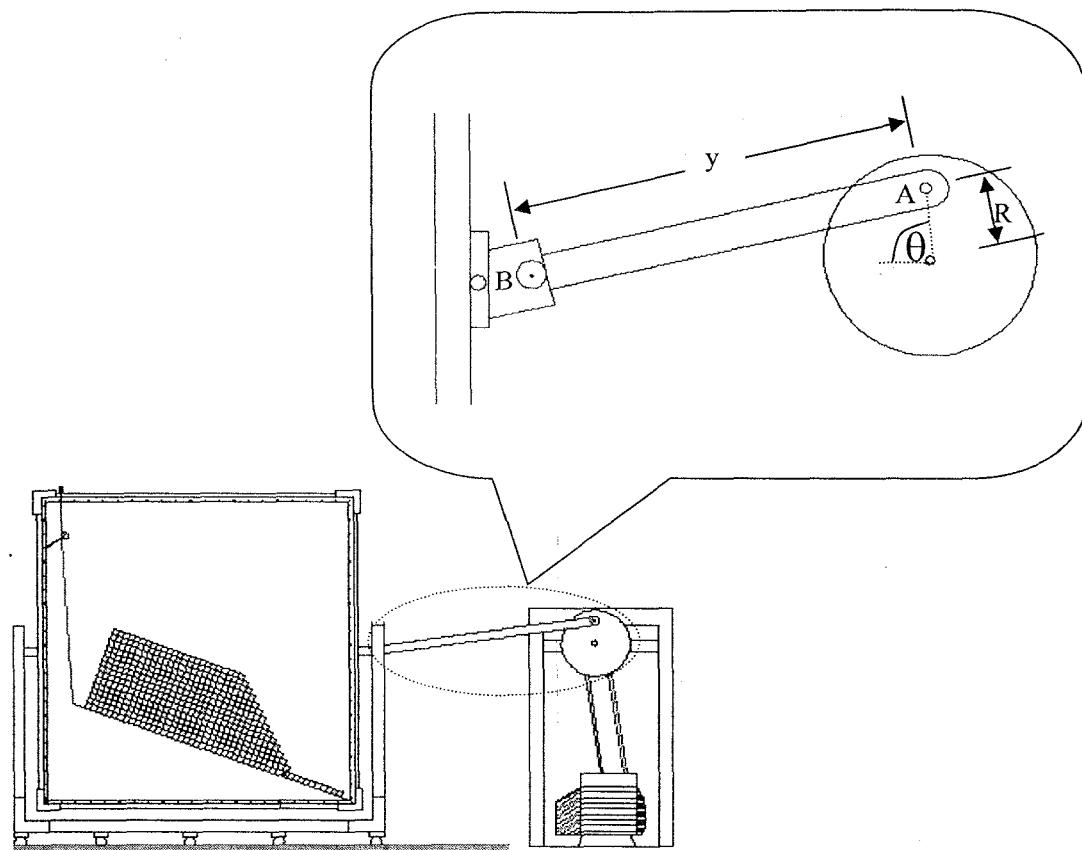
$$\phi = \sin^{-1} \left[\frac{R \sin \theta}{y} \right] \quad (5.13)$$

$$\omega_{AB} = \frac{R\omega_{OA} \cos \theta}{y \cos \phi} \quad (5.14)$$

$$\alpha_{AB} = \frac{R\omega_{OA}^2 \sin \theta - y\omega_{AB}^2 \sin \phi}{y \cos \phi} \quad (5.15)$$

เมื่อ R คือ รัศมีของจานหมุน y คือ ความยาวของข้อเหวี่ยงที่เชื่อมระหว่างจานหมุนมอเตอร์และแบบจำลอง γ_{OA} คือ ความเร็วเชิงมุมของ OA ค่า θ คือ มุมที่จุด A กระทำกับแนวระนาบ γ_{AB} คือ ความเร็วเชิงมุมของแขนข้อเหวี่ยง ϕ คือ มุมที่ข้อเหวี่ยงกระทำกับแนวระนาบ a_{AB} คือ ความเร่ง AB และ T คือ คาบของการหมุน (Riley and Sturges, 1993)

ค่าปัจจัยความปลดภัยคำนวณได้จากแรงที่ต้านการเคลื่อนตัวของมวลต่อแรงที่ชักนำให้เกิดการพังทลายของมวลหินในทิศทางที่บานกับพื้นผิวของการพังทลาย (Kramer, 1996)

รูปที่ 5.26 ส่วนประกอบของข้อเหวี่ยงและงานหมุนของมอเตอร์ที่ผลักให้แบบจำลองการเคลื่อนที่ในการจำลองคลื่นไสสะเทือน

$$FS = \frac{\text{Resisting force}}{\text{Driving force}} = \frac{c l_{ab} + [(W - F_v) \cos \beta - F_h \sin \beta] \tan \phi}{(W - F_v) \sin \beta + F_h \cos \beta} \quad (5.11)$$

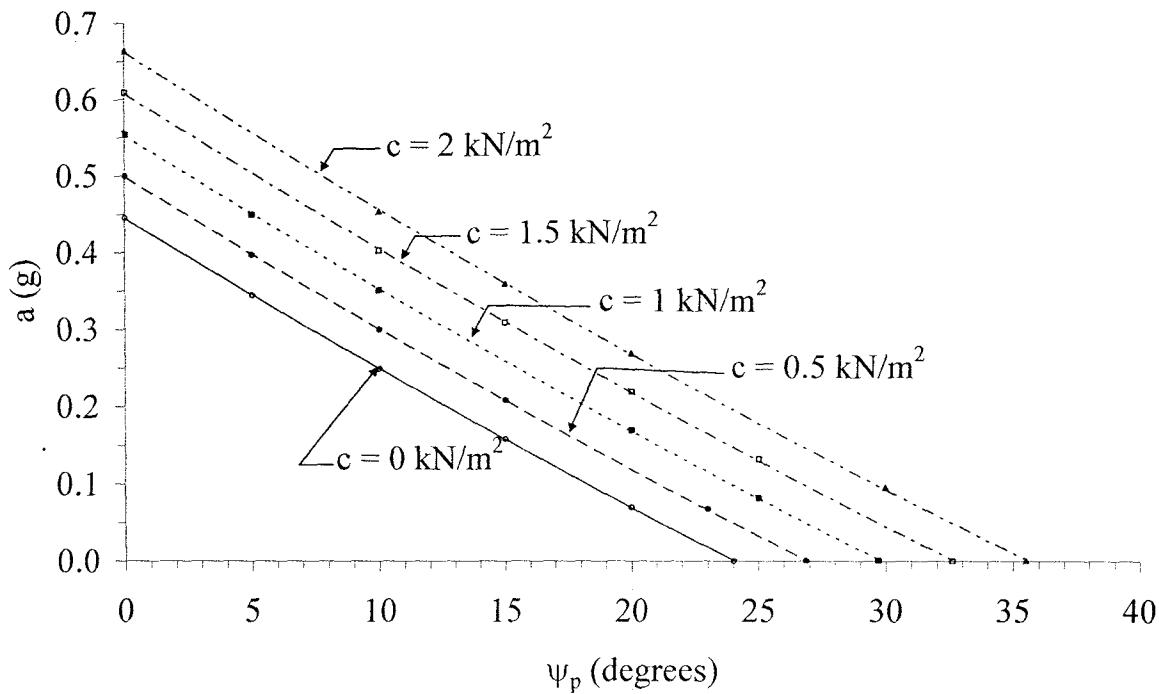
เมื่อ c และ ϕ คือ ค่าตัวแปรของความแข็งของ Mohr-Coulomb ที่อธิบายความแข็งแรงเฉือนของ ระนาบที่พังทลาย และ l_{ab} คือความยาวของระนาบที่พังทลาย แรงเชิงสติตในแนวราบทำให้ค่าปัจจัย ความปลดภัยลดลง นั่นคือแรงนี้จะลดค่าแรงด้านการเคลื่อนของมวลหิน (สำหรับ $\phi > 0$) และเพิ่ม แรงที่ก่อให้เกิดการเคลื่อนที่ของมวลหิน ค่าแรงเชิงสติตในแนวดิ่งจะมีอิทธิพลต่อกำลังปัจจัยความ ปลดภัยน้อย เนื่องจากแรงนี้จะลด (หรือเพิ่ม ขึ้นอยู่กับทิศทางของแรง) ทั้งแรงที่ก่อให้เกิดการ เคลื่อนที่และแรงด้านการเคลื่อนที่ของมวลหิน ดังนั้นในงานวิจัยนี้จะไม่พิจารณาผลผลกระทบของ ความร่องในแนวดิ่งในการวิเคราะห์เชิงสติต เพราะแท่นทดสอบจะเคลื่อนตัวในแนวราบเท่านั้น

5.5.3 ผลการทดสอบด้วยแบบจำลองทางกายภาพ

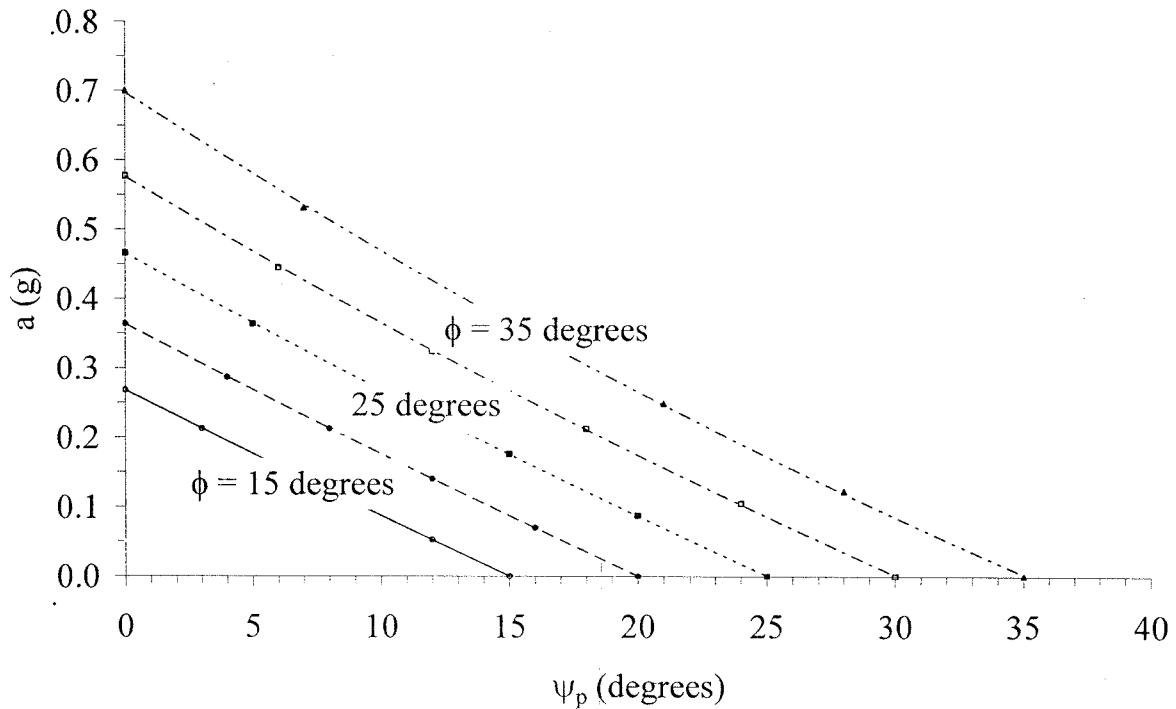
งานวิจัยนี้ได้ทำการจำลองการพังทลายของความลาดเอียงแบบใหม่เดื่อนของตัวอย่างหิน ทั้งสามขนาดจำนวนทั้งสิ้น 100 ชุด โดยมีการผันแปรค่าสัมประสิทธิ์ของสติตเทียมในแนวราบ (k_h) ซึ่งงานวิจัยนี้จะเสนอในรูปของค่าความร่องในแนวราบ (a) ที่เปรียบเทียบเป็นจำนวนเท่าของแรง ดึงดูดของโลก (g) ตั้งแต่ 0.013 ถึง 0.225 g ซึ่งปัจจัยที่ใช้ในการทดสอบได้สรุปไว้ในตารางที่ 5.2 ส่วนการคำนวณตามทฤษฎีได้แสดงไว้ในรูปที่ 5.27 และ 5.28 ซึ่งระบุว่าค่า a ที่ทำให้เกิดการเคลื่อน ไหลดจะลดลงถ้ามุน μ_p เพิ่มขึ้น ซึ่งทั้งนี้จะขึ้นกับค่าความเก็บยึดติด (c) และค่ามุนเสียดทาน (ϕ) ด้วย โดยตารางที่ 5.3 ถึง 5.5 สรุปค่าปัจจัยและผลที่ได้จากการทดสอบตัวอย่างหินทั้ง 3 ขนาด ภายใต้ สภาพที่ต่างกัน ซึ่งผลการทดสอบได้นำมาเปรียบเทียบกับค่าที่คำนวณได้ตามทฤษฎี ในรูปที่ 5.29 ถึง 5.31 และสามารถสรุปได้ว่า อัตราร่องที่จะทำให้เกิดการเคลื่อนไหลดของความลาดเอียงที่ทดสอบได้มี ค่าต่ำกว่าค่าที่คำนวณได้จากทฤษฎีอย่างชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับตัวอย่างหินที่มีขนาดเล็ก หรืออิกนัชหนึ่งคือ มวลหินที่มีระยะห่างระหว่างรอบแตกน้อย ซึ่งผลการทดสอบนี้ทำให้เกิดข้อพึง ระวังเมื่อนำมาสมการคำนวณจากทฤษฎีมาใช้ในการประเมินเสถียรภาพของมวลหินภายใต้ แรงสั่นสะเทือน เพราะจะทำให้ผลการประเมินไม่เป็นไปในเชิงอนุรักษ์

ตารางที่ 5.2 สรุปค่าปัจจัยที่ใช้ในการทดสอบความลาดเอียงของตัวอย่างหินที่ได้รับผลกระทบจากคลื่นแผ่นดินไหว (ประยุกต์จาก Richter, 1958 และ Wald et al, 1999)

Sample	No. of Testing	Frequency (Hz)	k_h or a (g)	Modified Mercalli Intensity	H (cm)	Ψ_r (degrees)	Ψ_p (degrees)
4×4×4	7	0.403	0.013	III	69-83	40-44	15-18
	3	0.504	0.017	IV	80-82	40-43	15-17
	3	0.629	0.027	IV	76-78	41-44	14-16
	4	0.700	0.033	IV	44-53	33-44	12-17
	7	0.833	0.046	V	50-77	31-41	4-15
	8	1.000	0.067	V	46-75	28-38	1-12
	4	1.233	0.102	VI	49-54	28-32	3-6
	4	1.346	0.119	VI	46-62	28-32	1-4
	1	1.833	0.225	VII	46	46	1
4×4×8	7	0.403	0.013	III	55-58	61-67	16-21
	7	0.504	0.017	IV	55-56	64-68	18-20
	3	0.629	0.027	IV	54-56	63-68	18-19
	3	0.700	0.033	IV	55-57	60-64	15-18
	11	0.833	0.046	V	51-55	57-63	10-16
	8	1.000	0.067	V	48-52	52-59	10-12
	6	1.346	0.119	VI	45-48	48-54	1-5
	1	1.700	0.193	VII	45	51	1
	1	1.833	0.225	VII	45	46	1
4×4×12	2	0.403	0.013	III	58-59	66-67	21-22
	4	0.833	0.046	V	55-57	60-63	15-18
	2	1.117	0.083	V	52-53	58-59	12-13
	2	1.429	0.136	VI	49-50	52-53	6-7
	1	1.700	0.193	VII	45	46	1
	1	1.833	0.225	VII	45	46	1

รูปที่ 5.27 การคำนวณตามทฤษฎีของความลาดเอียงในสภาวะที่มีค่าดินไหwash เทื่อนที่ผันแปรค่าความเค้นยึดติด โดยนำหนักของมวลพื้นที่พังทลายเท่ากับ 13.2 kN/m ความยาวของระนาบที่พังทลายเท่ากับ 1.44 เมตร ที่มุนเสียดทานเท่ากับ 24°

รูปที่ 5.28 การคำนวณตามทฤษฎีของความลาดเอียงในสภาพที่มีคลื่นไหwash เทื่อนที่ผันแปรค่า
มุมเสียดทาน โดยนำหนักของมวลทินที่พังทลายเท่ากับ 13.2 kN/m ความยาวของ
ระนาบที่พังทลายเท่ากับ 1.44 เมตร และไม่มีค่าความเค้นยึดติด

ตารางที่ 5.3 ปัจจัยและผลการทดสอบของพัฒนาต่อต้านพิษทางท้องฟ้า 4x4x4 ซม.ต่ำสุด ภัยต่อคัน ให้ตัวที่สอง

Series	Amplitude (mm)	A (cm)	b (cm)	h (cm)	H (cm)	α (degrees)	ψ_p (degrees)	ψ_f (degrees)	W (kN/m)	K_h or a (g)	Stability*
C-S2-H2-M2-4d	23.47	151.4	61.4	44.8	67.6	85	15	40.5	11.3	0.046	F
C-S2-H2-M2-5d	23.47	151.1	57.3	44.8	62.9	80	12	38	11.1	0.033	S
C-S2-H2-M2-6d	23.47	151.1	57.3	44.8	62.9	80	12	38	11.1	0.046	F
C-S2-H2-M2-7d	23.47	151.1	57.3	44.8	62.9	80	12	38	11.1	0.067	F
C-S2-H2-M2-8d	23.47	151.3	66.3	44.5	59.0	87	10	37	11.5	0.046	S
C-S2-H2-M2-9d	23.47	151.3	66.3	44.5	59.0	87	10	37	11.5	0.067	F
C-S2-H2-M2-10d	23.47	151.1	62.1	44.6	56.9	75	8	34	11.3	0.046	S
C-S2-H2-M2-11d	23.47	151.1	62.1	44.6	56.9	75	8	34	11.3	0.067	S
C-S2-H2-M2-12d	23.47	151.1	62.0	44.6	53.3	80	6	33.5	11.3	0.046	S
C-S2-H2-M2-13d	23.47	151.1	62.0	44.6	53.3	80	6	33.5	11.3	0.067	S
C-S2-H2-M2-14d	23.47	151.3	69.5	44.7	50.6	90	4	31.5	11.7	0.046	S
C-S2-H2-M2-15d	23.47	151.3	69.5	44.7	50.6	90	4	31.5	11.7	0.067	S

* Notes F = Failure

S = Stable (No failure)

ตารางที่ 5.3 ปั๊มจี้และผลการทดสอบการพังพอนของตัวอย่างหินชนวน 4x4x4 เซนติเมตร ภายใต้คลื่น ไฟฟ้าตระห่อม (ต่อ)

Series	Amplitude (mm)	A (cm)	b (cm)	h (cm)	H (cm)	α (degrees)	ψ_p (degrees)	ψ_f (degrees)	W (kN/m)	K_h or a (g)	Stability*
C-S2-H2-M2-16d	23.47	151.3	61.4	44.7	50.6	80	4	31.5	11.3	0.119	F
C-S2-H2-M2-17d	23.47	151.1	63.7	44.8	47.8	85	2	29	11.5	0.067	S
C-S2-H2-M2-18d	23.47	151.1	59.2	44.8	47.8	85	2	29	11.2	0.119	S
C-S2-H2-M2-19d	23.47	150.3	51.2	44.8	46.3	70	1	28	10.7	0.067	S
C-S2-H2-M2-20d	23.47	150.3	51.2	44.8	46.3	70	1	28	10.7	0.119	S
C-S2-H1-M1-1d	23.47	151.3	42.5	52.8	80.3	85	15	40	12.2	0.013	S
C-S2-H1-M1-2d	23.47	151.3	42.5	52.8	81.3	85	16	41.5	12.2	0.013	S
C-S2-H1-M1-3d	23.47	151.3	42.5	52.8	80.8	85	17	44	12.2	0.013	F
C-S2-H1-M1-4d	23.47	150.2	41.0	52.7	80.2	80	15	40	12.0	0.013	S
C-S2-H1-M1-5d	23.47	150.2	41.0	52.7	80.2	80	15	40	12.0	0.017	S
C-S2-H1-M1-6d	23.47	150.2	41.0	52.7	80.4	80	16	42	12.0	0.017	F
C-S2-H1-M1-8d	23.47	150.2	45.1	52.6	81.8	80	17	43	12.2	0.017	F

* Notes F = Failure

S = Stable (No failure)

ตารางที่ 5.3 ปัจจัยและผลการทดสอบการพังถาวรของหินชนกล 4x4x4 เกรนิตเมตร ภายใต้ค่าคงที่ทางสถาปัตย์ (ต่อ)

Series	Amplitude (mm)	A (cm)	b (cm)	h (cm)	H (cm)	α (degrees)	Ψ_p (degrees)	Ψ_f (degrees)	W (kN/m)	K_h or a (g)	Stability*
C-S2-H1-M1-9d	23.47	151.3	46.8	52.9	76.8	85	15	43	12.5	0.027	F
C-S2-H1-M1-10d	23.47	151.3	46.8	52.9	78.3	85	16	44	12.5	0.027	F
C-S2-H1-M1-11d	23.47	149.6	40.6	52.8	76.3	91	14	41	12.0	0.027	S
C-S2-H2-M1-1d	23.47	149.6	40.6	52.8	78.1	93	16	44	12.0	0.013	S
C-S2-H2-M1-2d	23.47	149.6	40.6	52.8	82.9	95	18	44.5	12.0	0.013	F
C-S2-H2-M1-3d	23.47	151.1	57.8	44.9	69.3	93	17	43.5	11.2	0.013	F
C-S2-H2-M4-1d	23.47	149.6	40.6	44.9	45.7	85	1	46	10.2	0.225	F
C-S2-H2-M4-1d	23.47	147.2	59.2	44.6	49.4	80	3	28.5	11.0	0.102	S
C-S2-H2-M4-2d	23.47	147.2	59.2	44.6	51.0	80	4	29.5	11.0	0.102	S
C-S2-H2-M4-3d	23.47	147.2	59.2	44.6	52.6	80	5	30.5	11.0	0.102	S
C-S2-H2-M4-4d	23.47	147.2	59.2	44.6	54.1	80	6	31.5	11.0	0.102	F

* Notes F = Failure

S = Stable (No failure)

ตารางที่ 5.4 ปัจจัยและผลการทดสอบในการพิสูจน์ว่าหินขนาด 4x4x8 เซนติเมตร ภายใต้ค่าสัมประสิทธิ์ทางสะท้อน

Series	Amplitude (mm)	A (cm)	b (cm)	h (cm)	H (cm)	α (degrees)	Ψ_p (degrees)	Ψ_f (degrees)	W (kN/m)	K_h or a (g)	Stability*
R8H-S1-H2-M1-1d	23.47	148.7	107.9	44.7	55.1	80.5	16	61.5	13.6	0.013	S
R8H-S1-H2-M1-2d	23.47	148.7	107.9	44.7	56.1	82.5	18	63.5	13.6	0.013	S
R8H-S1-H2-M1-3d	23.47	148.7	107.9	44.7	57.0	84.5	20	65.5	13.6	0.013	F
R8H-S1-H2-M1-4d	23.47	148.7	107.9	44.7	57.5	85.5	21	66.5	13.6	0.013	F
R8H-S1-H2-M1-5d	23.47	145.4	104.0	44.9	55.4	82.5	18	65.5	13.3	0.017	S
R8H-S1-H2-M1-6d	23.47	145.4	104.0	44.9	55.8	83.5	19	66.5	13.3	0.017	F
R8H-S1-H2-M1-8d	23.47	145.4	104.0	44.9	56.3	84.5	20	67.5	13.3	0.017	F
R8H-S1-H2-M1-9d	23.47	148.6	107.9	44.7	55.4	80.5	18	65	13.6	0.027	F
R8H-S1-H2-M1-10d	23.47	148.6	107.9	44.7	55.8	81.5	19	66	13.6	0.027	F
R8H-S1-H2-M2-1d	23.47	145.5	104.1	44.8	54.9	90	15	60	13.3	0.033	S
R8H-S1-H2-M2-2d	23.47	145.5	104.1	44.8	56.2	90	17	61.5	13.3	0.033	F
R8H-S1-H2-M2-3d	23.47	145.5	104.1	44.8	56.4	90	17.5	62	13.3	0.033	F

* Notes

F = Failure

S = Stable (No failure)

ตารางที่ 5.4 ปัจจัยและผลการทดสอบของหลักที่ตัวยึดหินขนาด 4x4x8 เซนติเมตร ภายใต้ค่าไฟฟ้าต่อหน่วย (ต่อ)

Series	Amplitude (mm)	A (cm)	b (cm)	h (cm)	H (cm)	α (degrees)	Ψ_p (degrees)	Ψ_r (degrees)	W (kN/m)	K_n or a (g)	Stability*
R8H-S1-H2-M2-4d	23.47	148.7	107.9	44.7	54.9	90	16	62	13.6	0.046	F
R8H-S1-H2-M2-5d	23.47	148.7	107.9	44.7	53.8	90	15	62.5	13.6	0.046	F
R8H-S1-H2-M1-2d	23.47	148.7	107.9	44.7	56.1	82.5	18	63.5	13.6	0.013	S
R8H-S1-H2-M1-3d	23.47	148.7	107.9	44.7	57.0	84.5	20	65.5	13.6	0.013	F
R8H-S1-H2-M1-4d	23.47	148.7	107.9	44.7	57.5	85.5	21	66.5	13.6	0.013	F
R8H-S1-H2-M1-5d	23.47	145.4	104.0	44.9	55.4	82.5	18	65.5	13.3	0.017	S
R8H-S1-H2-M1-6d	23.47	145.4	104.0	44.9	55.8	83.5	19	66.5	13.3	0.017	F
R8H-S1-H2-M1-8d	23.47	145.4	104.0	44.9	56.3	84.5	20	67.5	13.3	0.017	F
R8H-S1-H2-M1-9d	23.47	148.6	107.9	44.7	55.4	80.5	18	65	13.6	0.027	F
R8H-S1-H2-M1-10d	23.47	148.6	107.9	44.7	55.8	81.5	19	66	13.6	0.027	F
R8H-S1-H2-M2-1d	23.47	145.5	104.1	44.8	54.9	90	15	60	13.3	0.033	S
R8H-S1-H2-M2-2d	23.47	145.5	104.1	44.8	56.2	90	17	61.5	13.3	0.033	F

* Notes F = Failure

S = Stable (No failure)

ตารางที่ 5.4 ปัจจัยและผลการทดสอบการพังแตกตามช่องตัวอย่างหนาตาก 4x4x8 /mm ตามตัวอย่าง ภายใต้คลื่นไฟฟ้าท่อน (Hz)

Series	Amplitude (mm)	A (cm)	b (cm)	h (cm)	H (cm)	α (degrees)	Ψ_p (degrees)	Ψ_f (degrees)	W (kN/m)	K_h or a (g)	Stability*
R8H-S1-H2-M2-3d	23.47	145.5	104.1	44.8	56.4	90	17.5	62	13.3	0.033	F
R8H-S1-H2-M2-4d	23.47	148.7	107.9	44.7	54.9	90	16	62	13.6	0.046	F
R8H-S1-H2-M2-5d	23.47	148.7	107.9	44.7	53.8	90	15	62.5	13.6	0.046	F
R8H-S1-H2-M2-6d	23.47	148.7	107.9	44.7	53.3	90	13	59	13.6	0.046	S
R8H-S1-H2-M2-7d	23.47	148.7	107.9	44.7	53.1	90	14	62	13.6	0.046	S
R8H-S1-H2-M2-8d	23.47	145.5	95.7	44.7	51.1	75	10	57.5	12.8	0.067	S
R8H-S1-H2-M2-9d	23.47	145.5	95.7	44.7	48.2	75	5	52	12.8	0.067	S
R8H-S1-H2-M2-10d	23.47	145.5	95.7	44.7	48.8	75	6	53	12.8	0.067	S
R8H-S1-H2-M2-11d	23.47	145.5	95.7	44.7	49.3	75	7	55	12.8	0.067	S
R8H-S1-H2-M2-12d	23.47	145.5	95.7	44.7	49.9	75	8	56	12.8	0.067	F
R8H-S1-H2-M2-13d	23.47	148.7	108	44.7	47.9	85	5	54	13.7	0.119	F
R8H-S1-H2-M2-14d	23.47	148.5	107.8	44.7	46.1	85	2	49	13.6	0.119	S

* Notes F = Failure

S = Stable (No failure)

ตารางที่ 5.4 ปัจจัยและผลการทดสอบของห้องทดลองตัวอย่างที่มีขนาด 4x4x8 เซนติเมตร ก่ำไปโดยคืนให้ตัวอย่าง (ต่อ)

Series	Amplitude (mm)	A (cm)	b (cm)	h (cm)	H (cm)	α (degrees)	Ψ_p (degrees)	Ψ_f (degrees)	W (kN/m)	K_h or a (g)	Stability*
R8H-S1-H2-M2-15d	23.47	148.7	107.8	44.7	45.4	85	1	48	13.6	0.119	S
R8H-S1-H2-M2-16d	23.47	148.7	107.8	44.6	51.7	90	11	58	13.6	0.046	S
R8H-S1-H2-M2-17d	23.47	148.7	107.8	44.6	52.3	90	12	59	13.6	0.046	S
R8H-S1-H2-M2-18d	23.47	148.7	107.8	44.6	51.7	90	11	58	13.6	0.067	S
R8H-S1-H2-M2-19d	23.47	148.7	107.8	44.6	52.3	90	12	59	13.6	0.067	F
R8H-S1-H2-M1-11d	23.47	148.7	108	44.7	55.4	90	18	65	13.7	0.017	S
R8H-S1-H2-M1-13d	23.47	148.7	107.8	44.6	51.1	90	10	57	13.6	0.046	S
R8H-S1-H2-M1-14d	23.47	148.7	107.8	44.6	51.7	90	11	58	13.6	0.046	S
R8H-S1-H2-M1-15d	23.47	148.7	107.8	44.6	52.3	90	12	59	13.6	0.046	S
R8H-S1-H2-M1-16d	23.47	148.7	107.8	44.6	52.8	90	13	60	13.6	0.046	S
R8H-S1-H2-M1-17d	23.47	148.7	107.8	44.6	53.3	90	14	61	13.6	0.046	F
R8H-S1-H2-M1-18d	23.47	148.7	107.7	44.7	54.1	85	18	68	13.6	0.027	F

* Notes F = Failure

S = Stable (No failure)

ตารางที่ 5.4 ปัจจัยและผลการทดสอบการพังทลายของตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 8$ เซนติเมตร ภายใต้ค่าคงที่ความหนาแน่น (ρ)

Series	Amplitude (mm)	A (cm)	b (cm)	h (cm)	H (cm)	α (degrees)	Ψ_p (degrees)	Ψ_f (degrees)	W (kN/m)	K_h or a (g)	Stability*
R8H-S1-H2-M2-20d	23.47	148.7	107.8	44.7	49.1	85	8	60	13.6	0.067	F
R8H-S1-H2-M2-21d	23.47	148.6	107.8	44.7	46.9	85	3	49.5	13.6	0.119	F
R8H-S1-H2-M2-22d	23.47	148.6	107.8	44.7	45.4	85	1	49.5	13.6	0.119	S
R8H-S1-H2-M2-23d	23.47	148.6	107.8	44.7	46.9	85	3	49.5	13.6	0.119	S
R8H-S1-H2-M3-2d	23.47	148.7	107.9	44.7	45.3	85	1	51	13.6	0.193	F
R8H-S1-H3-M1-1d	23.47	148.7	123.5	28.5	35.3	85	18	65	9.2	0.013	S
R8H-S1-H3-M1-2d	23.47	148.7	123.5	28.5	35.9	85	20	67	9.2	0.013	F
R8H-S1-H3-M1-3d	23.47	148.5	123.7	28.2	35.4	85	19	65.5	9.1	0.013	S
R8H-S1-H3-M1-4d	23.47	148.5	123.7	28.2	35.2	90	18	64	9.1	0.017	S
R8H-S1-H3-M1-5d	23.47	148.5	123.7	28.2	35.5	90	19	65	9.1	0.017	S
R8H-S1-H3-M1-6d	23.47	145.5	119	28.3	35.9	90	20	66	8.9	0.017	F
R8H-S1-H3-M1-7d	23.47	148.5	123.6	28.3	34.5	85	16	63	9.2	0.027	S

* Notes F = Failure

S = Stable (No failure)

ตารางที่ 5.4 บล็อกแบบทดสอบการหล่อกรากเพื่อทดสอบความต้านทานของหินทรายขนาด 4x4x8 เซนติเมตร ภายใต้ค่าบานงาชทางเดิน (ต่อ)

Series	Amplitude (mm)	A (cm)	b (cm)	h (cm)	H (cm)	α (degrees)	Ψ_p (degrees)	Ψ_f (degrees)	W (kN/m)	K_h or a (g)	Stability*
R8H-S1-H3-M1-8d	23.47	148.5	123.6	28.3	34.8	85	17	64	9.2	0.027	S
R8H-S1-H3-M1-9d	23.47	148.5	123.6	28.3	35.1	85	18	65	9.2	0.027	F
R8H-S1-H3-M1-10d	23.47	149.8	123.5	28.9	36.1	85	19	66	9.4	0.027	F
R8H-S1-H3-M1-11d	23.47	149.7	123.6	28.4	33.3	85	12	59	9.2	0.046	S
R8H-S1-H3-M1-12d	23.47	149.7	123.6	28.4	33.6	85	13	60	9.2	0.046	S
R8H-S1-H3-M1-13d	23.47	149.7	123.6	28.4	34.0	85	14	61	9.2	0.046	S
R8H-S1-H3-M1-14d	23.47	147.7	123.6	28.4	34.3	85	15	62	9.2	0.046	F
R8H-S1-H2-M2-28d	23.47	144.4	103.2	44.7	54.9	85	16	62	13.2	0.033	S
R8H-S1-H2-M2-29d	23.47	144.4	103.2	44.7	55.4	85	17	63	13.2	0.033	S
R8H-S1-H2-M2-30d	23.47	144.4	103.2	44.7	55.9	85	18	64	13.2	0.033	F
R8H-S1-H2-M2-34d	23.47	178.7	106.9	44.6	52.3	85	12	59	15.2	0.067	F
R8H-S1-H2-M2-35d	23.47	148.7	106.9	45	56.7	85	17.5	62	13.7	0.033	F
R8H-S1-H2-M4-1d	23.47	140.3	99.7	44.5	45.3	90	1	46	12.7	0.225	F

* Notes F = Failure

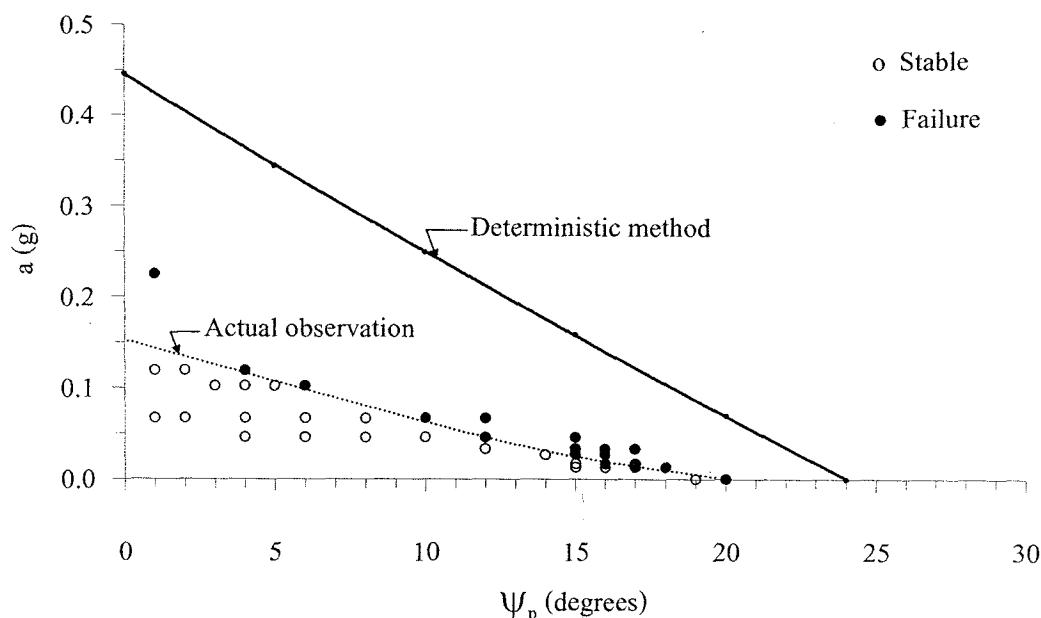
S = Stable (No failure)

ตารางที่ 5.5 ปัจจัยและผลการทดสอบการพังพาราบูลองตัวอย่างขนาด $4 \times 4 \times 12$ เซนติเมตร ภายใต้ลิ่ม หวานะท่อน

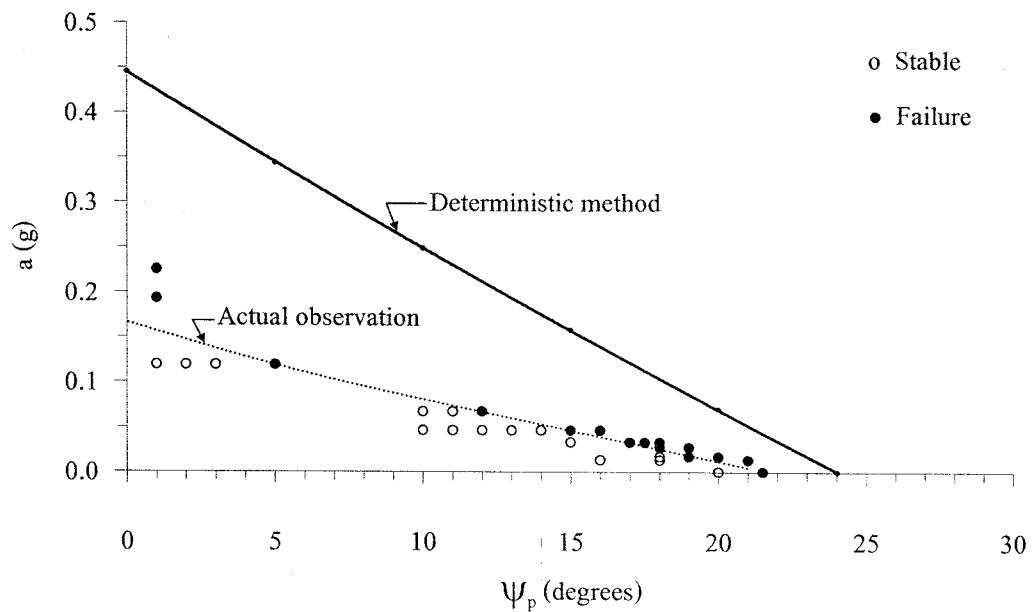
Series	Amplitude (mm)	A (cm)	b (cm)	h (cm)	H (cm)	α (degrees)	Ψ_p (degrees)	Ψ_f (degrees)	W (kN/m)	K_h or a (g)	Stability*
R12H-S1-H2-M2-1d	23.47	45.3	55.5	45.3	55.5	90	15	60	13.4	0.046	S
R12H-S1-H2-M2-2d	23.47	45.3	56.0	45.3	56.0	90	16	61	13.4	0.046	S
R12H-S1-H2-M2-3d	23.47	45.3	56.6	45.3	56.6	90	17	62	13.4	0.046	S
R12H-S1-H2-M2-4d	23.47	45.3	57.1	45.3	57.1	90	18	63	13.4	0.046	F
R12H-S1-H2-M2-5d	23.47	45.3	49.6	45.3	49.6	90	6	52	13.5	0.136	S
R12H-S1-H2-M2-6d	23.47	45.3	50.3	45.3	50.3	90	7	53	13.5	0.136	F
R12H-S1-H2-M1-1d	23.47	45.2	58.4	45.2	58.4	90	21	66	13.4	0.013	S
R12H-S1-H2-M1-2d	23.47	45.2	58.8	45.2	58.8	90	22	67	13.4	0.013	F
R12H-S1-H2-M3-1d	23.47	44.5	45.3	44.5	45.3	90	1	46	12.0	0.193	F
R12H-S1-H2-M3-2d	23.47	44.3	52.2	44.3	52.2	90	12	58	13.2	0.083	S
R12H-S1-H2-M3-3d	23.47	44.5	53.0	44.5	53.0	90	13	59	13.2	0.083	F
R12H-S1-H2-M4-1d	23.47	44.1	44.9	44.1	44.9	90	1	46	13.1	0.225	F

* Notes F = Failure

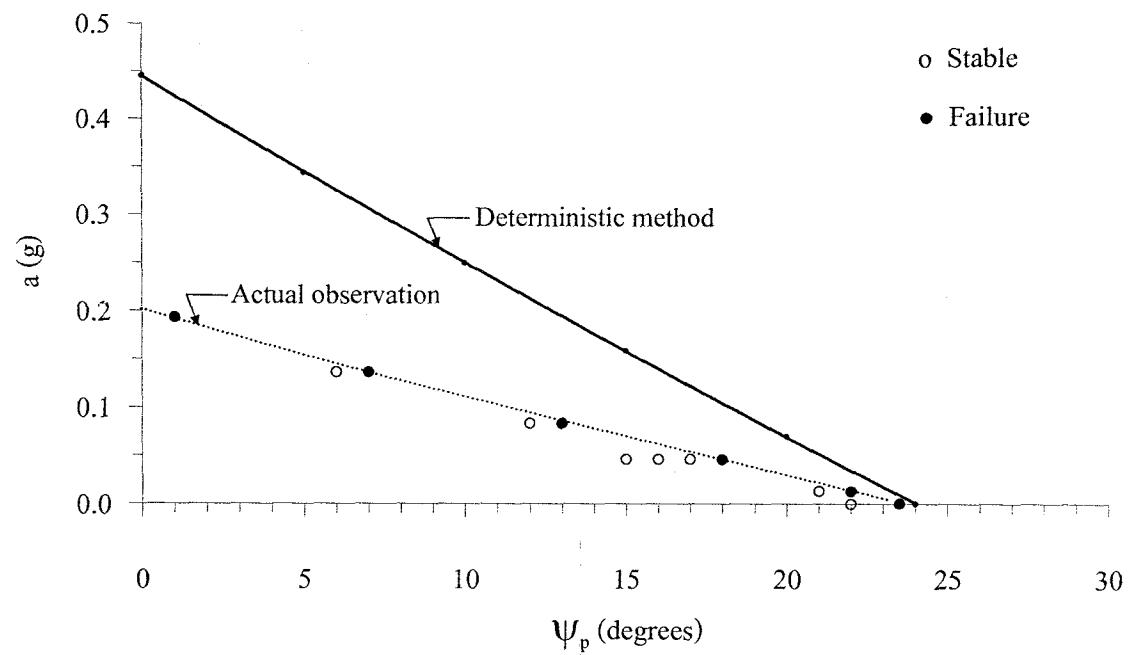
S = Stable (No failure)

รูปที่ 5.29 ผลการจำลองการพังทลายตามระนาบเนื้องจากคลื่นไหwaves เทื่อนของตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 4$ เซนติเมตร และเปรียบเทียบกับค่าที่คำนวณได้จากทฤษฎี

รูปที่ 5.30 ผลการจำลองการพังทลายตามระยะเนื้องจากคลื่นไหwaves เทื่อนของตัวอย่างทึบขนาด $4 \times 4 \times 8$ เซนติเมตร และเปรียบเทียบกับค่าที่คำนวณได้จากทฤษฎี

รูปที่ 5.31 การจำลองการพังทลายตามระนาบแนวของจากคลื่นไหวสะเทือนของตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 12$ เซนติเมตร และเปรียบเทียบกับค่าที่คำนวณได้จากการทดลอง

บทที่ 6

การจำลองอุโมงค์ในมวลหิน

เนื้อหาในบทนี้อธิบายวิธีการทดสอบและผลของการจำลองอุโมงค์ในมวลหินในสภาพสองมิติด้วยแบบจำลองทางกายภาพ ซึ่งประกอบด้วยการศึกษาเสถียรภาพของอุโมงค์ภายใต้แรงดันสูง และภายใต้คลื่นไหกระเทือน และจะมีการผันแปรความกว้าง (W) และความลึก (D) ของช่องอุโมงค์และระยะห่างระหว่างรอยแตก (S) ในมวลหิน

6.1 การจำลองเสถียรภาพของอุโมงค์ภายใต้แรงดันสูง

การจำลองจะใช้ตัวอย่างหิน 3 ขนาด คือ $4 \times 4 \times 4$ เซนติเมตร $4 \times 4 \times 8$ เซนติเมตร และ $4 \times 4 \times 12$ เซนติเมตร ซึ่งการจำลองจะผันแปรความลึก (D) และความกว้าง (W) ของอุโมงค์ โดยมีขั้นตอนการจำลองดังนี้

1) ปรับระดับของ canon ให้อยู่ในแนวระนาบ (มุมเอียงเท่ากับศูนย์องศา) จัดเรียงตัวอย่างหินในแนวตั้งให้เดิมพื้นที่ของแบบจำลอง และใช้ชุดของลูกแก้วบรรจุในช่อง 2 ช่องของชุดหินเพื่อให้ความเค็นแบบ Hydrostatic กับแบบจำลอง

2) ดึงตัวอย่างหินที่อยู่ระหว่างกลางของแบบจำลองเพื่อให้เกิดเป็นอุโมงค์รูปสี่เหลี่ยมตามระดับความลึกที่ออกแบบไว้ สังเกตการพังทลายของตัวอย่างหินบริเวณรอบอุโมงค์ หากยังไม่เกิดการพังทลาย จะทำการดึงตัวอย่างหินที่อยู่ติดกันในแนวเดียวกันเพื่อขยายความกว้างของอุโมงค์จนกว่าจะเกิดการพังทลาย

3) ทำการวัดความลึกของอุโมงค์และความกว้างของอุโมงค์ ณ จุดที่เกิดการพังทลาย

4) จำลองอุโมงค์ที่ระดับความลึกที่แตกต่างกัน และบันทึกผลการจำลองเพื่อนำมาเปรียบเทียบ

การจำลองที่ใช้ตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 4$ เซนติเมตร โดยผันแปรความลึกตั้งแต่ 16.7 ถึง 98.7 เซนติเมตร ได้แสดงค่าปัจจัยและผลจากการจำลองไว้ในตารางที่ 6.1 ตัวอย่างของแบบจำลองในระดับความลึกต่าง ๆ กันได้แสดงไว้ในรูปที่ 6.1 ถึง 6.3 ส่วนรอยแตกที่ลูกจำลองในแนวตั้งและแนวระนาบแสดงไว้ในรูปที่ 6.4 ซึ่งแสดงความกว้างสูงสุด (Maximum Span) ของอุโมงค์ต่อระยะห่างระหว่างรอยแตกในพังก์ชันของความลึก ซึ่งผลกระทบว่า ความกว้างสูงสุดของอุโมงค์ ณ จุดพังทลายจะเพิ่มขึ้นตามความลึก ซึ่งสามารถอธิบายได้โดยใช้สมการ

$$D/S = 1.147 \exp(0.442W/S)$$

(6.1)

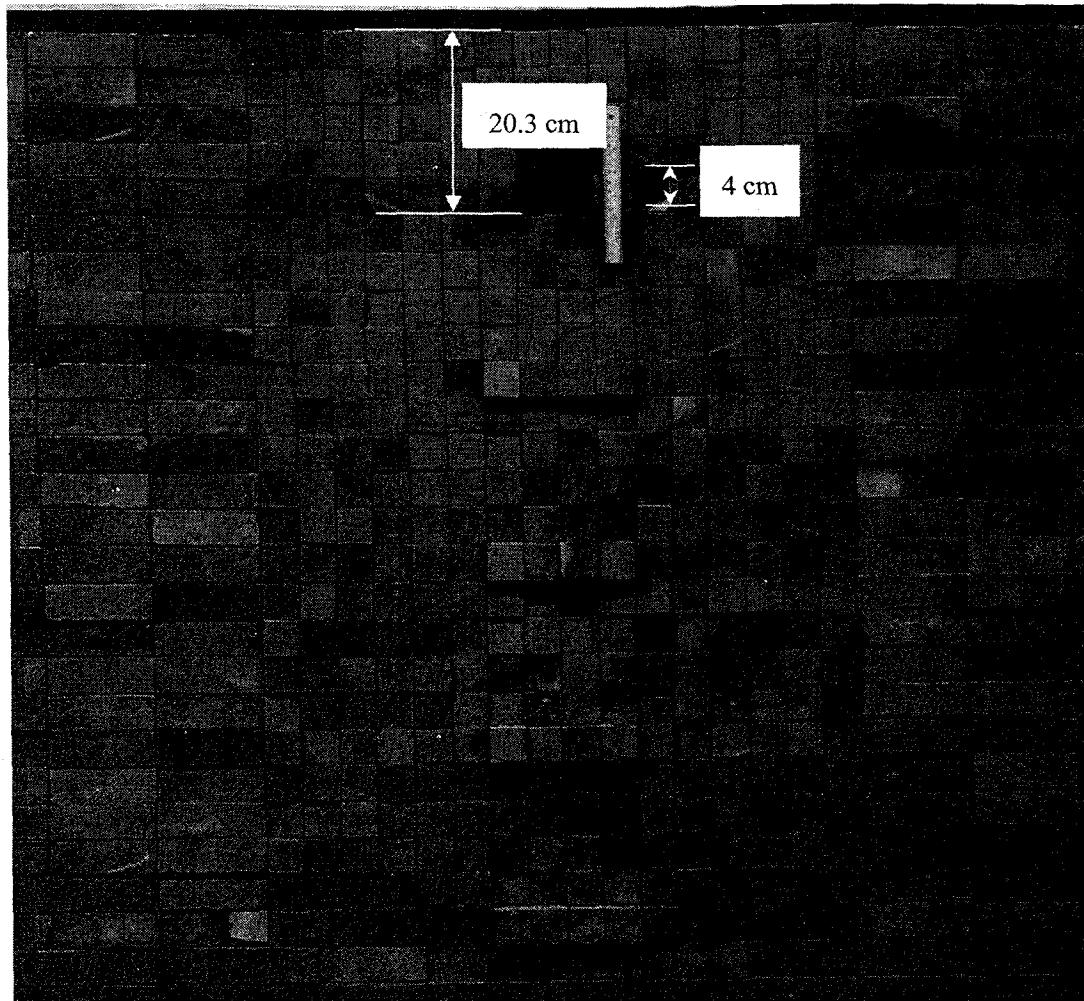
ตารางที่ 6.1 ผลการจำลองสิ่งรบกวนทางด้านความกว้างของอุโมงค์โดยใช้ตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 4$ เซนติเมตร โดยมีระบบห่วงระวางรองยಡกในแนวตั้งเท่ากับ 4 เซนติเมตร

Model	D (cm)	D/S	W (cm)	W/S	Results
H1C1	98.7	24.7	4.4	1.1	Stable
H1C2	98.7	24.7	8.4	2.1	Stable
H1C3	98.7	24.7	12.6	3.15	Stable
H1C4	98.7	24.7	16.6	4.15	Stable
H1C5	98.7	24.7	20.4	5.1	Stable
H1C6	98.7	24.7	24.5	6.125	Stable
H1C7	98.7	24.7	29.2	7.3	Failure
H5C1	16.7	4.2	4.4	1.1	Stable
H5C2	16.7	4.2	8.6	2.2	Stable
H5C3	16.7	4.2	12.7	3.2	Failure
Hr3C1	53.6	13.4	4.2	1.1	Stable
Hr3C2	53.6	13.4	8.4	2.1	Stable
Hr3C3	53.6	13.4	12.7	3.2	Stable
Hr3C4	53.6	13.4	17	4.3	Stable
Hr3C5	53.6	13.4	20.8	5.2	Failure
H2C1	78.4	19.6	4.3	1.1	Stable
H2C2	78.4	19.6	8.5	2.1	Stable
H2C3	78.4	19.6	12.5	3.1	Stable
H2C4	78.4	19.6	16.6	4.2	Stable
H2C5	78.4	19.6	20.2	5.1	Stable
H2C6	78.4	19.6	24.8	6.2	Failure

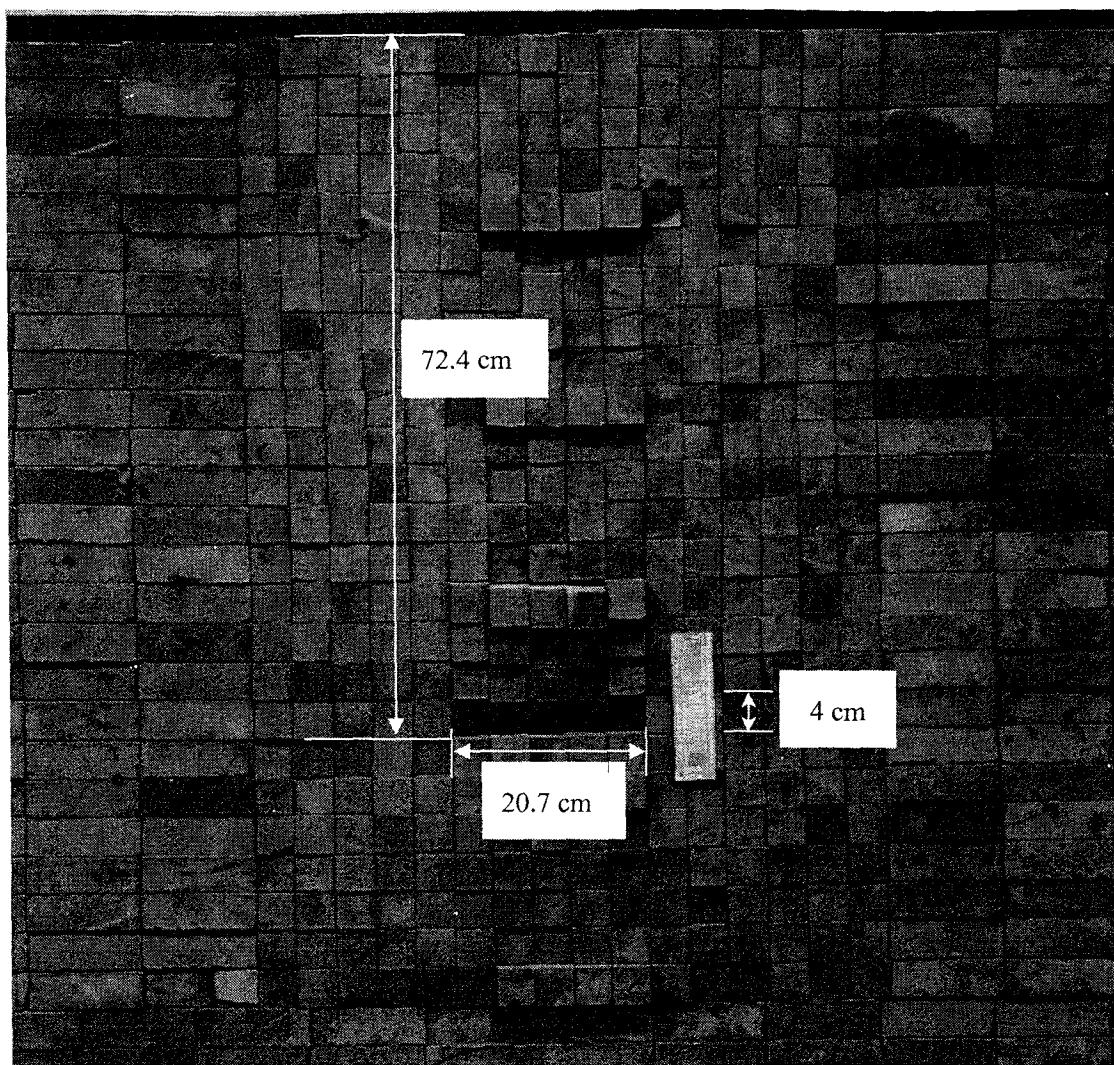
D = ความลึกของอุโมงค์

S = ระยะห่างระหว่างรองยಡก

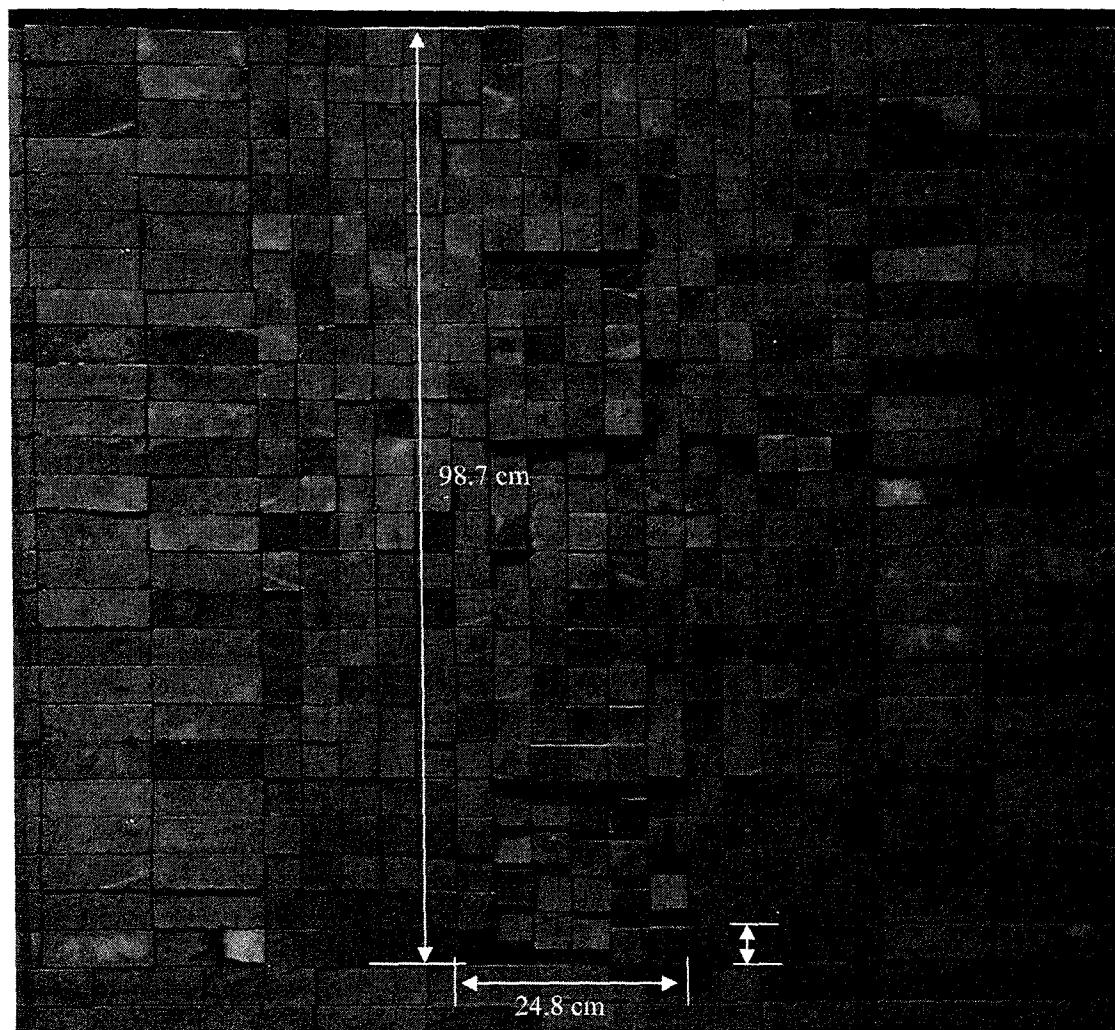
W = ความกว้างสูงสุดของอุโมงค์ที่คงเสถียรภาพไว้ได้

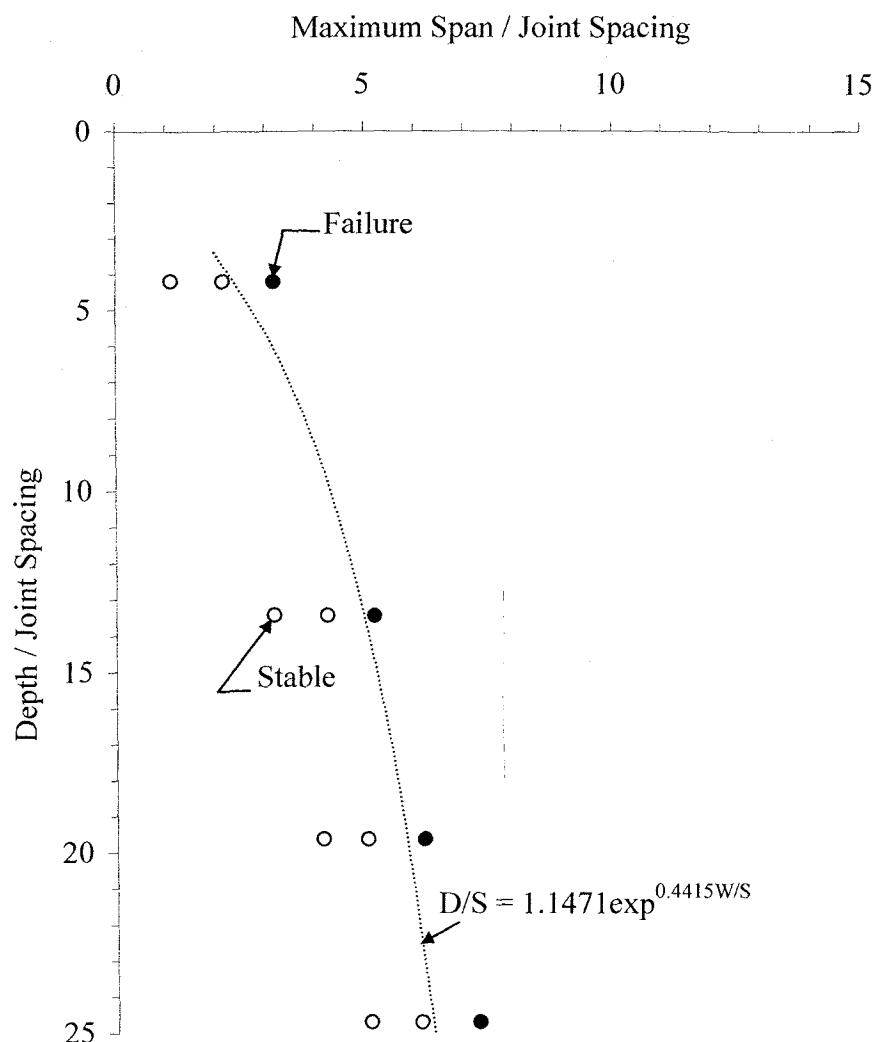
รูปที่ 6.1 ตัวอย่างของแบบจำลองอุโมงค์ในมวลพินในระดับตื้น ใช้ตัวอย่างพินขนาด $4 \times 4 \times 4$ เซนติเมตร
เพื่อจำลองระยะห่างระหว่างรอยแตกในแนวตั้ง เท่ากับ 4 เซนติเมตร

รูปที่ 6.2 ตัวอย่างของแบบจำลองอุโมงค์ในมวลหินที่ระดับความลึกปานกลาง ใช้ตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 4$ เซนติเมตร เพื่อจำลองระยะห่างระหว่างรอยแตกในแนวตั้ง เท่ากับ 4 เซนติเมตร

รูปที่ 6.3 ตัวอย่างของแบบจำลองอุโมงค์ในมวลหินในระดับลึก ใช้ตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 4$ เซนติเมตร
เพื่อจำลองระยะห่างระหว่างรอยแตกในแนวตั้ง เท่ากับ 4 เซนติเมตร

รูปที่ 6.4 ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนของความลึกต่อระยะห่างระหว่างรอยแตกกับ อัตราส่วนของความกว้างสูงสุด โดยมีระยะห่างระหว่างรอยแตกในแนวตั้งคงที่เท่ากับ 4 เซนติเมตร สมการพิธีของความสัมพันธ์ ($R^2 = 0.961$)

เมื่อ D/S คือ อัตราส่วนของความลึกต่อระยะห่างระหว่างรอยแตก และ W/S คือ อัตราส่วนของความกว้างสูงสุดต่อระยะห่างระหว่างรอยแตก

การจำลองที่ใช้ตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 8$ เซนติเมตร เพื่อให้ได้ระยะห่างระหว่างรอยแตกเท่ากับ 8 เซนติเมตร โดยตารางที่ 6.2 แสดงค่าปัจจัยและผลจากการจำลองที่ผันแปรความลึกตั้งแต่ 24.7 ถึง 97.5 เซนติเมตร ตัวอย่างการพังทลายของตัวอย่างหินที่จำลองรอยแตกทั้งในแนวคิ่งและแนวระนาบได้แสดงไว้ในรูปที่ 6.5 และรูปที่ 6.6 ได้แสดงความกว้างสูงสุดของอุโมงค์ต่อระยะห่างระหว่างรอยแตกในฟังก์ชันของความลึกซึ่งสอดคล้องกับผลการจำลองของตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 4$ เซนติเมตร โดยความสัมพันธ์นี้สามารถอธิบายได้ด้วยสมการ

$$D/S = 0.935 \exp(0.383W/S) \quad (6.2)$$

ปัจจัยและผลการจำลองด้วยตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 12$ เซนติเมตร ได้สรุปไว้ในตารางที่ 6.3 โดยผันแปรความลึกตั้งแต่ 23.8 ถึง 84.3 เซนติเมตร พบว่า การพังทลายของตัวอย่างหินดังรูปที่ 6.7 ส่งผลให้เกิดการยุบตัวของพื้นผิวค้านบน ความสัมพันธ์ระหว่างความกว้างสูงสุดของอุโมงค์ต่อระยะห่างระหว่างรอยแตกกับความลึกต่อระยะห่างระหว่างรอยแตกดังแสดงในรูปที่ 6.8 สามารถอธิบายได้ด้วยสมการ

$$D/S = 0.207 \exp(0.560W/S) \quad (6.3)$$

รูปที่ 6.9 เปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างความลึกกับความกว้างสูงสุดของอุโมงค์ที่สามารถดำรงเสถียรภาพอยู่ได้สำหรับมวลหินที่มีระยะห่างระหว่างรอยแตกที่ต่างกัน ผลที่ได้ระบุว่า อุโมงค์ในมวลหินที่มีระยะห่างระหว่างรอยแตกในแนวคิ่งน้อยจะมีความกว้างน้อยกว่าอุโมงค์ที่อยู่ในมวลหินที่มีระยะห่างระหว่างรอยแตกกว่า

6.2 การจำลองเสถียรภาพของอุโมงค์ภายใต้คลื่นไหวสะเทือน

การจำลองเสถียรภาพของอุโมงค์ภายใต้คลื่นไหวสะเทือน ได้จำแนกระยะห่างของรอยแตก เช่นเดียวกับการจำลองภายใต้แรงดันสถิต อุโมงค์มีลักษณะเป็นอุโมงค์รูปสี่เหลี่ยมมีการผันแปรความกว้างของอุโมงค์และผันแปรความเร่ง (a) ของการเคลื่อนที่ของแบบจำลองในแนวราบที่ระดับความลึกต่าง ๆ

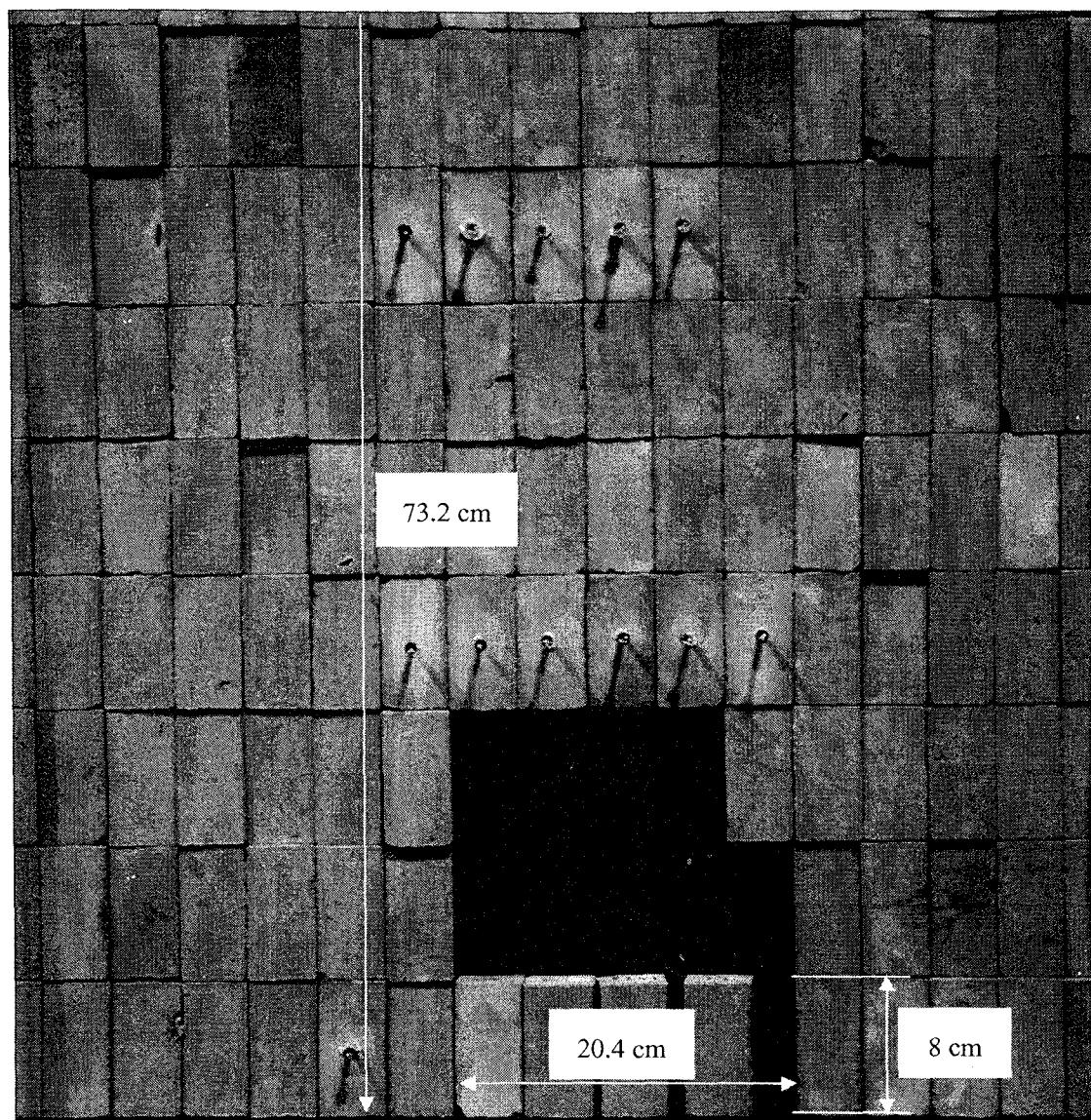
ตารางที่ 6.2 ผลการจำลองเสถียรภาพของอุโมงค์โดยใช้ตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 8$ เซนติเมตร
โดยมีระยะห่างระหว่างรอยแตกในแนวตั้งเท่ากัน 8 เซนติเมตร

Model	D (cm)	D/S	W (cm)	W/S	Results
R8V-H1C2	24.7	3.1	8.4	2.1	Stable
R8V-H1C3	24.7	3.1	12.2	3.1	Failure
R8V-H2C4	49.1	6.1	16.5	4.1	Stable
R8V-H2C5	49.1	6.1	20.5	5.1	Failure
R8V-H3C4-a	73.2	9.2	16.4	4.1	Stable
R8V-H3C5-a	73.2	9.2	20.4	5.1	Failure
R8V-H3C5-b	81.2	10.2	20.3	5.1	Stable
R8V-H3C6-b	81.2	10.2	24.3	6.1	Failure
R8V-H4C6-a	89.5	11.2	24.5	6.1	Stable
R8V-H4C7-a	89.5	11.2	28.4	7.1	Failure
R8V-H4C6-b	97.5	12.2	24.3	6.1	Stable
R8V-H4C7-b	97.5	12.2	28.2	7.1	Failure

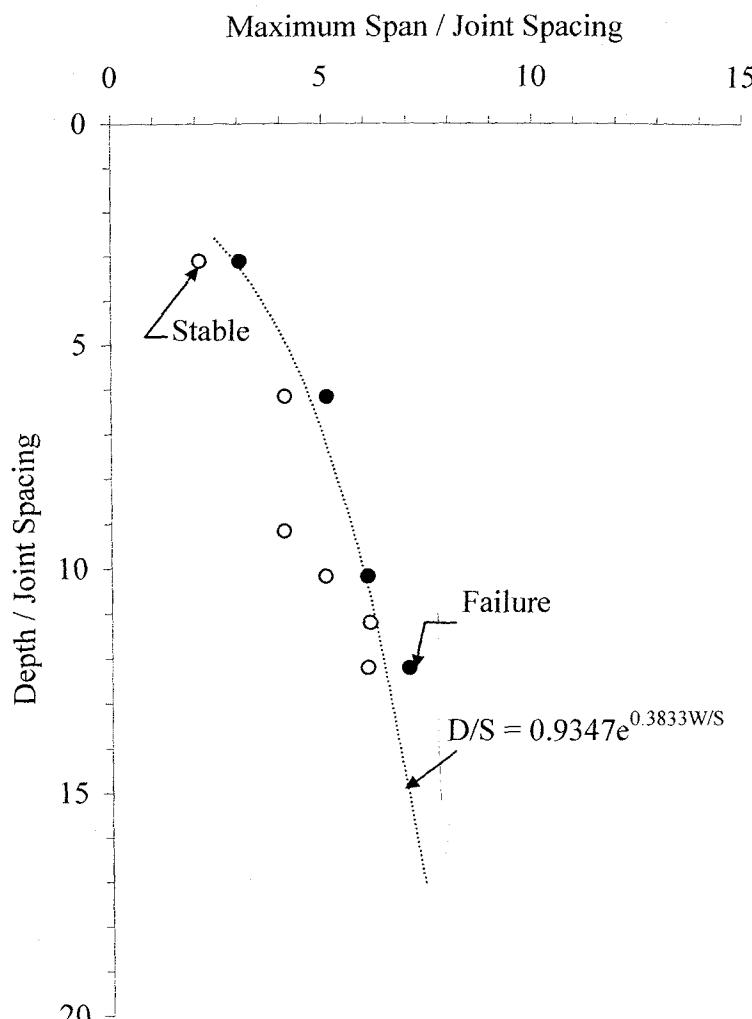
D = ความลึกของอุโมงค์

S = ระยะห่างระหว่างรอยแตก

W = ความกว้างสูงสุดของอุโมงค์

รูปที่ 6.5 ตัวอย่างของแบบจำลองอุโมงค์ในมวลหินในระดับลึก ใช้ตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 8$ เซนติเมตร เพื่อจำลองระบบห่วงระห่วงรองรอยแตกในแนวตั้ง เท่ากับ 8 เซนติเมตร

รูปที่ 6.6 ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนของความลึกต่อระยะห่างระหว่างรอยแตกกับ
อัตราส่วนของความกว้างสูงสุด โดยมีระยะห่างระหว่างรอยแตกในแนวตั้งคงที่
เท่ากับ 8 เซนติเมตร สัมประสิทธิ์ของความสัมพันธ์ (R^2) = 0.985

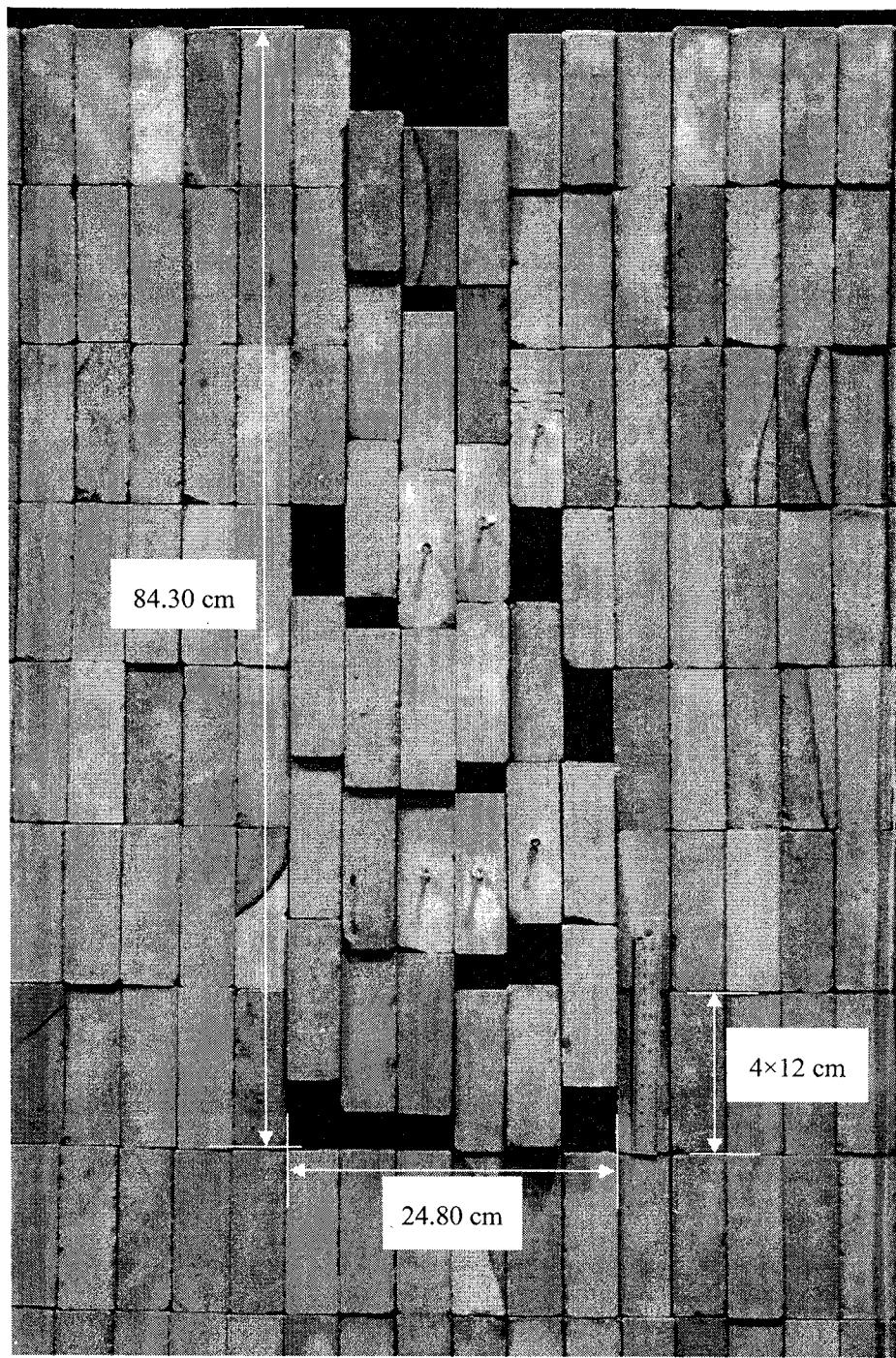
**ตารางที่ 6.3 ผลการจำลองเสถียรภาพของอุโมงค์โดยใช้ตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 12$ เซนติเมตร โดยมี
ระยะห่างระหว่างรอยแตกในแนวตั้งเท่ากับ 12 เซนติเมตร**

Model	D (cm)	D/S	W (cm)	W/S	Results
R12V-H1C3	23.80	1.98	12.30	3.08	Stable
R12V-H1C4	23.80	1.98	16.10	4.03	Failure
R12V-H2C4	47.60	3.97	16.20	4.05	Stable
R12V-H2C5	47.60	3.97	21.10	5.28	Failure
R12V-H3aC5	72.10	6.01	20.80	5.20	Stable
R12V-H3aC6	72.10	6.01	24.40	6.10	Failure
R12V-H3bC5	84.30	7.03	20.90	5.23	Stable
R12V-H3bC6	84.30	7.03	24.80	6.20	Failure

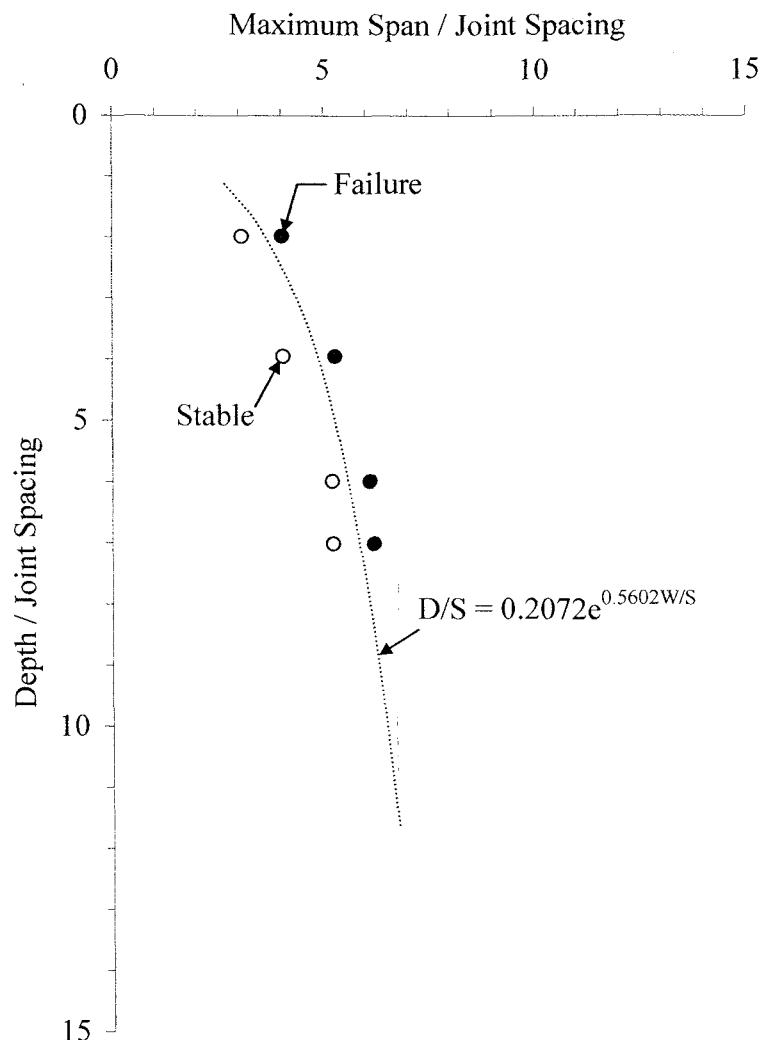
D = ความสูงของอุโมงค์

S = ระยะห่างระหว่างรอยแตก

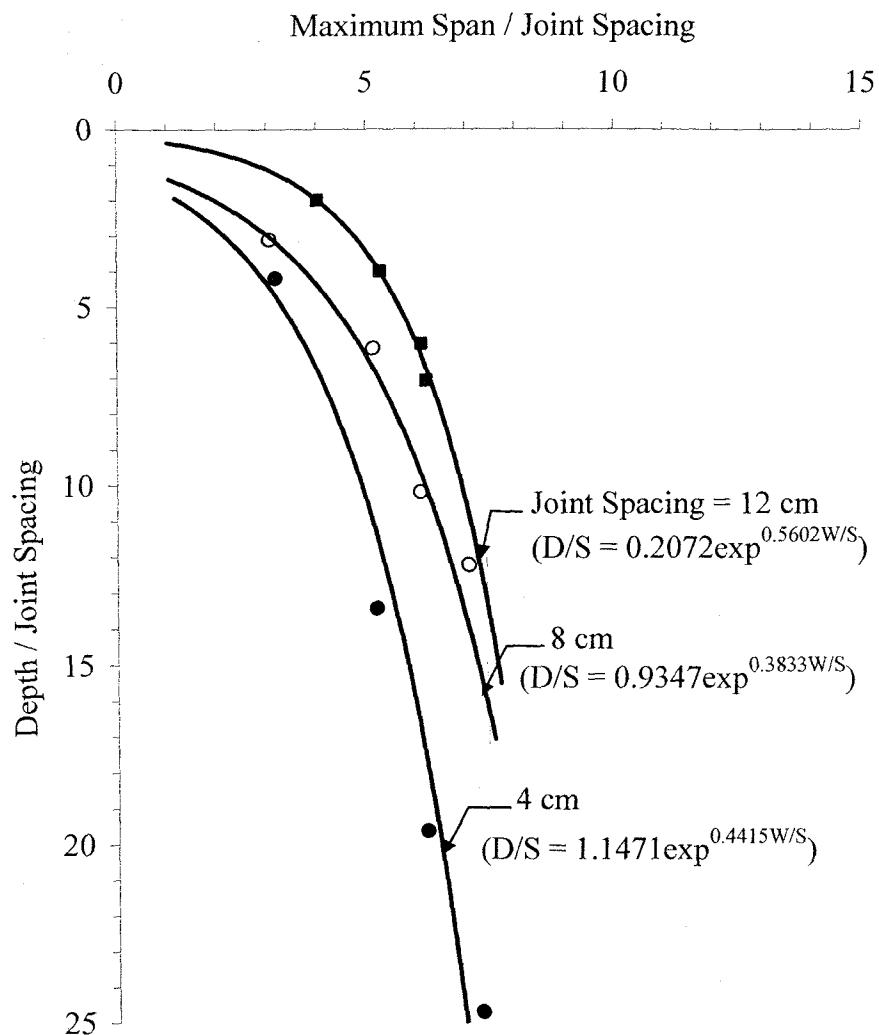
W = ความกว้างสูงสุดของอุโมงค์

รูปที่ 6.7 ตัวอย่างของแบบจำลองอุโมงค์ในมวลหินในระดับลึก ใช้ตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 12$ เซนติเมตร เพื่อจำลองระยะห่างระหว่างรอยแตกในแนวตั้ง เท่ากับ 12 เซนติเมตร

รูปที่ 6.8 ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนของความลึกต่อระยะห่างระหว่างรอยแตกกับ
อัตราส่วนของความกว้างสูงสุด โดยมีระยะห่างระหว่างรอยแตกในแนวตั้งคงที่
เท่ากับ 12 เซนติเมตร สัมประสิทธิ์ของความสัมพันธ์ (R^2) = 0.995

รูปที่ 6.9 ความสัมพันธ์ระหว่างความลึกกับความกว้างสูงสุดของอุโมงค์สำหรับแบบจำลองมวลหมนที่มีระยะห่างรอยแตกในแนวตั้งต่างกัน

การจำลองจะใช้ตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 4$ เซนติเมตร $4 \times 4 \times 8$ เซนติเมตร และ $4 \times 4 \times 12$ เซนติเมตร โดยมีขั้นตอนการจำลองดังนี้

- 1) ปรับระดับของภาชนะให้อยู่ในแนวระนาบ (มุนอียงเท่ากับสูญญองศา) จัดเรียงตัวอย่างหินในแนวตั้งให้เต็มพื้นที่ของแบบจำลอง พร้อมทั้งใส่ชุดลูกแก้วด้านข้างเพื่อจำลองความเค้นแบบ Hydrostatic
- 2) ดึงตัวอย่างตัวอย่างหินที่อยู่ระหว่างกลางของแบบจำลองเพื่อให้เกิดเป็นอุโมงค์รูปสี่เหลี่ยมตามระดับความลึกที่ออกแบบไว้
- 3) เปิดคอมเตอร์เพื่อจำลองคลื่นไหwaves เทื่อนในรูปของอัตราเร่งในแนวระนาบ โดยเริ่มต้นจากความเร็วต่ำสุด เป็นเวลา 1 นาที หากตัวอย่างหินยังไม่พังทลาย จะทำการเพิ่มความเร็วของคลื่นไหwaves เทื่อนอีกเป็นเวลา 1 นาที
- 4) หากตัวอย่างหินพังทลายภายในเวลา 1 นาที ทำการบันทึกผลของความลึกและความเร็วของคลื่นไหwaves เทื่อน จากนั้นวัดความลึกและความกว้างของอุโมงค์ ณ จุดพังทลาย
- 5) หากหินยังไม่เกิดการพังทลาย จะต้องเพิ่มความกว้างของอุโมงค์ และทำการจำลองดังข้อ 3 และ 4
- 6) ทำการจำลองที่ระดับความลึกที่แตกต่างกัน บันทึกผลการจำลองเพื่อนำมาเปรียบเทียบ

การจำลองที่ใช้ตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 4$ เซนติเมตร ได้ทำการผันแปรความลึกตั้งแต่ 33.3 ถึง 98.7 เซนติเมตร และใช้ความเร่งในแนวราบที่เทียบเป็นจำนวนเท่าของความเร่งเนื่องจากแรงโน้มถ่วงของโลก (g) 2 ระดับคือ ความเร่งที่เท่ากับ 0.193 g และ 0.225 g ตารางที่ 6.4 แสดงค่าปัจจัยและผลจากการจำลองเสถียรภาพของอุโมงค์ ความสัมพันธ์ระหว่างความกว้างสูงสุดของอุโมงค์ต่อระยะห่างของรอยแตกของตัวอย่างหินกับความลึกของอุโมงค์ต่อระยะห่างของรอยแตกของตัวอย่างหินที่ความเร่งเท่ากับ 0.193 g ได้แสดงไว้ในรูปที่ 6.10 และรูปที่ 6.11 เพื่อแสดงความสัมพันธ์ดังกล่าวที่ความเร่งเท่ากับ 0.225 g ความสัมพันธ์นี้อธิบายได้ด้วยสมการ 6.4 และ 6.5

$$D/S = 4.73 \exp(0.264W/S) \quad (6.4)$$

$$D/S = 6.755 \exp(0.221W/S) \quad (6.5)$$

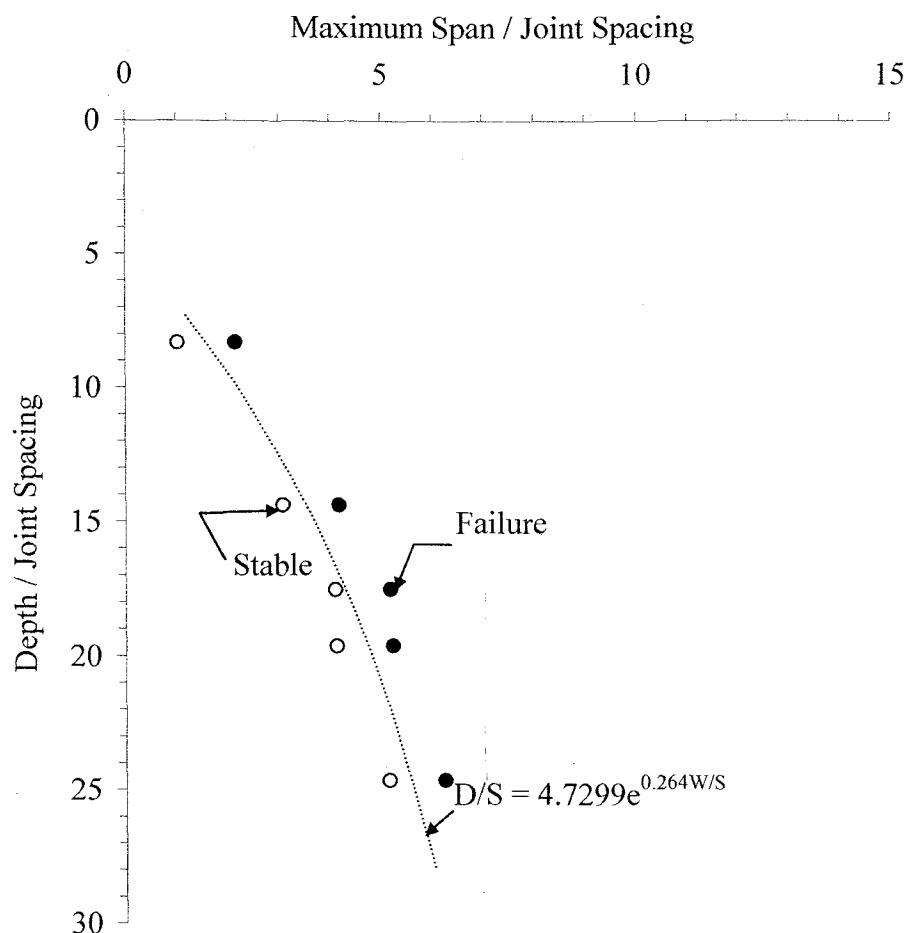
**ตารางที่ 6.4 ผลการจำลองเสถียรภาพของอุโมงค์โดยใช้ตัวอย่างพินขนาด $4 \times 4 \times 4$ เซนติเมตร โดยมี
ระยะห่างระหว่างรอยแตกในแนวตั้งเท่ากับ 4 เซนติเมตร ภายใต้กลไกไฟฟ้าเทือน**

Model	D (cm)	D/S	W (cm)	W/S	a (g)	Results
Hr4C1d	33.3	8.3	4.1	1.0	0.193	Stable
Hr4C2d	33.3	8.3	8.6	2.2	0.193	Failure
Hs2C4d	70.2	17.6	16.4	4.1	0.193	Stable
Hs2C5d	70.2	17.6	20.7	5.2	0.193	Failure
Ht3C3d	57.6	14.4	12.3	3.1	0.193	Stable
Ht3C4d	57.6	14.4	16.7	4.2	0.193	Failure
Ht2C4d	78.6	19.7	16.5	4.1	0.193	Stable
Ht2C5d	78.6	19.7	20.9	5.2	0.193	Failure
Ht1C5d	98.7	24.7	20.6	5.2	0.193	Stable
Ht1C6d	98.7	24.7	25.0	6.3	0.193	Failure
Ha1C4d	82.2	20.6	16.5	4.1	0.225	Stable
Ha1C5d	82.2	20.6	20.5	5.1	0.225	Failure
Hb1C1d	41.2	10.3	4.1	1.0	0.225	Stable
Hb1C2d	41.2	10.3	8.4	2.1	0.225	Failure
Hb2C2d	57.6	14.4	8.5	2.1	0.225	Stable
Hb2C3d	57.6	14.4	12.5	3.1	0.225	Failure
Hb5C5d	94.3	23.6	20.6	5.2	0.225	Stable
Hb5C6d	94.3	23.6	24.8	6.2	0.225	Failure

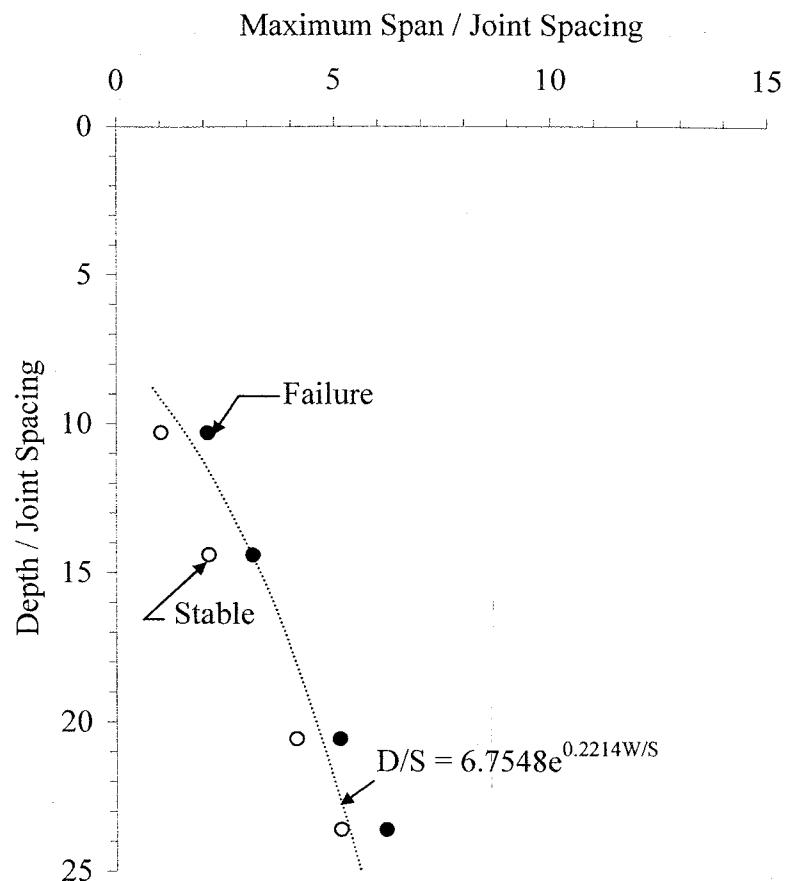
D = ความถึกของอุโมงค์

S = ระยะห่างระหว่างรอยแตก

W = ความกว้างสูงสุดของอุโมงค์

รูปที่ 6.10 ผลการจำลองเสถียรภาพของอุโมงค์ในมวลหินที่มีระยะห่างระหว่างรอยแตกในแนวตั้งเท่ากับ 4 เซนติเมตร ภายใต้ค่าน้ำที่เทื่อนที่มีความเร่งเท่ากับ 0.193 g สัมประสิทธิ์ของความสัมพันธ์ (R^2) = 0.992

รูปที่ 6.11 ผลการจำลองเสถียรภาพของอุโมงค์ในมวลหินที่มีระยะห่างระหว่างรอยแตกในแนวตั้งเท่ากับ 4 เซนติเมตร ภายใต้ค่าถ่วงดึงที่มีความเร่งเท่ากับ 0.225 g สัมประสิทธิ์ของความสัมพันธ์ (R^2) = 0.972

ซึ่งเมื่อเทียบผลการจำลองเสถียรภาพของอุโมงค์ภายในได้คลื่นไหwaves เทื่อนและภายในได้แรงดันสถิตดังรูปที่ 6.12 พบว่า ความกว้างสูงสุดของอุโมงค์ที่จะยังคงมีเสถียรภาพอยู่ได้ในระดับตื้นจะแปรผกผันตามขนาดของความเร่งคือ ที่ความเร่งมากขึ้นความกว้างสูงสุดของอุโมงค์จะน้อยลง ในระดับลึกมากขึ้นความกว้างสูงสุดของอุโมงค์จะแปรผันน้อยลง

ผลการจำลองโดยใช้ตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 8$ เซนติเมตร ที่ผันแปรความลึกตั้งแต่ 24.8 ถึง 97.6 เซนติเมตร และใช้ความเร่งเท่ากับ 0.132 g และ 0.225 g ได้สรุปไว้ในตารางที่ 6.5 ผลจากการเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างความกว้างสูงสุดของอุโมงค์ต่อระยะห่างระหว่างรอยแตกของตัวอย่างหินกับความลึกของอุโมงค์ต่อระยะห่างระหว่างรอยแตกของตัวอย่างหินที่ความเร่งเท่ากับ 0.132 g และ 0.225 g (รูปที่ 6.13 และ 6.14) พบว่า ที่ระดับความลึกเดียวกัน ความกว้างสูงสุดของอุโมงค์ที่ระดับความเร่ง 0.132 g มีค่ามากกว่าที่ระดับความเร่ง 0.225 g เล็กน้อย และเมื่อเปรียบเทียบผลกระทบระหว่างการจำลองภายในได้คลื่นไหwaves เทื่อนและภายในได้แรงดันสถิตดังรูปที่ 6.15 พบว่า มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับผลการจำลองของหินขนาด $4 \times 4 \times 4$ เซนติเมตร ความสัมพันธ์ดังกล่าวสามารถแสดงด้วยสมการดังนี้

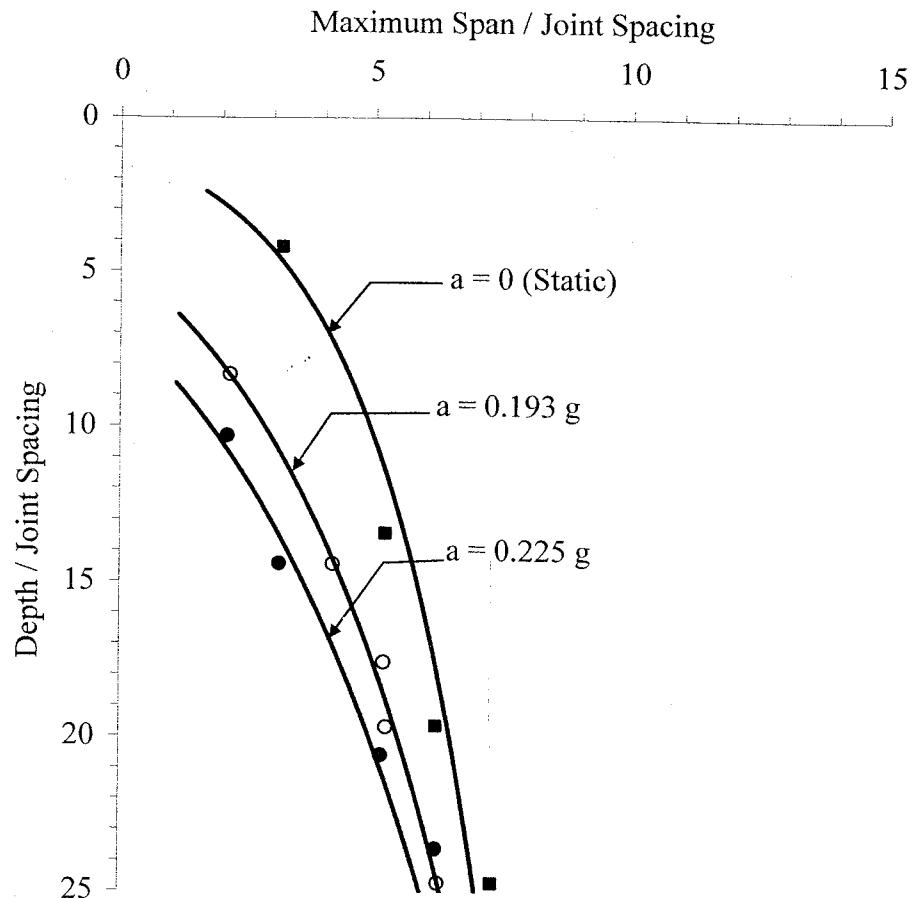
$$D/S = 2.168 \exp(0.274W/S) \quad (6.6)$$

$$D/S = 3.842 \exp(0.222W/S) \quad (6.7)$$

ตารางที่ 6.6 แสดงผลการจำลองตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 12$ เซนติเมตร ที่ผันแปรความลึกตั้งแต่ 23.6 ถึง 95.9 เซนติเมตร และใช้ความเร่ง เท่ากับ 0.132 g และ 0.225 g ซึ่งพบว่า ที่ระดับความลึกเดียวกัน ความกว้างสูงสุดของอุโมงค์ที่ระดับความเร่ง 0.132 g มีค่ามากกว่าที่ระดับความเร่ง 0.225 g เล็กน้อย (รูปที่ 6.16 และ 6.17) และเมื่อเปรียบเทียบผลกระทบระหว่างการจำลองภายในได้คลื่นไหwaves เทื่อนและภายในได้แรงดันสถิต (รูปที่ 6.18) พบว่า สอดคล้องกับผลการจำลองของหินขนาด $4 \times 4 \times 4$ เซนติเมตร และ $4 \times 4 \times 8$ เซนติเมตร ความสัมพันธ์ของความกว้างสูงสุดของอุโมงค์ต่อระยะห่างระหว่างรอยแตกกับความลึกต่อระยะห่างระหว่างรอยแตกที่ความเร่งเท่ากับ 0.132 g และ 0.225 g สามารถอธิบายได้ด้วยสมการดังนี้

$$D/S = 0.622 \exp(0.406W/S) \quad (6.8)$$

$$D/S = 0.994 \exp(0.342W/S) \quad (6.9)$$

รูปที่ 6.12 เปรียบเทียบผลการจำลองแสดงรากของอุโมงค์ภายใต้แรงดันสถิตและคลื่นไหวสะเทือนสำหรับมวลหนาที่มีระยะระหว่างรอยแตกในแนวตั้งเท่ากับ 4 เซนติเมตร

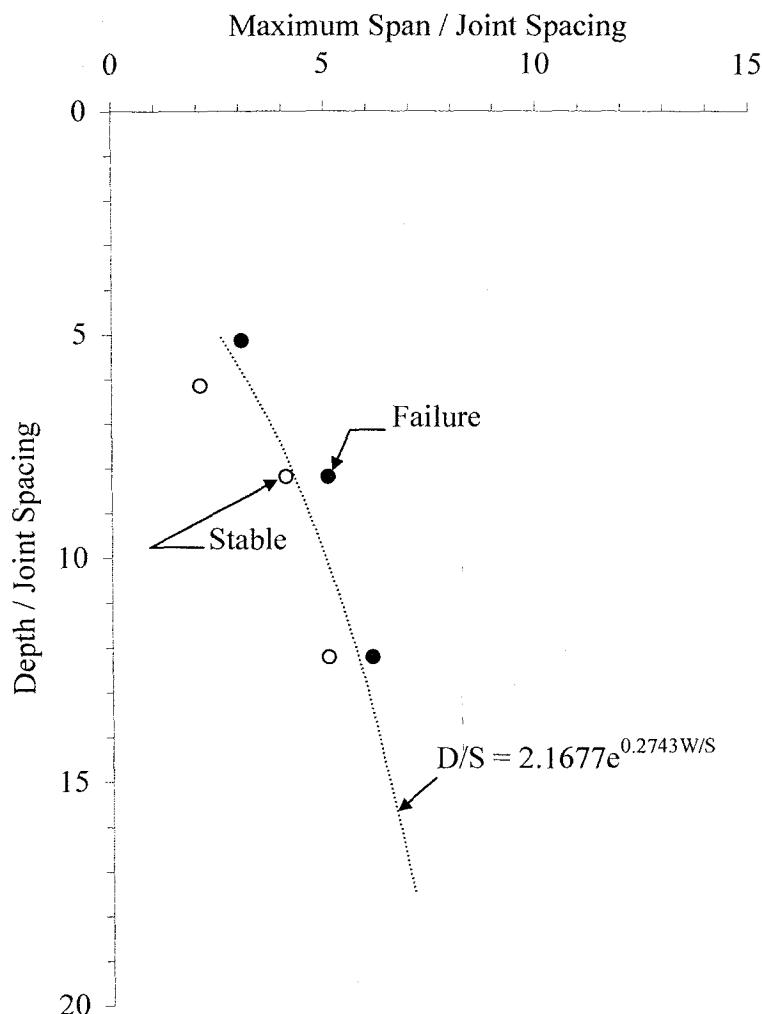
ตารางที่ 6.5 ผลการจำลองเสถียรภาพของอุโมงค์โดยใช้ตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 8$ เซนติเมตร โดยมีระยะห่างระหว่างรอยแตกในแนวตั้งเท่ากับ 8 เซนติเมตร ภายใต้คลื่นไหวสะเทือน

Model	D (cm)	D/S	W (cm)	W/S	a (g)	Results
R8V-H1C2d	24.8	3.1	8.2	2.1	0.132	Failure
R8V-H1C3d	24.8	3.1	12.3	3.1	0.132	Failure
R8V-H2C3d	41.0	5.1	12.2	3.1	0.132	Failure
R8V-H2C3d	49.1	6.1	8.3	2.1	0.132	Stable
R8V-H2C4d	49.1	6.1	12.2	3.1	0.132	Failure
R8V-H3C4d	65.4	8.2	16.4	4.1	0.132	Stable
R8V-H3C5d	65.4	8.2	20.4	5.1	0.132	Failure
R8V-H4C6d	97.6	12.2	20.4	5.1	0.132	Stable
R8V-H4C6d	97.6	12.2	24.5	6.1	0.132	Failure
R8V-H1C2d	24.5	3.1	8.2	2.1	0.225	Failure
R8V-H2C1d	49.0	6.1	4.1	1.0	0.225	Stable
R8V-H2C2d	49.0	6.1	8.2	2.1	0.225	Failure
R8V-H3C3d	73.5	9.2	12.3	3.1	0.225	Stable
R8V-H3C4d	73.5	9.2	16.3	4.1	0.225	Failure
R8V-H3C4d	88.0	11.0	16.4	4.1	0.225	Stable
R8V-H3C5d	88.0	11.0	20.4	5.1	0.225	Failure
R8V-H4C4d	97.5	12.2	16.4	4.1	0.225	Stable
R8V-H4C5d	97.5	12.2	20.4	5.1	0.225	Failure

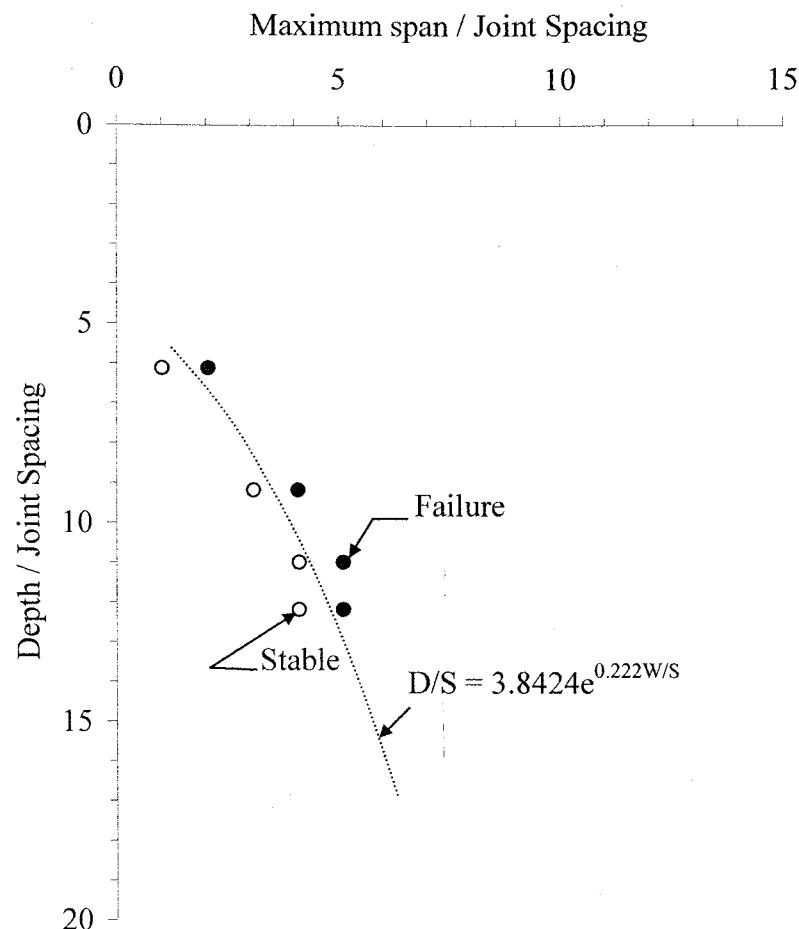
D = ความลึกของอุโมงค์

S = ระยะห่างระหว่างรอยแตก

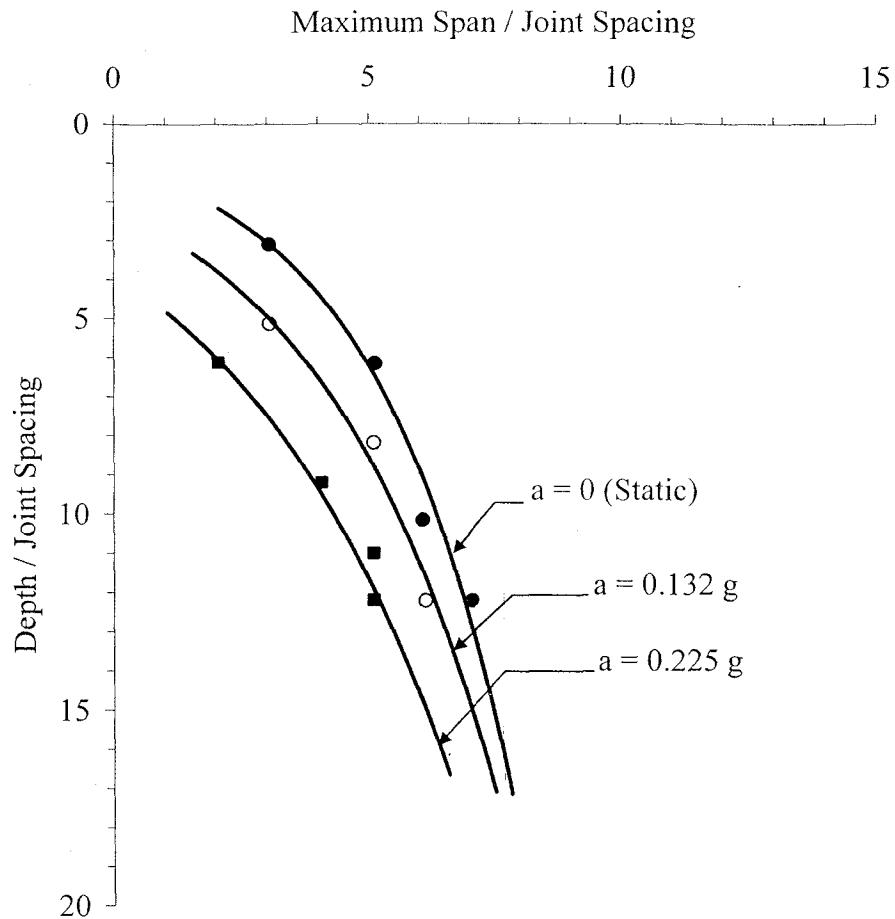
W = ความกว้างสูงสุดของอุโมงค์

รูปที่ 6.13 ผลการจำลองเสถียรภาพของอุโมงค์ในมวลหินที่มีระยะห่างระหว่างรอยแตกในแนวตั้งเท่ากับ 8 เซนติเมตร ภายใต้ค่าสัมประสิทธิ์ความเร่งเท่ากับ 0.132 g สัมประสิทธิ์ของความสัมพันธ์ (R^2) = 0.979

รูปที่ 6.14 ผลการจำลองเสถียรภาพของอุโมงค์ในมวลหินที่มีระยะห่างระหว่างรอยแตกในแนวดิ่ง
เท่ากับ 8 เซนติเมตร ภายใต้คลื่นไหวสะเทือนที่มีความเร่งเท่ากับ 0.225 g สัมประสิทธิ์
ของความสัมพันธ์ (R^2) = 0.993

รูปที่ 6.15 เปรียบเทียบผลการจำลองสเกลียรภาพของอุโมงค์ภายใต้แรงดันสถิตและคลื่นไหwavesทีอนสำหรับมวลพื้นที่มีระยะระหว่างรอยแตกในแนวตั้งเท่ากับ 8 เซนติเมตร

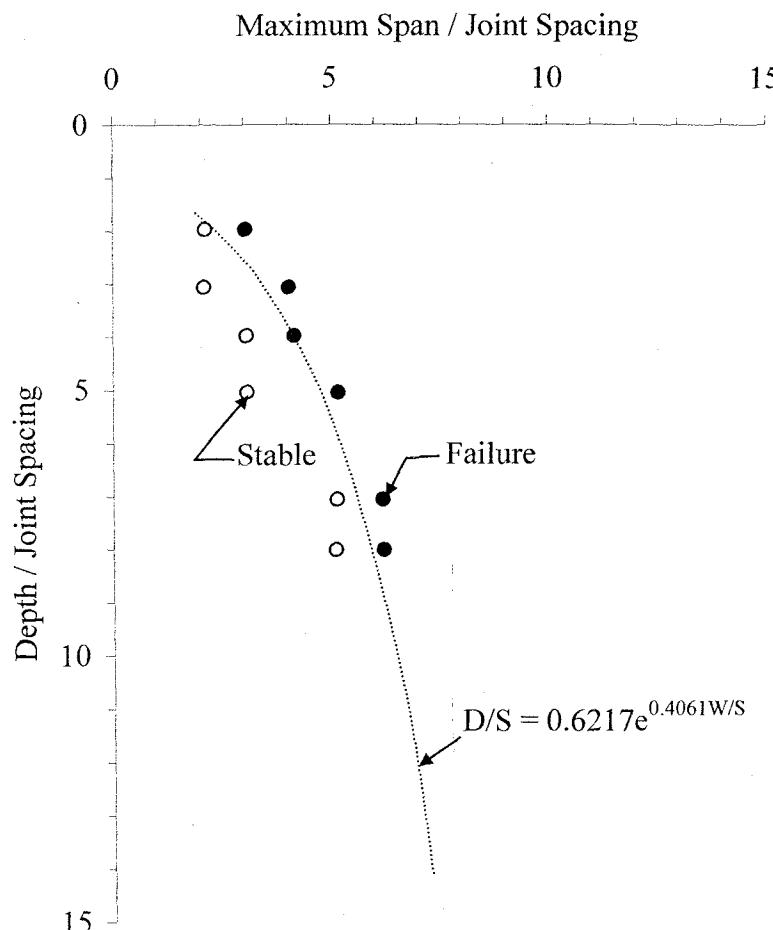
ตารางที่ 6.6 ผลการจำลองสตีเบิร์กภาพของอุโมงค์โดยใช้ตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 12$ เซนติเมตร โดยมีระยะห่างระหว่างรอยแตกในแนวดิ่งเท่ากับ 12 เซนติเมตร ภายใต้คลื่นไหกระเทือน

Model	D (cm)	D/S	W (cm)	W/S	a (g)	Results
R12V-H1aC2d	23.60	1.97	8.40	2.10	0.132	Stable
R12V-H1aC3d	23.60	1.97	12.10	3.03	0.132	Failure
R12V-H1bC2d	36.60	3.05	8.30	2.08	0.132	Stable
R12V-H1bC3d	36.60	3.05	16.10	4.03	0.132	Failure
R12V-H2aC3d	47.60	3.97	12.20	3.05	0.132	Stable
R12V-H2aC4d	47.60	3.97	16.60	4.15	0.132	Failure
R12V-H2bC3d	60.30	5.03	12.20	3.05	0.132	Stable
R12V-H2bC4d	60.30	5.03	20.60	5.15	0.132	Failure
R12V-H3bC5d	84.50	7.04	20.50	5.13	0.132	Stable
R12V-H3bC6d	84.50	7.04	24.70	6.18	0.132	Failure
R12V-H4C5d	95.90	7.99	20.40	5.10	0.132	Stable
R12V-H4C6d	95.90	7.99	24.80	6.20	0.132	Failure
R12V-H1C1d	23.90	1.99	4.0	1.0	0.225	Stable
R12V-H1C2d	23.90	1.99	8.1	2.0	0.225	Failure
R12V-H2C3d	48.00	4.00	12.3	3.1	0.225	Stable
R12V-H2C4d	48.00	4.00	16.2	4.1	0.225	Failure
R12V-H3C4d	71.70	5.98	16.4	4.1	0.225	Stable
R12V-H3C5d	71.70	5.98	21.3	5.3	0.225	Failure
R12V-H4C5d	95.80	7.98	20.9	5.2	0.225	Stable
R12V-H4C6d	95.80	7.98	24.1	6.0	0.225	Failure

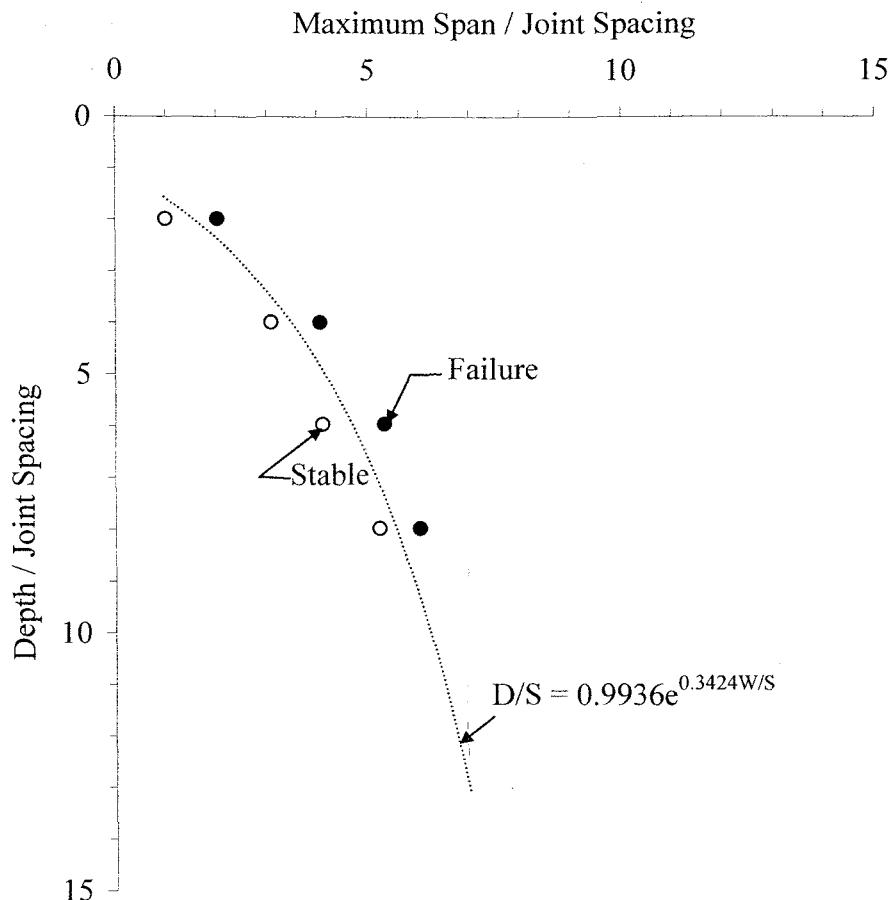
D = ความลึกของอุโมงค์

S = ระยะห่างระหว่างรอยแตก

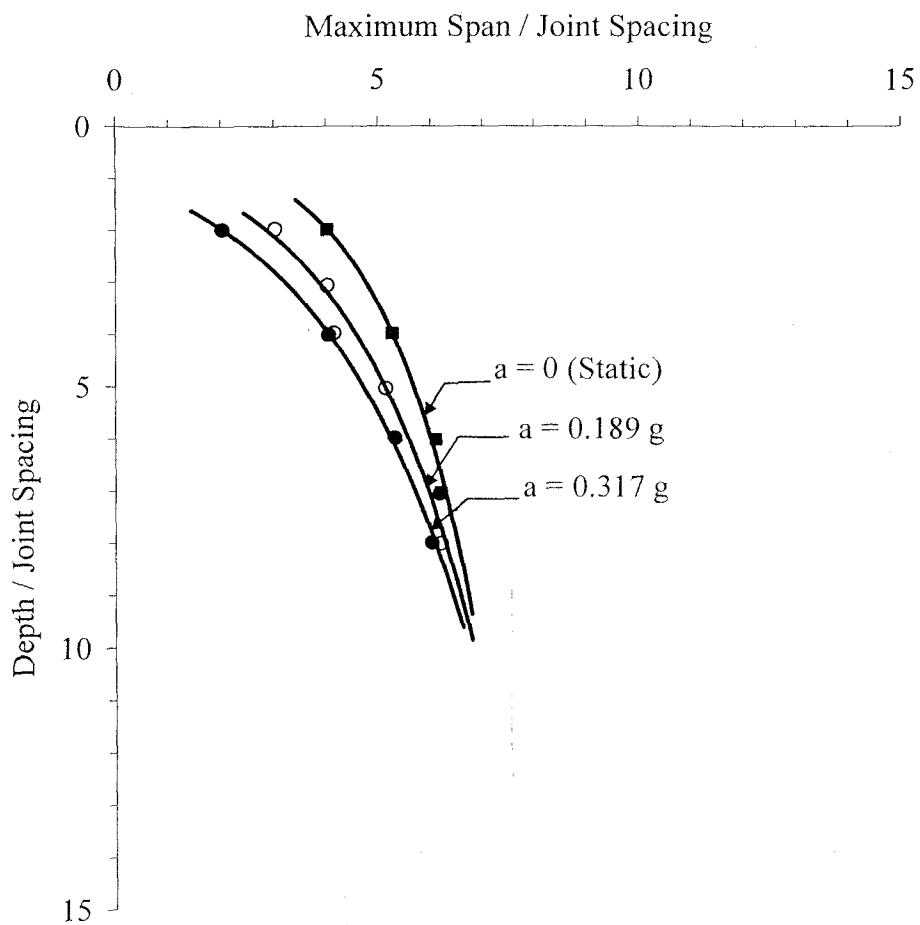
W = ความกว้างสูงสุดของอุโมงค์

รูปที่ 6.16 ผลการจำลองเสถียรภาพของอุโมงค์ในมวลหินที่มีระบบห่างระหว่างรอยแตกในแนวตั้ง
เท่ากับ 12 เซนติเมตร ภายใต้คลื่นไหวสะเทือนที่มีความเร่งเท่ากับ 0.132 g สัมประสิทธิ์
ของความสัมพันธ์ (R^2) = 0.968

รูปที่ 6.17 ผลการจำลองเสถียรภาพของอุโมงค์ในมวลหินที่มีระบบห่างระหว่างรอยแตกในแนวตั้ง
เท่ากับ 12 เซนติเมตร ภายใต้คลื่นไหwaves เทื่องที่มีความเร่งเท่ากับ 0.225 g สัมประสิทธิ์
ของความสัมพันธ์ (R^2) = 0.999

รูปที่ 6.18 เปรียบเทียบผลการจำลองเสถียรภาพของอุโมงค์ภายใต้แรงดันสถิตและคลื่นไหวสะเทือนสำหรับมวลหนินที่มีระยะระหว่างรอยแตกในแนวตั้งเท่ากับ 12 เซนติเมตร

การทดสอบความกว้างและความลึกของอุโมงค์ในมวลพินภายในตัวลิ้นไหวสะเทือนสามารถสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

- 1) ผลกระทบของคลื่นไหวสะเทือนจะลดลงตามความลึกของอุโมงค์
- 2) ผลกระทบจากการแผลต่างของค่าอัตราเร่ง g จะลดลงตามความลึกของอุโมงค์ เช่นกัน
- 3) ผลกระทบจากระยะห่างระหว่างรอยแผลจะมีมากสำหรับอุโมงค์ในระดับดิน ซึ่งผลกระทบดังกล่าวจะลดลงสำหรับอุโมงค์ในระดับลึกลงไป

บทที่ 7

บทสรุป

7.1 กล่าวนำ

เนื้อหาในบทนี้สรุปผลงานวิจัยเรื่อง การศึกษาสตีเยรภาพเชิงกลศาสตร์ของมวลหินบนความลาดชันและรอบอุโมงค์ภายนอกลักษณะเทือนแบบดั้งเดิม โดยใช้แบบจำลองเชิงกายภาพ โดยที่ขอบเขตของงานวิจัยเกี่ยวกับการออกแบบและประดิษฐ์แท่นทดสอบสำหรับใช้ในการจำลองเชิงกายภาพ การจำลองสตีเยรภาพของมวลหินบนความลาดชัน และการจำลองสตีเยรภาพของมวลหินรอบอุโมงค์ ตัวแปรหลักที่ใช้ในการศึกษาแบบจำลองทั้งสองคือ ระเบะห่างระหว่างรอยแตก อัตราเร่งของคลื่นไหว้สะเทือนจากแผ่นดินไหว ผลกระทบของการชนน้ำ และความสูงหรือความลึกของโครงสร้างทางวิศวกรรมธรณี ในบทนี้จะวิเคราะห์ผลของการประดิษฐ์แท่นทดสอบและการนำผลไปประยุกต์ใช้ในเชิงปฏิบัติ

7.2 การออกแบบและการประดิษฐ์แท่นทดสอบ

การออกแบบและการประดิษฐ์แท่นทดสอบอยู่ภายใต้แนวคิดใหม่โดยได้ปรับปรุงแก้ไขข้อเสียจากแท่นทดสอบที่มีใช้อยู่ในปัจจุบัน ซึ่งทำให้แท่นทดสอบใหม่นี้สามารถจำลองสตีเยรภาพของมวลหินบนความลาดเอียงและรอบอุโมงค์ได้อย่างสมจริง อีกทั้งยังใช้ศึกษาผลกระทบของคลื่นไหว้สะเทือนและสภาพการณ์บนน้ำของโครงสร้างทางวิศวกรรมธรณีดังกล่าวได้ด้วย หลักการสำคัญในการออกแบบคือ การใช้แรงโน้มถ่วงของโลกเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดการเคลื่อนไหหหรือพังทลายของมวลหินในแบบจำลอง และยังใช้ตัวอย่างหินจริงในการศึกษา ผลที่ได้จากการประดิษฐ์คือ แท่นทดสอบที่สามารถจำลองสภาพเชิงกลศาสตร์ได้อย่างสมจริง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในงานวิจัยระดับสูงและสามารถใช้เป็นสื่อการสอนได้ด้วย อย่างไรก็ตามแท่นทดสอบที่ประดิษฐ์ในงานวิจัยนี้ยังมีข้อด้อยอยู่บ้าง คือ การซึ่งสามารถแก้ไขปรับปรุงได้ คือ

1) อัตราเร่งของคลื่นไหว้สะเทือนสูงสุดที่ใช้อยู่ในงานวิจัยนี้คือ 0.225 g ซึ่งอยู่ในระดับค่าเฉลี่ยของคลื่นไหว้สะเทือนที่เกิดจากแผ่นดินไหวทั่วไป ข้อจำกัดเกิดขึ้นจากของแรงบิดของมอเตอร์ไฟฟ้าที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ดังนั้นในการจำลองคลื่นไหว้สะเทือนภายนอกได้อัตราเร่งที่สูงกว่า 0.225 g สามารถทำได้โดยเปลี่ยนไปใช้มอเตอร์ไฟฟ้าที่มีแรงบิดสูงขึ้น

2) ในขณะที่มีการทดสอบผลกระทบของการชนน้ำของความลาดเอียง มักจะมีน้ำรั่วซึมออกตามร่องรอยต่อระหว่างแผ่นอะคริลิกกับแท่นทดสอบ สาเหตุเกิดจากการโถ่ตัวของแผ่นอะคริลิกเนื่องจากแรงดันของน้ำในแท่นทดสอบ ในกรณีนี้สามารถแก้ไขได้โดยใช้แผ่นอะคริลิกที่มีความหนา

มากขึ้น (มากกว่า 1 ซม. ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน) หรืออาจใช้ความเหล็กเสริมด้านหน้าของแท่นทดสอบ ซึ่งจะสามารถป้องกันการร้าวซึมดังกล่าวได้

3) ตัวอย่างหินที่เตรียมมา ก็มีความคลาดเคลื่อนในเรื่องของขนาดและความตึงจากส่งผลให้การทดสอบมีความคลาดเคลื่อนตามไปด้วย วิธีแก้ไขคือ จำเป็นต้องตรวจสอบขนาดและความตึงจากของหินแต่ละก้อนอย่างละเอียด และมีการปรับแต่งความยาวและความกว้างของตัวอย่างหินถ้าจำเป็น

4) การทดสอบใช้เวลาหากในการจัดเรียงตัวอย่างหินลงในแท่นทดสอบ ซึ่งจำเป็นต้องใช้ผู้ช่วยวิจัย 2 ถึง 3 คน ขึ้นไป เพื่อให้การจัดเตรียมและการทดสอบแต่ละครั้งสามารถเสร็จสมบูรณ์ ในเวลาที่เหมาะสมคือ ภายใน 2 ถึง 3 ชั่วโมง

7.3 ผลการจำลองด้วยแท่นทดสอบ

ความลากอ่อนไหวของหินได้ถูกจำลองภายใต้ปัจจัยที่ผันแปรคือ ความสูงจาก 16 ถึง 90 ซม. ความอ่อนไหวจาก 28 ถึง 75 องศา และอัตราเร่งของคลื่นไหวสะเทือนจาก 0.013 g ถึง 0.225 g แบบจำลองความลากอ่อนไหวแสดงถูกณ์การพังเบนแผ่นระหว่างที่สอดคล้องเป็นอย่างดีกับผลที่ได้จากการคำนวณด้วยระบบวิธีเชิงตัวเลขที่ใช้โปรแกรม FLAC ผลกระบวนการคลื่นไหวสะเทือนจะมีมากและชัดเจนสำหรับความลากอ่อนไหวที่มีความสูงมาก และที่ประกอบด้วยระยะห่างระหว่างรอยแตกน้อย อย่างไรก็ตาม ผลจากการคำนวณด้วยสูตรสำเร็จจะให้ค่าสัมประสิทธิ์ความปลดภัยที่สูงกว่าผลการทดสอบประมาณร้อยละ 30 โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับความลากอ่อนไหวที่มีมูลของระยะการเคลื่อนตัวต่ำ และระยะห่างระหว่างรอยแตกน้อย ข้อสังเกตนี้สามารถพบได้จากการทดสอบภายใต้แรงดันสูงและภายใต้คลื่นไหวสะเทือน ส่วนผลของการทดสอบแบบพลิกคว่ำจะสอดคล้องเป็นอย่างดีกับผลที่คำนวณได้จากสูตรสำเร็จ

แบบจำลองอุโมงค์มีความลึกผ่านแปรจาก 16 ถึง 100 ซม. และความสูงของอุโมงค์จาก 4, 8 ถึง 12 ซม. ระยะห่างระหว่างรอยแตกในแนวตั้งผ่านแปรจาก 4, 8 ถึง 12 ซม. เช่นกัน โดยที่ระยะห่างระหว่างรอยแตกในแนวระนาบกำหนดให้คงที่เท่ากับ 4 ซม. อัตราเร่งของคลื่นไหวสะเทือนผ่านแปรจาก 0.132 g ถึง 0.225 g ผลที่ได้เปิดเผยว่า ความกว้างสูงสุดของอุโมงค์ที่สามารถคงเสถียรภาพอยู่ได้มีค่าเพิ่มขึ้นตามความลึกและเพิ่มขึ้นตามขนาดของระยะห่างระหว่างรอยแตก ความกว้างสูงสุดนี้ค่อนข้างจะคงที่เมื่ออัตราส่วนของความลึกต่อระยะห่างระหว่างรอยแตกมีค่ามากกว่า 30 ที่อัตราส่วนของความลึกจะคงที่ เมื่อต้องคำนึงถึงความต้องการของระบบห้องทดลองที่ต้องมีความกว้างสูงสุดของอุโมงค์ต่อระยะห่างระหว่างรอยแตกจะมีค่าเข้าใกล้ 10 ผลกระบวนการคลื่นไหวสะเทือนต่อเสถียรภาพของอุโมงค์จะปรากฏเด่นชัดสำหรับอุโมงค์ระดับตื้นในมวลหินที่มีระยะห่างระหว่างรอยแตกน้อย ผลกระบวนการคลื่นไหวสะเทือนจะลดลงอย่างรวดเร็วตามความลึก โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับมวลหินที่ระยะห่างระหว่างรอยแตกมาก

7.4 การนำผลการทดสอบมาประยุกต์ใช้

1) ผลการจำลองความล้าดอี้งของมวลหินให้ค่าสัมประสิทธิ์ความปลดปล่อยที่ต่ำกว่าการคำนวณตามกฎของ Hoek and Bray (1981) ประมาณ 30% ดังนั้นในการประเมินเสถียรภาพของความล้าดอี้งของมวลหินในภาคสนาม ควรที่จะประเมินให้ต่ำกว่าผลการคำนวณ 30% หรือใช้การประเมินด้วยวิธีเชิงตัวเลขแทน เพื่อให้การวิเคราะห์และออกแบบเป็นไปในเชิงอนุรักษ์มากขึ้น

2) ใน การประเมินเสถียรภาพของความล้าดอี้งควรจะคำนึงถึงระยะห่างระหว่างรอยแตกของมวลหินเป็นสำคัญ เนื่องจากผลจากการจำลองความล้าดอี้งแสดงว่า หินที่มีระยะห่างระหว่างรอยแตกน้อยจะพังได้ง่ายกว่าหินที่มีระยะห่างระหว่างรอยแตกมาก ในกรณีที่มุ่งของความล้าดอี้งและความสูงของความล้าดอี้งเท่ากัน

3) ใน การจำลองความล้าดอี้งจนน้ำได้ผลที่สอดคล้องกับผลของวิธีเชิงตัวเลขแต่จะต่ำกว่าผลที่จำลองได้จากการคำนวณในสภาวะแห้งประมาณ 10 เบอร์เซ็นต์ ดังนั้น ใน การออกแบบในภาคสนาม เช่น การสร้างเขื่อนหรืออ่างเก็บน้ำ ควรจะประเมินเสถียรภาพของความล้าดอี้งในสภาวะที่level ที่สุด (ความล้าดอี้งของมวลหินที่อ่อนตัวลงน้ำ) และ ใช้ระเบียบวิธีเชิงตัวเลขเข้ามาประเมินเสถียรภาพด้วย

4) ใน การประเมินสภาวะที่ความล้าดอี้งที่อยู่ภายนอกติดกับดิน ให้วัดเทือน ควรทำการศึกษาระยะห่างระหว่างรอยแตกของมวลหิน เนื่องจากผลจากการจำลองระบุว่า ที่อัตราเร่งได้ๆ มวลหินที่มีระยะห่างระหว่างรอยแตกมากจะมีค่าสัมประสิทธิ์ความปลดปล่อยใกล้เคียงกับการคำนวณตามทฤษฎี แต่หินที่มีระยะห่างระหว่างรอยแตกน้อยจะทำให้ผลจากการคำนวณตามทฤษฎีกับสภาวะที่แท้จริงแตกต่างกันมาก

5) การออกแบบอุโมงค์ในมวลหินควรคำนึงถึงอัตราส่วนของความลึกต่อระยะห่างระหว่างรอยแตก เนื่องจากผลการจำลองระบุว่า ที่ความลึกเดียวกันมวลหินที่มีอัตราส่วนของความลึกต่อระยะห่างระหว่างรอยแตกมากจะทำให้อุโมงค์มีเสถียรภาพมากขึ้นตามไปด้วย ซึ่งสามารถขยายความกว้างของอุโมงค์ได้มากขึ้น

6) อัตราเร่งเนื่องจากคลื่น ให้วัดเทือนจะมีผลต่อเสถียรภาพของอุโมงค์ในระดับตื้นมากกว่าในระดับลึก ซึ่งสอดคล้องกับกรณีศึกษาและตัวอย่างในพื้นที่จริงทั่วไปในต่างประเทศ ดังนั้น 在 การออกแบบอุโมงค์ในระดับตื้นจึงจำเป็นต้องศึกษาขนาดของคลื่น ให้วัดเทือน (แผ่นดินไหว) ในพื้นที่ใกล้เคียงควบคู่ไปด้วย

บรรณานุกรม

- กิตติเทพ เพื่องชร. (2546). กลศาสตร์พื้นฐาน. บริษัท อีชั่นเพ็นโปรดักส์. กรุงเทพฯ. 210 หน้า สংা ৰাজ্য পত্ৰ (2538) รายงานการประเมินเสถীরภาพของเหมืองเปิดและอุโมงค์ได้ดิน ภาควิชา วิศวกรรมเหมืองแร่และปิโตรเเลี่ยม คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- Al-Homoud, A.A., and Tahtamoni, W.W. (2002). Reliability analysis of three-dimensional dynamic slope stability and earthquake-induced permanent displacement. **Soil Dynamics and Earthquake Engineering.** Vol. 19 : 91-114.
- Al-Homoud, A.S., Saket, S.K., and Husein, A.I. (1994). Investigation of failure of highway embankment founded on Coluvium and suggested stabilization measures forreconstruction. **Eng. Geol.** 38 : 95-116.
- Aydan, O., Shimizu, Y., and Kawamoto, T. (1992). The stability of rock slopes against combined shearing and sliding failures and their stabilization. **Regional Symposium on Rock Slopes.** India.
- Baliga, B.D., and Singh, V.K. (1992). Geotechnical investigation and appraisal of face stability in jointed rock mass in copper open-pit Rajasthan. **Regional Symp. on rock Slopes 1992** (pp 27-33). India.
- Baliga, B.D., Sign, V.K., and Prakash, A.J. (1992). Geotechnical studies for planning of a deep lead zinc open-pit. **Regional Symp. on rock Slopes 1992** (pp 35-43). India.
- Barton, N., and Choubey, V. (1977). The shear strength of rock joints in theory and practice. In **Proceeding of Mechanics.** Vol. 10 : 1-54. New York: Pergamon.
- Barton, N., Lien, R. and Lunde, J. (1974). Engineering classification of rock mass for the design of tunnel support. **Rock Mechanics.** Vol. 6 : 189-236.
- Bell, F.G. (1992). **Engineering in Rock Masses.** London: Butterworth-Heinemann Ltd.
- Bergamin, St., Kirchhofer, P., and Filippini, R. (2001). Rock Mechanics Investigations for the Endangered Bristen Road. **Rock Mechanics and Rock Engineering.** Vol. 34 (2) : 83-98.
- Blackwell, G.H. (1986). Wall instability monitoring and analysis at Brenda Mines. In Singhal, R.K. (ed.). **International Symposium on Geotechnical Stability in Surface Mining** (pp335-339). Netherlands : A.A. Balkema.

- Bovis, M.J., and Evans, S.G. (1996). Extensive deformations of rock slopes in southern Coast Mountains, southwest British Columbia, Canada. **Engineering Geology**. Vol. 44 : 163-182.
- Brady, B.H.G., and Brown, E.T. (1985). **Rock Mechanics: for Underground Mining**. George Allen and Unwin, London, 527pp.
- Bray, J. W., and Goodman, R. E. (1981). The theory of base friction models. **International Journal of Rock Mechanics and Mining Science and Geomechanics**. 8(6): 453-468.
- Bye, A.R.,and Bell, F.G. (2001). Stability assessment and slope design at Sandstoot open pit, South Africa. **International Journal of Rock Mechanics and Mining Sciences**. Vol. 38 : 449-466.
- Cai, F., and Ugai, K. (2002). Some aspects of finite analysis of rainfall effects on slope stability. Popescu,M (ed.). In **Proceedings of the 3rd International Conference on Landslides, Slope Stability and the safety of Infra-Structures**. Singapore : CI-Premier Conference Organisation.
- Carro, M., Amicis, M.D., Luzi, L., and Marzorati, S. (2003). The application of predictive modeling techniques to landslides induced by earthquakes: the case study of the 26 september 1997 umbria-marche earthquake (italy). **Engineering Geology**. 69(1-2) : 139-159.
- Carson, A.M., and Woods, N.P. (1995). Design and construction of rock slopes in Shropshire, United Kingdom. **Int. Cong. on Rock Mechanics**. Vol. 3. Japan.
- Chang, C.T., Hou, P.C., and Chang, C.Y. (1998). Case Study on Dip-slope Hazards in Sandstone and Shale Alternations. **Regional Symposium on Sedimentary Rock Engineering**, November 20-22, 1998 (pp 191-195). Taipei, Taiwan: Pssre.
- Changsuwan. (1984). **Survey of Slope Cutting, Lomsak-Chumpae Highway, Petchabun Province**. Material & Research Division, Department of Highway, Bangkok, Thailand.
- Charbonneau, D. (1986). Slope design problems and proposed solutions at Key Lake Mining's Deikmann Pit. In Singhal, R.K. (ed.). **International Symposium on Geotechnical Stability in Surface Mining** (pp 87-92). Netherlands: A.A. Balkema.
- Chen, Z., Wang, J., Wang,Y.,Yin, J.H., and Haberfield, C. (2001). A three-dimensional slope stability analysis method using the upper bound theorem Part II: numerical approaches, applications and extensitions. **International Journal of Rock Mechanics & Mining Sciences**. Vol.38 : 379-397.

- Choi, S.O., and Chung, S.k. (2004). Stability analysis of jointed rock slopes with the barton-bandis constitutive model in udec. **International Journal of Rock Mechanics and Mining Sciences.** Vol. 41 : 581-586.
- Crouch, S.L., and Starfield, A.M. (1983). **Boundary Element Methods in Solid Mechanics.** George Allen & Unwin, London, 322 pp.
- Culshaw, M.G., and Bell, F.G. (1991). The rockfalls of James Valley, St Helena. Bell (ed.). **Landslides** (pp 925-935). Balkema, Rotterdam.
- Desai, C.S., and Siriwardane, H.J. (1984). **Constitutive Laws for Engineering Materials with Emphasis on Geologic Materials.** Prentice-Hall, Inc., Englewood cliffs, 469 pp.
- Douglas, T. H., and Arthur, L. J. (1983). **A guide to the use of rock reinforcement.** London: Construction Industry Research and Information Association.
- Eberhardt, D. Stead and J. S. Coggan. (2004). Numerical analysis of initiation and progressive failure in natural rock slopes-the 1991 Randa rockslide. **International Journal of Rock Mechanics and Mining Sciences.** Vol. 41 : 69-87.
- Endicott, L.J., Tong, J., and Kwong, J. (1981). Design of final face for Tai Sheung Kok quarry. **Asian mining' 81** (pp 195-202). Singapore: The Institution of Mining and Metallurgy.
- Enoki, M., and Kokubu, A.A. (1999). Relation between slope stability and groundwater flow caused by rainfalls. Yagi, N., Yamagami, T & Jiang, J.C. (eds.). In **Proceeding of the international symposium on slope stability engineering** (pp 169-174). Shikoku, Japan. 8-11 November. Balkema, Rotterdam.
- Farquhar, O.C. (1980). Geologic Processes Affecting the Stability of Rock Slopes Along Massachusetts Highways. **Engineering Geology.** Vol. 16 : 135-145.
- Fenton, M.M., Trudell, R.M., Pawlowicz, J.G., Jones, C.E., Moran, S.R., and Nikols, D.J. (1986). In Singhal, R.K. (ed.). **International Symposium on Geotechnical Stability in Surface Mining** (pp 225-234). Netherlands: A.A. Balkema.
- Forlati, F., Gioda, G., and Scavia, C. (2001). Finite Element Analysis of a Deep-seated Slope Deformation. **Rock Mechanics and Rock Engineering.** Vol.34 (2) : 135-159.
- Froldi, P., and Sartini, G. (1991). Investigation on rock landslide in complex formations. Bell (ed.). **Landslides** (pp 75-82). Balkema, Rotterdam.

- Fuenkajorn, K. and Kamutchat, S. (2001). Rock slope design using expert system: ROSES program. **6th Mining, Metallurgical, and Petroleum Engineering Conference**. Chulalongkorn University, Bangkok.
- Fuenkajorn, K. and Kamutchat, S. (2003). Neural Network for Rock Slope Stability Evaluation. In **Proceedings of the 4th Regional Symposium on Infrastructure Development in Civil Engineering**. Bangkok, April 4-8. pp. 655-664.
- Fujita, T. (1999). Geological characteristics of landslides of the soft rock type. N, Yagi., T, Yamagami & J.C, Jiang, (eds). In **Proceeding of the international symposium on slope stability engineering** (pp 169-174). Shikoku, Japan, 8-11 November. Balkema, Rotterdam.
- Galster, R.W. (1992). Landslides near abutments of three dams in the Pacific Northwest, USA. Bell (ed.). **Landslides** (pp 1241-1248). Balkema, Rotterdam.
- Ghosh, A., and Daemen, J.K.K. (1993). Fractal characteristics of rock discontinuities. **Engineering Geology**. Vol. 34 : 1-9.
- Giani, G. P. (1992). **Rock Slope Stability Analysis**. A.A. Balkema. Netherlands.
- Goodman, R. E. (1976). **Models of geological engineering in discontinuous rock**. West Publishing Company. St Paul, Minnesota, USA.
- Goodman, R.E. (1989). **Introduction to Rock Mechanics**. John Wiley & Son, New York, 562 pp.
- Goodman, R.E., and Shi, G.H. (1985). **Block Theory and Its Application to Rock Engineering**. Prentice-Hall, Inc., New Jersey, 338 pp.
- Goudie, A. S. and Parker, A. G. (1998). Experimental simulations of rapid rock block disintegration by sodium chloride in a foggy coastal desert. **Journal of Arid Environments**. 40 (4): 347-355.
- Green, R.A., Obermeier, S.F., and Olson, S.M. (2005). Engineering geology and geotechnical analysis of paleoseismic shaking using liquefaction effects: field examples. **Engineering Geology**. 76(3-4) : 263-293.
- Griffiths, D.V., and Fenton, G.A. (2004). Probabilistic slope stability analysis by finite elements. **Journal of Geotechnical and Geoenvironmental Engineering**. 130(5) : 507-518.

- Hadjigeorgiou, J., Coutore, R., and Locat, J. (1996). In-situ block size distributions as tools for the study of rock avalanche mechanics. **Rock Mechanics** (pp 509-514). Balkema, Rotterdam.
- Hantz, D. (1986). Pit slope design in Franch surface coal mines. In Singhal, R.K. (ed.). **International Symposium on Geotechnical Stability in Surface Mining** (pp 107-111). Netherlands: A.A. Balkema.
- Harris, C., Rea, B., Davies, M., and Hamza O. (2004). **Scale physical modelling in the geotechnical centrifuge**. [On-line]. <http://www.geotechnicalcentrifugemodelling.htm>.
- Hartman, H.L. (1987). **Introductory Mining Engineering**. John Wiley & Sons, New York, 633 pp.
- Hatzor, Y. H. (1995). Application of block theory to rock slope stability studies. Daemen and Schultz (eds.). **Rock Mechanics** (pp 71-77). Balkema, Rotterdam.
- Hatzor, Y. H., Arzi, A. A., Zaslavsky, Y. and Shapira, A. (2004). Dynamic stability analysis of jointed rock slopes using the DDA method: King Herod's Palace, Masada, Israel. **International Journal of Rock Mechanics and Mining Sciences**. 41 (5): 813-832.
- Hatzor, Y.H., and Feintuch, A. (2005). The joint intersection probability. **International Journal of Rock Mechanics and Mining Sciences**. 42(4) : 531-541.
- Hatzor, Y.H. (1999). Dynamic rock slope stability analysis at Masada national monument using Block Theory and DDA. Amadei, Kranz, Scott and Dmeallie (eds.). **Rock Mechanics for Industry** (pp 63-70). Balkema, Rotterdam.
- Hayashi, Y., Higaki, D. and Ishizuka, M. (1994). Structure of slip surface formed by rock block slide. **International Journal of Rock Mechanics and Mining Science & Geomechanics Abstracts**. 31 (1): A10.
- Hittinger, M., 1978. **Numerical analysis of toppling failures in jointed rock**, Ph.D. Thesis, University of California, Berkeley, USA.
- Hoek, E. (2000). **Factor of safety and probability of failure**. [On-line]. <http://www.rockscience.com/roc/Hoek/Hoeknotes2000.htm>.
- Hoek, E., and Bray, J.W. (1981). **Rock Slope Engineering** (Revised third edition). Institution of Mining and Metallurgy.
- Hoek, E., and Brown, J.W. (1980). Empirical strength criterion for rock masses. **J. Geotechnical Engineering Div.**, A.S.C.E. Vol. 106, No. GT9 : 1013-1035.

- Hoek, E., Kaiser P.K., and Bawden W.F. (1995). **Support of Underground Excavations in Hard Rock.** A.A. Balkema, Rotterdam, 215 pp.
- Hu, Y., and Kempfert, H.G. (1999). Geological characteristics of landslides of the soft rock type. N, Yagi., T, Yamagami & J.C, Jiang, (eds). In **Proceeding of the international symposium on slope stability engineering** (pp 349-354). Shikoku, Japan, 8-11 November. Balkema, Rotterdam.
- Hudson, J. A., and Harrison, J. P. (1997). **Engineering Rock Mechanics An Introduction to the Principles.** UK : Pergamon.
- Ishida, T. (1990). Application of distinct element analysis to three simple block models aimed at practical application to toppling failure of fissured rock slopes. **International Journal of Rock Mechanics and Mining Science & Geomechanics Abstracts.** 28 (4): A248.
- Ishida, T., Chigira, M., and Hibino, S. (1987). Application of the Distinct Element Method for Analysis of Toppling Observed on a Fissured Rock Slope. **Rock Mechanics and Rock Engineering.** Vol. 20 : 277-283.
- Itasca. (1992). **User manual for FLAC-fast Langrangian analysis of continua, version 3.0.** Itasca Consulting Group Inc., Minneapolis, MN.
- Jaeger, J.C., and Cook, N.G.W. (1979). **Fundamentals of Rock Mechanics.** London: Chapman and Hall, 593 pp.
- Jeong-gi, Um., Pinnaduwa, H.S., and Kulatilake, H.S.W. (1996). Maximum safe slope angles for proposed permanent shiplock slopes of the Three Gorges dam site in China based on application of block theory to major discontinuities. Aubertin, Hassani and Mitri (eds.). **Rock Mechanics** (pp 529-536). Balkema, Rotterdam.
- Jeong-gi, Um., Pinnaduwa, H.S., and Kulatilake, H.S.W. (2001). Kinematic and Block Theory Analysis for Shiplock Slopes of the Three Gorges Dam Site in China. **Geotechnical and Geological Engineering.** Vol. 19 : 21-42. Netherlands: Kluwer Academic Publishers.
- Jermy, C.A. (1991). An assessment of the slope stability of some opencast coal mines in South Africa. Bell (ed.). **Landslides** (pp 1279-1285).
- Kandaris, P.M. (1999). Use of gabions for localized slope stabilization in difficult terrain. In Amadei, Kranz, Scott and Smeallie (eds.). **Rock Mechanics for Industry** (pp 1221-1227). Balkema, Rotterdam.

- Kawamura, K., and Ogawa, S. (1997). Slope failure in major tertiary mudstone zone. **Deformation and progressive failure in geomechanics** (pp 701-706). Japan.
- Kemthong, R. (2006). **Determination of rock joint shear strength based on rock physical properties**. M.Eng. Thesis, Suranaree University of Technology, Nakhon Ratchasima.
- Kim, Y.G., and Lee, H.K. (1992). Slope stability analysis in discontinuous rocks by base friction model test and its numerical analysis. **Regional Symposium on Rock Slopes**. India.
- Kokusho, T., and Ishizawa, T. (2005). Energy approach for earthquake induced slope failure evaluation. **Soil Dynamics and Earthquake Engineering**. Article in press : 1-10.
- Kramer, S. L. (1996). **Geotechnical earthquake engineering**. New Jersey: Prentice Hall.
- Kulatilak, P.H.S.W., and Fuenkajorn, K. (1987). Factor of safety of tetrahedral wedges: A probabilistic study. **International Journal of Surface Mining**. Vol. 1 : 147-153.
- Kulatilake, P. H. S. W., and Fuenkajorn, K. (1987). Factor of safety of tetrahedral wedges: a probabilistic study. **International Journal of Surface Mining**. 1: 147-153.
- Kumsar, H., Akgun, M., and Aydan, O. (1998). A Back Analysis of Circular Slope Failure at Pamukkale-Golemezli Irrigation Canal in Turkey. **Regional Symposium on Sedimentary Rock Engineering**, November 20-22, 1998 (pp 197-203). Taipei, Taiwan: Pssre.
- Kumsar, H., Aydan, Ö., and Ulusay, R. (2000). Dynamics and static stability assessment of rock slopes against wedge failures. **Rock Mech. Rock Eng.** Vol. 33(1) : 31-51.
- Lee, C. I., Suh, Y. h., Chang, K. M., and Shin, S. C. (1992). Stability analysis and remedial works on a rock slope at the Muak Pass in Seoul City. **Regional Symp. on rock Slopes 1992** (pp 147-151). India.
- Lee, C. I., Suh, Y.H., Chang, K.M., and Shin, S.C. (1992). Malanjkh and copper project-Overview of the geotechnical investigation for optimum mining exploitation. **Regional Symp. on rock Slopes 1992** (pp 69-78). India.
- Lee, C.I., Suh, Y.H., Chang, K.M., and Shin, S.C. (1992). Malanjkh and copper project-Overview of the geotechnical investigation for optimum mining exploitation. **Regional Symp. on rock Slopes 1992** (pp 69-78). India.
- Lee, C.I., Suh, Y.h., Chang, K.M., and Shin, S.C. (1992). Stability analysis and remedial works on a rock slope at the Muak Pass in Seoul City. **Regional Symp. on rock Slopes 1992** (pp 147-151). India.

- Lenart, S., and Fifer-Bizjak, K. (2002). Numerical analysis of a seismic response of the Stoze Landslide. Popescu,M (ed.). In **Proceedings of the 3rd International Conference on Landslides, Slope Stability and the safety of Infra-Structures.** Singapore : CI-Premier Conference Organisation.
- Leung, C.F., and Lo, K.W. (1993). Stability Analysis of Multiple-Block Sliding Surfaces. **International Journal of Rock Mechanics and Mining Sciences & Geomech. Abstr.** Vol. 30 (7) : 1579-1584.
- Leventhal, A.R., Barker, C.S., and De Ambrosis, L.P. (1992). Malanjkh and copper project-Overview of the geotechnical investigation for optimum mining exploitation. **Regional Symp. on rock Slopes 1992** (pp 69-78). India.
- Lim, S. S. and Yang, H. S. (2004). An analysis of plane failure of rock slopes by quantified stereographic projection. **International Journal of Rock Mechanics and Mining Sciences.** 41 (3): 505.
- Lin, J.S., and Ku, C.Y. (2002). Simulation of slope failure using a meshed based partition of unity method. **15th ASCE Engineering Mechanics Conference June 2-5, 2002.** Columbia University, New York.
- Ling, H. I. (2001). Recent applications of sliding block theory to geotechnical design. **Soil Dynamics and Earthquake Engineering.** Vol. 21 : 189-197.
- Luzi, L., Pergalani, F., and Terlien, M.T.J. (2000). Slope vulnerability to earthquakes at subregional scale, using probabilistic techniques and geographic information system. **Engineering Geology.** 58(3-4) : 313-336.
- Mairaing. W. (1997). Thai Knowledge-Based System in Slope Stability Analysis. **Nation Conferences in Civil Engineering, Proc. 4 th** (pp GTE 12-1-10), 12-14, November. Phuket, Thailand.
- Mammino, A., and Tonon, F. (1999). Stabilization of Candide landslide. In Amadei, Kranz, Scott and Smeallie (eds.). **Rock Mechanics for Industry** (pp 1205-1212). Balkema, Rotterdam.
- Mario, V.A., Jaime, G.R., Patricio, G.A., Cristian, V.L., and Mahtab, M.A. (1986). South wall stability at Rio Blanco mine, Chile. **South Africa. Mining Latin America/Minerla Latinoamericana conference** (pp 413-419). England : Barnes Design+Print Group.

- Martin, D.C., Steenkamp, N.S.L., and Lill, J.W. (1986). Application of statistical analysis technique for design of high rock slopes at Palabora mine, **South Africa. Mining Latin America/Minerla Latinoamericana conference** (pp 241-255). England: Barnes Design+Print Group.
- Marzorati, S., Luzi, L., and De Amicis, M. (2002). Rock fall induced by earthquakes: a statistical approach. **Soil Dynamics and Earthquake Engineering**. Vol. 22 : 565-577.
- Maugeri, M., Musumeci, G., Novita, D. and Taylor, C.A. (2000). Shaking table test of failure of a shallow foundation subjected to an eccentric load. **Soil Dynamics and Earthquake Engineering**. Vol. 20 : 435-444.
- McCaffrey, M.A., and Sacco, E.G. (1999). Stability of high overhanging rock slope subject to rapid drawdown. In Amadei, Kranz, Scott and Smeallie (eds.). **Rock Mechanics for Industry** (pp 71-77). Balkema, Rotterdam.
- Montgomery, D.R. (2003). Predicting landscape-scale erosion rates using digital elevation models. **Geoscience**. Vol. 335 : 1121-1130.
- Moula, M., Toll, D.G., and Vaptismas, N. (1995). Knowledge-based systems in geotechnical engineering, **Geotechnique**. Vol. 45 (2) : 209-221.
- Mules, G.J. (1991). Landslide features reflecting valley-wall rebound, Kaiya River, Porgera, Papua New Guinea. Bell (ed.). **Landslides** (pp 1311-1316). Balkema, Rotterdam : .
- Najm, K., and Ishijima, Y. (1992). Graphical back analysis of slope stability A case study. **Regional Symp. on rock Slopes 1992** (pp 189-194). India.
- Neupane, K.M., and Adhikari, N.R. (2002). Application of Neural Network for the Prediction of Settlements above Tunnels. **Research and Development Journal**. Vol.13 (1) : 9-17.
- Nicot, F., Cambou, B., and Mazzoleni, G. (2001). Design of Rockfall Restraining Nets from a Discrete Element Modelling. **Rock Mechanics and Rock Engineering**. Vol.34 (2) : 99-118.
- Okamoto, T., Larsen, J.O., Matsuura, S., Asano, S. Takeuchi, Y., and Grande, L. (2004). Displacement properties of landslide masses at the initiation of failure in quick clay deposits and the effects of meteorological and hydrological factors. **Engineering Geology**. 72(3-4) : 233-251.
- Okura, Y., Kitahara, H. and Sammori, T. (2000). Fluidization in dry landslides. **Engineering Geology**. 56 (3-4): 347-360.

- Okura, Y., Kitahara, H., Ochiai, H., Sammori, T., and Kawanami, A. (2002). Landslide fluidization process by flume experiments. **Engineering Geology**. 66(1-2) : 65-78.
- Olson, S.M., Green, R.A., and Obermeier S.F. (2005). Geotechnical analysis of paleoseismic shaking using liquefaction feature: a major updating. **Engineering Geology**. 76(3-4) : 235-261.
- Ozgenoglu, A., Pasamehmetoglu, A.G., Kulaksiz, S., and Sari, D. (1992). Slope failure associated with soft layers - A case study. **Regional Symp. on rock Slopes 1992** (pp 445-451). India.
- Pande, G.N., Beer, G., and Williams, J.R. (1990). **Numerical Methods in Rock Mechanics**. John Wiley & Sons, New York, 650 pp.
- Pande, P., Sharda, Y. P. and Sinha, A. K. (1989). Rock creep induced slope failures in Part of Chenab Valley-a case study for Nera slide along National Highway 1A, Jammu and Kashmir. **International Journal of Rock Mechanics and Mining Science & Geomechanics Abstracts**. 29 (3): A190.
- Papini, M., and Scesi, L. (1991). Geological conditions and stability of rock slopes: Two case studies. Bell (ed.). **Landslides** (pp 177-182). Balkema, Rotterdam.
- Perera, A.K.S.A. (1986). Control over geomechanical processes during the formation of quarry slopes. In Singhal, R.K. (ed.). **International Symposium on Geotechnical Stability in Surface Mining** (pp 305-312). Netherlands : A.A. Balkema.
- Qin, S., Jiao, J.J., and Wang, S. (2001). A cusp catastrophe model of instability of slip buckling slope. **Rock Mech. Rock Eng.** 34 (2) : 119-134.
- Ramamurthy, T., Rao, K.S., Goel, S., and Mohi-ud-din, A.G. (1992). Stability analysis of some slides in Garhwal Himalayas. **Regional Symp. on rock Slopes 1992** (pp 219-224). India.
- Ramirez, A., Fabre, D. and Antoine, P. (1988). About two large rock slides in limestones (In French). **International Journal of Rock Mechanics and Mining Science & Geomechanics Abstracts**. 27 (1): 35.
- Read, J.R.L., and Maconochie. (1991). The Vancouver Ridge landslide, Ok Tedi mine, Papua New Guinea. Bell (ed.). **Landslides** (pp 1317-1321). Balkema, Rotterdam.
- Rechiski, V.I., Reznikova, V.I., and Gusalova T.J. (1992). Design of rock slope in hydropower engineering. **Regional Symp. on Rock Slopes 1992** (pp 459-465). India.

- Reid, G., and Stewart, D. (1986). A large scale toppling failure at Afton. In Singhal, R.K. (ed.). **International Symposium on Geotechnical Stability in Surface Mining** (pp 215-223). Netherlands: A.A. Balkema.
- Rich, E., and Knight, K. (1991). **Artificial Intelligence**. McGraw-Hill, Inc., New York, 621 pp.
- Riley, W.F., and Sturges, L.D. (1993). **Engineering Mechanics Dynamics**. John Wiley & Sons, Inc.
- Robert, J. B., and D. V Jerome. (1988). **Principles of Engineering Geology**. John Wiley & Son, Singapore.
- Sagaseta, C., Sanchez, J.M., and Canizal, J. (2001). A general analytical solution for the required anchor force in rock slope with toppling failure. **International Journal of Rock Mechanics and Mining Sciences**. Vol. 38 : 421-435.
- Saini, G.S. (1992). Slope stability analysis of presplit rock cutting at Rubha Mor, Loch Lomond, Dumbartonshire, Scotland. **Regional Symp. on rock Slopes 1992** (pp 225-234). India.
- Schalkoff, R.J. (1990). **Artificial Intelligence, An Engineering Approach**. Singapore: McGraw-Hill.
- Scott, G.A. (1995). Rock slopes: Some construction case histories. **Rock Mechanics** (pp 65-75). Balkema, Rotterdam.
- Segerlind, L.J. (1984). **Applied Finite Element Analysis**. John Wiley & Sons, New York, 427 pp.
- Sharma, S., Raghuvanshi, T. K., and Anbalagan, R. (1996). Plane failure analysis of rock slopes, **Geotechnical & Geological Engineering**. 13(2) : 105–111 .
- Shimizu, Y., and Aydan, O. (1992). The stabilization of rock slopes by rockbolting and shotcreting. **Regional Symposium on Rock Slopes**. India.
- Siddle, H.J., and Hutchinson, J.N. (1991). A sliding and multiple toppling failure in South Wales, UK. Bell (ed.). **Landslides** (pp 213-218). Balkema, Rotterdam.
- Sijing, W. (1981). On the Mechanism and Process of Slope Deformation in an Open Pit Mine. **Rock Mechanics**. Vol. 13 : 145-156.
- Singh, B., and Goel, R.K. (2001). **Rock Mass Classification: A Practical Approach in Civil Engineering**. Netherland: Elsevier Science Ltd.
- Sirat, M., and Talbot, C.J. (2001) Application of artificial neural networks to fracture analysis at the Aspo HRL, Sweden: fracture sets classification. **International Journal of Rock Mechanics & Mining Sciences**. Vol. 38 : 621-639.

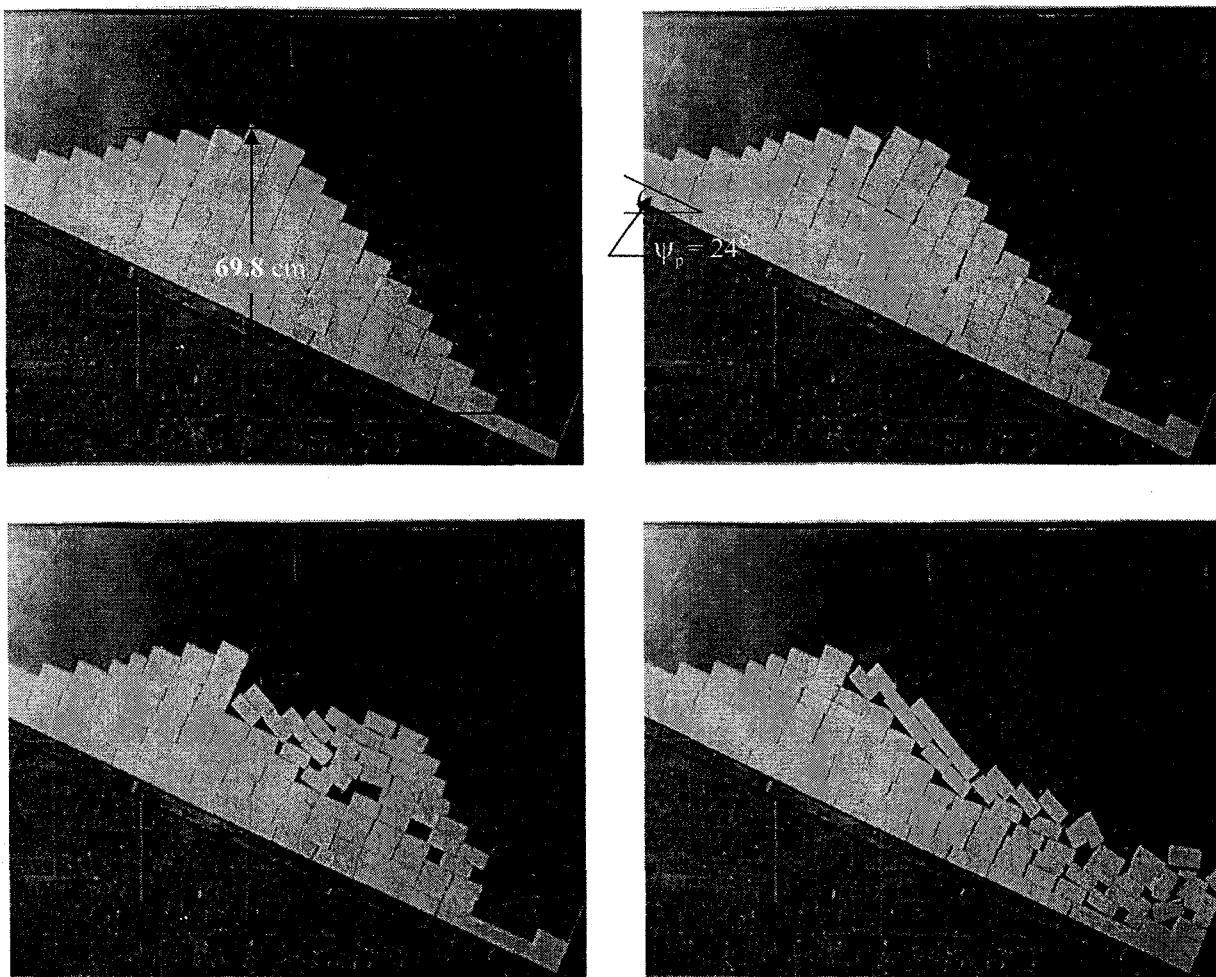
- Smith I.G.N., and Oliphant J. (1991). The Use of a Knowledge-Based System for Civil Engineering Site Investigations. Topping, B.H.V. (ed.). In **Artificial Intelligence and Civil Engineering** (pp 105-112). Edinburgh : Civil-Comp Press.
- Sonmez, H., and Ulusay, R. (1999). Modifications to the geological strength index (GSI) and their applicability to stability of slopes. **International Journal of Rock Mechanics and Mining Sciences**. Vol. 36 : 743-760.
- Sonmez, H., Ulusay, R., and Gokceoglu, G. (1998). A Practical Procedure for the Back Analysis of Slope Failures in Closely Jointed Rock. **International Journal of Rock Mechanics and Mining Sciences**. 35 (2) : 219-233.
- Sperling, C. H. B. and Cooke, R. U. (1985). Laboratory simulation of rock weathering by salt crystallisation and hydration processes in hot, arid environments. **International Journal of Rock Mechanics and Mining Science & Geomechanics Abstracts**. 23 (3): 77.
- Sperling, T., and Freeze, A.R. (1987). A risk-cost-benefit framework for the design of dewatering systems in open pit mines. In **Proceeding of the 28th US Symposium on Rock Mechanics/ Tucson/29 June-1 July** (pp 999-1007). USA.
- Stead, D., Coggan, J. S. and Eberhardt, E. (2004). Realistic simulation of rock slope failure mechanisms: the need to incorporate principles of fracture mechanics. **International Journal of Rock Mechanics and Mining Sciences & Geomechanics Abstracts**. (41) 3: 466.
- Stewart, D.P., Coulthard, M.A., and Swindells, C.F. (1996). Studies into the influence of underground workings on open-pit slope stability. **Rock Mechanics** (pp 515-522). Balkema, Rotterdam.
- Swamy, N.R., and Trivedi, V.P. (1992). Factors considered to evolve measures for rock slopes stability in open excavation of hydropower complex of Sardar Sarovar (Narmada) Project, Gujarat State, India. **Regional Symp. on rock Slopes 1992** (pp 321-331). India.
- Teme, S. C. (1987). A kinematic modeling machine for rock slope studies. **International Journal of Mining and Geological Engineering**. 5: 75-81.
- Terzaghi, K. (1950). Mechanisms of landslides. In **Application of Geology to Engineering Practice**. Geol. Soc. of America, Berkely, pp 83-123.

- Thompson, A.G., Windsor, C.R., Robertson., and Robertson, I.G. (1995). Case study of an instrumented reinforced pit slope. Daemen and Schultz (eds.). **Rock Mechanics** (pp 381-386). Balkema, Rotterdam.
- Tocher, R.J., and Fishel, W.K. (1986). Design of the development pit highwalls at the An Tai Bao mine. In Singhal, R.K. (ed.). **International Symposium on Geotechnical Stability in Surface Mining** (pp 31-38). Netherlands: A.A. Balkema.
- Toh, C.T., Yap, T.F., and Chee, S.K. (1993). Slope Stabilization in High Level Granites. **Eleventh Southeast Asian Geotechnical Conference**, 4-8 May 1993 (pp 679-682). Singapore.
- Ugai,K., and Cai, F. (2002). Three-dimensional finite element analysis of landslides prevention piles. Popescu, M (ed.). In **Proceedings of the 3rd International Conference on Landslides, Slope Stability and the safety of Infra-Structures. Singapore**: CI-Premier Conference Organisation.
- Ulusay, R., and Aksoy, H. (1994). Assessment of the failure mechanism of a highway slope under spoil pile loading at a coal mine. **Eng. Geol.** Vol. 38 :117-134.
- Um, J., and Kulatilake, P.H.S.W. (1996). Maximum safe slope angles for proposed permanent shiplock slopes of the Three Gorges dam site in China based on application of block theory to major discontinuities. **Rock Mechanics** (pp 529-536). Balkema, Rotterdam.
- Wade, N.H., and Peterson, T.W.P. (1986). Highwall monitoring, instrumentation and stability analysis at Highvale Coal Mine, Alberta. In Singhal, R.K. (ed.). **International Symposium on Geotechnical Stability in Surface Mining** (pp 373-384). Netherlands: A.A. Balkema.
- Wang, C., Tannant, D.D., and Lilly, P.A. (2003). Numerical analysis of the stability of heavily jointed rock slopes using PFC2D. **International Journal of Rock Mechanics and Mining Sciences.** Vol. 40 : 415-424.
- Wang, G., and Sassa, K. (2003). Pore-pressure generation and movement of rainfall-induced landslides: effects of grain size and fine-particle content. **Engineering Geology.** 69(1-2) : 109-125.
- Wang, J., Tan, W., Feng, S., and Zhou, R. (2000). Reliability analysis of open pit coal mine slope. **International Journal of Rock Mechanics and Mining Sciences.** Vol. 37 : 715-721.

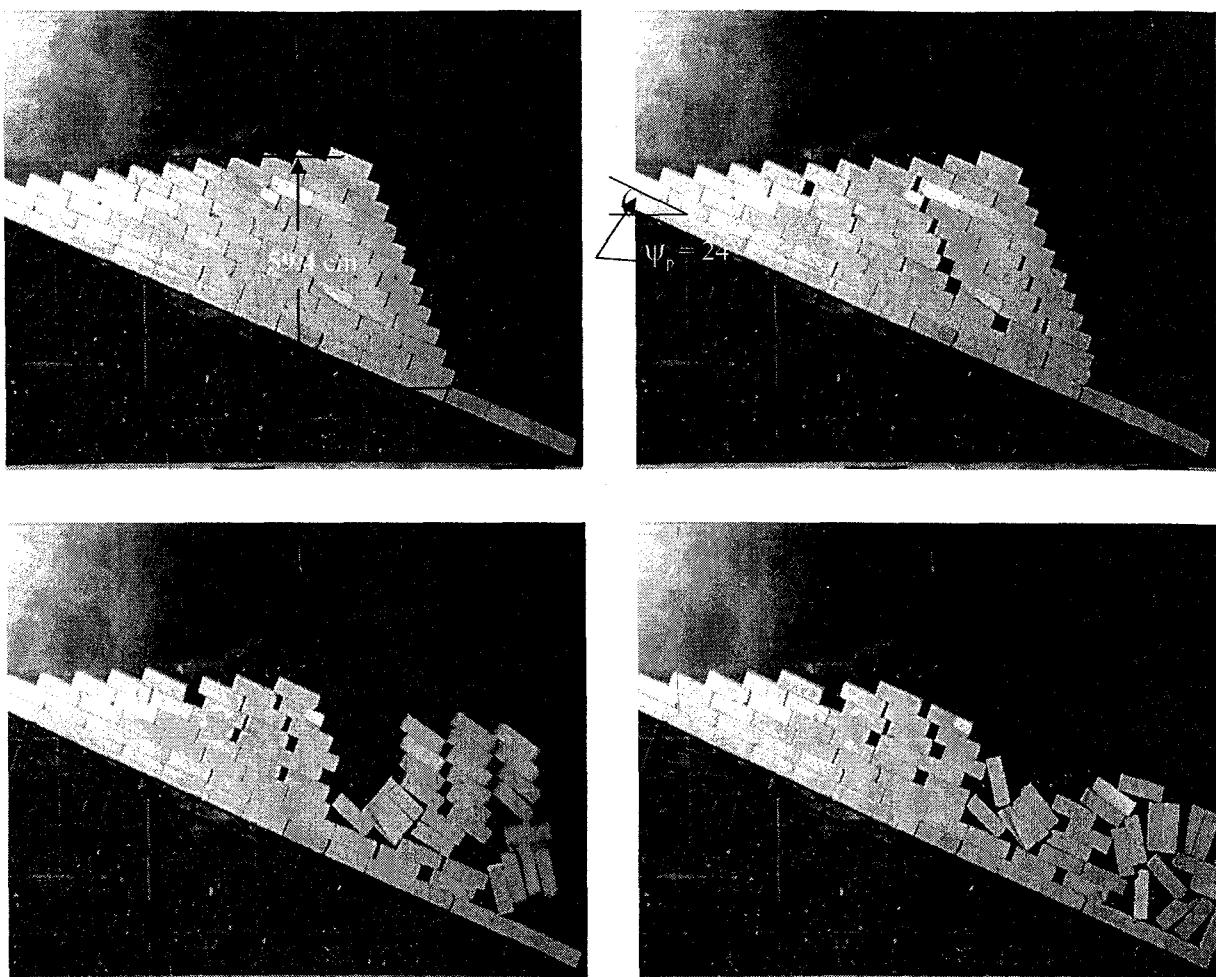
- Wannakao, L., Archwichai, L., Buaphan, C., Wannakao, P., and Muangnoicharoen, N. (1985). **The Study of Rock Slope Stability at km 18-24 along Lomsak-Chumpae highway.** Department of Geotechnology, Khon Kaen University, Thailand.
- Whittaker, B.N., and Frith, R.C. (1990). **Tunneling: Design, Stability and Construction.** Institute of Mining and Metallurgy, London, 460 pp.
- Wibowa, J.L., and Nicholson, G.A. (1996). Rock slope stability analyses for a proposed intake tower access road at Seven Oaks Dam. **Rock Mechanics** (pp 537-542). Balkema, Rotterdam.
- Wyllie, D. (1980). Toppling Rock Slope Failures Examples of Analysis and Stabilization. **Rock Mechanics.** Vol. 13 : 89-98.
- Wyrwoll, K.H. (1986). Characteristics of a planar rock slide: Hamersley Range, Western Australia. **Engineering Geology.** Vol. 22 : 335-348.
- Yoon, W.S., Jeong, U. J. and Kim, J.H. (2002). Kinematic analysis for sliding failure of multi-faced rock slopes. **Engineering Geology.** 67 (1-2): 51-61.
- Zhu, W., and Zhang, Y. (1998). Effect of Reinforcing the High Jointed Slopes of Three Gorges Flight Lock. **Rock Mechanics and Rock Engineering.** Vol. 33 (1) : 63-77.

ภาคผนวก ก

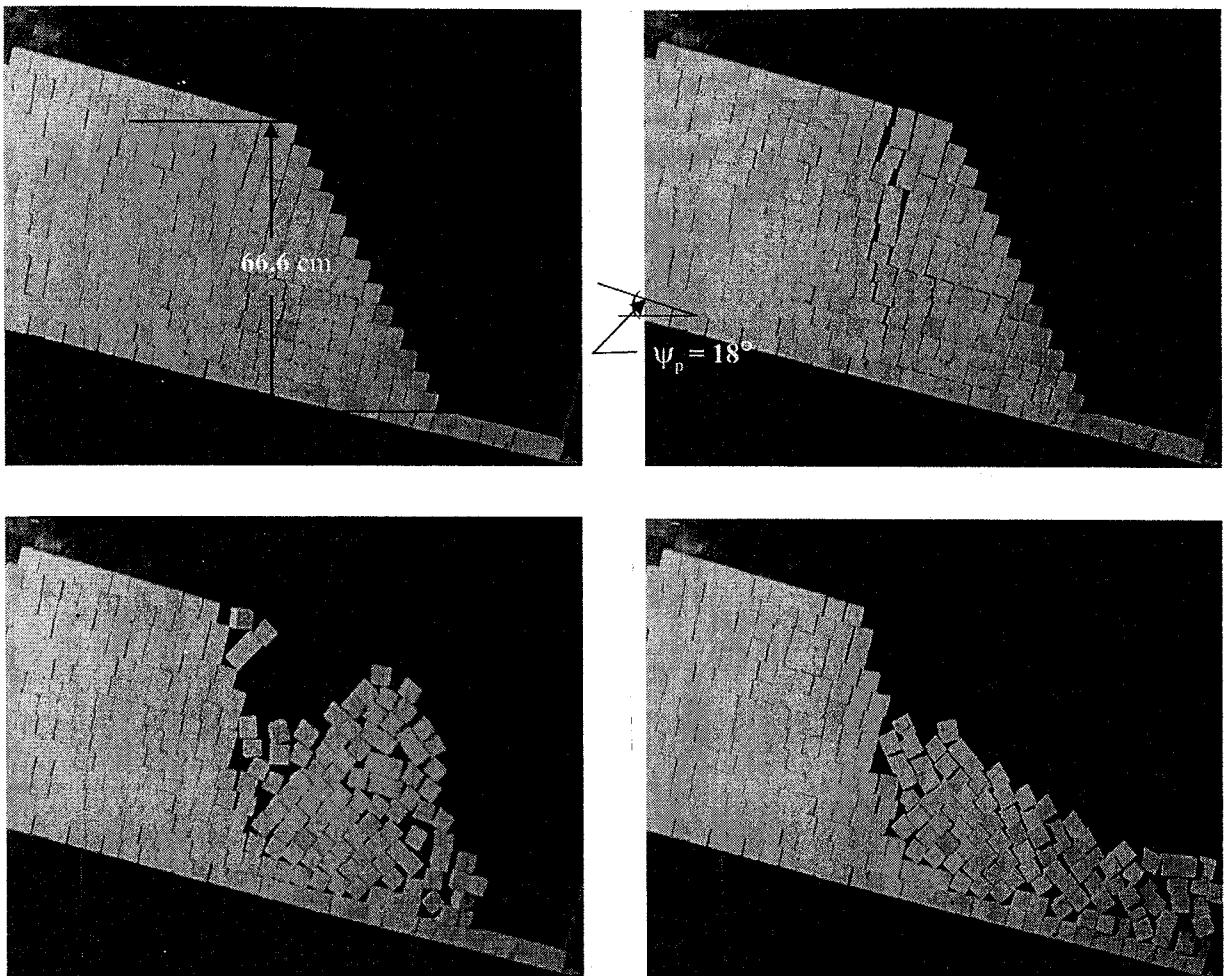
ผลการจำลองความล้าดอียงของมวลหิน

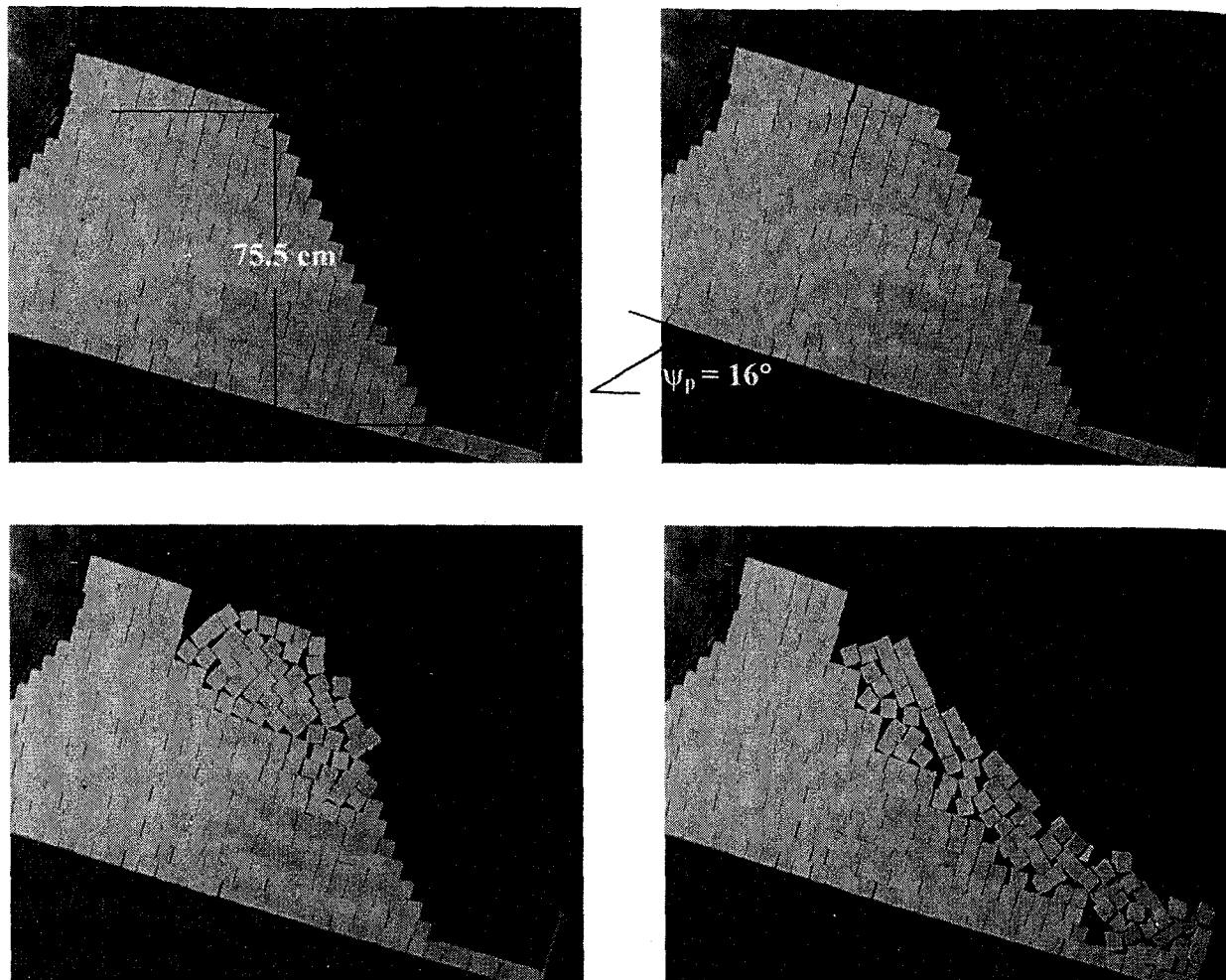
รูปที่ ก-1 การจำลองการพังทลายตามแนวระนาบสำหรับตัวอย่างทึนขนาด $4 \times 4 \times 8$ เซนติเมตร ที่มุน $\psi_f = 51^\circ$

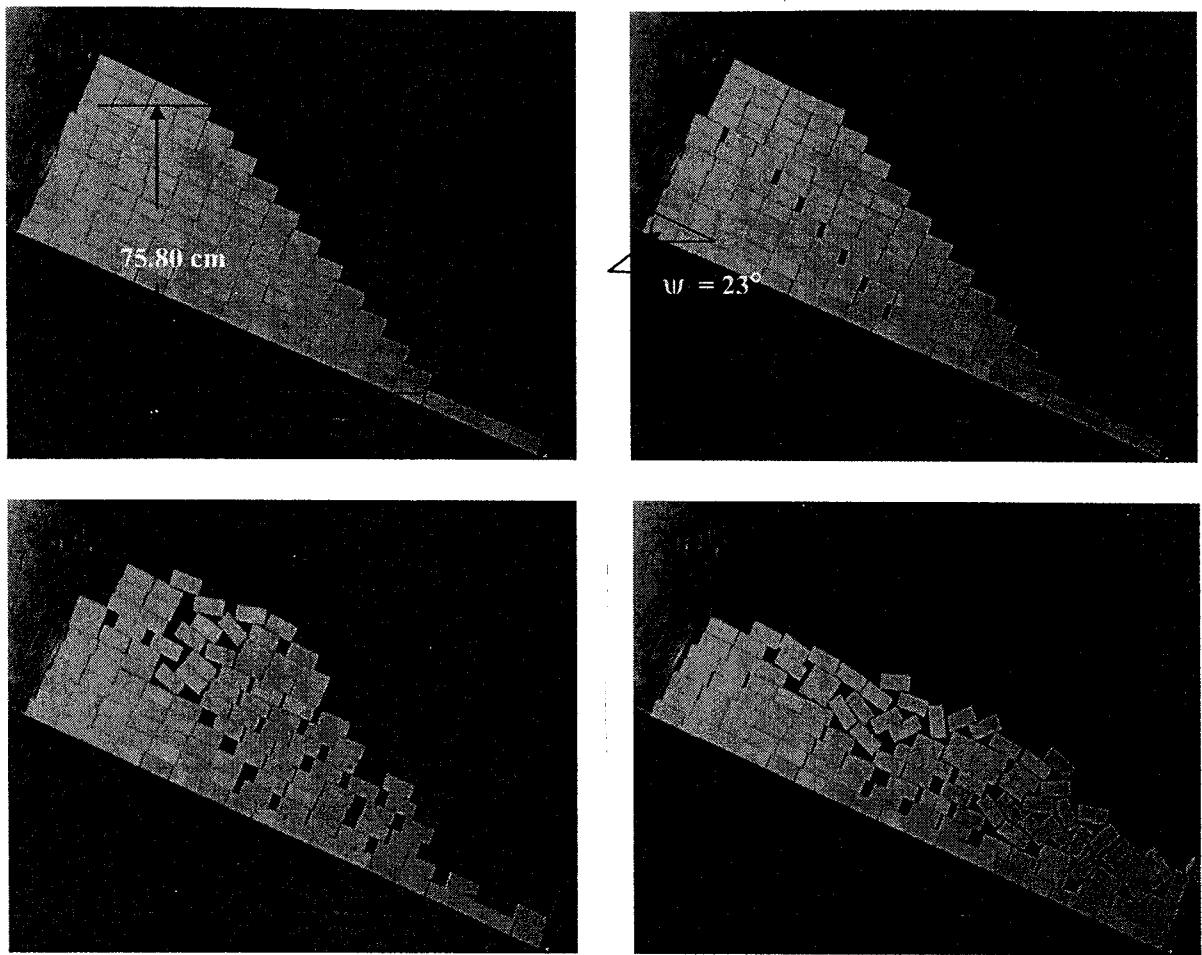
รูปที่ ก-2 การจำลองการพังทลายตามแนวระนาบสำหรับตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 12$ เซนติเมตร ที่มุม $\Psi_f = 68^\circ$

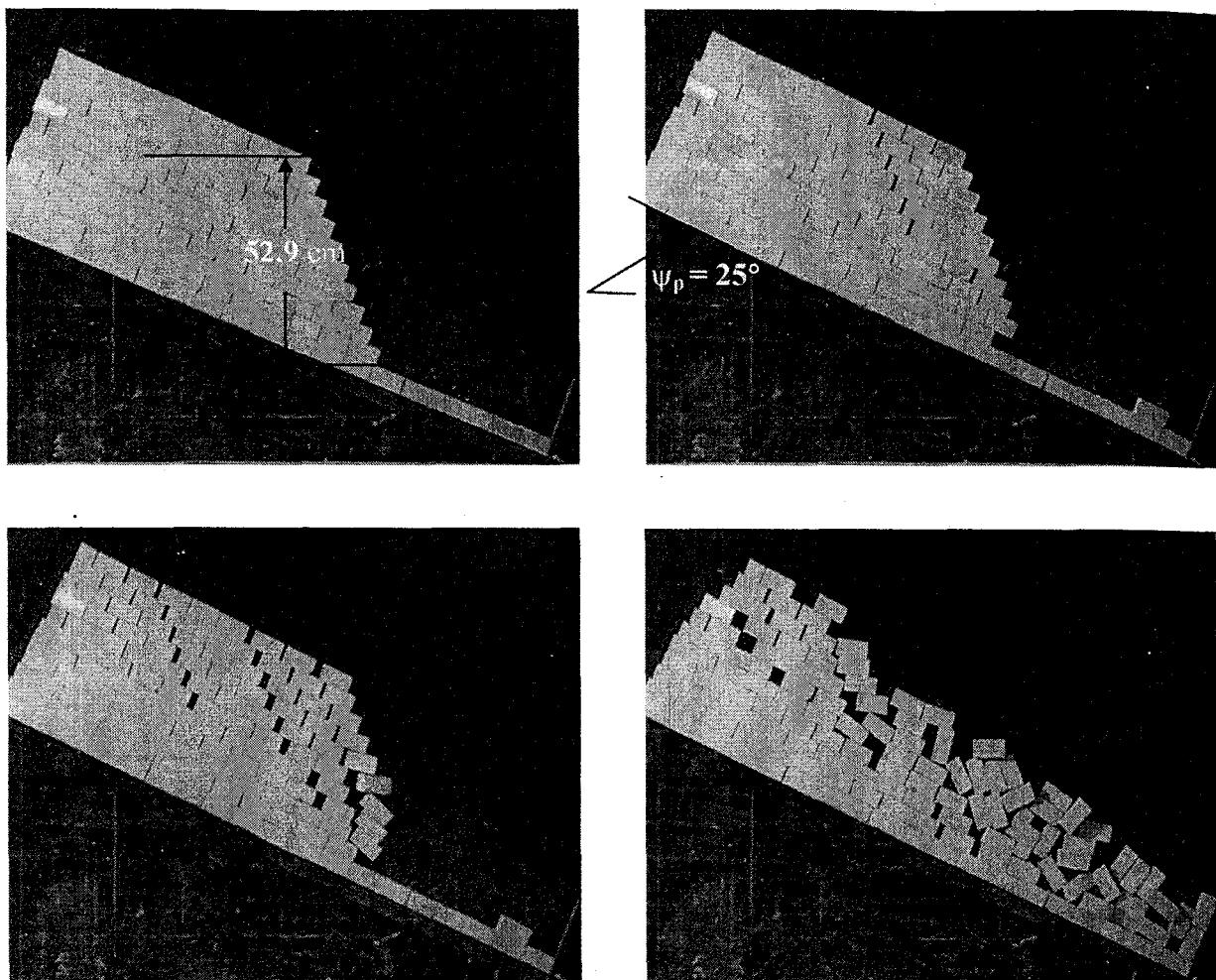
รูปที่ ก-3 การจำลองการพับกระดาษสำหรับตัวอย่างที่มีขนาด $4 \times 4 \times 4$ เซนติเมตร ที่มุม $\psi_f = 63^\circ$

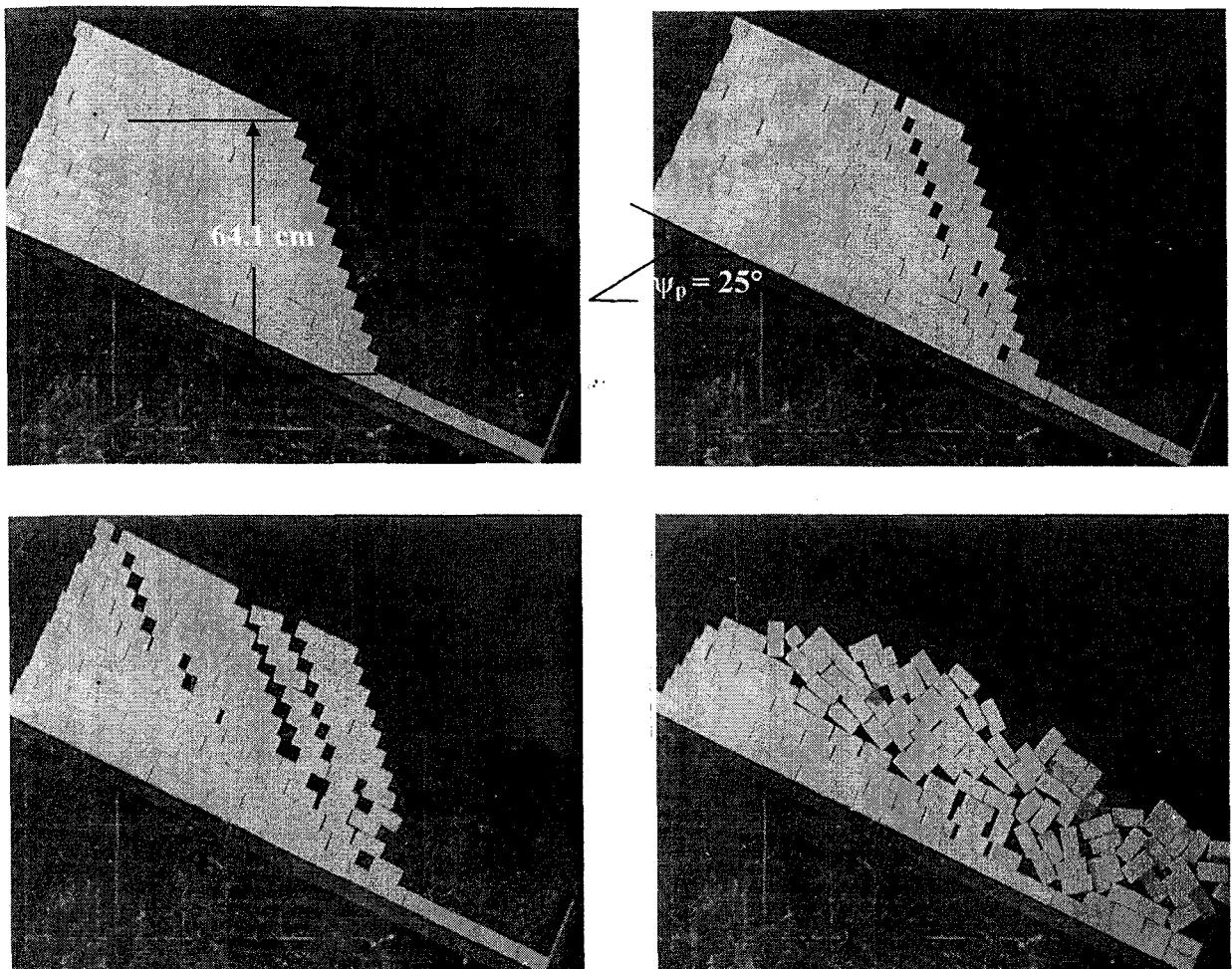
รูปที่ ก-4 การจำลองการพังทลายสำหรับตัวอย่างทึบขนาด $4 \times 4 \times 4$ เซนติเมตร ที่มุม $\psi_f = 61^\circ$

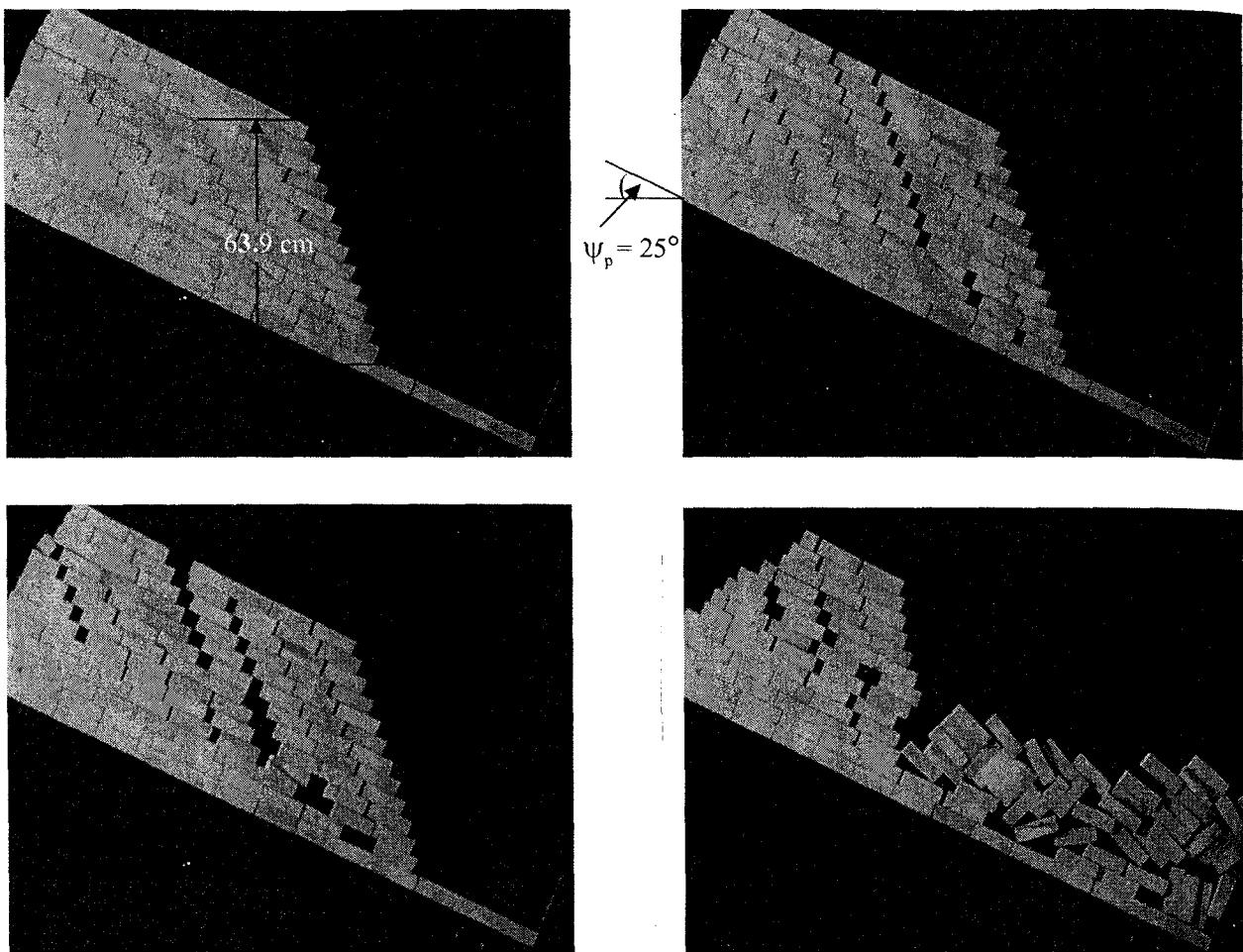
รูปที่ ก-5 การจำลองการพังทลายตามแนวระนาบสำหรับด้วยอิฐหนา 4×4×8 เซนติเมตร ที่มุม $\psi_f = 50^\circ$

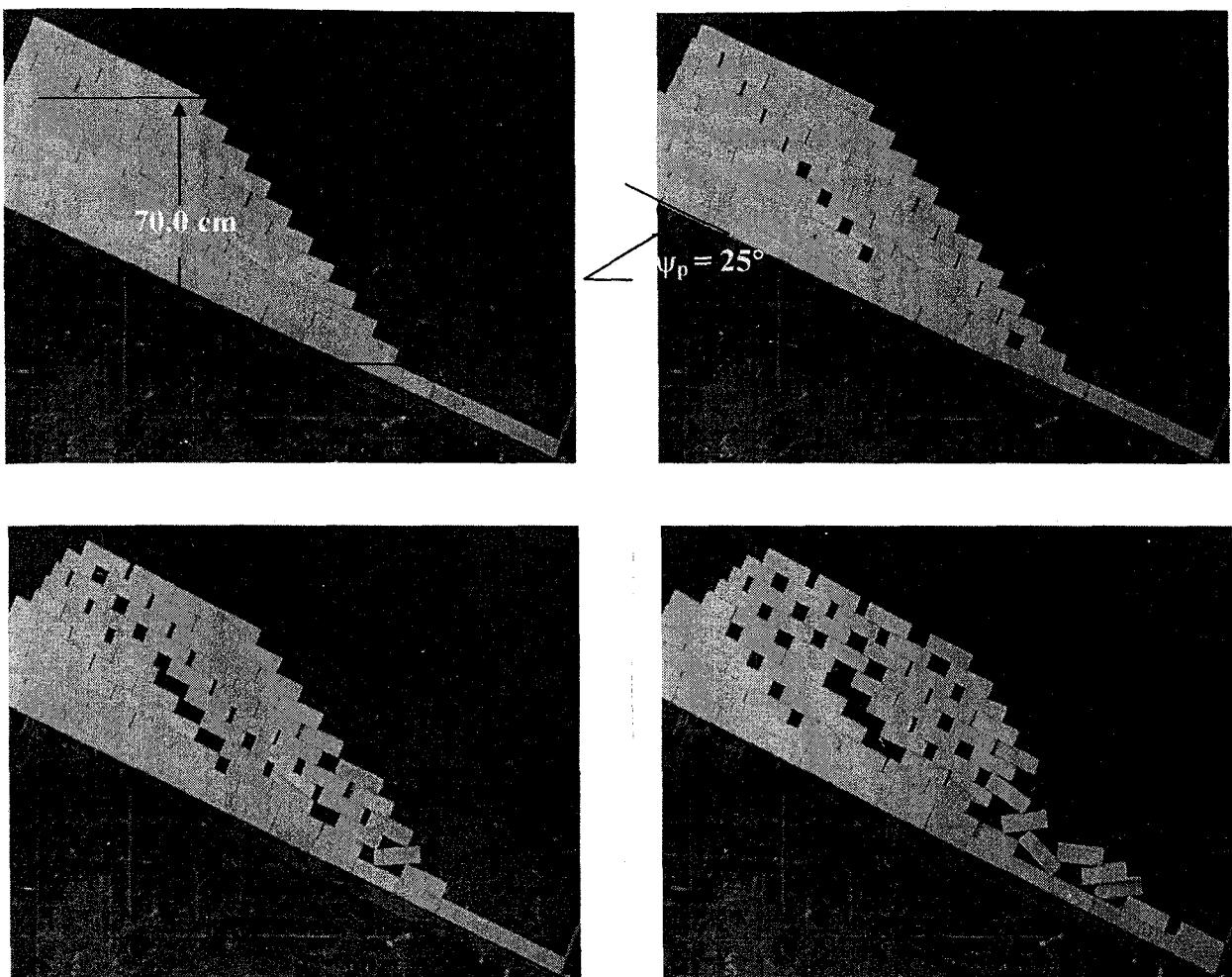
รูปที่ ก-๖ การจำลองการพั้งทรายตามแนวระนาบสำหรับตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 8$ เซนติเมตร ที่มุม $\psi_f = 72^\circ$

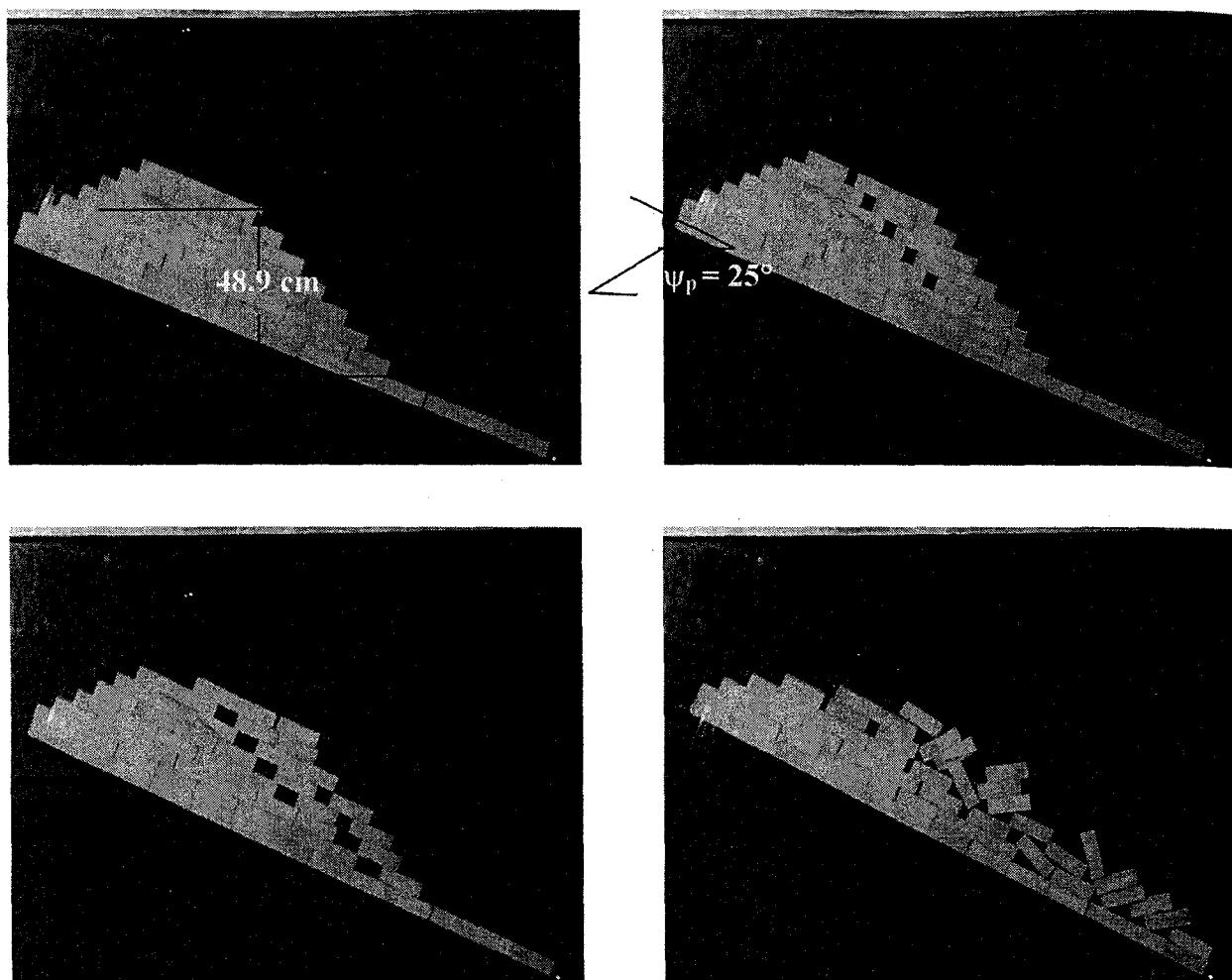
รูปที่ ก-7 การจำลองการพังทลายตามแนวระนาบสำหรับตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 8$ เซนติเมตร ที่มุม $\psi_f = 71^\circ$

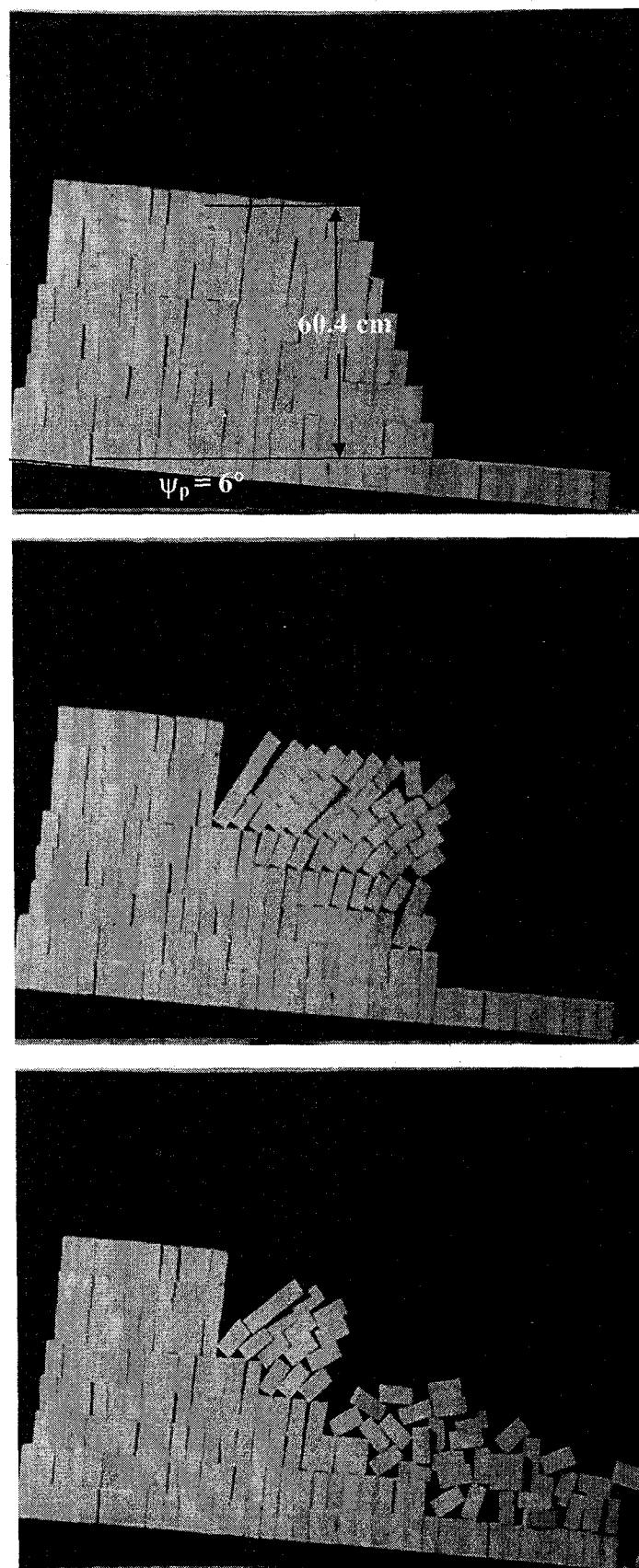
รูปที่ ก-8 การจำลองการพังทลายตามแนวระนาบสำหรับตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 12$ เซนติเมตร ที่มุ่ง $\psi_f = 71^\circ$

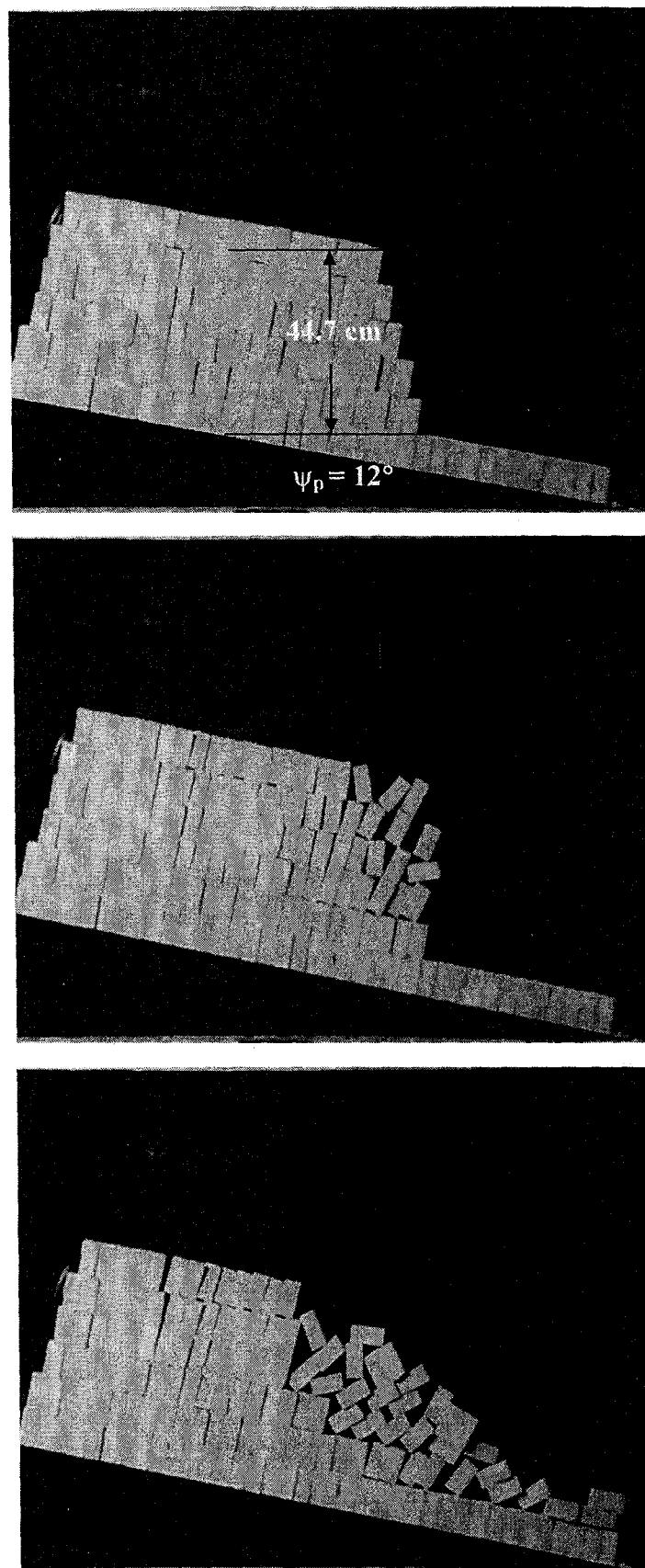
รูปที่ ก-9 การจำลองการพังทลายตามแนวระนาบสำหรับตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 12$ เซนติเมตร ที่มุม $\psi_f = 52^\circ$

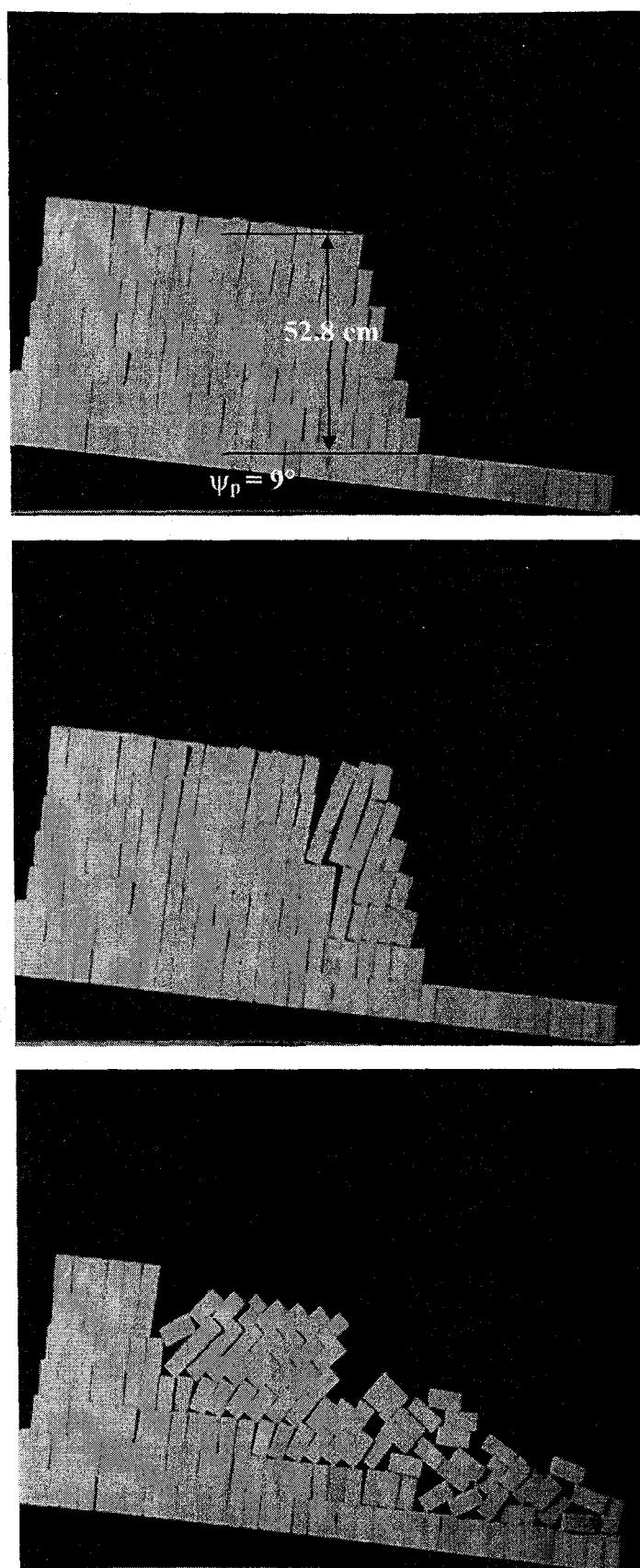
รูปที่ ก-10 การจำลองการพังทลายตามแนวระนาบสำหรับตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 12$ เซนติเมตร ที่มุน $\psi_f = 52^\circ$

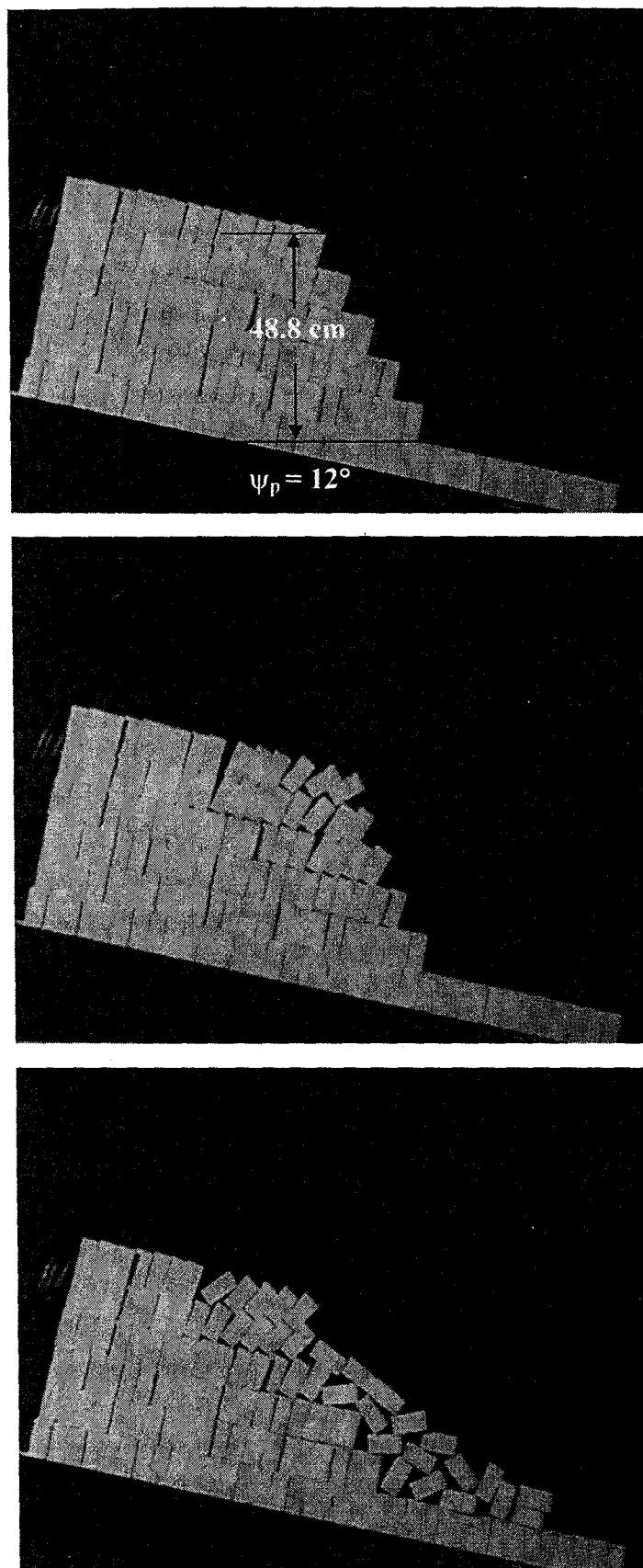
รูปที่ ก-11 การจำลองการพังทลายแบบพลิกครัวของความลาดเอียงโดยใช้ตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 8$ เซนติเมตร ที่มุม $\psi_f = 72^\circ$

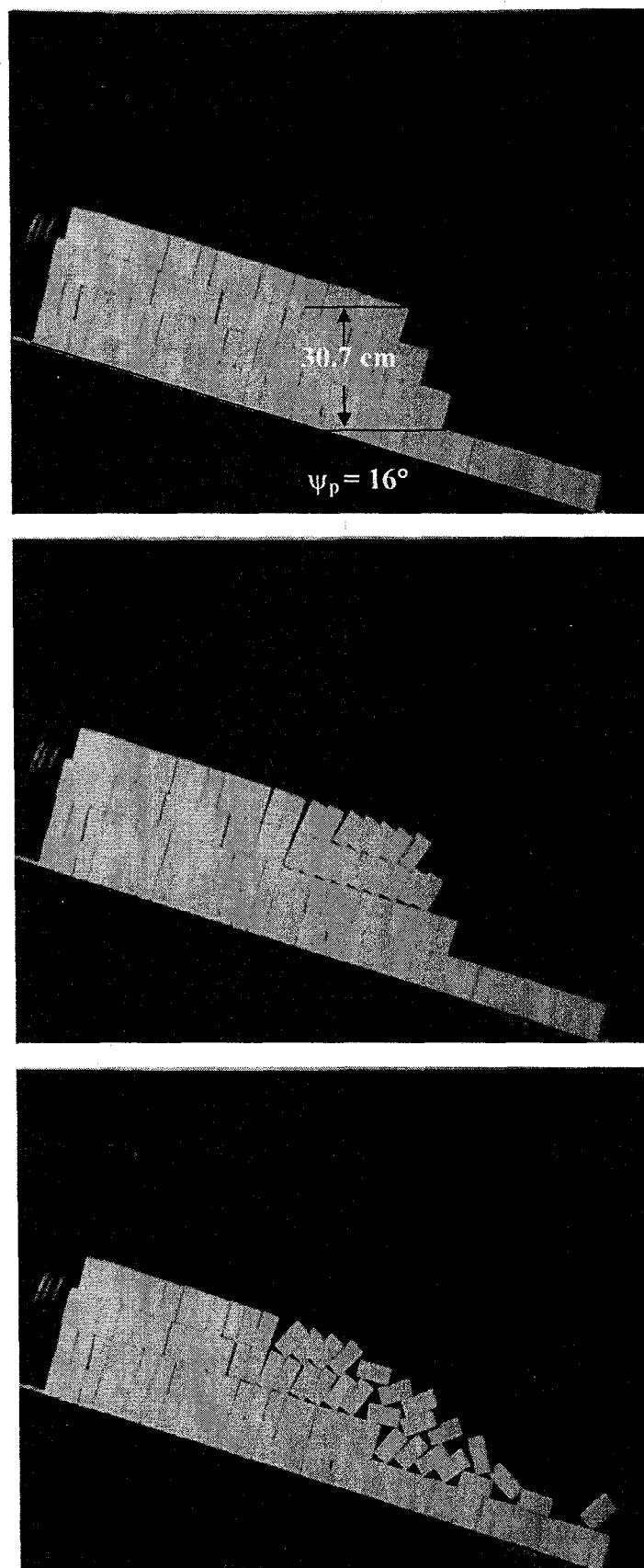
รูปที่ ก-12 การจำลองการพังทลายแบบพลิกคว่ำของความลาดเอียงโดยใช้ตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 8$ เซนติเมตร ที่มุม $\psi_f = 76^\circ$

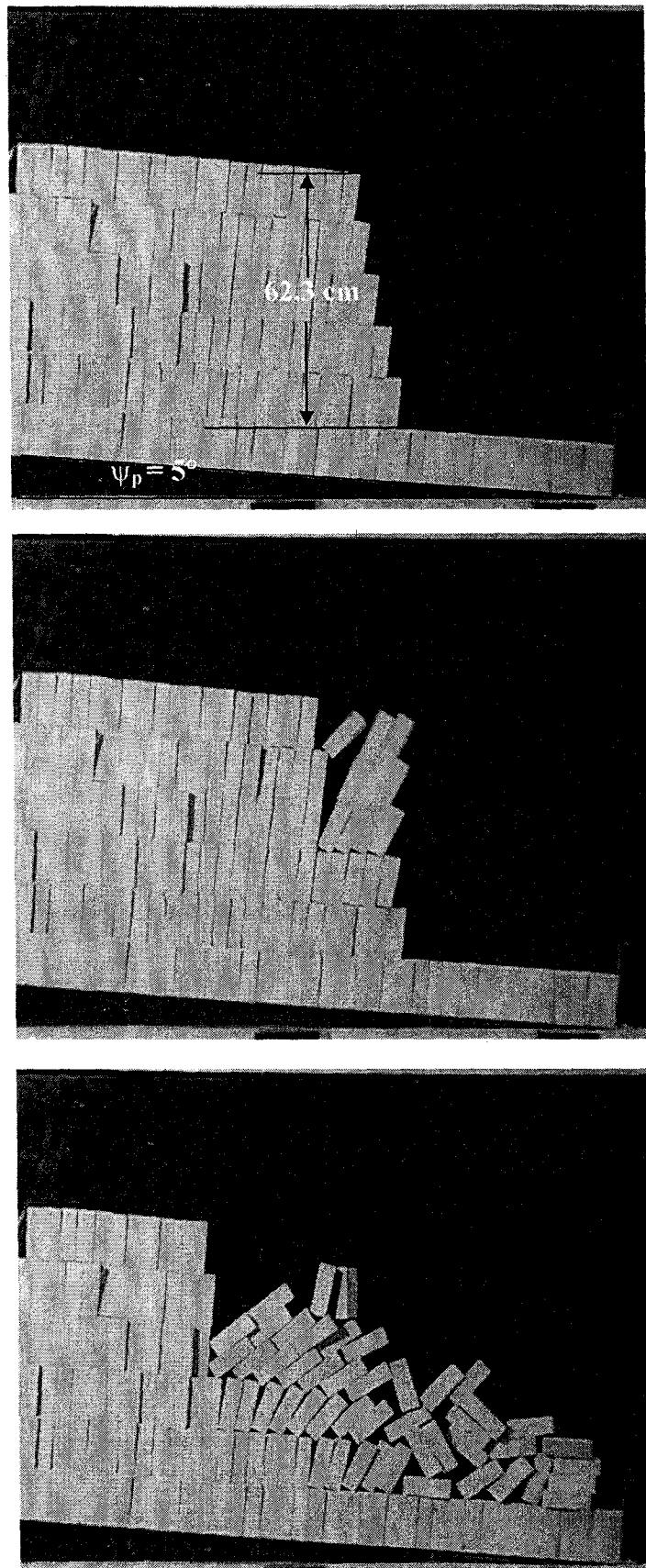
รูปที่ ก-13 การจำลองการพังทลายแบบพลิกคว่ำของความลาดเอียงสำหรับตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 8$ เซนติเมตร ที่มุม $\psi_f = 73^\circ$

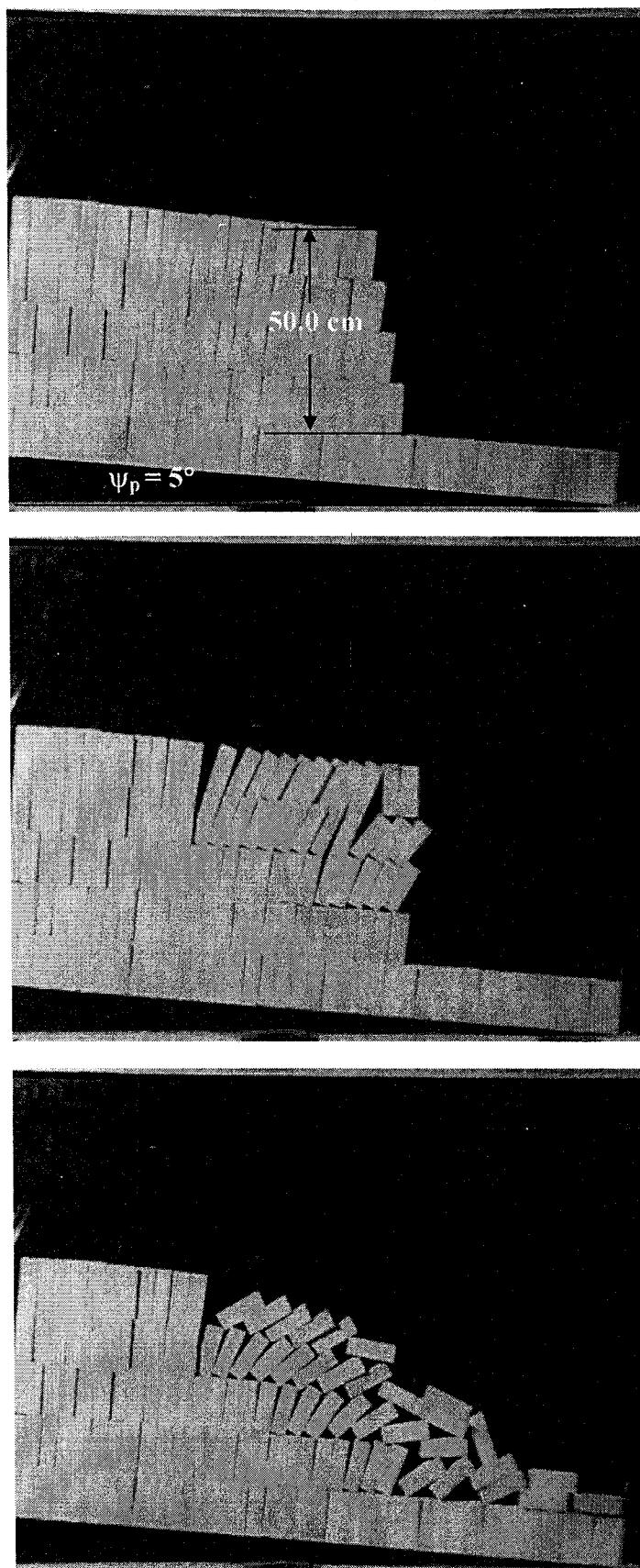
รูปที่ ก-14 การจำลองการพังทลายแบบพลิกคว่ำของความลาดเอียงสำหรับตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 8$ เซนติเมตร ที่มุม $\psi_f = 57^\circ$

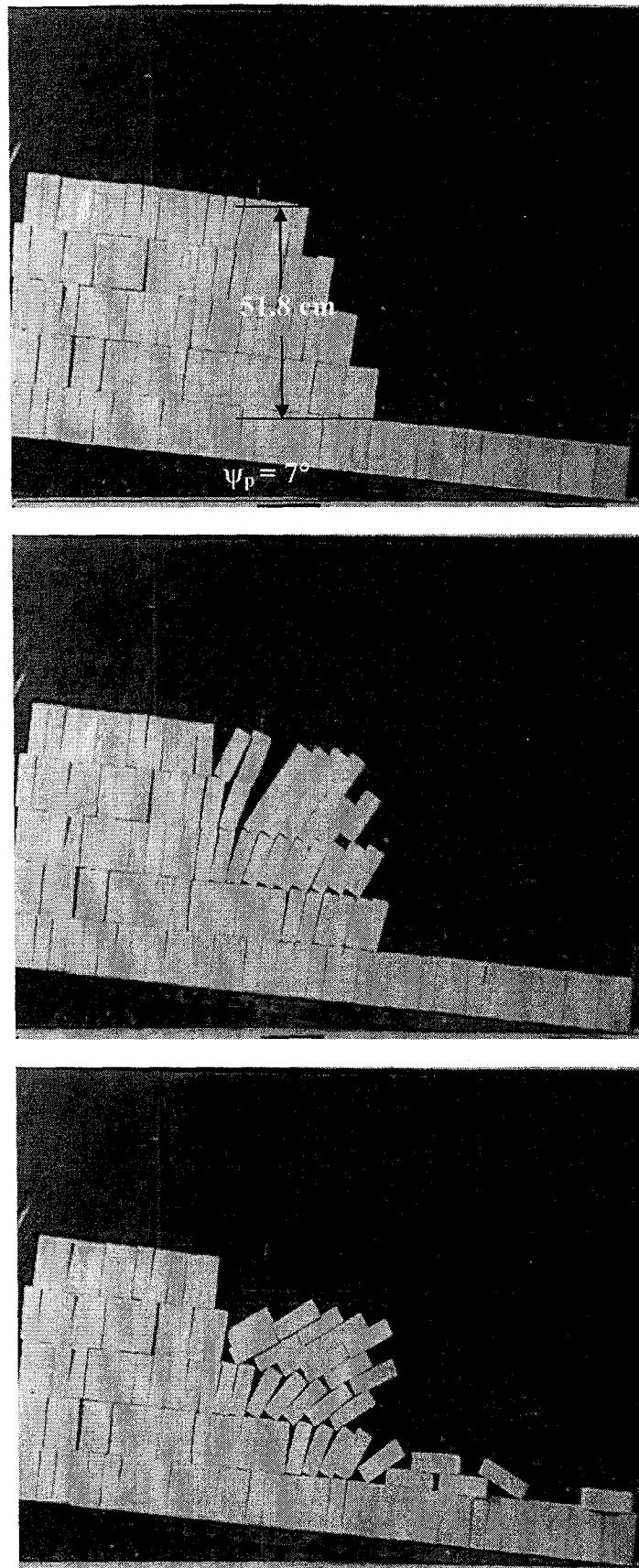
รูปที่ ก-15 การจำลองการพังทลายแบบพลิกครึ่งของความลาดเอียงสำหรับด้วยหินขนาด $4 \times 4 \times 8$ เซนติเมตร ที่มุม $\psi_f = 61^\circ$

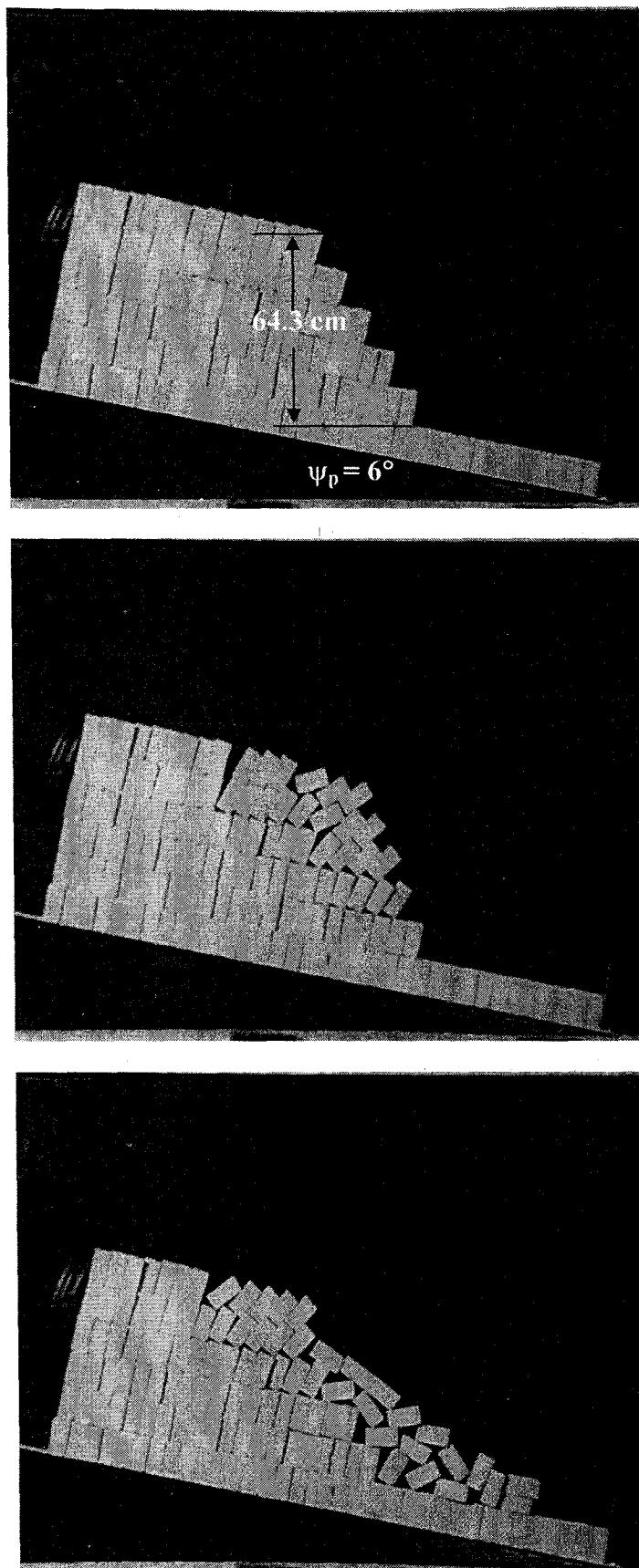
รูปที่ ก-16 การจำลองการพังทลายแบบพลิกคัว่ของความลาดเอียงสำหรับตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 12$ เซนติเมตร ที่มุม $\psi_f = 77^\circ$

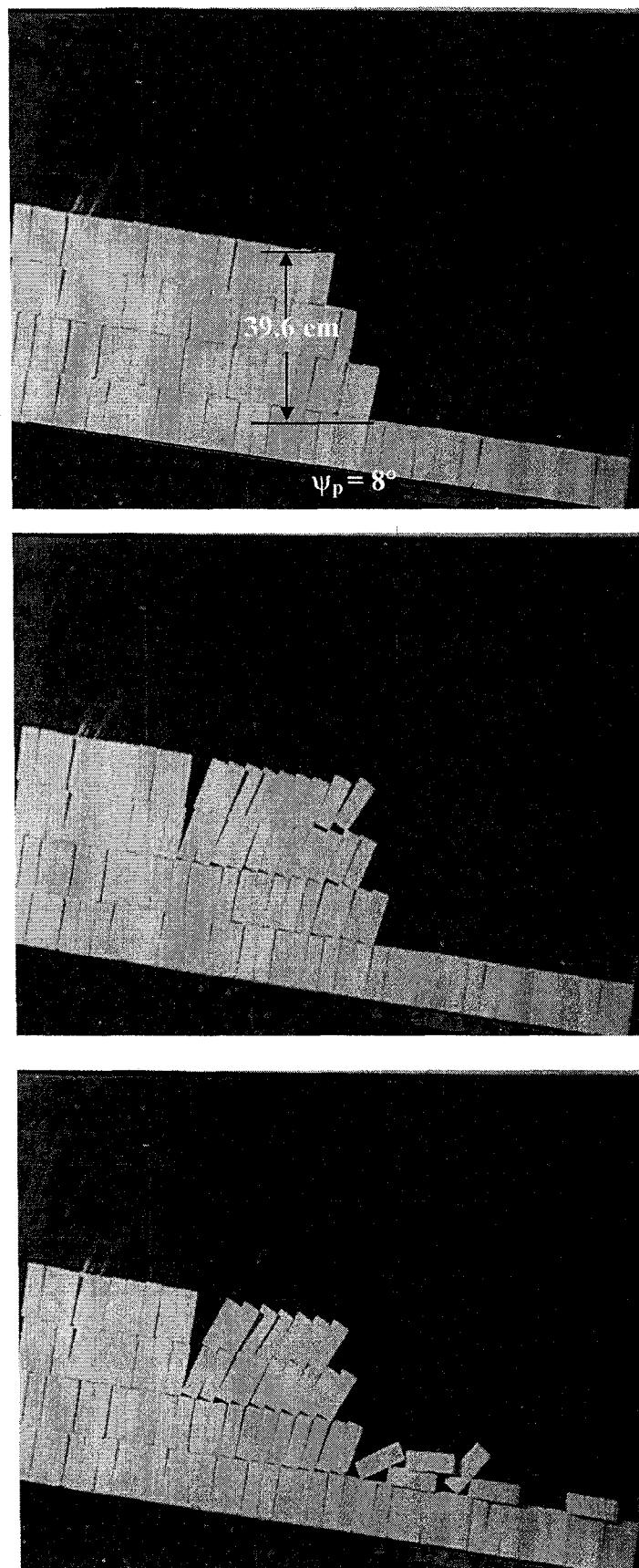
รูปที่ ก-17 การจำลองการพังทลายแบบพลิกคว่ำของความลาดเอียงสำหรับตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 12$ เซนติเมตร ที่มุม $\psi_f = 77^\circ$

รูปที่ ก-18 การจำลองการพังทลายแบบพลิกคว่ำของความลาดเอียงสำหรับตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 12$ เซนติเมตร ที่มุม $\psi_f = 65^\circ$

รูปที่ ก-19 การจำลองการพังทลายแบบพลิกครัวของความลาดเอียงสำหรับตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 12$ เซนติเมตร ที่มุม $\psi_f = 64^\circ$

รูปที่ ก-20 การจำลองการพังทลายแบบพลิกคว่ำของความลาดเอียงสำหรับตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 12$ เซนติเมตร ที่มุม $\psi_f = 66^\circ$

ตารางที่ ก-1 สรุปผลการจัดเรียงความต้านทานของโครงสร้าง 4x4x4 บนพื้นดิน

Series	θ_0 (degrees)	ψ_0 (degrees)	h (cm)	a (cm)	α (degrees)	ψ_p (degrees)	ψ_f (degrees)	H (cm)	Mode of Failure
C-S1-H1-1	4	47	12.1	130.6	86	25	68	16.5	Sliding Failure
C-S1-H1-2	5	45	12.1	127.7	51	25	65	17.1	Sliding Failure
C-S1-H1-3	5	47	12.1	119.0	85	27	69	16.9	(1) Sliding at the bottom (2) Toppling at the top
C-S1-H2-1	3	48	16.3	118.8	85	24	69	21.5	Sliding Failure
C-S1-H2-2	3	47	16.3	119.1	85	24	68	21.8	Sliding Failure
C-S1-H2-3	3	47	16.3	113.5	69	25	69	21.9	Sliding Failure
C-S1-H3-1	3	46	20.2	113.5	87	22	65	26.8	(1) Sliding at the bottom (2) Toppling at the middle
C-S1-H3-2	3	48	20.2	118.2	55	23	68	26.5	(1) Toppling at the middle (2) Sliding near bottom
C-S1-H3-3	3	49	20.2	130.0	79	23	69	26.2	Sliding and Toppling Failure
C-S1-H4-1	3	49	28.5	125.5	77	21	67	36.5	(1) Toppling at the middle (2) Sliding near bottom
C-S1-H4-2	3	49	28.5	125.5	67	22	68	36.7	Sliding and Toppling Failure
C-S1-H4-3	3	49	28.5	125.6	69	20	66	36.2	(1) Toppling at the bottom (2) Toppling at the top
C-S1-H5-1	3	48	37.0	125.5	70	20	65	47.4	Sliding and Toppling Failure
C-S1-H5-2	3	48	37.0	125.8	87	19	64	47.0	(1) Sliding at the middle (2) Toppling at the top
C-S1-H5-3	3	49	37.0	125.8	58	21	67	47.3	(1) Sliding at the bottom (2) Toppling at the top
C-S1-H6-1	3	49	44.5	126.2	65	20	66	56.5	(1) Sliding at the bottom (2) Toppling at the top

ตารางที่ ก-1 สรุปผลการจำลองความถabilitiy โดยใช้ตัวอ้างหนึ่งขนาด $4 \times 4 \times 4$ เซนติเมตร (ต่อ)

Series	θ_0 (degrees)	ψ_0 (degrees)	h (cm)	a (cm)	α (degrees)	ψ_p (degrees)	ψ_f (degrees)	H (cm)	Mode of Failure
C-S1-H6-2	3	48	44.5	125.2	60	19	64	56.6	(1) Sliding at the bottom (2) Toppling at the middle
C-S1-H6-3	3	48	44.5	125.3	71	16	61	55.0	(1) Toppling at the top (2) Sliding at the middle
C-S1-H7-1	3	48	53.0	125.4	72	19	64	67.4	(1) Toppling at the top (2) Toppling at the middle (3) Sliding near bottom
C-S1-H7-2	3	48	53.0	125.5	77	16	61	65.6	Toppling and Sliding Failure
C-S1-H7-3	3	49	53.0	125.5	65	19	65	66.8	(1) Sliding at the bottom (2) Toppling at the top
C-S1-H8-1	3	48	61.2	125.5	65	16	61	75.7	(1) Toppling at the Top (2) Sliding near bottom
C-S1-H8-2	3	49	61.2	125.5	79	16	62	75.1	(1) Sliding near bottom (2) Toppling at the middle to top
C-S1-H8-3	3	48	61.2	125.5	87	16	61	75.7	(1) Toppling at the top (2) Toppling at the middle
C-S2-H1-1	3	31	12.0	125.5	46	24	52	20.1	Sliding Failure
C-S2-H1-2	3	30	12.3	124.2	72	25	52	21.3	Sliding Failure
C-S2-H1-3	3	30	12.3	124.2	46	25	52	21.3	Sliding Failure
C-S2-H2-1	3	30	16.3	124.5	87	24	51	27.9	(1) Sliding at the top (2) Sliding at the bottom
C-S2-H2-2	3	29	16.3	121.7	76	24	50	28.5	(1) Sliding at the middle (2) Toppling at the top
C-S2-H2-3	3	30	16.3	123.0	63	25	52	28.3	(1) Sliding at the bottom (2) Toppling at the top

ตารางที่ ก-1 สรุปผลการจัดการความคงทนของโครงสร้างที่ตัวอย่างทดสอบตามเกณฑ์ 4x4x4 (ชนิดบล็อก) (ต่อ)

Series	θ_0 (degrees)	ψ_{f0} (degrees)	h (cm)	a (cm)	α (degrees)	Ψ_p (degrees)	Ψ_f (degrees)	H (cm)	Mode of Failure
C-S2-H3-1	3	29	20.4	123.2	70	25	51	36.2	(1) Sliding at the middle
C-S2-H3-2	3	31	20.4	123.2	63	24	52	34.2	(1) Sliding at the bottom
C-S2-H3-3	3	31	20.4	123.0	59	24	52	34.2	(1) Sliding at the middle
C-S2-H4-1	3	29	24.7	123.0	68	24	50	43.2	(1) Sliding at the bottom
C-S2-H4-2	3	30	24.7	123.0	65	24	51	42.3	(1) Sliding at the bottom
C-S2-H4-3	3	30	24.7	123.0	66	24	51	42.3	(1) Sliding at bottom
C-S2-H5-1	3	30	28.3	123.0	66	23	50	47.8	Sliding at the bottom and toppling at the top
C-S2-H5-2	3	30	28.3	123.0	70	23	50	47.8	Toppling at the top (2) Sliding at bottom
C-S2-H5-3	3	30	28.3	121.7	62	23	50	47.8	Sliding at the top (2) Sliding at the bottom
C-S2-H5-4	3	29	28.3	122.8	55	22	48	48.0	Sliding at the bottom (2) Toppling at the middle
C-S2-H6-1	3	30	32.4	122.0	55	23	50	54.7	Toppling at the top (2) Sliding near bottom
C-S2-H6-2	3	30	32.4	122.0	63	22	49	53.9	Sliding at the bottom (2) Toppling at the top
C-S2-H6-3	3	30	32.4	121.8	64	22	49	53.9	Sliding at the bottom and sliding at the top

ตารางที่ ก-1 สรุปผลการจำลองความถ่วงตัวอ่อนหักบนมาตรา 4x4x4 เหนติเมตร (ต่อ)

Series	θ_0 (degrees)	ψ_0 (degrees)	h (cm)	a (cm)	α (degrees)	ψ_p (degrees)	ψ_f (degrees)	H (cm)	Mode of Failure
C-S2-H7-1	3	30	36.7	121.8	62	22	49	61.0	(1) Sliding at the middle (2) Sliding at the bottom
C-S2-H7-2	3	29	36.7	121.8	75	21	47	61.2	(1) Sliding at the middle (2) Toppling at the top
C-S2-H7-3	3	29	36.7	121.8	60	22	48	62.2	(1) Sliding at the middle (2) Toppling at top
C-S2-H8-1	3	30	40.5	121.8	87	21	48	66.3	(1) Toppling at the middle (2) Sliding at the bottom
C-S2-H8-2	3	30	40.5	121.8	68	21	48	66.3	(1) Sliding at the middle (2) Toppling at the top
C-S2-H8-3	3	29	40.5	121.8	68	20	46	66.5	(1) Sliding at the bottom (2) Toppling at the top
C-S3-H1-1	3	20	12.0	121.8	87	23	40	26.4	Sliding Failure
C-S3-H1-2	3	22	12.0	121.8	54	23	42	24.7	Sliding Failure
C-S3-H1-3	3	21	12.0	124.8	87	23	41	25.5	Sliding Failure
C-S3-H2-1	3	22	16.0	125.0	87	24	43	33.5	Sliding Failure
C-S3-H2-2	3	21	16.0	123.0	46	24	42	34.6	Sliding Failure
C-S3-H2-3	3	21	16.0	124.9	53	24	42	34.6	Sliding Failure

ตารางที่ ก-1 สรุปผลการจำลองความถ่วงโลกโดยใช้ตัวบทนวนขนาด $4 \times 4 \times 4$ หน่วยเมตร (ต่อ)

Series	θ_0 (degrees)	ψ_θ (degrees)	h (cm)	a (cm)	α (degrees)	ψ_p (degrees)	ψ_f (degrees)	H (cm)	Mode of Failure
C-S3-H3-1	3	22	20.2	125.0	53	24	43	42.3	Sliding Failure
C-S3-H3-2	3	22	20.2	123.0	87	23	42	41.5	Sliding Failure
C-S3-H3-3	3	22	20.2	123.2	87	23	42	41.5	Sliding Failure
C-S3-H4-1	3	22	24.4	123.1	87	23	42	50.1	Sliding Failure
C-S3-H4-2	3	22	24.4	123.0	63	23	42	50.1	Sliding Failure
C-S3-H4-3	3	22	24.4	123.0	65	24	43	51.1	Sliding Failure
C-S3-H5-1	3	22	28.4	123.0	63	24	43	59.5	Sliding Failure
C-S3-H5-2	3	22	28.2	123.0	71	23	42	58.0	Sliding Failure
C-S3-H5-3	3	23	28.4	123.2	73	23	43	56.6	Sliding Failure
C-S3-H6-1	3	22	32.5	127.5	71	24	43	68.1	Sliding Failure
C-S3-H6-2	3	23	32.5	127.0	87	24	44	66.0	Sliding Failure
C-S3-H6-3	3	23	32.5	127.0	70	24	44	66.0	Sliding Failure

ตารางที่ ก-2 สรุปผลการจำลองความถูกต้องของความถูกต้องตามคาดโดยใช้ตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 8$ เซนติเมตร

Series	θ_0 (degrees)	ψ_0 (degrees)	h (cm)	a (cm)	α (degrees)	ψ_p (degrees)	ψ_f (degrees)	H (cm)	Mode of Failure
R8H-S1-H1-1	3	50	12.2	132.0	39	26	73	16.0	Sliding Failure
R8H-S1-H1-2	3	49	12.2	132.0	39	27	73	16.2	Sliding Failure
R8H-S1-H1-3	3	51	12.2	131.0	39	27	75	15.9	Sliding Failure
R8H-S1-H2-1	3	50	20.2	132.0	36	26	73	26.4	Sliding Failure
R8H-S1-H2-2	3	50	20.2	131.9	39	25	72	26.3	Sliding Failure
R8H-S1-H2-3	3	50	20.2	132.0	37	26	73	26.4	Sliding Failure
R8H-S1-H3-1	3	50	28.4	132.0	39	24	71	36.7	Sliding Failure
R8H-S1-H3-2	3	50	28.4	132.0	38	25	72	36.9	Sliding Failure
R8H-S1-H3-3	3	49	28.4	132.0	38	24	70	37.1	Sliding Failure
R8H-S1-H4-1	3	50	36.3	131.9	37	24	71	46.9	Sliding Failure
R8H-S1-H4-2	3	50	36.3	132.0	37	24	71	46.9	Sliding Failure
R8H-S1-H4-3	3	51	36.3	132.0	38	24	72	46.5	Sliding Failure
R8H-S1-H5-1	3	49	44.7	132.0	38	24	70	58.4	Sliding Failure
R8H-S1-H5-2	3	48	44.7	132.0	42	24	69	59.0	Sliding Failure
R8H-S1-H5-3	3	50	44.7	132.0	42	24	71	57.8	Sliding Failure
R8H-S1-H6-1	3	50	40.7	107.4	87	25	72	52.9	Sliding Failure

ตารางที่ ก-2 สรุปผลการจำลองความค่าอย่างเชิงตัว迤่างสำหรับโครงสร้าง 4x4x8 เมตรตื้อมาก (ต่อ)

Series	θ_0 (degrees)	ψ_f (degrees)	h (cm)	a (cm)	α (degrees)	ψ_p (degrees)	ψ_f (degrees)	H (cm)	Mode of Failure
R8H-S1-H7-1	3	49	48.8	107.4	87	25	71	64.1	Sliding Failure
R8H-S2-H1-1	3	30	12.0	132.1	87	24	51	20.5	Sliding Failure
R8H-S2-H1-2	3	30	12.0	124.0	87	24	51	20.5	Sliding Failure
R8H-S2-H1-3	3	31	12.0	115.3	87	27	55	20.9	Sliding Failure
R8H-S2-H2-1	3	29	16.1	115.2	87	27	53	29.3	Sliding Failure
R8H-S2-H2-2	3	30	16.1	115.0	87	26	53	28.3	Sliding Failure
R8H-S2-H2-3	3	30	16.1	115.2	87	27	54	28.7	Sliding Failure
R8H-S2-H3-1	3	30	20.4	115.2	87	25	52	35.4	Sliding Failure
R8H-S2-H3-2	3	30	20.4	115.3	87	25	52	35.4	Sliding Failure
R8H-S2-H3-3	3	29	20.4	115.3	87	25	51	36.2	Sliding Failure
R8H-S2-H4-1	3	30	24.3	115.5	87	24	51	41.6	Sliding Failure
R8H-S2-H4-2	3	30	24.3	115.3	87	25	52	42.2	Sliding Failure
R8H-S2-H4-3	3	30	24.3	115.5	87	25	52	42.2	Sliding Failure
R8H-S2-H5-1	3	30	28.3	115.2	87	24	51	48.4	Sliding Failure
R8H-S2-H5-2	3	31	28.3	115.3	87	24	52	47.5	Sliding Failure
R8H-S2-H5-3	3	30	28.3	115.5	87	24	51	48.4	Sliding Failure

ตารางที่ ก-2 สรุปผลการจำลองความถabilitiy โดยใช้ตัวอย่างพื้นฐานขนาด $4 \times 4 \times 8$ เหล็กตัวบาน (ต่อ)

Series	θ_0 (degrees)	ψ_m (degrees)	h (cm)	a (cm)	α (degrees)	ψ_p (degrees)	ψ_f (degrees)	H (cm)	Mode of Failure
R8H-S2-H6-1	3	30	36.2	115.5	87	24	51	62.0	Sliding Failure
R8H-S2-H6-2	3	29	36.2	115.2	87	24	50	63.3	Sliding Failure
R8H-S2-H6-3	3	30	36.2	115.3	87	24	51	62.0	Sliding Failure
R8H-S2-H7-1	3	29	44.6	115.4	87	23	49	76.8	Sliding Failure
R8H-S2-H7-2	3	30	45.2	115.5	87	23	50	76.3	Sliding Failure
R8H-S2-H7-3	3	30	44.6	115.3	87	23	50	75.3	Sliding Failure
R8H-S3-H1-1	3	49	12.1	121.0	23	26	72	16.0	Sliding Failure
R8H-S3-H1-2	3	49	12.1	120.8	22	26	72	16.0	Sliding Failure
R8H-S3-H1-3	3	49	12.1	108.6	23	26	72	16.0	Sliding Failure
R8H-S3-H2-1	3	49	16.2	121.0	22	26	72	21.4	Sliding Failure
R8H-S3-H2-2	3	49	16.2	120.8	22	26	72	21.4	Sliding Failure
R8H-S3-H2-3	3	50	16.2	121.0	22	25	72	21.1	Sliding Failure
R8H-S3-H3-1	3	49	20.2	121.0	22	26	72	26.7	Sliding Failure
R8H-S3-H3-2	3	49	20.2	108.7	22	25	71	26.6	Sliding Failure
R8H-S3-H3-3	3	49	20.2	108.6	23	25	71	26.6	Sliding Failure
R8H-S3-H4-1	3	48	24.2	108.7	23	25	70	32.2	Sliding Failure

ตารางที่ ก2 สรุปผลการจำลองความต้านทานโดยใช้ชุดทดสอบหินทราย 4x4x8 เซนติเมตร (ต่อ)

Series	θ_0 (degrees)	ψ_{fl} (degrees)	h (cm)	a (cm)	α (degrees)	ψ_p (degrees)	ψ_f (degrees)	H (cm)	Mode of Failure
R8H-S3-H4-2	3	49	24.3	108.6	23	26	72	32.1	Sliding Failure
R8H-S3-H4-3	3	49	24.2	108.6	23	25	71	31.8	Sliding Failure
R8H-S3-H5-1	3	48	28.4	108.7	23	26	71	38.0	Sliding Failure
R8H-S3-H5-2	3	48	28.5	108.6	22	25	70	37.9	Sliding Failure
R8H-S3-H5-3	3	48	28.2	108.6	22	26	71	37.7	Sliding Failure
R8V-S1-H1-1	3	68	24.7	127.7	87	16	81	26.9	Toppling Failure
R8V-S1-H1-2	3	66	24.8	102.6	87	15	78	27.2	Toppling Failure
R8V-S1-H1-3	3	65	24.6	102.5	87	15	77	27.2	Toppling Failure
R8V-S1-H2-1	3	66	33.0	102.5	87	19	82	36.7	Toppling Failure
R8V-S1-H2-2	3	66	33.0	102.8	87	14	77	36.1	Toppling Failure
R8V-S1-H2-3	3	67	33.1	103.0	87	18	82	36.5	Toppling Failure
R8V-S1-H2-4	3	67	33.5	107.7	87	13	77	36.3	Toppling Failure
R8V-S1-H2-5	3	67	33.0	99.1	87	13	77	35.8	Toppling Failure
R8V-S1-H3-1	3	67	41.5	102.8	87	13	77	45.0	Toppling Failure

ตารางที่ ก-2 สรุปผลการจำลองความถability โดยใช้ตัวอย่างที่นิยมมา 4x4x8 เซนติเมตร (ต่อ)

Series	θ_0 (degrees)	ψ_{fl} (degrees)	h (cm)	a (cm)	α (degrees)	ψ_p (degrees)	ψ_f (degrees)	H (cm)	Mode of Failure
R8V-S1-H3-2	3	67	41.4	102.9	87	11	75	44.5	Toppling Failure
R8V-S1-H3-3	3	67	41.4	102.7	87	12	76	44.7	Toppling Failure
R8V-S1-H4-1	3	68	49.8	103.2	87	9	74	52.8	Toppling Failure
R8V-S1-H4-2	3	68	50.0	103.2	87	7	72	52.5	Toppling Failure
R8V-S1-H4-3	3	67	49.9	102.7	87	9	73	53.1	Toppling Failure
R8V-S1-H5-1	3	69	58.0	103.0	87	6	72	60.4	Toppling Failure
R8V-S1-H5-2	3	69	58.0	106.9	87	6	72	60.4	Toppling Failure
R8V-S1-H5-3	3	69	58.0	106.9	87	5	71	60.0	Toppling Failure
R8V-S2-H1-1	3	49	25	103.1	87	16	62	30.7	Toppling Failure
R8V-S2-H1-2	3	49	25	103.2	87	14	60	30.1	Toppling Failure
R8V-S2-H1-3	3	49	25	94.6	87	16	62	30.7	Toppling Failure
R8V-S2-H1-4	3	46	24.8	129.0	87	17	60	31.5	Toppling Failure
R8V-S2-H2-1	3	49	33.2	94.9	87	15	61	40.4	Toppling Failure
R8V-S2-H2-2	3	49	33.2	94.2	87	12	58	39.1	Toppling Failure
R8V-S2-H2-3	3	49	33.2	94.8	87	18	64	41.5	Toppling Failure

ตารางที่ ก-2 สรุปผลการจำลองความต้านทานของโครงสร้างโดยใช้ตัวอย่างหน้าต่างขนาด 4x4x8 เซนติเมตร (ต่อ)

Series	θ_0 (degrees)	ψ_0 (degrees)	h (cm)	a (cm)	α (degrees)	ψ_p (degrees)	ψ_f (degrees)	H (cm)	Mode of Failure
R8V-S2-H2-4	3	47	33	128.7	87	15	59	40.7	Toppling Failure
R8V-S2-H3-1	3	49	41.5	94.9	87	15	61	50.5	Toppling Failure
R8V-S2-H3-2	3	49	41.5	94.6	87	10	56	47.8	Toppling Failure
R8V-S2-H3-3	3	49	41.5	94.9	87	12	58	48.9	Toppling Failure
R8V-S2-H3-4	1	46	41.3	128.7	87	13	58	49.5	Toppling Failure
R8V-S2-H4-1	3	49	49.6	95	87	15	61	60.3	Toppling Failure
R8V-S2-H4-2	3	49	49.6	94.6	87	11	57	57.8	Toppling Failure
R8V-S2-H4-3	3	49	49.6	93.9	87	10	56	57.2	Toppling Failure
R8V-S2-H5-1	3	49	58	94.2	87	9	55	66.1	Toppling Failure
R8V-S2-H5-2	3	49	58	94.1	87	8	54	65.2	Toppling Failure
R8V-S2-H5-3	3	49	58.5	94	87	8	54	65.8	Toppling Failure
R8V-S3-H1-1	3	37	25.0	94.2	87	14	48	33.2	Toppling Failure
R8V-S3-H1-2	3	36	25.0	94.2	87	16	49	34.6	Toppling Failure
R8V-S3-H1-3	3	36	25.0	93.9	87	18	51	35.7	Toppling Failure
R8V-S3-H1-4	3	36	24.5	128.7	87	19	52	35.5	Toppling Failure

ตารางที่ ก-2 สรุปผลการจำลองความต้านทานโดยใช้ตัวอย่าง 4x4x8 เซนติเมตร (ต่อ)

Series	θ_0 (degrees)	ψ_p (degrees)	h (cm)	a (cm)	α (degrees)	ψ_p (degrees)	ψ_f (degrees)	H (cm)	Mode of Failure
R8V-S3-H2-1	3	37	33.4	94.1	87	19	53	47.7	Toppling Failure
R8V-S3-H2-2	3	37	33.4	90.2	87	15	49	45.1	Toppling Failure
R8V-S3-H2-3	3	37	33.5	90.2	87	15	49	45.2	Toppling Failure
R8V-S3-H2-4	3	37	33	133.1	87	16	50	45.2	Toppling Failure
R8V-S3-H3-1	3	37	41.5	90.1	87	14	48	55.2	Toppling Failure
R8V-S3-H3-2	3	37	41.5	90.3	87	15	49	56.0	Toppling Failure
R8V-S3-H3-3	3	37	41.5	90.2	87	14	48	55.2	Toppling Failure
R8V-S3-H4-1	3	37	50.0	98.8	87	11	45	63.2	Toppling Failure
R8V-S3-H4-2	3	37	50.0	98.6	87	12	46	64.3	Toppling Failure
R8V-S3-H4-3	3	37	50.0	94.3	87	12	46	64.3	Toppling Failure
R8V-S3-H5-1	3	37	58.0	107.0	87	9	43	70.7	Toppling Failure
R8V-S3-H5-2	3	37	58.0	107.0	87	10	44	72.1	Toppling Failure
R8V-S3-H5-3	3	37	58.0	103.0	87	12	46	74.6	Toppling Failure
R8V-S3-H5-4	3	37	58	140.5	87	9	43	70.7	Toppling Failure

ตารางที่ ก-3 สรุปผลการจำลองความต้านทานของโครงสร้างห้องน้ำขนาด 4x4x12 เซนติเมตร

Series	θ_0 (degrees)	ψ_0 (degrees)	h (cm)	a (cm)	α (degrees)	ψ_p (degrees)	ψ_f (degrees)	H (cm)	Mode of Failure
R12H-S1-H1-1	3	49	12.1	121.0	23	26	72	16.0	Sliding Failure
R12H-S1-H1-2	3	49	12.1	120.8	22	26	72	16.0	Sliding Failure
R12H-S1-H1-3	3	49	12.1	108.6	23	26	72	16.0	Sliding Failure
R12H-S1-H2-1	3	49	16.2	121.0	22	26	72	21.4	Sliding Failure
R12H-S1-H2-2	3	49	16.2	120.8	22	26	72	21.4	Sliding Failure
R12H-S1-H2-3	3	50	16.2	121.0	22	25	72	21.1	Sliding Failure
R12H-S1-H3-1	3	49	20.2	121.0	22	26	72	26.7	Sliding Failure
R12H-S1-H3-2	3	49	20.2	108.7	22	25	71	26.6	Sliding Failure
R12H-S1-H3-3	3	49	20.2	108.6	23	25	71	26.6	Sliding Failure
R12H-S1-H4-1	3	48	24.2	108.7	23	25	70	32.2	Sliding Failure
R12H-S1-H4-2	3	49	24.3	108.6	23	26	72	32.1	Sliding Failure
R12H-S1-H4-3	3	49	24.2	108.6	23	25	71	31.8	Sliding Failure
R12H-S1-H5-1	3	48	28.4	108.7	23	26	71	38.0	Sliding Failure
R12H-S1-H5-2	3	48	28.5	108.6	22	25	70	37.9	Sliding Failure

ตารางที่ ก-๓ สรุปผลการจำลองความถดถ��โดยใช้ตัวอย่างพิมพ์ขนาด $4 \times 4 \times 12$ ซูบเมตร (๗๑)

Series	θ_0 (degrees)	ψ_{t0} (degrees)	h (cm)	a (cm)	α (degrees)	ψ_p (degrees)	ψ_f (degrees)	H (cm)	Mode of Failure
R12H-S1-H5-3	3	48	28.2	108.6	22	26	71	37.7	Sliding Failure
R12H-S1-H6-1	3	48	70.2	120.7	87	25	70	93.3	Sliding Failure
R12H-S1-H7-1	3	49	48.6	120.7	87	25	71	63.9	Sliding Failure
R12H-S2-H1-1	3	30	12.3	108.5	39	26	53	21.6	Sliding Failure
R12H-S2-H1-2	3	30	12.3	108.6	40	26	53	21.6	Sliding Failure
R12H-S2-H1-3	3	30	12.3	108.6	40	26	53	21.6	Sliding Failure
R12H-S2-H2-1	3	30	16.2	108.6	40	26	53	28.5	Sliding Failure
R12H-S2-H2-2	3	30	16.2	108.7	40	26	53	28.5	Sliding Failure
R12H-S2-H2-3	3	30	16.2	109.0	39	26	53	28.5	Sliding Failure
R12H-S2-H3-1	3	30	20.1	108.7	40	25	52	34.9	Sliding Failure
R12H-S2-H3-2	3	30	20.2	108.9	40	25	52	35.1	Sliding Failure
R12H-S2-H3-3	3	30	20.2	108.9	40	26	53	35.5	Sliding Failure
R12H-S2-H4-1	3	30	24.2	109.2	40	25	52	42.0	Sliding Failure
R12H-S2-H4-2	3	30	24.2	108.8	40	25	52	42.0	Sliding Failure

ตารางที่ ก-๓ สรุปผลการจำลองความต้านทานของโครงสร้างตัวอย่างที่ตั้งบนฐาน 4×4×12 เซนติเมตร (๗๑)

Series	θ_0 (degrees)	ψ_n (degrees)	h (cm)	a (cm)	α (degrees)	ψ_p (degrees)	ψ_f (degrees)	H (cm)	Mode of Failure
R12H-S2-H4-3	3	30	24.2	108.7	40	25	52	42.0	Sliding Failure
R12H-S2-H5-1	3	30	28.1	109.2	40	25	52	48.8	Sliding Failure
R12H-S2-H5-2	3	30	28.2	109.0	40	26	53	49.6	Sliding Failure
R12H-S2-H5-3	3	30	28.2	108.8	41	25	52	48.9	Sliding Failure
R12H-S2-H6-1	3	30	40.3	120.7	87	25	52	70.0	Sliding Failure
R12H-S2-H7-1	3	30	48.5	120.7	87	25	52	84.2	Sliding Failure
R12H-S3-H1-1	3	22	12.2	108.5	87	26	45	26.5	Sliding Failure
R12H-S3-H1-2	3	22	12.2	108.4	87	26	45	26.5	Sliding Failure
R12H-S3-H1-3	3	22	12.2	108.5	87	26	45	26.5	Sliding Failure
R12H-S3-H2-1	3	22	16.3	108.6	87	26	45	35.4	Sliding Failure
R12H-S3-H2-2	3	22	16.3	108.4	87	26	45	35.4	Sliding Failure
R12H-S3-H2-3	3	22	16.3	108.7	87	26	45	35.4	Sliding Failure
R12H-S3-H3-1	3	22	20.1	108.6	87	26	45	43.7	Sliding Failure

ตารางที่ ก-3 สรุปผลการจำลองความถability ตัวอย่างสำหรับหนาตื้น 4x4x12 เซนติเมตร (ต่อ)

Series	θ_0 (degrees)	ψ_θ (degrees)	h (cm)	a (cm)	α (degrees)	ψ_p (degrees)	ψ_f (degrees)	H (cm)	Mode of Failure
R12H-S3-H3-2	3	22	20.1	108.6	87	26	45	43.7	Sliding Failure
R12H-S3-H3-3	3	22	20.1	108.6	87	26	45	43.7	Sliding Failure
R12H-S3-H4-1	3	22	24.3	108.5	87	25	44	51.8	Sliding Failure
R12H-S3-H4-2	3	22	24.3	108.9	87	25	44	51.8	Sliding Failure
R12H-S3-H4-3	3	22	24.3	108.8	87	25	44	51.8	Sliding Failure
R12H-S3-H5-1	3	22	28.2	108.9	87	25	44	60.2	Sliding Failure
R12H-S3-H5-2	3	22	28.2	109.1	87	25	44	60.2	Sliding Failure
R12H-S3-H5-3	3	22	28.2	108.9	87	25	44	60.2	Sliding Failure
R12V-S1-H1-1	3	74	36.7	106.2	87	6	77	37.8	Toppling Failure
R12V-S1-H1-2	3	74	36.7	106.5	87	8	79	38.1	Toppling Failure
R12V-S1-H1-3	3	75	36.7	106.5	87	6	78	37.7	Toppling Failure
R12V-S1-H2-1	3	75	48.8	106.7	87	5	77	50.0	Toppling Failure
R12V-S1-H2-2	3	75	48.8	106.7	87	5	77	50.0	Toppling Failure
R12V-S1-H2-3	3	75	48.8	106.8	87	4	76	49.8	Toppling Failure

ตารางที่ ก-๓ สรุปผลการจำลองความค่าเดื่อยโดยใช้ตัวอย่างพื้นฐานขนาด $4 \times 4 \times 12$ เฟรนต์เมตร (ต่อ)

Series	θ_0 (degrees)	ψ_0 (degrees)	h (cm)	a (cm)	α (degrees)	ψ_p (degrees)	ψ_f (degrees)	H (cm)	Mode of Failure
R12V-S1-H3-1	3	75	60.8	107.0	87	5	77	62.3	Toppling Failure
R12V-S1-H3-2	3	75	60.8	107.0	87	6	78	62.5	Toppling Failure
R12V-S1-H3-3	3	75	60.8	106.6	87	7	79	62.8	Toppling Failure
R12V-S1-H4-1	3	76	73.0	111.0	87	7	80	75.2	Toppling Failure
R12V-S1-H4-2	3	76	73.2	77.8	87	7	80	75.4	Toppling Failure
R12V-S1-H4-3	3	76	73.2	78.3	87	7	80	75.4	Toppling Failure
R12V-S1-H4-4	3	76	73.2	130.1	87	4	77	74.6	Toppling Failure
R12V-S2-H1-1	3	61	36.5	94.0	87	6	64	38.7	Toppling Failure
R12V-S2-H1-2	3	61	36.5	94.2	87	9	67	39.6	Toppling Failure
R12V-S2-H1-3	3	60	36.5	93.9	87	8	65	39.4	Toppling Failure
R12V-S2-H1-4	3	61	37.2	117.0	87	10	68	40.7	Toppling Failure
R12V-S2-H2-1	3	61	48.5	94.2	87	7	65	51.8	Toppling Failure
R12V-S2-H2-2	3	61	48.5	94.1	87	7	65	51.8	Toppling Failure

ตารางที่ ก-๓ สรุปผลการจัดการความคาดการณ์โดยใช้ตัวอย่างหินขนาด 4×4×12 เซนติเมตร (ต่อ)

Series	θ_0 (degrees)	ψ_{ff} (degrees)	h (cm)	a (cm)	α (degrees)	ψ_p (degrees)	ψ_t (degrees)	H (cm)	Mode of Failure
R12V-S2-H2-3	3	61	48.5	94.3	87	7	65	51.8	Toppling Failure
R12V-S2-H3-1	3	61	60.5	94.6	87	6	64	64.1	Toppling Failure
R12V-S2-H3-2	3	61	60.5	94.3	87	5	63	63.6	Toppling Failure
R12V-S2-H3-3	3	61	60.6	94.5	87	8	66	65.3	Toppling Failure
R12V-S2-H4-1	3	61	72.6	94.0	87	9	67	78.8	Toppling Failure
R12V-S2-H4-2	3	61	73.0	81.9	87	5	63	76.7	Toppling Failure
R12V-S2-H4-3	3	61	72.6	82.1	87	6	64	76.9	Toppling Failure
R12V-S2-H4-4	3	61	72.7	117.7	87	7	65	77.7	Toppling Failure
R12V-S3-H1-1	3	47	36.5	77.6	87	12	56	43.6	Toppling Failure
R12V-S3-H1-2	3	47	36.5	77.7	87	10	54	42.5	Toppling Failure
R12V-S3-H1-3	3	48	36.5	77.7	87	10	55	42.3	Toppling Failure
R12V-S3-H1-4	3	48	36.8	114.3	87	11	56	43.1	Toppling Failure
R12V-S3-H2-2	3	48	48.5	77.5	87	11	56	56.9	Toppling Failure

ตารางที่ ก-3 สรุปผลการจำลองความค่าต่อไปนี้โดยใช้ตัวอย่างหนาต 4×4×12 เซนติเมตร (๑๙)

Series	θ_0 (degrees)	ψ_0 (degrees)	h (cm)	a (cm)	α (degrees)	ψ_p (degrees)	ψ_f (degrees)	H (cm)	Mode of Failure
R12V-S3-H2-3	3	48	48.5	81.8	87	10	55	56.2	Toppling Failure
R12V-S3-H3-1	3	48	60.9	94.5	87	10	55	70.5	Toppling Failure
R12V-S3-H3-2	3	48	60.2	90.8	87	10	55	69.7	Toppling Failure
R12V-S3-H3-3	3	48	60.5	90.5	87	10	55	70.1	Toppling Failure
R12V-S3-H4-1	3	48	72.5	94.5	87	9	54	82.9	Toppling Failure
R12V-S3-H4-2	3	48	73.0	98.4	87	10	55	84.6	Toppling Failure
R12V-S3-H4-3	3	48	72.5	98.3	87	9	54	82.9	Toppling Failure

ภาคผนวก ข

การคำนวณค่าปัจจัยความปลอดภัยของความลาดเอียง

ตารางที่ ข-1 ผลการคำนวณค่าปัจจัยความปลอดภัยของความลาดเอียง โดยใช้ตัวอย่างพินนบนาด $4 \times 4 \times 4$
เซนติเมตร

Series	θ_e (degrees)	Ψ_0 (degrees)	h (cm)	a (cm)	α (degrees)	Ψ_p (degrees)	Ψ_f (degrees)	H (cm)	FS
C-S1-H1	4.7	46.3	12.1	125.8	74.0	25.0	67.3	16.8	1.1
C-S1-H2	3.0	47.3	16.3	119.0	85.0	24.0	69.0	21.7	1.1
C-S1-H3	3.0	30.3	20.2	115.9	73.7	22.7	67.3	26.5	1.2
C-S1-H4	3.0	49.0	28.5	125.5	68.0	21.0	67.0	36.5	1.3
C-S1-H5	3.0	48.3	37.0	125.8	78.5	20.0	65.3	47.3	1.4
C-S1-H6	3.0	48.3	44.5	125.6	65.3	18.3	63.7	56.0	1.5
C-S1-H7	3.0	48.3	53.0	125.5	71.3	18.0	63.3	66.6	1.5
C-S2-H1	3.0	30.3	12.2	124.2	46.0	24.7	52.0	20.9	1.1
C-S2-H2	3.0	29.7	16.3	123.1	68.3	24.3	51.0	28.2	1.1
C-S2-H3	3.0	30.3	20.4	123.1	64.0	24.3	51.7	34.9	1.1
C-S2-H4	3.0	29.7	24.7	123.0	66.3	24.0	50.7	42.6	1.1
C-S2-H5	3.0	29.8	28.3	122.6	63.3	22.8	49.5	47.8	1.2
C-S2-H6	3.0	30.0	32.4	121.9	60.7	22.3	49.3	54.1	1.2
C-S2-H7	3.0	29.3	36.7	121.8	65.7	21.7	48.0	61.5	1.2
C-S2-H8	3.0	29.7	40.5	121.8	74.3	20.7	47.3	66.3	1.3
C-S3-H1	3.0	21.0	12.0	122.8	76.0	23.0	41.0	25.5	1.2
C-S3-H2	3.0	21.3	16.0	124.3	62.0	24.0	42.3	34.3	1.1
C-S3-H3	3.0	22.0	20.2	123.7	75.7	23.3	42.3	41.8	1.2
C-S3-H4	3.0	22.0	24.4	123.0	71.7	23.3	42.3	50.5	1.2
C-S3-H5	3.0	22.3	28.3	123.1	69.0	23.3	42.7	58.0	1.2
C-S3-H6	3.0	22.7	32.5	127.2	76.0	24.0	43.7	66.7	1.1

ตารางที่ ข-2 ผลการคำนวณค่าปัจจัยความปลดภัยของความลาดเอียงโดยใช้ตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 8$ เซนติเมตร

Series	θ_0 (degrees)	Ψ_m (degrees)	h (cm)	a (cm)	α (degrees)	Ψ_p (degrees)	Ψ_t (degrees)	H (cm)	FS
R8H-S1-H1-1	3	50	12.2	132.0	39	26	73	16.0	1.05
R8H-S1-H1-2	3	49	12.2	132.0	39	27	73	16.2	1.01
R8H-S1-H1-3	3	51	12.2	131.0	39	27	75	15.9	1.00
R8H-S1-H2-1	3	50	20.2	132.0	36	26	73	26.4	1.03
R8H-S1-H2-2	3	50	20.2	131.9	39	25	72	26.3	1.08
R8H-S1-H2-3	3	50	20.2	132.0	37	26	73	26.4	1.03
R8H-S1-H3-1	3	50	28.4	132.0	39	24	71	36.7	1.12
R8H-S1-H3-2	3	50	28.4	132.0	38	25	72	36.9	1.07
R8H-S1-H3-3	3	49	28.4	132.0	38	24	70	37.1	1.12
R8H-S1-H4-1	3	50	36.3	131.9	37	24	71	46.9	1.11
R8H-S1-H4-2	3	50	36.3	132.0	37	24	71	46.9	1.11
R8H-S1-H4-3	3	51	36.3	132.0	38	24	72	46.5	1.11
R8H-S1-H4-4	3	50	40.7	107.4	87	25	72	52.9	1.06
R8H-S1-H5-1	3	49	44.7	132.0	38	24	70	58.4	1.11
R8H-S1-H5-2	3	48	44.7	132.0	42	24	69	59.0	1.11
R8H-S1-H5-3	3	50	44.7	132.0	42	24	71	57.8	1.11
R8H-S1-H7-1	3	49	48.8	107.4	87	25	71	64.1	1.06
R8H-S2-H1-1	3	30	12.0	132.1	87	24	51	20.5	1.15
R8H-S2-H1-2	3	30	12.0	124.0	87	24	51	20.5	1.15
R8H-S2-H1-3	3	31	12.0	115.3	87	27	55	20.9	1.01
R8H-S2-H2-1	3	29	16.1	115.2	87	27	53	29.3	1.00
R8H-S2-H2-2	3	30	16.1	115.0	87	26	53	28.3	1.04
R8H-S2-H2-3	3	30	16.1	115.2	87	27	54	28.7	1.00
R8H-S2-H3-1	3	30	20.4	115.2	87	25	52	35.4	1.08

ตารางที่ ๖-๒ ผลการคำนวณค่าปั๊จจัยความปลดปล่อยของความลาดเอียง โดยใช้ตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 8$ เซนติเมตร (ต่อ)

Series	θ_0 (degrees)	Ψ_m (degrees)	h (cm)	a (cm)	α (degrees)	Ψ_p (degrees)	Ψ_f (degrees)	H (cm)	FS
R8H-S2-H3-2	3	30	20.4	115.3	87	25	52	35.4	1.08
R8H-S2-H3-3	3	29	20.4	115.3	87	25	51	36.2	1.08
R8H-S2-H4-4	3	30	24.3	115.5	87	24	51	41.6	1.12
R8H-S2-H4-5	3	30	24.3	115.3	87	25	52	42.2	1.07
R8H-S2-H4-6	3	30	24.3	115.5	87	25	52	42.2	1.07
R8H-S2-H5-1	3	30	28.3	115.2	87	24	51	48.4	1.12
R8H-S2-H5-2	3	31	28.3	115.3	87	24	52	47.5	1.12
R8H-S2-H5-3	3	30	28.3	115.5	87	24	51	48.4	1.12
R8H-S2-H6-1	3	30	36.2	115.5	87	24	51	62.0	1.12
R8H-S2-H6-2	3	29	36.2	115.2	87	24	50	63.3	1.12
R8H-S2-H6-3	3	30	36.2	115.3	87	24	51	62.0	1.12
R8H-S2-H7-1	3	29	44.6	115.4	87	23	49	76.8	1.17
R8H-S2-H7-2	3	30	45.2	115.5	87	23	50	76.3	1.17
R8H-S2-H7-3	3	30	44.6	115.3	87	23	50	75.3	1.17

ตารางที่ ๑-๓ ผลการคำนวณค่าปัจจัยความปลดภัยของความลาดเอียง โดยใช้ตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 12$ เซนติเมตร

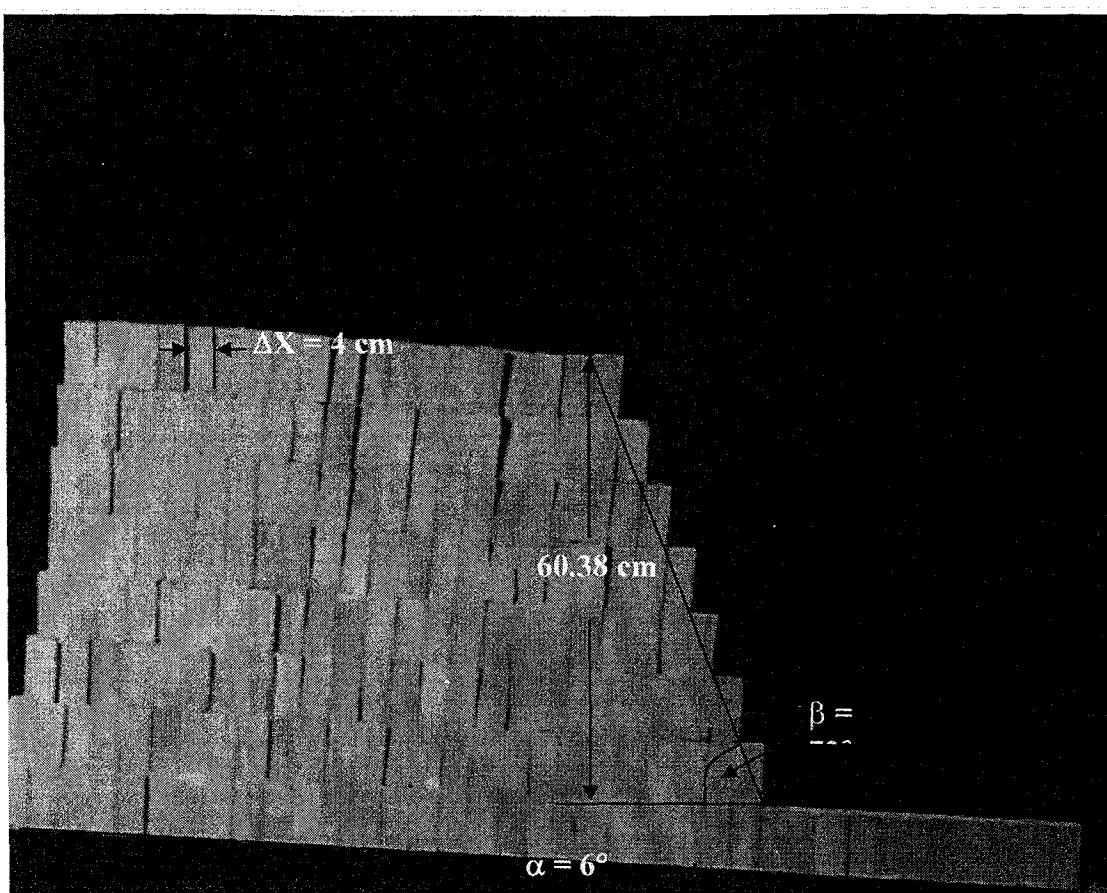
Series	θ_0 (degrees)	Ψ_n (degrees)	h (cm)	a (cm)	α (degrees)	Ψ_p (degrees)	Ψ_f (degrees)	H (cm)	FS
R12H-S1-H1-1	3	49	12.1	121.0	23	26	72	16.0	1.05
R12H-S1-H1-2	3	49	12.1	120.8	22	26	72	16.0	1.05
R12H-S1-H1-3	3	49	12.1	108.6	23	26	72	16.0	1.05
R12H-S1-H2-1	3	49	16.2	121.0	22	26	72	21.4	1.04
R12H-S1-H2-2	3	49	16.2	120.8	22	26	72	21.4	1.04
R12H-S1-H2-3	3	50	16.2	121.0	22	25	72	21.1	1.08
R12H-S1-H3-1	3	49	20.2	121.0	22	26	72	26.7	1.03
R12H-S1-H3-2	3	49	20.2	108.7	22	25	71	26.6	1.08
R12H-S1-H3-3	3	49	20.2	108.6	23	25	71	26.6	1.08
R12H-S1-H4-1	3	48	24.2	108.7	23	25	70	32.2	1.07
R12H-S1-H4-2	3	49	24.3	108.6	23	26	72	32.1	1.02
R12H-S1-H4-3	3	49	24.2	108.6	23	25	71	31.8	1.07
R12H-S1-H5-1	3	48	28.4	108.7	23	26	71	38.0	1.02
R12H-S1-H5-2	3	48	28.5	108.6	22	25	70	37.9	1.07
R12H-S1-H5-3	3	48	28.2	108.6	22	26	71	37.7	1.02
R12H-S1-H6-1	3	48	70.2	120.7	87	25	70	93.29	1.05
R12H-S1-H7-1	3	49	48.6	120.7	87	25	71	63.88	1.06
R12H-S2-H1-1	3	30	12.3	108.5	39	26	53	21.6	1.05
R12H-S2-H1-2	3	30	12.3	108.6	40	26	53	21.6	1.05
R12H-S2-H1-3	3	30	12.3	108.6	40	26	53	21.6	1.05
R12H-S2-H2-1	3	30	16.2	108.6	40	26	53	28.5	1.04
R12H-S2-H2-2	3	30	16.2	108.7	40	26	53	28.5	1.04
R12H-S2-H2-3	3	30	16.2	109.0	39	26	53	28.5	1.04
R12H-S2-H3-1	3	30	20.1	108.7	40	25	52	34.9	1.08
R12H-S2-H3-2	3	30	20.2	108.9	40	25	52	35.1	1.08

ตารางที่ ๖-๓ ผลการคำนวณค่าปั๊จจัยความมั่นคงด้วยของความลาดเอียงโดยใช้ตัวอย่างหินขนาด $4 \times 4 \times 12$
เซนติเมตร (ต่อ)

Series	θ_0 (degrees)	Ψ_m (degrees)	h (cm)	a (cm)	α (degrees)	Ψ_p (degrees)	Ψ_f (degrees)	H (cm)	FS
R12H-S2-H3-3	3	30	20.2	108.9	40	26	53	35.5	1.03
R12H-S2-H4-1	3	30	24.2	109.2	40	25	52	42.0	1.07
R12H-S2-H4-2	3	30	24.2	108.8	40	25	52	42.0	1.07
R12H-S2-H4-3	3	30	24.2	108.7	40	25	52	42.0	1.07
R12H-S2-H5-1	3	30	28.1	109.2	40	25	52	48.8	1.07
R12H-S2-H5-2	3	30	28.2	109.0	40	26	53	49.6	1.02
R12H-S2-H5-3	3	30	28.2	108.8	41	25	52	48.9	1.07
R12H-S2-H6-1	3	30	40.3	120.7	87	25	52	70.0	1.06
R12H-S2-H7-1	3	30	48.5	120.7	87	25	52	84.2	1.06
R12H-S3-H1-1	3	22	12.2	108.5	87	26	45	26.5	1.06
R12H-S3-H1-2	3	22	12.2	108.4	87	26	45	26.5	1.06
R12H-S3-H1-3	3	22	12.2	108.5	87	26	45	26.5	1.06
R12H-S3-H2-1	3	22	16.3	108.6	87	26	45	35.4	1.04
R12H-S3-H2-2	3	22	16.3	108.4	87	26	45	35.4	1.04
R12H-S3-H2-3	3	22	16.3	108.7	87	26	45	35.4	1.04
R12H-S3-H3-1	3	22	20.1	108.6	87	26	45	43.7	1.04
R12H-S3-H3-2	3	22	20.1	108.6	87	26	45	43.7	1.04
R12H-S3-H3-3	3	22	20.1	108.6	87	26	45	43.7	1.04
R12H-S3-H4-1	3	22	24.3	108.5	87	25	44	51.8	1.08
R12H-S3-H4-2	3	22	24.3	108.9	87	25	44	51.8	1.08
R12H-S3-H4-3	3	22	24.3	108.8	87	25	44	51.8	1.08
R12H-S3-H5-1	3	22	28.2	108.9	87	25	44	60.2	1.07
R12H-S3-H5-2	3	22	28.2	109.1	87	25	44	60.2	1.07
R12H-S3-H5-3	3	22	28.2	108.9	87	25	44	60.2	1.07

ภาคผนวก ค

การวิเคราะห์การพัฒนาแบบพลิกคัว

รูปที่ ๑-๑ ตัวอย่างการวิเคราะห์การพังทลายของความลาดเอียงแบบพลิกคว่ำสำหรับตัวอย่างหิน
ขนาด $4 \times 4 \times 8$ เซนติเมตร มีค่าหน่วยน้ำหนักเท่ากัน 23.8 kN/m^2 โดยสมการของการ
วิเคราะห์การพลิกคว่ำ คือ

$$P_{n,t} = \frac{(P_n M_n - P_n \Delta x \tan \phi) - (P_R L_n + P_R \Delta x \tan \phi) + \frac{y_n}{2} W_n \sin \alpha - \frac{\Delta x}{2} W_n \cos \alpha}{L_n} \quad (๑-๑)$$

$$P_d = \frac{w_n (\Delta x \cos \alpha)}{L_n} \quad (๑-๒)$$

$$P_r = \frac{w_n (y_n \sin \alpha)}{L_n} \quad (๑-๓)$$

**ตารางที่ ค-1 ตัวอย่างการวิเคราะห์การพังทลายแบบพลิกครึ่งของความลาดเอียงโดยใช้ตัวอย่างทินขนาด
4x4x8 เซนติเมตร**

n	M _n (m)	L _n (m)	Y _n (m)	P _n (N/m)	P _R (N/m)	P _n M _n	P _n ΔX tanϕ	P _d (kN/m)	P _r (kN/m)	P _{n,t} (N/m)	Results
n _(C1R1)	0	0.08	0.08	0.00	27.27	0.0	0.0	0.32	1.51	-48.87	Stable
n _(C1R2)	0	0.16	0.16	0.00	56.05	0.0	0.0	1.27	3.03	-73.86	Stable
n _(C1R3)	0	0.24	0.24	0.00	81.81	0.0	0.0	2.87	4.54	-95.45	Stable
n _(C1R4)	0	0.32	0.32	0.00	118.16	0.0	0.0	5.09	6.06	-128.38	Stable
n _(C1R5)	0	0.4	0.4	0.00	151.49	0.0	0.0	7.96	7.57	-157.91	Stable
n _(C1R6)	0	0.48	0.48	0.00	186.33	0.0	0.0	11.46	9.09	-188.95	Stable
n _(C1R7)	0	0.56	0.56	0.00	222.68	0.0	0.0	15.60	10.60	-221.51	Stable
n _(C2R1)	0.08	0.08	0.08	0.32	25.75	0.03	0.006	0.32	1.51	-46.75	Stable
n _(C2R2)	0.16	0.16	0.16	1.27	53.02	0.20	0.025	1.27	3.03	-69.34	Stable
n _(C2R3)	0.24	0.24	0.24	2.87	77.26	0.69	0.056	2.87	4.54	-87.90	Stable
n _(C2R4)	0.32	0.32	0.32	5.09	112.10	1.63	0.099	5.09	6.06	-117.16	Stable
n _(C2R5)	0.4	0.4	0.4	7.96	143.91	3.18	0.155	7.96	7.57	-142.39	Stable
n _(C2R6)	0.48	0.48	0.48	11.46	177.24	5.50	0.224	11.46	9.09	-168.50	Stable
n(C2R7)	0.56	0.56	0.56	15.60	212.08	8.74	0.304	15.60	10.60	-195.48	Stable
n(C3R1)	0.08	0.08	0.08	0.64	24.24	0.05	0.012	0.32	1.51	-44.62	Stable
n(C3R2)	0.16	0.16	0.16	2.55	49.99	0.41	0.050	1.27	3.03	-64.82	Stable
n(C3R3)	0.24	0.24	0.24	5.73	72.72	1.38	0.112	2.87	4.54	-80.36	Stable
n(C3R4)	0.32	0.32	0.32	10.19	106.04	3.26	0.199	5.09	6.06	-105.95	Stable
n(C3R5)	0.4	0.4	0.4	15.92	136.34	6.37	0.311	7.96	7.57	-126.87	Stable
n(C3R6)	0.48	0.48	0.48	22.93	168.15	11.01	0.447	11.46	9.09	-148.04	Stable
n(C3R7)	0.56	0.56	0.56	31.21	201.48	17.48	0.609	15.60	10.60	-169.45	Stable
n(C4R1)	0.08	0.08	0.08	0.96	22.72	0.08	0.019	0.32	1.51	-42.50	Stable
n(C4R2)	0.16	0.16	0.16	3.82	46.96	0.61	0.075	1.27	3.03	-60.31	Stable
n(C4R3)	0.24	0.24	0.24	8.60	68.17	2.06	0.168	2.87	4.54	-72.81	Stable
n(C4R4)	0.32	0.32	0.32	15.28	99.98	4.89	0.298	5.09	6.06	-94.74	Stable
n(C4R5)	0.4	0.4	0.4	23.88	128.76	9.55	0.466	7.96	7.57	-111.36	Stable

ตารางที่ ค-1 ตัวอย่างการวิเคราะห์การพังทลายแบบพลิกครึ่งของความลาดเอียงโดยใช้ตัวอย่างทินขนาด
4x4x8 เซนติเมตร (ต่อ)

n	M _n (m)	L _n (m)	Y _n (m)	P _n (N/m)	P _r (N/m)	P _n M _n	P _n ΔX tanϕ	P _d (kN/m)	P _r (kN/m)	P _{n,t} (N/m)	Results
n(C4R6)	0.48	0.48	0.48	34.39	159.06	16.51	0.671	11.46	9.09	-127.58	Stable
n(C4R7)	0.56	0.56	0.56	46.81	190.87	26.21	0.913	15.60	10.60	-143.41	Stable
n(C5R1)	0.08	0.08	0.08	1.27	21.21	0.10	0.025	0.32	1.51	-40.37	Stable
n(C5R2)	0.16	0.16	0.16	5.09	43.93	0.82	0.099	1.27	3.03	-55.79	Stable
n(C5R3)	0.24	0.24	0.24	11.46	63.63	2.75	0.224	2.87	4.54	-65.26	Stable
n(C5R4)	0.32	0.32	0.32	20.38	93.92	6.52	0.398	5.09	6.06	-83.52	Stable
n(C5R5)	0.4	0.4	0.4	31.84	121.19	12.74	0.621	7.96	7.57	-95.84	Stable
n(C5R6)	0.48	0.48	0.48	45.85	149.97	22.01	0.895	11.46	9.09	-107.13	Stable
n(C5R7)	0.56	0.56	0.56	62.41	180.27	34.95	1.218	15.60	10.60	-117.38	Stable
n(C6R1)	0.08	0.08	0.08	1.59	19.69	0.13	0.031	0.32	1.51	-38.25	Stable
n(C6R2)	0.16	0.16	0.16	6.37	40.90	1.02	0.124	1.27	3.03	-51.27	Stable
n(C6R3)	0.24	0.24	0.24	14.33	59.08	3.44	0.280	2.87	4.54	-57.72	Stable
n(C6R4)	0.32	0.32	0.32	25.47	87.86	8.15	0.497	5.09	6.06	-72.31	Stable
n(C6R5)	0.4	0.4	0.4	39.80	113.61	15.92	0.777	7.96	7.57	-80.33	Stable
n(C6R6)	0.48	0.48	0.48	57.32	140.88	27.51	1.118	11.46	9.09	-86.67	Stable
n(C6R7)	0.56	0.56	0.56	78.02	169.66	43.69	1.522	15.60	10.60	-91.35	Stable
n(C7R1)	0.08	0.08	0.08	1.91	18.18	0.15	0.037	0.32	1.51	-36.12	Stable
n(C7R2)	0.16	0.16	0.16	7.64	37.87	1.22	0.149	1.27	3.03	-46.75	Stable
n(C7R3)	0.24	0.24	0.24	17.20	54.54	4.13	0.335	2.87	4.54	-50.17	Stable
n(C7R4)	0.32	0.32	0.32	30.57	81.80	9.78	0.596	5.09	6.06	-61.10	Stable
n(C7R5)	0.4	0.4	0.4	47.77	106.04	19.11	0.932	7.96	7.57	-64.81	Stable
n(C7R6)	0.48	0.48	0.48	68.78	131.79	33.02	1.342	11.46	9.09	-66.22	Stable
n(C7R7)	0.56	0.56	0.56	93.62	159.06	52.43	1.826	15.60	10.60	-65.32	Stable
n(C8R1)	0.08	0.08	0.08	2.23	16.66	0.18	0.043	0.32	1.51	-34.00	Stable
n(C8R2)	0.16	0.16	0.16	8.92	34.84	1.43	0.174	1.27	3.03	-42.24	Stable
n(C8R3)	0.24	0.24	0.24	20.06	49.99	4.81	0.391	2.87	4.54	-42.62	Stable
n(C8R4)	0.32	0.32	0.32	35.66	75.74	11.41	0.696	5.09	6.06	-49.88	Stable

ตารางที่ ๑-๑ ตัวอย่างการวิเคราะห์การพังทลายแบบพลิกคว่ำของความลาดเอียงโดยใช้ตัวอย่างหินขนาด
4x4x8 เซนติเมตร (ต่อ)

n	M _n (m)	L _n (m)	Y _n (m)	P _n (N/m)	P _R (N/m)	P _n M _n	P _n ΔX	P _d (kN/m)	P _r (kN/m)	P _{n,t} (N/m)	Results
n(C8R5)	0.4	0.4	0.4	55.73	98.47	22.29	1.087	7.96	7.57	-49.29	Stable
n(C8R6)	0.48	0.48	0.48	80.25	122.70	38.52	1.566	11.46	9.09	-45.76	Stable
n(C8R7)	0.56	0.56	0.56	109.22	148.46	61.17	2.131	15.60	10.60	-39.28	Stable
n(C9R1)	0.08	0.08	0.08	2.55	15.15	0.20	0.050	0.32	1.51	-31.87	Stable
n(C9R2)	0.16	0.16	0.16	10.19	31.81	1.63	0.199	1.27	3.03	-37.72	Stable
n(C9R3)	0.24	0.24	0.24	22.93	45.45	5.50	0.447	2.87	4.54	-35.08	Stable
n(C9R4)	0.32	0.32	0.32	40.76	69.68	13.04	0.795	5.09	6.06	-38.67	Stable
n(C9R5)	0.4	0.4	0.4	63.69	90.89	25.47	1.242	7.96	7.57	-33.78	Stable
n(C9R6)	0.48	0.48	0.48	91.71	113.61	44.02	1.789	11.46	9.09	-25.30	Stable
n(C9R7)	0.56	0.56	0.56	124.83	137.85	69.90	2.435	15.60	10.60	-13.25	Stable
n(C10R1)	0.08	0.08	0.08	2.87	13.63	0.23	0.056	0.32	1.51	-29.75	Stable
n(C10R2)	0.16	0.16	0.16	11.46	28.78	1.83	0.224	1.27	3.03	-33.20	Stable
n(C10R3)	0.24	0.24	0.24	25.79	40.91	6.19	0.503	2.87	4.54	-27.53	Stable
n(C10R4)	0.32	0.32	0.32	45.85	63.62	14.67	0.895	5.09	6.06	-27.46	Stable
n(C10R5)	0.4	0.4	0.4	71.65	83.32	28.66	1.398	7.96	7.57	-18.26	Stable
n(C10R6)	0.48	0.48	0.48	103.17	104.53	49.52	2.013	11.46	9.09	-4.85	Stable
n(C10R7)	0.56	0.56	0.56	140.43	127.25	78.64	2.740	15.60	10.60	12.78	Toppling
n(C11R1)	0.08	0.08	0.08	3.18	12.12	0.25	0.062	0.32	1.51	-27.62	Stable
n(C11R2)	0.16	0.16	0.16	12.74	25.75	2.04	0.248	1.27	3.03	-28.68	Stable
n(C11R3)	0.24	0.24	0.24	28.66	36.36	6.88	0.559	2.87	4.54	-19.98	Stable
n(C11R4)	0.32	0.32	0.32	50.95	57.56	16.30	0.994	5.09	6.06	-16.24	Stable
n(C11R5)	0.4	0.4	0.4	79.61	75.74	31.84	1.553	7.96	7.57	-2.74	Stable
n(C11R6)	0.48	0.48	0.48	114.64	95.44	55.03	2.236	11.46	9.09	15.61	Toppling
n(C11R7)	0.56	0.56	0.56	156.03	116.64	87.38	3.044	15.60	10.60	38.82	Toppling
n(C12R1)	0.08	0.08	0.08	3.50	10.60	0.28	0.068	0.32	1.51	-25.50	Stable
n(C12R2)	0.16	0.16	0.16	14.01	22.72	2.24	0.273	1.27	3.03	-24.17	Stable
n(C12R3)	0.24	0.24	0.24	31.53	31.82	7.57	0.615	2.87	4.54	-12.43	Stable

ตารางที่ ค-1 ตัวอย่างการวิเคราะห์การพังทลายแบบพลิกคว่ำของความลาดเอียงโดยใช้ตัวอย่างหินขนาด
4x4x8 เซนติเมตร (ต่อ)

n	M _n (m)	L _n (m)	Y _n (m)	P _n (N/m)	P _r (N/m)	P _n M _n	P _n ΔX	P _d (kN/m)	P _r (kN/m)	P _{n,t} (N/m)	Results
n(C12R4)	0.32	0.32	0.32	56.04	51.51	17.93	1.093	5.09	6.06	-5.03	Stable
n(C12R5)	0.4	0.4	0.4	87.57	68.17	35.03	1.708	7.96	7.57	12.77	Toppling
n(C12R6)	0.48	0.48	0.48	126.10	86.35	60.53	2.460	11.46	9.09	36.07	Toppling
n(C12R7)	0.56	0.56	0.56	171.64	106.04	96.12	3.349	15.60	10.60	64.85	Toppling
n(C13R1)	0.08	0.08	0.08	3.82	9.09	0.31	0.075	0.32	1.51	-23.37	Stable
n(C13R2)	0.16	0.16	0.16	15.28	19.69	2.45	0.298	1.27	3.03	-19.65	Stable
n(C13R3)	0.24	0.24	0.24	34.39	27.27	8.25	0.671	2.87	4.54	-4.89	Stable
n(C13R4)	0.32	0.32	0.32	61.14	45.45	19.56	1.193	5.09	6.06	6.18	Toppling
n(C13R5)	0.4	0.4	0.4	95.53	60.59	38.21	1.864	7.96	7.57	28.29	Toppling
n(C13R6)	0.48	0.48	0.48	137.56	77.26	66.03	2.684	11.46	9.09	56.52	Toppling
n(C13R7)	0.56	0.56	0.56	187.24	95.44	104.85	3.653	15.60	10.60	90.88	Toppling
n(C14R1)	0.08	0.08	0.08	4.14	7.57	0.33	0.081	0.32	1.51	-21.25	Stable
n(C14R2)	0.16	0.16	0.16	16.56	16.66	2.65	0.323	1.27	3.03	-15.13	Stable
n(C14R3)	0.24	0.24	0.24	37.26	22.73	8.94	0.727	2.87	4.54	2.66	Toppling
n(C14R4)	0.32	0.32	0.32	66.23	39.39	21.20	1.292	5.09	6.06	17.40	Toppling
n(C14R5)	0.4	0.4	0.4	103.49	53.02	41.40	2.019	7.96	7.57	43.80	Toppling
n(C14R6)	0.48	0.48	0.48	149.03	68.17	71.53	2.907	11.46	9.09	76.98	Toppling
n(C14R7)	0.56	0.56	0.56	202.84	84.83	113.59	3.957	15.60	10.60	116.92	Toppling
n(C15R1)	0.08	0.08	0.08	4.46	6.06	0.36	0.087	0.32	1.51	-19.12	Stable
n(C15R2)	0.16	0.16	0.16	17.83	13.63	2.85	0.348	1.27	3.03	-10.61	Stable
n(C15R3)	0.24	0.24	0.24	40.12	18.18	9.63	0.783	2.87	4.54	10.21	Toppling
n(C15R4)	0.32	0.32	0.32	71.33	33.33	22.83	1.392	5.09	6.06	28.61	Toppling
n(C15R5)	0.4	0.4	0.4	111.45	45.45	44.58	2.174	7.96	7.57	59.32	Toppling
n(C15R6)	0.48	0.48	0.48	160.49	59.08	77.04	3.131	11.46	9.09	97.43	Toppling
n(C15R7)	0.56	0.56	0.56	218.45	74.23	122.33	4.262	15.60	10.60	142.95	Toppling
n(C16R1)	0.08	0.08	0.08	4.78	4.54	0.38	0.093	0.32	1.51	-17.00	Stable
n(C16R2)	0.16	0.16	0.16	19.11	10.60	3.06	0.373	1.27	3.03	-6.10	Stable

ตารางที่ ค-1 ตัวอย่างการวิเคราะห์การพังทลายแบบพลิกคว่ำของความลาดเอียงโดยใช้ตัวอย่างหินขนาด
4×4×8 เซนติเมตร (ต่อ)

n	M_n (m)	L_n (m)	Y_n (m)	P_n (N/m)	P_R (N/m)	P_nM_n	P_nΔX tanΦ	P_d (kN/m)	P_r (kN/m)	P_{n,t} (N/m)	Results
n(C16R3)	0.24	0.24	0.24	42.99	13.64	10.32	0.839	2.87	4.54	17.75	Toppling
n(C16R4)	0.32	0.32	0.32	76.42	27.27	24.46	1.491	5.09	6.06	39.82	Toppling
n(C16R5)	0.4	0.4	0.4	119.41	37.87	47.77	2.330	7.96	7.57	74.84	Toppling
n(C16R6)	0.48	0.48	0.48	171.96	49.99	82.54	3.355	11.46	9.09	117.89	Toppling
n(C16R7)	0.56	0.56	0.56	234.05	63.62	131.07	4.566	15.60	10.60	168.98	Toppling
n(C17R1)	0.08	0.08	0.08	5.09	3.03	0.41	0.099	0.32	1.51	-14.87	Stable
n(C17R2)	0.16	0.16	0.16	20.38	7.57	3.26	0.398	1.27	3.03	-1.58	Stable
n(C17R3)	0.24	0.24	0.24	45.85	9.09	11.01	0.895	2.87	4.54	25.30	Toppling
n(C17R4)	0.32	0.32	0.32	81.52	21.21	26.09	1.590	5.09	6.06	51.03	Toppling
n(C17R5)	0.4	0.4	0.4	127.37	30.30	50.95	2.485	7.96	7.57	90.35	Toppling
n(C17R6)	0.48	0.48	0.48	183.42	40.90	88.04	3.578	11.46	9.09	138.35	Toppling
n(C17R7)	0.56	0.56	0.56	249.65	53.02	139.81	4.871	15.60	10.60	195.02	Toppling
n(C18R1)	0.08	0.08	0.08	5.41	1.51	0.43	0.106	0.32	1.51	-12.75	Stable
n(C18R2)	0.16	0.16	0.16	21.65	4.54	3.46	0.422	1.27	3.03	2.94	Toppling
n(C18R3)	0.24	0.24	0.24	48.72	9.09	11.69	0.951	2.87	4.54	27.94	Toppling
n(C18R4)	0.32	0.32	0.32	86.61	15.15	27.72	1.690	5.09	6.06	62.25	Toppling
n(C18R5)	0.4	0.4	0.4	135.34	22.72	54.13	2.640	7.96	7.57	105.87	Toppling
n(C18R6)	0.48	0.48	0.48	194.88	31.81	93.54	3.802	11.46	9.09	158.80	Toppling
n(C18R7)	0.56	0.56	0.56	265.26	42.42	148.54	5.175	15.60	10.60	221.05	Toppling
n(C19R1)	0.08	0	0.08	5.73	0.00	0.46	0.112	0.32	1.51	-	Toppling
n(C19R2)	0.16	0.08	0.16	22.93	1.51	3.67	0.447	1.27	3.03	16.43	Toppling
n(C19R3)	0.24	0.16	0.24	51.59	4.54	12.38	1.006	2.87	4.54	55.50	Toppling
n(C19R4)	0.32	0.24	0.32	91.71	9.09	29.35	1.789	5.09	6.06	100.98	Toppling
n(C19R5)	0.4	0.32	0.4	143.30	15.15	57.32	2.796	7.96	7.57	155.52	Toppling
n(C19R6)	0.48	0.4	0.48	206.35	22.72	99.05	4.026	11.46	9.09	219.66	Toppling
n(C19R7)	0.56	0.48	0.56	280.86	31.81	157.28	5.479	15.60	10.60	293.57	Toppling
n(C20R2)	0.08	0	0.08	24.20	0.00	1.94	0.472	0.32	1.51	-	Toppling

ตารางที่ ค-1 ตัวอย่างการวิเคราะห์การพังทลายแบบพลิกคว่ำของความลาดเอียงโดยใช้ตัวอย่างหนินขนาด
4x4x8 เซนติเมตร (ต่อ)

n	M _n (m)	L _n (m)	Y _n (m)	P _n (N/m)	P _R (N/m)	P _n M _n	P _n ΔX tanϕ	P _d (kN/m)	P _r (kN/m)	P _{n,t} (N/m)	Results
n(C20R3)	0.16	0.08	0.16	54.45	1.51	8.71	1.062	1.27	3.03	71.79	Toppling
n(C20R4)	0.24	0.16	0.24	96.80	4.54	23.23	1.889	2.87	4.54	117.81	Toppling
n(C20R5)	0.32	0.24	0.32	151.26	9.09	48.40	2.951	5.09	6.06	175.53	Toppling
n(C20R6)	0.4	0.32	0.4	217.81	15.15	87.12	4.249	7.96	7.57	244.12	Toppling
n(C20R7)	0.48	0.4	0.48	296.46	22.72	142.30	5.784	11.46	9.09	323.40	Toppling
n(C21R3)	0.08	0	0.08	54.45	0.00	4.36	1.062	0.32	1.51	-	Toppling
n(C21R4)	0.16	0.08	0.16	96.81	1.51	15.49	1.889	1.27	3.03	146.17	Toppling
n(C21R5)	0.24	0.16	0.24	151.26	4.54	36.30	2.951	2.87	4.54	192.86	Toppling
n(C21R6)	0.32	0.24	0.32	217.82	9.09	69.70	4.249	5.09	6.06	258.87	Toppling
n(C21R7)	0.4	0.32	0.4	296.47	15.15	118.59	5.784	7.96	7.57	337.65	Toppling
n(C22R4)	0.08	0	0.08	96.81	0.00	7.74	1.889	0.32	1.51	-	Toppling
n(C22R5)	0.16	0.08	0.16	151.26	1.51	24.20	2.951	1.27	3.03	241.81	Toppling
n(C22R6)	0.24	0.16	0.24	217.82	4.54	52.28	4.250	2.87	4.54	284.58	Toppling
n(C22R7)	0.32	0.24	0.32	296.48	9.09	94.87	5.784	5.09	6.06	357.36	Toppling
n(C23R5)	0.08	0	0.08	151.27	0.00	12.10	2.951	0.32	1.51	-	Toppling
n(C23R6)	0.16	0.08	0.16	217.83	1.51	34.85	4.250	1.27	3.03	358.70	Toppling
n(C23R7)	0.24	0.16	0.24	296.49	4.54	71.16	5.784	2.87	4.54	392.99	Toppling
n(C24R6)	0.08	0	0.08	217.83	0.00	17.43	4.250	0.32	1.51	-	Toppling
n(C24R7)	0.16	0.08	0.16	296.49	1.51	47.44	5.784	1.27	3.03	496.84	Toppling
n(C25R7)	0.08	0	0.08	296.49	0.00	23.72	5.784	0.32	1.51	-	Toppling

ตารางที่ ค-2 ตัวอย่างการวิเคราะห์การพังทลายแบบพลิกครึ่งของความลาดเอียงโดยใช้ตัวอย่างหินขนาด

$4 \times 4 \times 12$ เซนติเมตรสูง 72 เซนติเมตร $\psi_f = 63^\circ$ $\Delta X = 4$ เซนติเมตร $\alpha = 5^\circ$ $\beta = 63^\circ$ และ

$$y/\Delta X = 2$$

n	M _n (m)	L _n (m)	Y _n (m)	P _n (N/m)	P _R (N/m)	P _n M _n	P _n ΔX	P _d (kN/m)	P _r (kN/m)	P _{n,t} (N/m)	Results
n _(C1R1)	0	0.12	0.12	0.00	18.97	0.0	0.0	0.72	2.27	-35.02	Stable
n _(C1R2)	0	0.24	0.24	0.00	44.00	0.0	0.0	2.87	4.54	-54.58	Stable
n _(C1R3)	0	0.36	0.36	0.00	75.11	0.0	0.0	6.45	6.82	-80.21	Stable
n _(C1R4)	0	0.48	0.48	0.00	112.29	0.0	0.0	11.46	9.09	-111.90	Stable
n _(C1R5)	0	0.6	0.6	0.00	155.53	0.0	0.0	17.91	11.36	-149.67	Stable
n _(C1R6)	0	0.72	0.72	0.00	191.19	0.0	0.0	25.79	13.63	-179.49	Stable
n _(C2R1)	0.12	0.12	0.12	0.72	16.69	0.09	0.014	0.72	2.27	-31.77	Stable
n _(C2R2)	0.24	0.24	0.24	2.87	39.45	0.69	0.056	2.87	4.54	-47.02	Stable
n _(C2R3)	0.36	0.36	0.36	6.45	68.28	2.32	0.126	6.45	6.82	-66.91	Stable
n _(C2R4)	0.48	0.48	0.48	11.46	103.18	5.50	0.224	11.46	9.09	-91.43	Stable
n _(C2R5)	0.6	0.6	0.6	17.91	144.15	10.75	0.349	17.91	11.36	-120.59	Stable
n _(C2R6)	0.72	0.72	0.72	25.79	177.54	18.57	0.503	25.79	13.63	-140.36	Stable
n _(C3R1)	0.12	0.12	0.12	1.43	14.42	0.17	0.028	0.72	2.27	-28.52	Stable
n _(C3R2)	0.24	0.24	0.24	5.73	34.90	1.38	0.112	2.87	4.54	-39.47	Stable
n _(C3R3)	0.36	0.36	0.36	12.90	61.45	4.64	0.252	6.45	6.82	-53.61	Stable
n _(C3R4)	0.48	0.48	0.48	22.93	94.08	11.01	0.447	11.46	9.09	-70.96	Stable
n _(C3R5)	0.6	0.6	0.6	35.82	132.77	21.49	0.699	17.91	11.36	-91.51	Stable
n _(C3R6)	0.72	0.72	0.72	51.59	163.88	37.14	1.006	25.79	13.63	-101.24	Stable
n _(C4R1)	0.12	0.12	0.12	2.15	12.14	0.26	0.042	0.72	2.27	-25.28	Stable
n _(C4R2)	0.24	0.24	0.24	8.60	30.35	2.06	0.168	2.87	4.54	-31.91	Stable
n _(C4R3)	0.36	0.36	0.36	19.34	54.63	6.96	0.377	6.45	6.82	-40.31	Stable
n _(C4R4)	0.48	0.48	0.48	34.39	84.97	16.51	0.671	11.46	9.09	-50.49	Stable
n _(C4R5)	0.6	0.6	0.6	53.74	121.39	32.24	1.048	17.91	11.36	-62.43	Stable
n _(C4R6)	0.72	0.72	0.72	77.38	150.22	55.71	1.510	25.79	13.63	-62.12	Stable
n _(C5R1)	0.12	0.12	0.12	2.87	9.86	0.34	0.056	0.72	2.27	-22.03	Stable

ตารางที่ ค-2 ตัวอย่างการวิเคราะห์การพังทลายแบบพลิกครึ่งของความลาดเอียงโดยใช้ตัวอย่างหนินขนาด

$4 \times 4 \times 12$ เซนติเมตรสูง 72 เซนติเมตร $\psi_f = 63^\circ$ $\Delta X = 4$ เซนติเมตร $\alpha = 5^\circ$ $\beta = 63^\circ$ และ $y/\Delta X = 2$ (ต่อ)

n	M _n (m)	L _n (m)	Y _n (m)	P _n (N/m)	P _R (N/m)	P _n M _n	P _n ΔX	P _d (kN/m)	P _r (kN/m)	P _{n,t} (N/m)	Results
n _(C5R2)	0.24	0.24	0.24	11.46	25.80	2.75	0.224	2.87	4.54	-24.36	Stable
n _(C5R3)	0.36	0.36	0.36	25.79	47.80	9.29	0.503	6.45	6.82	-27.02	Stable
n _(C5R4)	0.48	0.48	0.48	45.85	75.87	22.01	0.895	11.46	9.09	-30.02	Stable
n _(C5R5)	0.6	0.6	0.6	71.65	110.01	42.99	1.398	17.91	11.36	-33.35	Stable
n _(C5R6)	0.72	0.72	0.72	103.17	136.57	74.28	2.013	25.79	13.63	-23.00	Stable
n _(C6R1)	0.12	0.12	0.12	3.58	7.59	0.43	0.070	0.72	2.27	-18.79	Stable
n _(C6R2)	0.24	0.24	0.24	14.33	21.24	3.44	0.280	2.87	4.54	-16.80	Stable
n _(C6R3)	0.36	0.36	0.36	32.24	40.97	11.61	0.629	6.45	6.82	-13.72	Stable
n _(C6R4)	0.48	0.48	0.48	57.32	66.77	27.51	1.118	11.46	9.09	-9.54	Stable
n _(C6R5)	0.6	0.6	0.6	89.56	98.63	53.74	1.747	17.91	11.36	-4.27	Stable
n _(C6R6)	0.72	0.72	0.72	128.97	122.91	92.86	2.516	25.79	13.63	16.12	Toppling
n _(C7R1)	0.12	0.12	0.12	4.30	5.31	0.52	0.084	0.72	2.27	-15.54	Stable
n _(C7R2)	0.24	0.24	0.24	17.20	16.69	4.13	0.335	2.87	4.54	-9.24	Stable
n _(C7R3)	0.36	0.36	0.36	38.69	34.14	13.93	0.755	6.45	6.82	-0.42	Stable
n _(C7R4)	0.48	0.48	0.48	68.78	57.66	33.02	1.342	11.46	9.09	10.93	Toppling
n _(C7R5)	0.6	0.6	0.6	107.47	87.25	64.48	2.097	17.91	11.36	24.81	Toppling
n _(C7R6)	0.72	0.72	0.72	154.76	109.25	111.43	3.019	25.79	13.63	55.24	Toppling
n _(C8R1)	0.12	0.12	0.12	5.02	3.03	0.60	0.098	0.72	2.27	-12.29	Stable
n _(C8R2)	0.24	0.24	0.24	20.06	12.14	4.81	0.391	2.87	4.54	-1.69	Stable
n _(C8R3)	0.36	0.36	0.36	45.14	27.31	16.25	0.881	6.45	6.82	12.87	Stable
n _(C8R4)	0.48	0.48	0.48	80.25	48.56	38.52	1.566	11.46	9.09	31.40	Toppling
n _(C8R5)	0.6	0.6	0.6	125.38	75.87	75.23	2.446	17.91	11.36	53.89	Toppling
n _(C8R6)	0.72	0.72	0.72	180.55	95.60	130.00	3.522	25.79	13.63	94.36	Toppling
n _(C9R1)	0.12	0.12	0.08	5.73	1.52	0.69	0.112	0.32	1.51	-6.93	Stable
n _(C9R2)	0.24	0.24	0.16	22.93	9.10	5.50	0.447	1.27	3.03	3.90	Toppling

ตารางที่ ค-2 ตัวอย่างการวิเคราะห์การพังทลายแบบพลิกครึ่งของความลาดเอียงโดยใช้ตัวอย่างหินขนาด

$4 \times 4 \times 12$ เซนติเมตรสูง 72 เซนติเมตร $\psi_f = 63^\circ$ $\Delta X = 4$ เซนติเมตร $\alpha = 5^\circ$ $\beta = 63^\circ$ และ

$y/\Delta X = 2$ (ต่อ)

n	M _n (m)	L _n (m)	Y _n (m)	P _n (N/m)	P _R (N/m)	P _n M _n	P _n ΔX tan φ	P _d (kN/m)	P _r (kN/m)	P _n t (N/m)	Results
n _(C9R3)	0.36	0.36	0.24	51.59	22.76	18.57	1.006	2.87	4.54	20.13	Toppling
n _(C9R4)	0.48	0.48	0.32	91.71	42.49	44.02	1.789	5.09	6.06	41.76	Toppling
n _(C9R5)	0.6	0.6	0.4	143.30	68.28	85.98	2.796	7.96	7.57	68.78	Toppling
n _(C9R6)	0.72	0.72	0.48	206.35	86.49	148.57	4.026	11.46	9.09	115.22	Toppling
n _(C10R1)	0.12	0	0.08	6.45	0.00	0.77	0.126	0.32	1.51	-	Toppling
n _(C10R2)	0.24	0.12	0.16	25.79	6.07	6.19	0.503	1.27	3.03	25.70	Toppling
n _(C10R3)	0.36	0.24	0.24	58.03	18.21	20.89	1.132	2.87	4.54	55.65	Toppling
n _(C10R4)	0.48	0.36	0.32	103.17	36.42	49.52	2.013	5.09	6.06	90.90	Toppling
n _(C10R5)	0.6	0.48	0.4	161.21	60.70	96.72	3.145	7.96	7.57	132.60	Toppling
n _(C10R6)	0.72	0.6	0.48	232.14	77.39	167.14	4.529	11.46	9.09	195.07	Toppling
n _(C11R2)	0.12	0.12	0.16	28.66	3.03	3.44	0.559	1.27	3.03	5.84	Toppling
n _(C11R3)	0.24	0.24	0.24	64.48	13.66	15.48	1.258	2.87	4.54	37.48	Toppling
n _(C11R4)	0.36	0.36	0.32	114.64	30.35	41.27	2.236	5.09	6.06	73.75	Toppling
n _(C11R5)	0.48	0.48	0.4	179.12	53.11	85.98	3.495	7.96	7.57	117.38	Toppling
n _(C11R6)	0.6	0.6	0.48	257.93	68.28	154.76	5.032	11.46	9.09	183.00	Toppling
n _(C12R2)	0.12	0	0.16	31.53	0.00	3.78	0.615	1.27	3.03	-	Toppling
n _(C12R3)	0.24	0.12	0.24	70.93	9.10	17.02	1.384	2.87	4.54	105.76	Toppling
n _(C12R4)	0.36	0.24	0.32	126.10	24.28	45.40	2.460	5.09	6.06	148.63	Toppling
n _(C12R5)	0.48	0.36	0.4	197.03	45.52	94.58	3.844	7.96	7.57	205.12	Toppling
n _(C12R6)	0.6	0.48	0.48	283.73	59.18	170.24	5.535	11.46	9.09	286.49	Toppling
n _(C13R3)	0.12	0.12	0.24	77.38	4.55	9.29	1.510	2.87	4.54	45.52	Toppling
n _(C13R4)	0.24	0.24	0.32	137.56	18.21	33.02	2.684	5.09	6.06	102.67	Toppling
n _(C13R5)	0.36	0.36	0.4	214.94	37.94	77.38	4.193	7.96	7.57	164.38	Toppling
n _(C13R6)	0.48	0.48	0.48	309.52	50.07	148.57	6.039	11.46	9.09	249.78	Toppling
n _(C14R3)	0.12	0	0.24	83.83	0.00	10.06	1.635	2.87	4.54	-	Toppling

ตารางที่ ๑-๒ ตัวอย่างการวิเคราะห์การพังทลายแบบพิกัดว่าของความลาดเอียงโดยใช้ตัวอย่างหินขนาด

$4 \times 4 \times 12$ เซนติเมตรสูง 72 เซนติเมตร $\psi_f = 63^\circ$ $\Delta X = 4$ เซนติเมตร $\alpha = 5^\circ$ $\beta = 63^\circ$ และ $y/\Delta X = 2$ (ต่อ)

n	M _n (m)	L _n (m)	Y _n (m)	P _n (N/m)	P _R (N/m)	P _n M _n	P _n ΔX tan φ	P _d (kN/m)	P _r (kN/m)	P _{n,t} (N/m)	Results
n _(C14R4)	0.24	0.12	0.32	149.03	12.14	35.77	2.907	5.09	6.06	251.68	Toppling
n _(C14R5)	0.36	0.24	0.4	232.86	30.35	83.83	4.543	7.96	7.57	299.15	Toppling
n _(C14R6)	0.48	0.36	0.48	335.31	40.97	160.95	6.542	11.46	9.09	392.32	Toppling
n _(C15R4)	0.12	0.12	0.32	160.49	6.07	19.26	3.131	5.09	6.06	119.31	Toppling
n _(C15R5)	0.24	0.24	0.4	250.77	22.76	60.18	4.892	7.96	7.57	207.38	Toppling
n _(C15R6)	0.36	0.36	0.48	361.11	31.87	130.00	7.045	11.46	9.09	314.54	Toppling
n _(C16R4)	0.12	0	0.32	171.96	0.00	20.63	3.355	5.09	6.06	-	Toppling
n _(C16R5)	0.24	0.12	0.4	268.68	15.17	64.48	5.242	7.96	7.57	479.26	Toppling
n _(C16R6)	0.36	0.24	0.48	386.90	22.76	139.28	7.548	11.46	9.09	534.18	Toppling
n _(C17R5)	0.12	0.12	0.4	286.59	7.59	34.39	5.591	7.96	7.57	234.40	Toppling
n _(C17R6)	0.24	0.24	0.48	412.69	13.66	99.05	8.051	11.46	9.09	374.27	Toppling
n _(C18R5)	0.12	0	0.4	304.50	0.00	36.54	5.941	7.96	7.57	-	Toppling
n _(C18R6)	0.24	0.12	0.48	438.49	4.55	105.24	8.555	11.46	9.09	820.18	Toppling
n _(C19R6)	0.12	0.12	0.12	464.28	2.28	55.71	9.058	0.72	2.27	373.19	Toppling
n _(C20R6)	0.12	0	0.12	490.07	0.00	58.81	9.561	0.72	2.27	-	Toppling

ประวัตินักวิจัย

รองศาสตราจารย์ ดร. กิตติเทพ เพื่องชร เกิดเมื่อวันที่ 16 กันยายน 2500 ที่จังหวัดกรุงเทพมหานคร จบการศึกษาปริญญาเอกจาก University of Arizona ที่ประเทศสหรัฐอเมริกา สาขาวิชา Geological Engineering ในปี ค.ศ. 1988 และสำเร็จ Post-doctoral Fellows ในปี ค.ศ. 1990 ที่ University of Arizona ปัจจุบันมีตำแหน่งเป็นประธานกรรมการบริษัท Rock Engineering International ประเทศสหรัฐอเมริกา และดำรงตำแหน่งอาจารย์ประจำอยู่ที่สาขาวิชาเทคโนโลยีธรณี สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จังหวัดนครราชสีมา มีความชำนาญพิเศษทางด้านกลศาสตร์ของหินในเชิงการทดลอง การออกแบบและการวิเคราะห์โดยใช้คอมพิวเตอร์ ได้เคยทำการวิจัยเป็นหัวหน้าโครงการที่สำเร็จมาแล้วมากกว่า 10 โครงการทั้งในสหรัฐอเมริกาและประเทศไทย มีสิ่งตีพิมพ์นานาชาติมากกว่า 50 บทความ ทั้งวารสาร นิตยสาร รายงานรัฐบาล และบทความประชุมนานาชาติ เป็นผู้แต่งตำรา “Sealing of Boreholes and Underground Excavations in Rock” ที่ใช้อยู่ในหลายมหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกา ดำรงตำแหน่งเป็นที่ปรึกษาทางวิชาการขององค์กรรัฐบาลและหลายบริษัทในประเทศสหรัฐอเมริกา และแนะนำค่า เช่น U.S. Nuclear Regulatory Commission, U.S. Department of Energy, Dow Chemical Co., Southwest Research Institute, UNOCAL, Phelps Dodge Co. และ Amoco Oil Co. เป็นวิศวกรที่ปรึกษาของ UNISEARCH ชุปลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นคณะกรรมการในการคัดเลือกข้อเสนอโครงการของ U.S. National Science Foundation และ Idaho State Board of Education และเป็นคณะกรรมการในการคัดเลือกที่ความทางวิชาการของสำนักพิมพ์ Chapman & Hall ในประเทศอังกฤษ และ Elsevier Sciences Publishing Co. ในประเทศเนเธอร์แลนด์